הארץ

אנ׳ שנה נ״ה יום ב׳ כ״ד באדר א׳ תשל״ג 26 בפבר׳ 1973 V. 55/16,401/FEBRUARY 26

בישיבה השבועית של הממשלה הוחלט:

הממשלה מוכנה לשלם פיצויים

הביעה צער עמוק על האסון * רשמה לעצמה הדו״ח על היירוט שנעשה ע״פ החלטה אופרטיבית מוסמכת * תאפשר לגורמים בינלאומיים מוסמכים לקבל את המידע בקשר ליירוט

(ל.ע.מ.). הממשלה שמעה אתמול דו״ח משלים מפי הרמטכ״ל על ממצאי התחקיר בנסיבות יירוט המטוס הלובי ועל ההחלטה האופרטיבית המוסמכת שנתקבלה. הממשלה רשמה לפניה את הדו״ח.

* הממשלה הביעה את צערה העמוק של ישראל על מות נוסעי מטוס הלובי אשר נספו באסון הנורא שאירע בנסיבות של מצב לחמה והאיומים בלתי־פוסקים של מעשי־טירור מן האוויר.
* הממשלה קובעת, כי חיל־האוויר הישראלי פעל תוך הקפדה על קיום החוק הבינלאומי, החל על תעופה אזרחית בתחום האווירי של לכעורכים הצבאיים המתוצים בין מדינות שהן במצב לוחמה בהתאם להודעותינו על סגירת איזור צבאי זה, שהופצו בעבר לכל המדינות. חיל־האוויר נקט באמצעי־ההתראה המקובלים במטרה להביא לנחיתת המטוס שחדר אל שמי האיזור הצבאי הרגיש בסיני. אולם, למרבה הצער ההתראות, לא השיגו את המטרה והטייס לא נחית את המטוס כפי שנדרש.
* הממשלה תאפשר לגורמים בינלאומיים שיימצאו מוסמכים לכך, לקבל את המידע שברשות ישראל בקשר ליירוט המטוס.
* בטעמים הומניטאריים מחליטה הממשלה, לפנים משורת הדין, על נכונותה לתשלומי אקס־גרציה למשפחות החללים.
* שר־הביטחון ימסור לכנסת הודעה על נסיבות האסון ועל ממצאי התחקיר.

דיין ימסור היום הודעה בכנסת בפרשת המטוס הלובי

נערך דיון בממשלה לקראת צאתה של ראש הממשלה לוואשינגטון

מאת יהושע טירה
סופר ״הארץ״

שר־הביטחון עומד למסור היום בכנסת הודעה מטעם הממשלה על אסון המטוס ובה יביא, מלבד את החלטת הממשלה שנתקבלה אתמול לסיכום פרשת האסון, גם פרטים נוספים על ממצאי התחקיר.

בהחלטת הממשלה מאתמול, שנתקבלה בהסכמה כללית (ראה ידיעה נפרדת) מתייצבת הממשלה מאחורי פעולת צה״ל על דרגיו השונים, בטיפול בתקרית המטוס, ופיסקה זו מנוסחת כ,החלטה האופרטיבית המוסמכת שנתקבלה״.

החלטת הממשלה נתקבלה אתמול לאחר דיון שנמשך כ־3 שעות ובו השתתף גם הרמטכ״ל, רב־אלוף דוד אלעזר. לאחר שנמסר הדו״ח המלא, הגיעה הממשלה למסקנה, כי למעשה אין כבר צורך בוועדת חקירה מיוחדת. לדעה זו היו שותפים כל חברי הממשלה.

גם שר־התיירות, משה קול, היה שותף לדעה, אך הוא הציע שאולי יהיה זה מן הרצוי להקים ועדת־חקירה כאקט של הסברה כלפי דעת־הקהל בעולם. הצעה זו לא נראתה בעיני יתר חברי הממשלה ולבסוף הוסכם על דעת הכל, לרבות מר קול, שלא להקים ועדת־חקירה וכי ההחלטה שנתקבלה תשמש כסיכום עמדת הממשלה בפרשת אסון המטוס.

בהחלטה נאמר, כי הממשלה תאפשר לגורמים בינלאומיים שיימצאו מוסמכים לכך, לקבל את המידע שברשות ישראל בקשר ליירוט המטוס. הכוונה שבידע. זה יימסר לכל, גורם בנפרד ההדגשה היא על גורמים בינלאומיים מוסמכים. פנייה מצד כל אחד מהם תידון ואם תאושר, יימצא לו המידע המצוי בממצאי התחקיר. הכוונה גם לממשלות וגם לאירגוני תעופה שיש להם נגיעה בפרשת המטוס.

כאשר שקלה הממשלה את האפשרות של הקמת ועדת־חקירה, המדובר היה בוועדה ישראלית ולא בינלאומית. ההכרעה שנפלה בעניין היתה, כאמור, שלילית. יחד עם זה נראה, כי החלטת הממשלה אינה מוציאה מכלל אפשרות לאפשר לאירגונים בינלאומיים מסויימים, כגון אירגוני טייסים, לשלוח אנשים לכאן כדי לערוך חקירה משלהם. להם יומצא המידע שבידי ישראל וכן יאפשרו להם, כנראה, להיפגש עם אנשים שהיו מעורבים בתקרית, כגון פצועי המטוס.

החלטת הממשלה מאתמול מדברת גם על נכונות לתשלומים לבני משפחות קרבנות המטוס וזאת לפ־

(הסוף בעמ׳ 3, טור 9)

גב׳ מאיר מגיעה היום לוואשינגטון

הביקור נערך באווירה של ביקורת חמורה בקרב הציבור נגד ישראל

וואשינגטון, 25 (עטס״א). ראש ממשלת ישראל, גב׳ גולדה מאיר, עומדת להגיע ביום ב׳ (היום) לכאן לשבוע של פגישות עם הנשיא ניכסון ונציגי הממשל.

ביקורה נערך בשעה שישראל מבודדת יותר מאשר אי־פעם בעבר, כתוצאה מן הטרגדיה של הפלת המטוס הלובי בסיני. ערב בואה לוואשינגטון חל מיפנה חמור לרעת ישראל באווירה הפסיכולוגית. העיתונות האמריקאית, הנזעמת על תקרית המטוס, מאוחדת כמעט כמו־

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

שר המלחמה המצרי יצא לשיחות במוסקבה

סוכנות הידיעות היוגוסלבית: בריה״מ תובעת ויתורים ממצרים כדי למצוא פיתרון למשבר במזה״ת, כמו בווייטנאם

גנראל אחמד איסמעיל עלי

מוסקבה, 25 (ע״ר רע״ב). שר־המלחמה המצרי, אחמד איסמעיל עלי, יגיע ביום ב׳ (היום) לכאן, במיסגרת ביקור רשמי בבריה״מ.

בהודעה שפורסמה בביטאון משרד־ההגנה הסובייטי, ״הכוכב האדום״, לא נמסרו פרטים על תכנית הביקור, אך יש להניח שהוא ייפגש עם שר־ההגנה הסובייטי, אנדריי גרצ׳קו, ועם קצינים בכירים של צבא בריה״מ.

לדעת משקיפים נועד הביקור להוכיח לישראל ולעולם הערבי, כי בכוונת בריה״מ להוסיף ולתמוך במצרים בבישורים המדיני, הכלכלי והצבאי.

בריה״מ תנצל הזדמנות זו כדי לעיין עם עלי בבעיות שנתעוררו בעיקבות יציאת היועצים הסובייטיים ממצרים, ובמיוחד בבעיה הנוגעת לאחזקת הציוד הצבאי שסופק ע״י מוסקבה לקהיר, — נמסר ממקום ערבי.

״על מצרים לעשות ויתורים״

המנהיגים הסובייטיים יאמרו לאורח, שעל מצרים לעשות ויתורים, כדי לסייע לפיתרון המשבר, — מוסרת היום סוכנות הידיעות היוגוסלבית טניוג.

(סוף בעמ׳ 2, טור 9)

טורקיה ביקשה מישראל אפשרות לחקור את איש פתח שנישבה

תבקש כנראה הסגרתו

מאת זאב שיף
כתבו הצבאי של ״הארץ״

האזרח הטורקי, איש פתח, שנתפס במחנה מחבלים ליד טריפולי בעת פשיטת צה״ל על בסיסים אלה בסוף שבוע שעבר, חושש מאפשרות של הסגרתו לטורקיה. נראה, כי הוא מבכר שבי ממושך בישראל על שובו למולדתו ועמידה למשפט שם.

ממשלת אנקרה ביקשה להתיר לנציגיה לחקור את איש פתח הטורקי לאחר שמסתיים החקירה הישראלית.

יש להניח, כי טורקיה תבקש להסגיר לידיה את האיש, כדי ללמוד מפיו על קשרי המחתרת הטורקית עם אירגוני מחבלים ערביים.

שני שוטרים נהרגו באתונה במועדון לילה

אתונה, 25 (ע״ר). שני שוטרים ואזרח נהרגו ו־12 אנשים נפצעו בהתנגשויות שאירעו במועדון לילה באתונה הבוקר.

בעמוד 17
רשימת מקבלי תואר בוגר במדעי הרוח באוניברסיטה העברית בי־ם

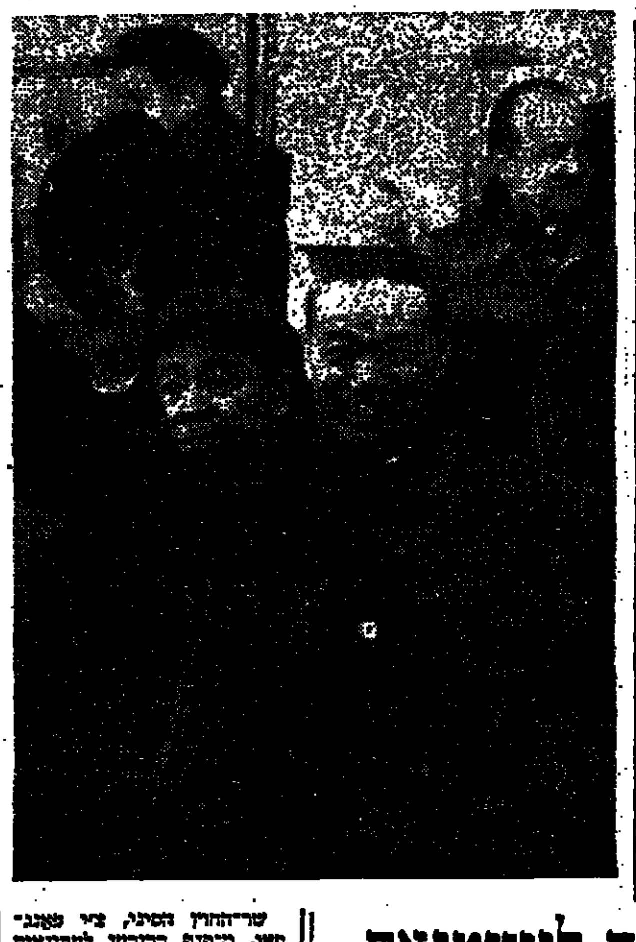

שר־החוץ הסיני, צ׳י פאנג־פאי, כבכבו במבטו לעתונאים בהגיעו אתמול לנמל־התעופה בפאריס. פאנג־פאי ישתתף בוועידה הבינלאומית לענייני וייטנאם שתיפתח בפאריס היום. (צילום ראדיו של אי־פי.)

מצרים העלתה את שער החליפין לעומת הדולר

קהיר 25 (ע״ר). מצרים הודיעה היום על העלאת שער החליפין של המטבע שלה לעומת הדולר.

מחירו של הדולר האמריקאי יהיה 39.13 פיאסטרים מצריים לעומת 43 פיאסטרים עד כה.

ועידת השלום לווייטנאם נפתחת היום בפאריס

מתגבשת הצהרה על ,סילוק ידיים׳ מווייטנאם

פאריס, 25 (יופ״י, אי.פי, ע״ר ועי״ב). שרי חוץ מרחבי העולם החלו מתאספים בפאריס, בה תפתח ביום ב׳ (היום) ועידת השלום הווייטנאמית.

השנה לטבח ההמוני שביצעו הקומוניסטים בתושבי הואה בימי המיתקפה הגדולה של הוייטקונג ב־1968. מר רוג׳רס נפגש בפאריס עם עמיתו הסיני ומשקיפים רואים בכך סימן נוסף לשיפור בהיר. ביחסי שתי הארצות.

(ראה מאמר ראשי בעמ׳ 13)

בשיחות משתתפים נציגי דרום־וייטנאם וצפונה, ממשלת הוייטקונג, 5 המעצמות הקבועות של מועצת הביטחון — ארה״ב, בריה״מ, סין, בריטניה וצרפת — נציגי הארצות החברות בוועדת הפיקוח על הפסקת האש — קנדה, הונגריה, אינדונזיה ופולין, וכן מזכיר האו״ם, ד״ר קורט ואלדהיים.

דיפלומטים בוואשינגטון אמרו, כי ארה״ב מבקשת התחייבויות מצד רבות מן המשתתפים בשיחות לשמירת ההסכמים שיושגו, אולם מדינות אחרות מהססות להתחייב בהיות העלולות להביכן בעתיד.

בשיחות הלא רשמיות לפני פתיחת הוועידה מתגבשת הסכמה בדבר הצהרה על ,סילוק ידיים׳ מווייטנאם מצד המעצמות, הצהרה שתיכלל בהודעת הסיכום של הוועידה.

שר החוץ האמריקאי, ויליאם רוג׳רס, נועד עם עמיתו הקנדי מיצ׳ל שארפ, ודן עמו בתביעת קנדה להקים גוף פוליטי, שוועדת הפיקוח הבינלאומית תוכל למסור לו דו״ח. קנדה מאיימת להחזיר את כוחותיה מוועדת הפיקוח בעוד חודש, אם עד אז לא יושג הסכם בעניין זה.

שר החוץ הסיני, צ׳י פנג־פיי, אמר בהגיעו לפאריס, כי הוא מקווה שהוועידה תתרום למימוש הסכם הפסקת־האש ולכינון שלום אמת בהודו־סין.

נפצעו נציגי האנזי

מרחבי דרום וייטנאם, ובייחוד מן הרמה המרכזית, נמסר שנמשכים שם קרבות עזים.

כמה מאות אזרחים דרומיים פרצו למחנה שבו מתגוררים פקידים צפוניים המפקחים של הפסקת האש מאיזור הואה ודאנאנג, ופצעו ששה מהם. 3 נפצעים פצועים קשה. התקרית פרצה בעת הפגנה לציון יום

קבוצה בפתח מצדדת בפתרון ברוח השלום בעולם

״משום שאין אפשרות להמשיך במאבק המזויין״

ביירות, 25 (ע״מ). השבועון ״בל־שיאר״ מגלה כאן, כי בוועידה הפלסטינית האחרונה שנערכה בקהיר צידדו אנשי האגף הימני בפתח, בראשות ח׳אלד אל־חסאן, בחיפוש אחר ״נוסחאות פיתרון העולות בקנה־אחד עם תקופת ההסכמה והשלום הבינלאומי וזאת משום שלא קיימת אפשרות להמשיך במאבק המזויין״.

העתון מציין, שקריאות אלה מצד אנשי הקבוצה נתקלו בהתקפות חריפות מצד יאסר ערפאת ואחרים בהנהגת פתח. ערפאת האשים את אל־חסן ואנשיו ״בכניעה והבוסתנות״. הוא ציין, כי אלה שנתייגעו מכדי להמשיך במאבק, צריכים לפרוש. ״אם יש במהפכה אנשי הנהגה, שהגיעו למסקנות תבוסתניות, הרי רבים מן האלמנטים בבסיס ואפילו אלה הנמצאים בבתי־סוהר, נחושים בדעתם להמשיך במאבק ללא רפיון״.

העתון מספר, כי מאבקים חריפים התנהלו במשך השנה האחרונה בין הקבוצות השונות בפתח. כתוצאה ממאבקים אלה אירעו התנגשויות רבות בין תומכי הקבוצות הללו במחנות הפלי״טים בלבנון.

נעצר נוסע של מטוס ניגרי שהתנגד לחיפוש

רומא, 25 (יופ״י). נוסע של מטוס חברת־התעופה הניגרית, התנגד בשבת לעבור בדיקה באמצעות מכשיר לגילוי מתכות בנמל־התעופה של רומא ונאבק עם אנשי ביטחון שניסו לעצרו.

כספר אנשי ביטחון ,נעצר קל לפני שהצליחו להתגבר על סאנדי דאנקארד החסון, שמשקלו 120 ק״ג.

דאנקארד האשם בהתנגדות למעצר ובתקיפת נציגים רשמיים. המשטרה אמרה, כי אין היא מבינה מדוע התנגד לעבור את הבדיקה, שכן בחיפוש שנערך אצלו לאחר מכן לא נמצא דבר.

בגליון זה 24 עמודים — המחיר 60 אגורות

באישורי הטייס של הקברניט לא נמצא רישיון להטיס בואינג

אייר פראנס: לקברניט הצרפתי היה רשיון ... * הרשיון שנמצא היה למטוס קארוול

1.3 אחר חצות

מאת זאב שיף
כתבו הצבאי של ״הארץ״

... ישראל ... אייר פראנס ... מטוס הבואינג הלובי ... של רשיונות הטייס של ... המטוס לאחר שאתמול ... השברים רשיון טיס המתיר לו לטוס רק על מטוס קארוול.

... מוסמך מסר, כי בין שברי ... הניירות הרבים נתגלה רשיון ... שתוקפו יפוג בימי השנה ... מתיר לבעליו להטיס מטוס ... לא מוזכר ברשיון ההיתר ... בואינג 727. לא ברור למי ... הרשיון שנמצא.

... מקום, התחלנו לבדוק את ... הרשיונות ולבקש מאייר פראנס ... מלאים כדי להבהיר את ה...

... תשובה לשאלת סופר ״הארץ״ ... אמש דובר אייר פראנס ב... : ״ידוע לנו מעל לכל ספק, ש... טייס המטוס הלובי שנפל בסיני ... מוסמך להטיס גם בואינג.

... שמע זאת נמסר ממקורות ... כי בין שברי המטוס הלובי נמצא ... רשיון טיסה צרפתי של קברניט ... המטוס הלובי בורגס. הרשיון הוצא ... משרד התעופה הצרפתי בתאריך 30 ליולי 1957. בהתאם לרישום ברשיון מספר 0952 פי.פי., הוסמך בורגס כטייס מישנה לסוגי המטוסים הבאים: א) קונסטליישן בתאריך 30 ליולי 1957; ב) סופר קונסטליישן בתאריך 27 לאוגוסט 19...; ג) סופר סטאר בתאריך 29 לכרס 1958; ד) קאראוול בתאריך 5 בפברואר 1960; כן הוסמך כקברניט לסוגי המטוסים הבאים: א) דקוטה די.סי. 3 בתאריך 30 ליולי 1957; ב) מטוסי בוכנה שכוח מנועיהם לא עלה על 500 כוח סוס ומשקלם עד 20 טונות ב־6 לנובמבר 1964. הרשיון בתוקף עד 18 ליולי 1973 ... בדצמבר 1972.

מצרים על הפיצויים: נסיון חיפוי על הפשע

קהיר, 25 (יופ״י). דובר ממשלת מצרים ביטל היום את כוונתה המוצהרת של ישראל לשלם פיצויים לבני המשפחות של הרוגי המטוס הלובי כ,נסיון עקר לחפות על ה... מעשה הפשע מזעזע״.

מנכ״ל משרד הקליטה הלל אשכנזי — התפטר

״על רקע הפער בין אחריות המשרד וסמכויותיו״

מאת יהודה ליטני,
סופר ״הארץ״

מנכ״ל משרד הקליטה, מר הלל אשכנזי, התפטר אתמול מתפקידו. בתשובה לשאלת סופר ״הארץ״ אמר מר אשכנזי, כי התפטר מתפקידו על רקע הפער בין אחריות המשרד וסמכויותיו ועל שלא נעשה די לצמצום הפער הזה בנושא תקציב דיור וכוח אדם. שר הקליטה, נתן פלד, אמר, שקיבל את התפטרות המנכ״ל.

נודע, כי סיבה נוספת להתפטרות מר אשכנזי היתה כניסתו לתפקיד של ח״כ שלמה רוזן כסגן שר הקליטה שקיבל על עצמו מספר תפקידים אשר בעבר מילא מר אשכנזי, כגון ריכוז מיבצע דירות בשכירות והשתתפות בוועדות ממשלתיות. באותו אזור נוצרו יחסים מתוחים בין שר הקליטה לבין המנכ״ל, על רקע חילוקי־דעות בתחום מדיניות המשרד ועל רקע אישי.

בחוגים הקרובים לנושא אמרו אתמול, כי מינוי ח״כ שלמה רוזן לסגן שר לא הותירה כמעט כל ברירה למר אשכנזי אלא להתפטר. בעת היותו מנכ״ל עסק מר אשכנזי גם בראשות המרכז הישראלי לניהול, למד באוניברסיטה העברית והיה פעיל במפ״ם.

נודע, כי אין בדעת שר הקליטה למנות בימים הקרובים מנכ״ל חדש למשרד.

סיסקו: המשך אספקת הנשק תידון בשיחות עם ג. מאיר

הפלת המטוס לא תעיב על המאמצים להמשך השיחות במזה״ת

ניו־יורק, 25 (עטס״א). עוזר שר־החוץ האמריקאי לענייני המזה״ת, מר ג׳וזף סיסקו, אמר היום, כי השיחות בין ארה״ב, מצרים וישראל, יימשכו, במגמה להזיז את הענינים מן הנקודה המתה.

מר סיסקו אמר את דבריו בראיון בתוכנית הטלוויזיה ״פגוש את האומה״.

מר סיסקו הביע את התקווה, כי הפלת המטוס הלובי ע״י ישראל לא תעיב על המאמצים להמשך השיחות.

סיסקו אמר, כי על אף הטרגדיה של הפלת המטוס, חלה התפתחות באווירה הבינלאומית לקראת תנועה נוספת בתהליך של מו״מ בזירת המזה״ת. הדובר הצביע על מה שהוגדר על ידו כ,התאפקות קיצונית״ מצד מנהיגי ארצות ערב כאן התקרית, על שיחותיו המועילות של חוסיין עם הנשיא ניכסון, ועל הדיון הלבבי והגלוי בין הנשיא לבין חאפז איסמאעיל.

כתב רשת הטלוויזיה שאל את סיסקו אם ארה״ב תמשיך לספק נשק לישראל בצורת המימון של חצי מיליארד דולר שהוקצב למטרה זו. הוא השיב, כי השאלה של המשך אספקת הנשק לישראל, לשם שמירת מאזן הכוחות במזה״ת, תידון עם גב׳ מאיר, כאשר תבקר בוואשינגטון השבוע.

בלפאסט, 25 (יופ״י). ילד בן 6, שיחק באינדיאנים נהרג היום מהתפוצצות מוקש בלונדונדרי שבצפון אירלנד.

משל הוציא מסקנותיו על שכר המהנדסים

9 דרגות, מ־600 ל״י שכר יסוד עד 1600 ל״י

מאת סופר ״הארץ״

טבלת השכר החדשה של המהנדסים תיכנס לתוקפה מן ה־1 באפריל 1973. לפיה תגיע משכורתו של מהנדס בדרגה הגבוהה ביותר בשיא הוותק ל־2646 ל״י לחודש ברוטו (כולל תוספת־היוקר החדשה). לתקופת ה־1 באפריל 1972 ועד ה־31 במרס 1973 יקבלו המהנדסים את הפרש השכר בין דרגתם הנוכחית לבין דרגת השכר לפי הטבלה החדשה, פחות 5%. כך מתברר ממסקנות מזכיר ההסתדרות, ירוחם משל, שפירסם אתמול את פסיקתו בעניין תביעות המהנדסים.

לפי הטבלה החדשה יהיה שכר היסוד ב־9 הדרגות כלהלן: 600 ל״י, 700, 825, 985, 1120, 1272, 1400, 1575, 1600 ל״י. לדרגה העליונה יתוספו החל מ־1 אפריל 1974 70 ל״י נוספות. כן תתוסף ב־1974 הדרגה העשירית העליונה, לאחר מו״מ בין המהנדסים לבין האוצר. מר משל הודיע, שאם לא יגיעו הצדדים לתמימות דעים, יהיה מוכן לפסוק בשנה הבאה גם בשאלה זו.

במסקנות שפירסם מר משל יש פרוט גם של מרכיבי תוספת השכר של המהנדסים המסתכמת ב־35%. התוספת מורכבת כך: תוספת־יוקר לשנתיים 10.5%, תחילת שכר 4%, הגדלת סולם השכר הקיים 18%, תוספת הטבות מקצועיות 1%, תוספת קרן השתלמות 1% והטבה כללית 0.5%.

מר משל כותב במסקנותיו, כי הסכם המסגרת של תוכניות השכר התקבל ללא עירעור, אך היו למהנדסים ולהנדסאים השגות על דרך החישוב של סעיפים מסויימים. לאחר בדיקת טענות הצדדים, הגיע מר משל למסקנה, כי יש אמת בטענות שני

(סוף בעמוד 2, טור 1)

מו״מ של הרגע האחרון למניעת השביתה במדעי החברה והרוח

מאת סופר ״הארץ״

עם סגירת הגליון, לאחר חצות, עוד נמשכו בתל־אביב הדיונים בין נציגי הסתדרות האקדמאים במדעי החברה, הרוח, האוצר וההסתדרות, בקשר לתביעות השכר של האקדמאים. עד חצות סוכמו בין הצדדים ששה מבין כ־20 סעיפים.

אם לא יגיעו הצדדים להסכם, עלולים 10,000 אקדמאים לפתוח היום בשביתה כללית.

* מזג האוויר

מעונן חלקית עד בהיר. הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים 8 עד 15 מעלות, ת״א 8 עד 20, חיפה 10 עד 19, אילת 10 עד 25, מפרץ שלמה 15 עד 24, רמת־הגולן 5 עד 11 מעלות.

היום בהארץ

שתי תוכניות לפיתוח מרחב שלמה
מאת יהודה ליטני
בעמוד 3
*
מיצפה כוכבים קדום נגלה ברמת־הגולן
מאת אריה גשר
בעמוד 9
*
מערכות נשק מהירות וטעויות
מאת זאב שיף
*
כולנו אחראים
מאת ד״ר ידידיה יזבל
בעמוד 13
*
עיריית י־ם מתעלמת מחוקים
מאת גדעון אלון
בעמוד 14
*
התקציב החדש של משרד החינוך
מאת אוריאל רייכנגל
בעמוד 15
*
מצב של התאבדות מתמדת
מאת רובינש אלשש
בעמוד 21

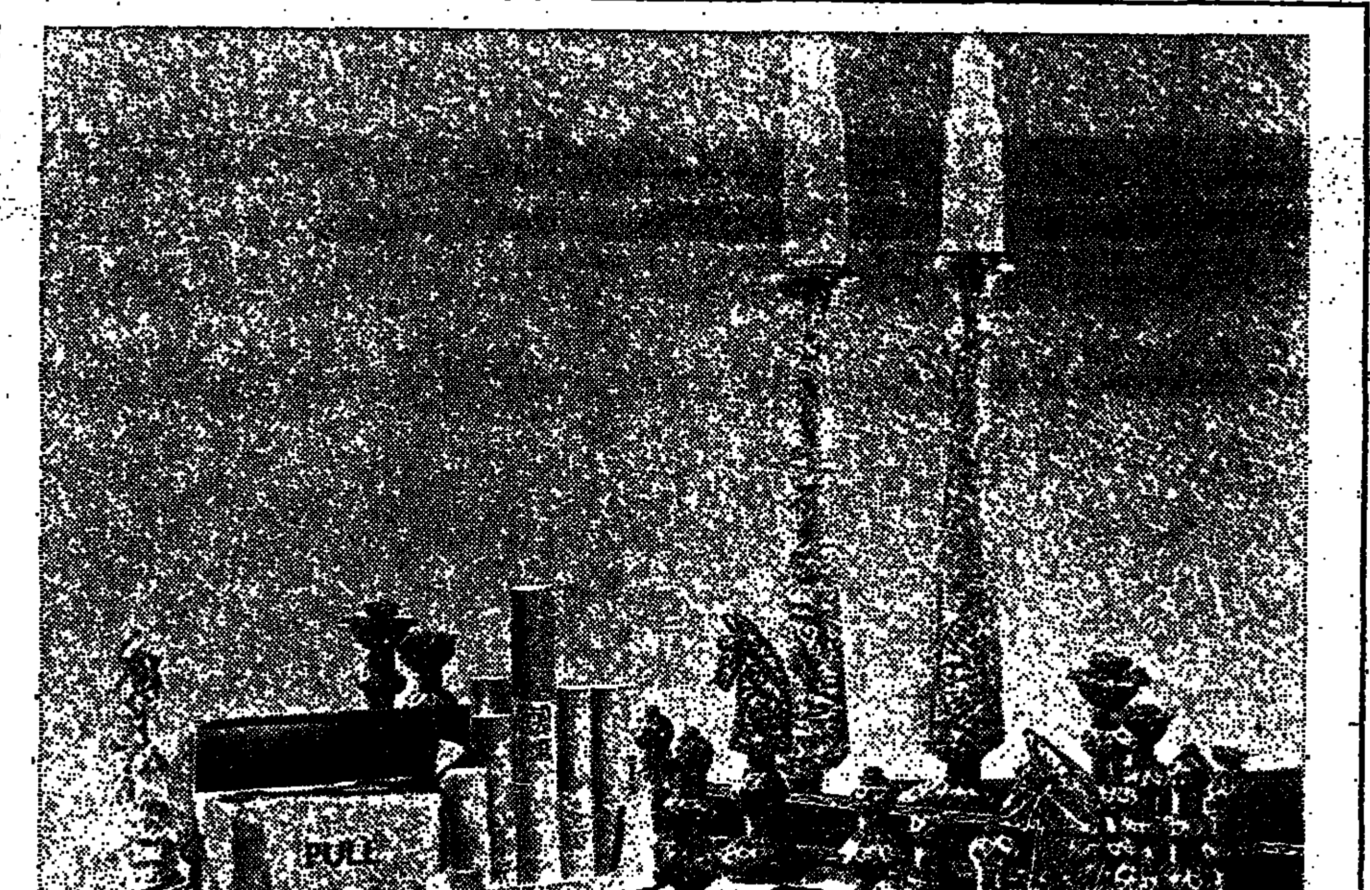

הסיגריה המעודנת למעשן המפונק·באריזה השטוחה האלגנטית... לראשונה בישראל

ESQUIRE

תערובת אמריקאית·פילטר·empire size·תוצרת דובק·ערבות לטיב

هكذا من الأصل

חילוקי־דעות בין קהיר ולוב על התגובה ומימדיה

קהיר חוששת מסיבוך באיזור ומשיבוש „המיתקפה הדיפלומטית" * רדיו טריפולי: ספטמבר השחור הבטיח לנקום בישראל

מצרים ולוב תמימות־דעים בי צורך להגיב על הפלת המטוס ה־לובי, אולם קיימות ביניהן כנראה חילוקי דעות ביחס למהות התגו־בה, השיטה והעיתוי — מסרו אמש מקורות בביירות.

לדעת המקורות, חוששת מצרים שתגובה חורגת עלולה לגרום לסי־בוך באיזור ולשיבוש המיתקפה ה־דיפלומטית המצרית הנמצאת עתה בעיצומה.

מבגדד נמסר אתמול, כי אישיות לובית רמת־דרג, כנראה ראש הממ־שלה עבד אל־סלאם ג'אלוד, הגיעה לקהיר לפני יומיים כדי להאם עם המצרים את פעולת־הנגד הערבית ב־פרשת המטוס. כתב סי־צ בקהיר ציין אתמול כי מצרים ב־יימת מגעים בלהי פוסקים עם טריפולי כדי לשכנע את קדאפי להס־תפק בהצהרות ולא לנקוט פעולה חריפה שתביא להסלמת האלימות ב־איזור.

לעומת זאת דרשו אתמול עתוני קהיר, כי על הערבים „לשאת את הנשק ולגשת ללא השהיות לזירת הקרב כדי לשים קץ להשתוללות ה־סכנה הציונית". העתונים המצריים קבעו, כי „משימתנו עתה היא לא להשאיר את הפשע הזה ללא עונש ולא להניח לסערת הרוחות לשקוט".

מצרים תמשיך במדיניותה

שר החוץ המצרי, מוחמד חסן אל־זיאת הכריז אתמול לפני השגרי־רים הערביים בקהיר, כי מצרים תמ־שיך במדיניות חתירה להסדר המש־בר באיזור בדרכי שלום. זיאת הדגיש, כי התחירה לשלום תיעשה ללא ויתורים טריטוריאליים ובלי לוו־תר על זכות העם הפלשתיני לחזור למולדתו.

הנשיא סאדאת קיים אתמול שיחה ממושכת עם חברי הוועדה המרכזית של מועצת־העם, בה הבהיר את ה־מצב באיזור לאור פרשת המטוס. סא־דאת עומד להיפגש מחר עם עורכי העתונים ועובדי הרדיו והטלוויזיה המצרית.

מועצת העם המצרית קראה לשר החוץ לציין באפשרות של העלאת פרשת המטוס במועצת הבטחון.

מומחים לרפואה משפטית בקהיר הצליחו לזהות 57 גוויות הנוסעים. ארונות הנוסעים הלובים הוטסו אמש לטריפולי והיום תיערך בבנגאזי ה־לוויה הכללית, כנראה בהשתתפות קדאפי. מעל בנייני ציבור בעיר הונ־פו אתמול דגלים שחורים.

הבטחת ספטמבר השחור

רדיו טריפולי מסר אתמול, כי ספ־טמבר השחור הבטיח לנקום בישראל, על הפלת המטוס.

שר ההסברה המצרי, ד"ר חאתם, קרא אתמול למדינות העולם לבצע טיול כלכלי מישראל.

מקור מצרי ציין אתמול, כי „לוא כיבדה ישראל את אמנת שיקאגו מ־1960 בדבר הבטחת חייהם של נוס־עים — היתה הדראמה שהתחוללה בסיני נמנעת". הדובר ליגלג על הצ־עת דיין בעניין קו הירום האמר, כי הצעה זו איננה ריאלית.

שומר השגרירות העיראקית באיסלאמאבאד ניסה להתאבד

רוואלפינדי, 25 (צ־צ). שומר ה־שגרירות העיראקית באיסלאמאבאד ניסה להתאבד בקפיצה מן הקומה השנייה של תחנת המשטרה, שם נחקר בקשר עם הברחת הנשק הרו־סי שנתגלה ב־10 בפברואר.

לדברי העתון המקומי בצלם ה־שומר לאחר גילוי הנשק ונתגלה ע"י המשטרה, שביקשה לחקרו.

נסיון ההתאבדות נעשה לאחר שני ימים של חקירה.

ג'ירדלוה, 25 (צ"ר). לפחות 50 אנשים מצאו כאן את מותם במדינת אנדרה פראדש, לאחר ששתו כוהל מתוצרת בית. כ־400 אנשים נפ־געים אושפזו בבתי־חולים.

בנקאים בשווייץ תובעים לרסן עליית הפראנק

סברה שבון תיאלץ שוב לנייד את ערך המארק

מאת ארהור כהן
סופר „הארץ" בשווייץ

באזל, 25 (מיוחד ל„הארץ"). בנקאים שווייציים המודאגים מן הירידה החוזרת בשער הדולר, ביקשו מן הבנק המרכזי של שוו־ייץ להתערב באורח תקיף במה־לך העניינים.

בנקאי שווייצי ציין היום בציריך, כי המצב הנוכחי אינו קשור עוד בשאלות כלכליות בסיסיות, אלא הוא תוצאה של חשש עולמי להתלשת המערכת המוניטרית הבינלאומית.

איגוד הבנקים השווייציים, היפנה קריאה דחופה לממשלת שווייץ ש־תשים קץ לעליה המהוזמה בערך הפראנק השווייצי, כדי שה־סחורות משווייץ יוכלו לעמוד ב־תחרות בחו"ל. העתון „נויא צי־ריכר צייטונג" תיאר את הערך הגבוה של הפראנק השווייצי כמד־איג וכשובר את כל השיאים השלי־ליים. אפילו ביחס למארק הגרמני נעשה ערכו של הפראנק השווייצי גבוה „בצורה מגוחכת"; מאה מארק, שלפני 3 שבועות עלו 117 פראנק, עלו ביום ו' רק 111 פראנק.

מומחים שווייציים הביעו הערב את דעתם, כי בון שוב תיאלץ ל־נייד את המארק, וכתוצאה מכך שוב יוכל ייסוף בערכו מעבר ל־10 אחוז (שיעור פיחות הדולר).

נמסר, כי מדינות ערביות היו ה־קונות העיקריות של זהב בשלושת הימים האחרונים, שגרמו לקפיצה הספקולטיבית במחירו.

משל הוציא מסקנותיו

(סוף מעמוד 1)

הצדדים ואין לשלול אותו באורח חד־משמעי. ההסדר לדעת מר משל מ־ביא לשינוי כמותי בשיטת השכר בעבר.

בהעריף השכר החדש מופיעות מס־פר הערות. בתחתית הטבלה מופיעות שתי דרגות 440 ל"י שכר יסוד ל־שרטטים ו־515 ל"י לטכנאי מתחיל. העובדים בדרגות התחתונות יתקדמו עד לדרגה 3 (700 ל"י שכר יסוד), לאחר שהייה של לא יותר משנתיים בכל אחת מהדרגות. עובדים המקב־לים תוספות בסכומי כסף (פלוס), ל־דרגותיהם, יוסיפו לקבל אותה תוס־פת בהגדלה יחסית לתוספת השכר שחלה בדרגתם. עובדים שלפני ההס־כם הקודם עמדו לקבל תוך 1973 את התוספת (פלוס), יקבלו את התוספת הנ"ל בשיעורים הקודמים ובהגדלה יחסית לתוספת השכר שחלה בדרג־תם, וזאת רק החל מ־1 באפריל 1974.

אשר לקידום העובדים בדרגות ה־גבוהות, קובע מר משל, כי העובד השוהה בדרגתו 3 שנים, יקבל תוס־פת בשיעור התפרש של 70% מדר־גתו לדרגה אחת מעליה (בעיקבות ביטול הקידום האוטומטי). לצורך ביצוע תשלום התוספת הנ"ל, תת־חיל מבין שנות השהייה ב־1 באפריל 1972. עם קבלת תוספת הנ"ל, תבוטל התוספת (פלוס) המקובלת בקרב ה־מהנדסים. מר משל מציין, כי תוך 3 החדשים יפסוק לגבי תביעת המהנד־סים ההנדסאים להעברה מדרגה 2 להתנתגה לדרגה 3 (825 ל"י בשכר היסוד).

מזכיר הסתדרות המהנדסים, אה־רון מרגס, אמר, כי אין הוא מאושר מן המסקנות, אף כי הוא מקבלן, ש־כן, בסולם החדש מופיעות דרגות שבלאו הכי אין בהן מהנדסים. מר מרגס התכוון לדרגות 1 ו־2. לדבריו זהו מצב בלתי־נסבל מאחר שהדרגה ההתחלתית של מורה מ.א. היא ג' מהנדסים, שהיא בדרגת שכר גבוהה יותר. הוא הוסיף, כי לפי הערכתו, תוספות השכר שיקבלו המהנדסים ב־סיכומו של דבר הן פחות מאלה ש־קיבלו עובדי הדירוג האחיד ולמעשה הן מסתכמות בפחות מ־30%, בין ה־שאר בגלל ביטול ההצברה האוטומ־טית.

מזכיר הסתדרות ההנדסאים, זלמן שנקמן, אמר, כי ההסדר החדש מ־הווה התקדמות חשובה עקב השגת שיטת דירוג חדשה למקצועות ההנ־דסאים. הוא ציין, כי להצים והת־ערבויות של גורמים באיגוד המקצו־עי היוו אבן־נגף בדרך להשגת ה־הסדר החדש.

טענה אחרת בפי המהנדסים וההנ־דסאים היא קביעת רצפת שכר נמו־כה מזו שהשיגו האקדמאים בפרי"מ. להם הובטחה רצפה של כ־653 ל"י שכר יסוד, בעוד שהמהנדסים השיגו ריצפת שכר של 600 ל"י בלבד. מר משל הבהיר, כי ההבדל בריצפת ה־שכר נבע בגלל המיסגרת של 35% שמנעה ממנו לקבוע אותה ריצפה גם למהנדסים.

מספר נוסעי אל־על עלה על־אף נפילת המטוס הלובי

מאת אהד קיפרי
סופר „הארץ" לענייני תעופה

„להתרסקות המטוס הלובי בסיני לא היתה עד כה כל השפעה על מספר הנוסעים במטוסי אל־על", — אמר אמש דובר החברה ארנולד שרמן, לכתב „הארץ".

הדובר הוסיף, כי מספר הנוס־עים שביטלו — מאז נפילת המטוס — את טיסותיהם מישראל לחו"ל, הוא אפסי ואינו עולה על מספר הביטולים הממוצע בכל זמן. „אשר לטיסות מארה"ב לישראל" — אמר מר שרמן, — „עלה בימים האחרו־נים מספר נוסעי החברה באחוז ני־כר".

ועד המנהלים המכניים באל על הודיע אמש, בחוזר שהפיץ בין 112 העובדים שהוא מייצג, כי המנהלים המכניים בחברה חוזרים לעבודה סדירה.

מוסקבה, 25 (צ־צ). ליאוניד בר־ז'נייב, מזכיר המפלגה הקומוניס־טית הסובייטית, חזר היום למוס־קבה מפראג, שם נכח בחגיגות יום־השנה ה־25 להשתלטות הקומוניס־טים על צ'כיה.

מצלמה חובבית קלטה את הדב־יקהתב של שני שודדים שהרידו בנק בעיר מאריפה בפרובינציה שבארה"ב, ביום ו', דקות מעטות לאחר־מכן נתפסו השודדים. השניים, ארוכי שיער, נכנסו לבנק וצעקו: „או קיי, זהו שוד. כולם לרצפה". הם הצליחו להימלט עם סכום לא־ידוע של כסף. (צילום רויטר של אי.פי.).

ישיבת החירום של איפלפ"א היום בלונדון

משלחת בינלאומית של טייסים עשויה לבקר במזה"ת לחקירת פרשת המטוס

מאת סוכנויות הידיעות וסופרי „הארץ"

לונדון, 25. משלחת בינלאומית של טייסים עשויה לבקר במזה"ת כדי לחקור בנסיבות הפלת ה־מטוס הלובי, — נמסר בלונדון ערב ישיבת החירום העומדת להי־ערך שם ביום ב' (היום) מטעם איפלפ"א, הפדרציה הבינלאומית של איגודי הטייסים.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 18)

מצפים, כי בישיבה יציעו טייסי בריטניה הצעה להטיל חרם סמלי על טיסות לישראל.

הראדיו השוודי שידר הערב ראיון עם מזכיר איפלפ"א, הקברניט אר־לה פורסברג. הוא נשאל אם יש מקום להאשים את הטייס הצרפתי של המטוס הלובי והשיב: „בהח־לט לא. הוא לא ידע היכן הוא נמ־צא. הוא היה סבור, כי מטוסי מיג טסים לידו". פורסברג נשאל אם קשה להבחין בין מיראז' למיג, והשיב: „קל מאוד. אולם, יש לז־כור, כי הטייס היה טרוד מאוד ב־אותם רגעים לזהות את מיקומו. הוא היה בטוח כי הוא מעל טריטוריה מצרית".

לשאלה מה יציע בישיבת איפלפ"א ענה פורסברג, כי אין לו שום אפ־שרות לומר זאת. הוא גם סירב להגיב על האפשרות שיוחלט להטיל סנקציות נגד ישראל.

שגריר ישראל בדנמרק, משה ל־שם, הוזמן היום לשר־החוץ הדני מר קנוט אנדרסן, כדי למסור הסב־רים על הפלת המטוס: בהודעה ש־פורסמה לאחר השיחה נמסר, כי

(הסוף בעמ' 3, טור 8)

„כיצד נפעל נגד חוטפי מטוסים – אם לא נפעל נגדכם"

אמר אתמול נשיא הפדרציה הבינלאומית של הטייסים לראשי איגוד הטייסים הישראלי, בהגיעו ללוד * הקברניטים שקד ואש ישתתפו היום בישיבת איפלפ"א

מאת עמוס הדר
סופר „הארץ"

„כיצד נוכל לפעול בעתיד נגד המסייעים לחטיפות מטוסים ול־מבצעי פעולות חבלה, אם לא נפעל נגד ישראל במקרה הזה של התרסקות המטוס הלובי מעל שמי סיני", — אמר אתמול נשיא ה־פדרציה הבינלאומית של איגודי הטייסים, הקברניט אולה פורס־ברג, בשיחה עם ראשי איגוד ה־טייסים הישראלי, עמם נפגש ב־הגיעו לנמל־התעופה לוד.

מר פורסברג הגיע בשלוש לפנות־בוקר ללוד במטוס חברת־התעופה ה־פינית תוא שנחת בשהייה 55 דקות, ה־מועד הדרוש לתידלוק מטוסה. בהגי־עו המתינו לו בלוד נציגי איגוד הטייסים הישראלי הקברניטים יצחק שקד ושמעון אש (מאל־על). הם הגרד עמו לשיחה שנמשכה כ־45 דקות.

יצאו ללונדון

ראשי איגוד הטייסים הישראלי המריאו אתמול ללונדון כדי להש־תתף בישיבת הנהלת הפדרציה ה־בינלאומית של הטייסים (איפלפ"א). לפני צאתם אמרו, כי יסבירו בהנ־הלת איפלפ"א את עמדת ישראל ב־עניין התרסקות המטוס, כפי שהוצ־גה ע"י שר־הביטחון והרמטכ"ל. הם נטלו עמם ללונדון העתק מהקו־לטת הקופסה השחורה ונתונים אח־רים הקשורים בהתרסקות.

על הפגישה עם פורסברג אמרו ראשי איגוד הטייסים, כי נשיא ה־פדרציה לא האשים את ישראל ב־מעשה, אך הביע צער על כך שב־גלל היעדר קשר בין ישראל למדי־נות־ערב, אירע האסון. מדברי מר פורסברג הובן, כי איגודי הטייסים הבריטי והצרפתי ידרשו בתוקף ל־הטיל סנקציות על ישראל.

מנכ"ל יאטא יגיע היום

מנכ"ל האירגון הבינלאומי של חברות־התעופה (יאט"א), קנוט ה־מרשלד, עומד להגיע היום לישראל לביקור בן יומיים. כפי שנודע ב־לוד, הוא ייפגש עם אישים שונים כדי לקבל פרטים בקשר להתרסקות המטוס הלובי.

סעיד מרעי הגיע לבלגראד

בלגראד, 25 (ע־צ). המזכיר ה־ראשון של האיחוד הסוציאליסטי ה־ערבי המצרי, סעיד מרעי, הגיע ה־יום לבלגראד לביקור שיימשך 6 ימים.

„עניינו צודק ואנו נשתמש בכוח אם יהיה צורך ואם לא יכון שלום על בסיס החלטות האו"ם", — אמר בבואו לבלגראד.

מצפים שבריסל תאשר תוכנית המיפעל עם ישראל

מאת אליהו מאייסי
סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 25 (מיוחד ל„הארץ"). ממשלת בלגיה עדיין לא קיבלה החלטה סופית בנוגע לתכנית להקים בשיתוף עם ישראל מיפעל מטוסים הכוב ליד לייז', — מסר מקור מער־בי רם־דרג.

מצפים, כי ממשלת בריסל תקבל בסופו־של־דבר את ההצעה הישרא־לית, אם כי היא עדיין בוחנת את הפרוייקט. לדברי המקור מעוניינת ממשלת בלגיה במיוחד בתכנית מ־כיוון שבאזור לייז' יש עודף של כוח עבודה, אך קיימים קשיים במציאת מומחים לתעשיית מטוסים.

מקורות יודעי דבר מסרו, כי ב־תכנית מדובר על מספר עובדים שיגיע במשך הזמן ליותר מ־10,000. בלגיה מעוניינת להחליף את ה־מטוסים האמריקאים מדגם אפ־104 המצויים ברשות חיל־האוויר שלה. דאסו שולט במיפעל סאבקה, שהוא המיפעל הבלגי הלאומי לייצור מטו־סים. מצפים, כי במיפעל הישראלי־בלגי ישותף גם הון אמריקאי.

שגריר צרפת נועד עם אבן

(ע). שגריר צרפת בישראל, פרנ־סיס הירה, אמר אתמול בתום שי־חתו עם שר־החוץ, אבא אבן, כי הוא שמח לציין את תשובתו החיו־בית של השר לפניית ממשלת צר־פת בדבר בואם של משקיפי־הון האמורים להשתתף בחקירת מאור־עות המטוס הלובי.

בתשובה לשאלת כתב שידורי יש־ראל, אם צרפת לקחה על עצמה ל־ייצג את האינטרס הלובי בפרשת המטוס, אמר השגריר: „לא, צרפת אינה מעורבת באינטרסים לוביים במקרה זה, ולמעשה איני רואה כי־צד יכולה צרפת להיות מעורבת בכך".

השגריר הצרפתי ציין, כי ברגע שהגיעה הידיעה על התרסקות ה־מטוס — הגיב העם בישראל תוך זעזוע עמוק ומבוכה. „בתחילה הגי־עו אלי הבעות־השתתפות רבות, אך עתה נראה לי, שהישראלים לא היו רוצים לחוש באחריות לאסון".

לשאלה אם תהיה לאסון השפעה על מהלך העניינים במזה"ת, אמר השגריר, שקשה לו להתנבא, אך עם זאת, בתפישה המדינית נכנסים גם גורמים רגשיים, וההרגשות הנואים בחוגי העולם לאחר מקרה טראגי זה, מוסיפים משקל למשבר, המשו־בר כבר דין.

לפי(מ). הפגישה עם מר אבן באה לפי בקשת השגריר. השגריר הביע את הערכתו לדברי שר־החוץ ול־הבעות הצער של ממשלת ישראל על אבדן חיי אורחים ובכללם של אר־בעה אזרחים צרפתיים.

שר־החוץ היפנה את תשומת־לב השגריר להודעת הממשלה ה־מסירה ידיעה... מסר היום בכנסת.

מדוע צעד השר המצרי בהלווית קריינית הטלוויזיה?

מאת סופר „הארץ" לענייני ערביים

צעידתו של סגן ראש ממשלת מצ־רים ושר ההסברה, ד"ר עבד אל־קאדר חאתם, בהלוויית קריינית הטלוויזיה ה־מצרית סלוה חג'אזי כשהוא ממורר בבכי, עוררה תמיהה. אין זה מנהג שאישיות רשמית במעמד של חאתם תצעד בהלוויה של עובדה רגילה במנגנון הטלוויזיה.

אמש נתברר, כי היתה זו יוזמה האישית של חאתם להשתתף בהל־וויה. סלוה היתה ידידתו האינטימית של ד"ר חאתם במשך כ־8 שנים, עוד בכהונתו הקודמת כשר־התרבות וכאחראי על הטלוויזיה. אנשים שה־כירו את השניים מספרים, כי היה זה חאתם שגרם לגירושיה של סלוה מבעלה הראשון.

תובעים תשובה מעירק: האם נהרגו 10 היהודים

מאת אליהו מאייסי
סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 25 (מיוחד ל„הארץ"). כ־500 יהודים השתתפו אמש באסיפה בפאריס לזכר עשרה יהודים עירא־קים שמניחים, כי הוצאו באחרונה להורג.

את האסיפה כינס אירגון הסטודנ־טים הסוציאליסטים־ציונים ונאם בה נשיא הליגה לזכויות האדם, דאפל מאייר. הושמעה דרישה, כי ממ־שלת עיראק תתן תשובה רשמית לשאלה אם הוציאה להורג את עש־רת היהודים העיראקים, שנעלמו ב־בגדאד לא־מכבר.

לימודי עברית באוניברסיטה הלבנונית

ביירות, 25 (ע־צ). בפקולטה לפ־דגוגיה של האוניברסיטה הלבנונית ילמדו מקצוע עברית כקראית ומד־רגית.

נודע, כי האוניברסיטה פתחה את שעריה בפני כל אדם המבקש ללמוד עברית מודרנית. הוא יצטרך להש־תתף בשני שיעורים לשבוע בתק־פה של־שנתיים.

גב' מאיר

(סוף מעמוד 1)

לה בהבעת גינוי לישראל במונחים שכמותם לא נשמעו מעולם ב־25 שנות המדינה. גם כמה מנהיגים של אירגונים יהודיים, וכן הסנאטור יעקב ג'אביץ, הביעו צער על התק־רית.

משקיפים ידידותיים לישראל הער־רו, כי אפשר יהיה לסלק הרבה מן הקודרות שנשתררה בחוגים האמרי־קנים אם ממשלת ישראל תפעל במ־הירות כדי להחזיר לעצמה את ה־מוניטין של יחס אנושי ונוהל תר־בותי. לדעת המשקיפים הללו, צריך הדבר להתבטא בהתנצלות בפני לוב ומצרים וצרפת, הבעת נכונות לפ־צות את משפחות ההרוגים והענשת הקצינים שהיו אחראים למתן הפ־קודה להפלת המטוס.

לנסקי נצטווה לעמוד היום לדין

באשמת בזיון חבר־מושבעים

מיאמי, 25 (יופ"י). מאיר לנס־קי, שגורש בזמנו מישראל, נצטווה לעמוד לדין ביום ב' (היום) באשמת בזיון חבר־מושבעים פדרלי.

התובע וראש המחלקה המשפטית של מיאמי אמר, שקארדיולוג ש־נתמנה ע"י ביה"מ קבע, כי לאנ־סקי מסוגל מבחינה בריאותית לעמוד לדין.

לאנסקי יצטרך להשיב לשאלות לגבי תשלום המיסים שלו ועל קש־רים שקיים לדברי התביעה עם אנ־שים מן העולם התחתון העוסקים בהימורים לא־חוקיים.

לאנסקי נעצר ב־7 בנובמבר, ל־אחר שגורש מישראל ועבר במיטה דרך תריסר ארצות, שכולן סירבו להעניק לו מיקלט.

ימים ספורים לאחר הגיעו לארה"ב אושפז בבי"ח מאחר שלקה בליבו.

נגד לאנסקי הוגשו גם תביעות בענייני אי־תשלום מיסים בניו־יורק ובלאס־ואגאס, שכולן עוכבו בשל מצב בריאותו. הוא מהלך בתופשי הערבות של רבע מיליון דולר וער־בות אישית נוספת בסך 400 אלף דולר.

ראש ממשלת סין:

בקרוב – נציגות אמריקאית בפקינג

צעד לקראת כינון יחסים דיפלומטיים

פקינג, 25 (ע־ר). ראש ממשלת סין, צ'ו אן־לאי, אמר הערב, כי הוא מצפה שמשרד קשר אמריקאי ייפתח בקרוב בפקינג ובראשו יעמוד דיפלומט בדרגה לא פחותה משגריר.

צ'ו אן־לאי דיבר בקבלת פנים ב־פקינג לציון תוכנת קי־העפה את־יופי לסין. הוא הביע תקווה, שהוע־דת השלום הוייטנאמית בפריס תוכ־תר בהצלחה גדולה יותר מאשר וע־דת ג'נבה ב־1954.

פתיחת לשכות קשר בוואשינגטון ובפקינג היא בעיני המשקיפים צעד לכינון יחסים דיפלומטים תקינים.

צ'ו אן לאי עצמו אמר, כי ייתכן שבעתיד הקרוב יכונו יחסים בין סין וארה"ב, אולם הדבר תלוי בהמשך הכרתה של ארה"ב בממשלת צ'אן קאי־שק בטאיוואן.

משלחת מיהודה ושומרון תבקר פצועי המטוס

(ע). משלחת של ראשי ערים ואנ־שי הסהר האדום מיהודה ושומרון תבקר היום אצל פצועי המטוס ה־לובי, הנמצאים בבית־החולים בבאר־שבע. הממשל הצבאי אישר למשלחת ... ראש עיריית חברון, שייך מוחמד עלי ג'עברי, וראשי עיריות ומועצות עירוניות של ערים אחרות ביהודה ובשומרון.

אשתו, בנו בן ה־12 ואמו של אחד מפצועי המטוס, עבדאללה אל־חולי־לי, יליד יפו ותושב ירדני, ביקרו אתמול אצל הפצוע בבאר־שבע, ל־אחר שהגיעו מירדן באישור שילטו־נות ישראל.

בני המשפחה שהו אצל הפצוע כחצי שעה. כל ביקורי הערבים היו בלווית נציגי הצלב־האדום.

כזכור, זהו פצוע זה מבין נפגעי המטוס המסוגלים לדבר, שסירב ל־שוחח עם שר־הביטחון משה דיין בעת שביקר אצל פצועי המטוס ב־שבת בבוקר. בהיכנס שר־הביטחון לחדרו, עצם הפצוע את עיניו ולא פצה את פיו.

מביה"ח נמסר, כי במצבו של ה־פצוע ... השוכב עדיין ללא הכרה, חלה הרעה. מצב שאר הפצועים הוטב קמעה.

נובוסטי: עולים מרוסיה מתחננים לחזור

מאת סופר „הארץ" בירושלים

סוכנות נובוסטי הסובייטית יצאה בשבוע שעבר בהתקפה על ישראל ומדיניות הקליטה שלה, בהתייחסה לדיוני עצרת הסוכנות היהודית וה־ועד הציוני שנערכו בירושלים ב־ראשית החודש.

נובוסטי קובעת שקיימת ירידה של 40 אחוז בקרב העולים מארה"ב וכי עולים מבריה"מ „מפצירים משלחות־חוץ של בריה"מ בבקשות לחזור".

לפי סוכנות נובוסטי, הקווים המ־אפיינים את ישראל כיום הם גזענ־ות, זנות ומגיפת התאבדויות ואלה הדוחפים עולים חדשים לחזור ל־ארצות־מוצאם.

נובוסטי מביאה עדות של עולה מ־בריה"מ בשם לובה ברעזטסקייה ש־הגיעה לישראל ביולי 1970 והת־אכזבה, כי „היתה צריכה לשרת את העשירים, להיות מושפלת ולסבול מאבטלה והיעדר זכויות".

חילוקי־דעות מנעו סיכומים בוועדה לבלימת האינפלציה

תמשיך בדיוניה מחר * ספיר מוכן להקפיא הוצאות בסך 250 מיליון ל"י

מאת סופר „הארץ"
לענייני כלכלה

הוועדה לבלימת האינפלציה, שנתכנסה אתמול בת"א בראשות שר־האוצר, ספיר, לא הגיעה ל־סיכום ותמשיך בדיוניה מחר.

לוועדה הובאו המלצות וועדת ה־מישנה בראשות מנכ"ל משרד ה־אוצר, מר א. אגמון, בדבר אמצעים שונים לספיגת כספים מהציבור. לע־מת זאת לא סיימה את עבודתה וע־דת המשנה בראשות מנכ"ל משרד המסחר והתעשייה ג. להב, הדנה ב־שכר ובמחירים, בשל חילוקי דעות לגבי קביעת גג להתייקרויות במשק.

קודמה לישיבת הוועדה ישיבה של נשיאות התאחדות התעשיינים שדנה בדרישת אגף התכנון בהתאחדות לפ־רוש מדיוני הוועדה, שנומקה בכך ש־אין להם כל תכלית. הנשיאות לא החליטה דבר בנושא זה ונציגי ה־מעסיקים מוסיפים להשתתף בוועדה.

עם זאת לא השתתפו בדיון בנושא השכר והמחירים והושמעה רק הצ־הרה של נשיא לשכת התיאום של האירגונים הכלכליים, מ. מושביץ, שאמר, כי אין תועלת בדיונים על הסדר ל־1973 בלבד וצריך לקבוע הסדרים גם לשנים 1974 ו־1975. הוא לא דרש הקמת ועדה שלישית, ד־רישה שהועלתה בישיבה הקודמת, אולם הדגיש את הצורך בתיכנון מ־דיניות השכר והמחירים לטווח ארוך.

מר ספיר ביקש מהמעסיקים לא ל־הכביד על הדיונים ולהסתפק בהסדר לשנה זו, באומרו, כי לגבי השנה ה־באה יש לו תכניות, ברמזו בכך על הנהגת מס ערך מוסף באותה שנה.

שר־האוצר אמר, כי הוא מקבל את ההמלצה של וועדת אגמון בדבר הק־פאת פרוייקטים ממשלתיים ב־250 מיליון ל"י ויודיע על כך היום ב־כנסת.

בפני הוועדה הובאו שתי הצעות מעשיות: שר הסעד, מ. חזני, הציע, כי ייעשה מאמץ למנוע תשלום תוס־פת יוקר ביולי ע"י עצירת ההתייק־רויות מתחת ל־4%. כתוצאה מכך אפשר יהיה גם למנוע העלאות שכר. בשלב השני ינקטו למנוע התייקרויות נוספות.

חבר הוועדה המרכזית של ההסתד־רות, א. אפרת, הציע, כי מן ההקלות המתוכננות במס, המסתכמות ב־400 מיליון ל"י בקירוב, יבוצע במזומן רק 150 מיליון ל"י, ואילו 250 מיליון ל"י יינתנו באיגרות חוב. לפי הצע־תו יינתנו הקלות במזומן עד שכר של 1500 ל"י לחודש (ברמת שכר זו ההקלה מסתכמת ב־73 ל"י לחודש), ואילו לבעלי שכר גבוה יותר, יינתנו

(הסוף בעמ' 3, טור 6)

על הצעות זנבר לוועדה לריסון האינפלציה — בעמוד 12

ירד הגירעון המסחרי בארה"ב

וואשינגטון, 25 (ע־ר). הגרעון ה־מסחרי של ארה"ב הצטמצם בינואר ל־303,800,000 דולר. זהו הגרעון ה־נמוך ביותר בחודש כלשהו במשך למעלה משנה.

הן היבוא והן היצוא הגיעו לשי־אים חדשים. היבוא הסתכם בינואר ב־5,280,900,000 דולר, שעה שהיצוא הגיע ל־4,977,100,000 דולר.

„שלושת רוצחי מינכן נמצאים באמסטרדם"

אמסטרדם, 25 (עסט"א). משרד־המשפטים ההולנדי קיבל ידיעה, כי שלושת המחבלים שנשארו בחיים ל־אחר הטבח במינכן, נמצאים עתה באמסטרדם, — מוסר העתון „דה טלגרף".

לדברי העתון משתמשים המחבלים בדרכונים מזויפים ובשמות בדויים.

איסמעיל חוזר מחר לקהיר

קהיר, 25 (ע־צ וע־ר). חאפז איס־מעיל, יועץ הנשיא סאדאת לענייני ביטחון לאומי, יחזור ביום ג' (מחר) מוואשינגטון לקהיר.

„אל־אהראם" מפרסם היום בע־מוד א' פרטים על השיחה שקיים שר החוץ האמריקאי, ויליאם רוג'רס, עם איסמעיל ומציין, כי השליח המצרי נתקבל בחמימות ע"י הנשיא ניכסון.

על אף החמימות הודגשה שהשת־ררה ביחסי ארה"ב—קהיר, מוסיפה מצרים לדחות את ההצעות האמ־ריקאיות לחידוש השיחות עם יש־ראל, — אמרו היום פקידים אמרי־קאים בפאריס.

מוסרים, כי מר רוג'רס מאמין, שקיים סיכוי, כי סאדאת יסכים עתה לקבל שליח אמריקאי להמשך השיחות. הועלו ניחושים שסאדאת מבקש לאותת, כי הוא מוכן להיפגש עם ד"ר קיסינג'ר בקהיר, מייד ל־אחר שהלה יתפנה מטיפול בבעיית וייטנאם.

מנהיג מחבלים מגלה: ספטמבר השחור מסווה לפתח

מאת סופר „הארץ" לענינים ערביים

מוחמד דאוד עודה, המכונה אבו דאוד, מראשי פתח שנעצר בתחילת החודש בירדן, גילה אמש בראיון בטלוויזיה הירדנית, כי כוחות הפי־קוד של צבא השיחרור הפלשתיני שפעלו בסוריה בגזרת החזית, נתפזרו כתוצאה מבעיות ההשתלטות מצד אירגוני החבלה ובעיקר פתח על כוחות אלה ופקידיהם.

אבו דאוד הודה, כי פעולות הרצח הראוותניות שבוצעו בחו"ל ובעיקר פעולות חטיפת המטוסים, בוצעו ע"י פתח. בכך הודה בצורה הגלויה ביו־תר, כי כינוי ספטמבר השחור אינו אלא הסוואה לאירגון פתח ופעולו־תיו באירופה. הוא אמר, כי פתח נאלץ היה לפעול בחו"ל במיסגרת של פעולות טרור לאחר שנכשל ב־פעולותיו בשטחים המוחזקים, בירדן ואף איבד את השפעתו ומעמדו בין האירגונים לאחר מאורעות ספטמ־בר 1970 בירדן.

הוא דיבר ארוכות על המאבקים החריפים בין אירגוני החבלה בכלל ובתוך פתח בפרט והדגיש, כי ה־הנהגות הנאבקות ביניהן בפתח עוס־קות בגיוס תמיכה של האלמנטים מן השורה השנייה כדי שכל הנהגה תח־זק את מעמדה על חשבון האחרת. הוא הוסיף כי דרגי פיקוד מועסקים רק לאנשים שההנהגה של פתח מפ־צה ביקרם ולא חשוב אם הללו זכ־אים לכך.

שר המלחמה

(סוף מעמ' 1)

בכתבה במוסקבה ... הידיעות, כי מקורות ... רה הסובייטית מתיחסים לביקו... סימן שיחסי בריה"מ—מצרים ... בהדרגה לנורמליזציה.

מוסקבה מוכנה עתה למעמד ... דולה יותר במזה"ת. כל הסימנים עידים על כך, שמעורבות ... מצרית „סיניב".

סוכנות הידיעות מצטטת את ... קורות שאברו, כי בריה"מ ... שאפשר להשיג שלום באיזור ב... כמו בווייטנאם.

המקורות הציעו לגשת אל ה... בצורה רב־צדדית, ... רים הצטרך לגלות ... הורים ספציפיים. בריה"מ ... מלא לממשלה המצרית לאחר ... תחליט על אופי הוויתורים ... דיתם.

בגדאד, 25 (ע־צ). בריה"מ ו... ראק חתמו בשבת על הסכם ... תוף פעולה תרבותי ומדעי ... תיים.

סובל סכרת

בדיקות לסוכר בשתן ובדם כעת בביתך!

נוח, חוסך בזמן, מהיר, מן ומאפשר פיקוח סדיר למניעת סיבוכים.

DIASTIX
בדיקה לקביעת רמת הסוכר בשתן, לאלה אשר אינם נזקקים לאינסולין.

KETO-DIASTIX
בדיקה לסוכר ואצטון בשתן לאלה הנזקקים לאינסולין.

DEXTROSTIX
בדיקה לקביעת רמת הסוכר בדם.

מומלץ על־ידי האגודה הישראלית לסכרת.

התייעץ עם הרופא המטפל. להשיג בכל בתי המרקחת.

חברת איימס
יהדה לוי אשכול 64, תל־אביב
טלפון 41 67 80

חידון סמייק

בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ

MED 100 מזגן אויר
המזגן החדיש והמשוכלל
מתנת חברת אלקטרה

ועוד שפע פרסים יקרי ערך

מחר, יום ג', כ"ה באדר א' תשל"ג, 27.2.73, בשעה 20.00 באודיטוריום ע"ש שרמן בבית הרופא בתל־אביב רח' הסטמן 1

תתקיים אזכרה

לד"ר חנה יעקב – פלר ז"ל

בתום האזכרה יוענק פרס על עבודת מחקר מקורית על שמה בסכום 1000 ל"י

מוקירי זכרה מוזמנים

המשפחה

לעדנה ומשפחתה

השתתפותנו הכנה באבלכם על מות

שאול בראון ז"ל

דיירי הבית מרח' ז'בוטינסקי 54 גבעתיים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אחי היקר

מרק ריבלין ז"ל

אשר נפטר בלונדון ביום 22.2.73

המתאבלים:
ד"ר פ. ריבלין וב"ב, פ"ת
ד"ר הרצל ריבלין וב"ב, ת"א

מודיעים בצער על מותה של דודתנו היקרה

פולה דשבסקי ז"ל

המתאבלים:
משפחות עדיאל
דש (דשבסקי)

יקירתנו

אמה כהן

איננה

מועד ההלוויה בטלפון 252564

המשפחה

כולנו אחראים

ערפל ערכי בתקופה של לא שלום ולא מלחמה

מאת ירמיהו יובל

מבחן חיוני לחוסנה של חברה הוא יכולתה לביקורת עצמית. מבחן זה הוא משמעותי יותר, בכל שקשה יותר לערוך את הביקורת הזו, וכל שהיא עשויה להיות מכאיבה יותר, מפני שהיא מתייחסת לא אל מוסדות אנונימיים — אל שלטון הפועל בשם עצמו מעל לראשה של האומה — אלא היא מתייחסת אל כל אחד ואחד מבני החברה ואל שלטון דמוקראטי, פתוח, הפועל בשמם ולמענם.

הטראגדיה של מטוס הנוסעים הלובי היא מבחן מעין זה. דווקא מפני שאנו חברה דמוקראטית ביסודה, היתה אצבעו של כל אחד מאתנו על ההדק. כמובן, אין לערבב מושג של אחריות אישית עם מושג של אחריות חברתית, ואינה דומה פעולה ישירה לפעולה על-ידי נציג. אך החברה המתנערת מאחריות לפעולת נציגיה, מזמינה אותם שיתנערו מאחריות ל-ביצוע, וכך היא מוסרת את הנגע הדמוקראטי הנושא אותה.

כאשר הדבק המאחד חברה בא מבחוץ, על-ידי שלטון זר, יכול היחיד לסמוך שאינו אחראי. אך בריות זו באה לו במחיר של העדר החירות ושל קיום מחיצה נכרית בינו לבין המוסדות המדיניים. ואילו חברה המבקשת לראות את ליבה כפנימי, כמו החברה בישראל, אינה רשאית להתנער מאחריות, דווקא ברגעים בהם הנשיאה באחריות היא קשה במיוחד; מפני שבכך (בין השאר) תשכוט את העקרון שבבסיס היא מתנוננת.

כיצד הגענו לידי כך, שבשם כולנו נקטלו חייהם של מאה בני-אדם שנקלעו בטעות, ללא כוונות זדון, אל תחום המרחב האווירי שבשליטתנו?

פטריוטיזם עיוור

היה זה קל מאד לוא יכולנו לתלות את הקולר בשגעונו הרגעי או ברום-ליבו של מישהו. אך מסתבר כי לא אלה פני הדברים. ואת לא נוכל לאחוז באליבי מעין זה. המקרה מחייב ביקורת עצמית רחבה וכוללת יותר. ביקורת כזו אין פירושה „הסביר של אשמי" או „שנאה עצמית" ושאר ביטויים כגון אלה, שאנשים חסרי בטחון משתמשים בהם כדי להסתגר מן הצורך בהרהור חוזר על מעשי עצמם. היכולת לביקורת היא, כאמור, סימן של חוסן חברתי ואמצעי לקיים ולהגביר אותו.

ישנם רבים הסבורים בכנות, כי רגשי פאטריוטיזם מחייבים לצאת בהגנה כוללת על כל מה שעושה המדינה במערכותיה הרשמיות, ומי שמעמיד משהו בספק פותח סדק להעמדת הכל בספק. דווקא פטריוטיזם עיוור מעין זה עלול לקפח את מטרות עצמו. לכאורה הוא אמצעי של דבק וליכוד חברתי, אך למעשה הוא מוליך אשליה חברתית שסופה ניכור-עצמי. הפטריוט העיוור מעלה את מחשבתו ומצפונו קרבן-מרצון למדינה ולכוסנות. אך בכך, במקום לחזק אותם, הוא טומן את הזרע לפירוד בין היחידים והכלל.

שר הבטחון הודיע בסוף השבוע, כי לגבי דידו המקרה ברור ומחוור ואינו דורש הבהרה נוספת. זה יתרונו של מר דיין על הציבור בכלל. איש מאתנו לא היה שותף לתחקיר ואיננו רואה את המקרה בבירור כלל ועיקר. הבעיה אינה כאן סודיות הנהלים הצבאיים, ואין הכרח לעשותם פומבי כדי להבין מה שקרה.

כל מה שהגיע לידיעת הציבור בא בקטעי הודעות רשמיות והיוזמי עתונאים, על דברי טייסים, מפקד חיל האוויר ואחרים.

ההודעות הרשמיות היו מלכתחילה חלקיות ומגמתיות. במשך שעות השתק המעשה כליל, כנראה כדי להחליט כיצד להתייחס אליו. לאחר מכן מסרו הדוברים הודעות שהיסוד האפולוגטי גבר בהן על היסוד ה-אינפורמאטיבי. לא זה היחס הראוי לציבור אשר בשמו ולמענו נעשה מה שנעשה, ואשר אם היתה כאן טעות טראגית — גם הוא נושא ב-אחריות לגביה. הבהרה מקפת ולא מגמתית של העובדות עצמן היא, במקרה כזה, ציווי ראשון.

עם זאת צדק מר דיין באמרו, כי הבעיה העיקרית היא כאן — הער-כות של שיקול הדעת שהוליך אל המעשה שנעשה. שאלה זו אינה רק סובייקטיבית, ואי-אפשר לצמצם אותה אל האיש שהיה צריך לקבל החלטה בתנאי לחץ זמן ואי-ודאות. מעבר לזה עומדת שאלת קני המידה וההעדפות הערכיות, שלפיהם אנו אמורים לקבל החלטות במקרים חמורים מעין זה, ושאלה זו היא בעלת משמעות חברתית, לא צבאית-אופראטיבית.

הדילמה

מן הפירסומים שנודעו עד כה מתקבלת הדילמה הבאה: המטוס הלובי היה חשוד בכוונה עויינת, כגון פיגוע במרכז אוכלוסין ישראלי. ה-טייסים לא יכלו לוודא כי הוא נושא בתוכו נוסעים. מצד שני גם לא יכלו לוודא שהטייס הזר הבין את התום ואת כוונתם, מפני שלא הקימו אתו קשר רדיו אלא רק עשו לו סימנים ביד ובתנועות כנפיים. בשלב ידוע שינה הטייס הזר את כיוון טיסתו ונראה חוזר להגיע לתחום המצרי. כאן נעלם החשש של פיגוע במרכז ישראלי, אך הדחיקה והסערה שהטייס הבין מה רוצים ממנו, ונתעורר החשד כי בתוך המטוס מסתתר משהו או מי-שהו בעל ערך לאוייב. השווה ב-סיכון מעין זה. וכאן נוצרה הדי-למה: האם להסתכן בכך שהמטוס יצליח להמוק עם מה שעשוי להיות בתוכו, או להסתכן בכך שעשרות בני-אדם, שאולי טסים בו בתום לב, יקפחו את חייהם במחיר ידיעה בכוח?

הבכור הערכי

אם נכונה הצגה זו של הדילמה, צריך כל אחד בציבור לקבוע את יחסו-הוא אליה.

לדעתי היתה ההחלטה מישגה. ה-הכסבא נוקשות בלתי נסבלת. יתר על כן: היא שופכת אור על הבל-בול הערכי השורר בחברתנו בתקופה זו של לא שלום ולא מלחמה. דווקא מפני שההחלטה שנתקבלה לא היתה קפריסה מקרית, ואין לנתקה מכלל ההערכות והציפיות החברתיות של מי שקיבל את ההחלטה, צריכה החברה להעמיד את הנושא למבחן ולביקורת.

האם ברורים לנו קני המידה וה-העדפות, שאנו רוצים כי ישמשו סייג לאנשי הבטחון (ולא רק להם) בהחלטותיהם? האם לא התחלנו לגלוש מעבר לגבול, המתחייב מאותם ערכים ונורמות חברתיות, ה-מקובלים עלינו בעצמנו? האם כך רוצים אנו שיתקבלו החלטות צבאיות גם בעתיד? שאלות אלה אינן מיוחדות לאסון המטוס הלובי בלבד, אבל בירורן מקבל על ידו דחיפות מיוחדת.

מצד שני, ייתכן שהצגת הדילמה שלעיל אינה מדוייקת, בגלל חוסר מידע מספיק (לא רק מידע על מה שאירע באמת, אלא גם מידע שלם על מה שהיה לפני עיני המחליטים), ועל מידת צמידותם לדיווח השוטף. דבר זה רק מדגיש את הצורך בבירור מפורט ובפרסום מוסמך של מסקנותיו.

אם הציבור כולו נושא באחריות, עליו לדעת באחריות למה הוא נושא. ועל רקע זה, יתאפשר דיון מקיף יותר בשאלה הערכית הכרוכה בפרשה, ויובהרו לציבור ולשליחיו מהם קני המידה שהחברה שמה עליהם בהכרעותיה.

מערכות נשק מהירות וטעויות

בהפלת המטוס הלובי נקבעו מדדים חדשים בסיכסוך במזה"ת

מאת זאב שיף

מי שמתאר לעצמו את צה"ל וישראל כאקדוחן מהיר-רבשות המשש לשלוף על ההדק, מוטב היה לו להסתכל בפניהם של הרמטכ"ל דוד אלעזר ומפקד חיל-האוויר, מרדכי הוד, ביום בו אירע אסון המטוס. ראיתי אנשים אלה במצבים שונים: כולל בימים של אסונות ופורענויות, אך דומני כי ההתייסרות העצמית שלהם במקרה האחרון היתה יוצאת דופן בקיצוניותה. היא לא היתה של אקדוחן מהיר-מערב הפרוע שהרג בטעות אדם חף מפשע. היה בה הרבה מעבר לזה. בבוקרו של היום בו הופל המטוס הסתיימה אחת הפשיטות המוצלחות של צה"ל נגד קני מרצחים בצפון לבנון, אך אסון המטוס הפיג את הצלחה זו אשר נשכחה במהירות. מה שהגביר את החשד בישראל, מצד אמצעי ההקשרות הבין-לאומיים, היתה העובדה שבמשך יממה כמעט לא ניתן היה להשיג מידע אלטרנטיבי מלבד ההודעה הרשמית שיצאה מטעם דובר צה"ל.

*

כמו במקרים רבים בעבר גברה גם כאן בתחילה גישתם של אנשי בשתוך-שדה על גישתם של אנשי ה-הסברה. נאסרה גישה למקומות שרבים וטלפונים נותקו כאילו מדובר היה בהתקפה ישראלית. גישה זו התחזקה כאשר נודע לאנשי ההסברה מדיווח מסיני, כי מראה 100 הגופות המרוטות עלול לזעזע כל צופה טלוויזיה. מדוע להתיר צילום כזה? — שאלו אנשי ההסברה. רק בשלב שני, שהגיע לשיאו בהודעת הרמטכ"ל כי הוא-הוא שנתן את האישור לירוט, הוחלט להציג את הענין בגלוי עד כמה שניתן מבחינה בטחונית. ואכן, גילו פרטים והליכי פעולה החלטה שבדרך כלל אין הצנזורה מתירה פרסומם.

בעקבות השחזורים השונים ידוע כיום, פחות או יותר, מה הביא להפלת המטוס הלובי. זה הוזל ברוח עזה („רוח פראית" — כפי שהדביקו הקברניט) שהסיטה את המטוס ממסלולו; מטעויות נסות בניווט; מרמה ירודה וגישה גמגמנית של מגדל הפקוח המצרי; מסייס משנה (הקצין הלובי) שלא סייע הרבה ל-קברניט ועל כל שאלה שהתפנתה אליו השיב בדרך כלל בשאלה משלו; מחוסר קומוניקציה מוחלט בין כל הצדדים שנטלו חלק במה שאירע. וכמובן, מדירכותה המדינית של מכונת המלחמה הישראלית להגיב במהירות ובקשיחות על כל נסיון התנכלות.

ראוי לשים לב לסוג הטעויות וה-תקלות האופייניות בתקופה זו בה מפעילים מערכות נשק משוכללות ומהירות ביותר. ככל שמערכות ה-נשק הללו נעשות מהירות יותר — במהירות הקול ומעבר לזה — כך גדלו הצורך והחובה לקבל מידע מכסימאלי במהירות גדולה יותר, לשקול ולהחליט מהר יותר מידע זה, ולקבל במהירות רבה יותר את ההחלטה העניינית בהתחשב בכל הגורמים.

אין זה מקרי שטעויות ותקלות, אם של הגורם האנושי ואם של גורם המכונה, מתרחשים כיום יותר בחיל האוויר ולא בהפעלת חיל רגלים או זרוע אחרת. כך אירע בטעויות ש-נבעו מהצורך להבחין תוך שניות במטרות, כמו בעת הפצצת בית החרושת באבו זעבל או הכפר הלבנוני חצביה.

תקלות כאלה אינן אופייניות ל-ישראל בלבד אלא לכל מדינה המפעילה מערכות חדישות. הן מתרחשות, כמובן, יותר באזורים בהם מתנהלת מלחמה. הסיכוי שדבר זה יארע במצרים רב יותר מאשר בדנמרק, למשל, ולא מקרה הוא שה-מצרים כבר פגעו בטילי קרקע-אוויר במספר מטוסים.

כל אחד מאתנו היה רוצה ודאי שירוט המטוס הלובי היה מסתיים בשעה 14.08, לאחר שצרור יריות ראשון פגע בקצה הכנף שלו, ואחר כך היה נוחת את סיני. ההרגעה ש-היינו משיגים נגד מתנכלים פוטנציאליים לא היתה נפגמת בגלל הצ-לחתו של המטוס לעזוב את שט-חנו. עם זאת תהיה זו טעות לצייר את הדברים בצבעים חדים, של שחור ולבן. האדם שישראל ה-טילה עליו להגן עלינו מפני מקרים של התקפות פתע, מפני פרשיות שגעוניות של מרצחים. כאוקאמוטו, זכאי בהחלט לעשות טעות אנושית בשיקול, בנסיבות שנוצרו בפרשת המטוס הלובי. אי-אפשר מצד אחד להסיח האשמות בענין הטבח בלוד, — כי לא ידענו מה מתכננים נגדנו ולא הפלינו על הדעת מה שמסוגלים לשלוח נגדנו שכירי-חרב יפאנים ומתאבדים וכי ברגע שהחל הרצח הגבנו באיטיות נחשלת; ומצד שני — לטעון כי בענין המטוס הגבנו מהר מדי. מי שרואה בענין המטוס הלובי רק טעויות מצידנו והמונה שחורה בלבד, חייב להיות מוכן מבחינה נפשית לכך כי פרשיות כמו אוקאמוטו הטבח בלוד יתרחשו ב-עתיד בקצב גדול יותר.

*

על אף כל זאת יש מספר שאלות בפרשת המטוס הלובי שנשארו ללא מענה, או שהתשובותיהן חלקיות.

אשר לחלקם של המצרים באסון, לא ברור כלל כיצד אירע שמטוס אזרחי זולף מעל מערך הטילים שלהם, לכיוון ישראל, מבלי שמט-כות המכים יחושו בכך ויוצרו לתאם עם מגדל הפקוח האזרחי בקהיר, ומבלי שיוטסו לעברו מטוסי קרב מצריים. התשובה לשאלה זו היא אצל המצרים תראה, כי יש להפשה בתחום. חוסר היעילות והתיאום ה-גרוע.

אשר לצד הישראלי, קיימות שאלות אחרות: האם ניסו באמת להתקשר באלחוט מהקרקע למטוס? מדוע לא נקלטו פניות אלה ב„קופסא השחורה"? אני מאמין בלב שלם לדברי הטייסים, ואחד מהם מוכר לי אישית כטייס זהיר וכישר עד תום, אך רבים בישראל מקשים בקשר לשאלה אם הבחינו בנוסעים בכסוס האוירי. נאמר כי החלונות במטוס היו מוגפים, אך שניים מהניצולים — הטייס והאורח המצרי — מספרים כי ראו, כל אחד ממקום אחר במטוס, את מטוסי הקרב. כלומר, לפחות חלק מהחלונות היו פתוחים ונשאלת השאלה אם אפשר היה לראות את הנוסעים ודרכם מהמרחק בו טסו מטוסינו. זו שאלה שיש למצוא לה מענה ברור יותר.

קיימת גם השאלה העקרונית של הדרג שהיה צריך לתת את הפקודה האחרונה לירוט המטוס. הרמטכ"ל הסביר, כי דבר זה בסמכות צה"ל ובסמכותו, אך רבים תוהים ומקשים אם לא היה צריך לראות בכך מקרה חריג שחייב את הרמטכ"ל בהתייעצות עם שר הבטחון.

*

שאלה זו קשורה בנושא רחב רבוך מכדי שנשיב עליה בכמה משפטים, וברצוני להתייחס אליה ב-נפרד. בהערה אחת יש לומר, כי זו הערכה היפותטית לקבוע עתה, בתנאים שהיו בעת הירוט היה מר דיין מחליט אחרת מהרמטכ"ל אילו היו פונים אליו. מי שמאמין בדיין באורח מיסטי רשאי להאמין בכך. אחרים, המנתחים את אופיו והתנהגותו בעבר, אומרים כי הסיכוי הוא שדיין היה דוחה את החלטתו, או נמנע מלהחליט, ובינתיים היה ה-מטוס עובר את הגבול. אולי כן, ואולי לא.

מי שטוען כי גמרנו עם פרשת המטוס, הנו או אופטימי מדי ופור-עה, או שהוא נמנע לזכור את כל ה-אמת. מה שאירע אחרי הפלת ה-מטוס הלובי הוא שמבלי לרצות בכך גרמה ישראל לאסקלציה בסכסוך ה-ישראלי-ערבי. מבלי שנתכוונו קבענו בהפלת המטוס ואחרי מדדים חד-שים. גם בעבר היתה התנכלות ל-תעופה האזרחית, אך היה זה מעשה ידיהם של ארגוני המחבלים הקיצוניים וחסרי האחריות. לכל היותר קבלו סיוע בעקיפין ממדינה ערבית אחת או שתיים. עתה עלינו להביא בחשבון, כי בין המתנכלים הישירים לתעופה האזרחית שלנו יהיו גם כוחות ערביים. עלינו להביא בחשבון, כי הסכנה אינה רק מהכנסת מטעני נפץ למטוס וכדומה, אלא לפגיעה על-ידי מטוסי יירוט של האויב ה-מצויים במערכות שונות.

הבעיה אינה עם המחבלים המבצעיים, ... סים זה מכבר לפגוע במטוסים ה-אזרחיים של ישראל. עתה יקבלו אולי יותר כסף מקאדפי כדי להצליח במשימתם. השאלה היא אם לא ימצאו מנהיגים ערבים שישתכנעו, כי יש בידיהם הצדקה בין-לאומית לפגוע במטוסות אזרחיות ישראליות.

ברור שאחרי הפלת המטוס הלובי יהיה עלינו להוציא עתה יותר כסף, אמצעים וזמן כדי לאבטח מטרות מסוימות. יהיה צורך להקדיש מחשבה רבה, להכניס אולי שינויים ב-מסלולי טיסה ובמועדיהם. הנטיה היא בדרך כלל לשכוח אסונות, אך יש גם אפקט של הצטברות. לכן עלינו לצפות לכך שתנועת התיירות לישראל ולאזור תצטמצם. עובדה היא שאחרי תקלות ואסונות בעבר חלה ירידה בולטת בתיירות. ההשפעה תהיה מן הסתם גם גרועה יותר מבלי שנחוש בה מיד. הפלת המטוס הלובי תשכנע ודאי יותר את קברניטי המעצמות, כי גם בתקופה של הפסקת-אש במזרח התיכון, יכולים להתחולל מקרים העלולים לגרום להתלקחות מסוכנת.

תגובות נזעמות לנסיונות פיקוח

„איננו מלצרים או נהגי מוניות" אמרו הקואופרטיבים

מאת שלמה גרבר

לאחר הביקורת הקשה על התנהגות נהגי הקואופרטיבים לתחבורה ואי-הקפדה על לוח הזמנים והדירות הנסיעה של האוטובוסים, שהובאו במאמר אתמול, כתב צוות ה-פקידים הבכירים של משרד התחבורה, בדו"ח על שירותי התחבורה, פרק מיוחד על השירות הלקוי בתוך האוטובוס.

הצוות קובע בדו"ח כי חלק ניכר מהאוטובוסים נראה במצב די מוזנח. אמנם הם לא נתקלו (פרט למקרה אחד) בחלקים שבורים או רופפים, לא במושבים ולא בחלונות, אך להוציא מצבים קיצוניים כאלו, הת-רשמותו היתה כי האוטובוס הוא „אמצעי הובלה שלא נעים להשתמש בו".

אשר לנקיון על פני השטח (קליפות, ניירות וכו' על הריצפה והספסלים), קובע הצוות כי סוג זה של נקיון תלוי הן בקהל המשתמשים הן בתדירות הניקוי. „ידוע לנו ש-קהל המשתמשים אינו כן הקפדנים בעניני נקיון ברשות הרבים, ומצאנו כי סוג זה של ניקיון די משביע רצון. מצאנו שחברות האוטובוסים, אם כי לא עושות למניעת לכלוך זה, הרי שהן עושות להסרתו במידת האפשר ומונעות הצטברויות ניכרות של זי-הום".

אולם לגבי הנקיון היסודי של ה-אוטובוס, גילה הצוות „הזנחה מרובה ומצב שהוא למטה מכל ביקורת". לא אחת השמשות מזוהמות שלא ניתן לראות דרכן, אדני החלונות מזוה-מים וכל נגיעה בהם במקום שלא נו-קה על ידי היושב הקודם, גורמת זיהום הבגד. המירווחים בין הקירות והכסאות מלוכלכים בשכבות עבות של לכלוך, המזוהמות שמלות ושולי מעילים. „לא אחת יש לך הרגשה שהכסאות נקיים רק בשל השימוש בהם. גם חיצוניות האוטובוס לא תמיד מצטיינת", קובע הצוות.

לדעת מחברי הדו"ח אין הקפדה מצד הנהגים כלפי נוסעים המלכלכים את האוטובוס בדברי מאכל. אין סלי אשפה באוטובוסים, ואם ישנם לכל היותר כני סלים קטנים ליד הנהג ו-ליד דלת היציאה האמצעית. כן הת-רשמו חברי הצוות שקיימת הזנחה ב-צביעת אביזרים בתוך האוטובוס במ-קומות בהם הצבע נשחק. המדובר בכסאות צבעים, בידיות, בחלקים ה-עליונים לאורך תקרת האוטובוס. גם אין הקפדה מצד הנהג על איסור ה-עישון בתוך האוטובוס.

ליקויים במבנה האוטובוס

כן מעלה הצוות שורה ארוכה של ליקויים במבנה האוטובוס הקיים. הוא מתריע נגד העדר איוורור, הוא חוזר ומתריע על המדרגות הגבוהות והבל-בידות מאד על העליה לאוטובוס, על חוט הפעמון הצמוד לתקרה, על הע-דר אבזרי אחיזה לנוסעים, על מבנה הספסלים שבמקרים רבים אינם נו-חים לשימוש, ובמיוחד המושבים ה-מותקנים על הגלגלים, שכמעט שלא ניתן להיכנס ולשבת עליהם. במספר אוטובוסים התגברו על הבעיה בכך שהגביהו מושבים אלה. אך ברוב ה-מקרים לא התחשבו כלל בהפרעה זו. גם המירווחים בין המושבים אינם נוחים מחמת צפיפותם, ונגרמת אי-נוחות רבה לקהל עקב זעזועים במו-שבים הבלתי מרופדים הן מחמת אופן הנהיגה והן מחמת טיב הדרך.

בפרק מיוחד על הנוחיות בתחנות, קובעים חברי הצוות כי בחלק ניכר מהן חסרה סככה הגנה על ציבור הנוסעים הן בקיץ הן בחורף. חסרים ספסלים וסלי אשפה. רק בחלק קטן של התחנות קיימת מכירת כרטיסי נסיעה על ידי כרטיסנים מחוץ לאו-טובוס, וכן המתנה מבוזבזת מבלי שינוצל בעקיפין להקטנת זמן ה-נסיעה. בכל התחנות חסרה אינפור-מציה לנוסע על ידעי הקו, תחנות ביניים, לוח זמנים, מפת נסיעות וכו'.

גם האינפורמציה לנוסע בתוך ה-אוטובוס גרועה. ההתרשמות היא כ-אילו השילוט הוכנס כדי לצאת ידי חובה. באוטובוסים של אגד קיים שילוט אנכרוניסטי האומר בין ה-יתר: „לא לירוק", חסרים שלטי מי-דע על מהלך הקווים, מחירים, ועל איסורים שונים. בתחום זה ממליץ הצוות להסיר את השלטים מהסוג „לא לירוק" ו„לא לפצח גרעינים", ולהתקין שלטים כלליים הנוגעים ל-שמירה על הנקיון. כן ממליץ הצוות לקבוע מסגרת לתו זיהוי הנהג, כדי להשיג אחריות אישית מצד הנהג ל-פעולותיו ואפשרות לזיהויו לצורך תלונה. כן יש להתקין שלטי תערי-פים של הקו ולקבוע מפות הקו הוא משרת, להציג לוח זמנים, במיוחד ב-קוים עם תדירות נמוכה, להתקין מיקרופונים שיאפשרו הודעה על תח-נות על ידי הנהג ועוד.

הדו"ח ממליץ להנהיג כרטיסי נסיעה משולבים לשתי נסיעות, כרטיסי נסיעה חדשים והנהגת פיקוח על תעריפי הנסיעה באופן שוטף.

הצוות מזכיר מספר בעיות מיוח-דות במספר קוים בשלוש הערים, תוך הדגשה כי לא נראה לו שאין לפסוח עליהן על אף המקריות באי-תורן. בדיקות נוספות יחשפו בעיות נוספות.

באזור תל-אביב גילו מחברי ה-דו"ח בעיות מיוחדות בקוים הבאים. בקו 25, תחנת האוטובוסים בקרבת בית אבות אפעל רחוקה מדי מבית האבות; לרמת-יוסף נוסע רק קו אחד (85) וזה מעט מדי; בקוים 58 ו-59 צפיפות גדולה; בקוים 62, 64 ו-66 אין יוצאים מפתח-תקוה ב-5 בבוקר; להדר יוסף — האוטובוסים יוצאים בתדירות נמוכה והשירות נפ-סק מוקדם מדי; בקוים 74 ו-93 מחי-רים שונים באותו קטע; קו 18 בשד' ירושלים ביפו — האוטובוסים מל-אים ואינם עוצרים; מעת אביב — אין תחבורה אחרי 9 בערב.

לגבי חיפה עמדו חברי הצוות על הבעיות הבאות: תדירות נמוכה מדי מקרית-אתא; התחבורה מהרכבת ל-הדר ולכרמל גרועה מאד ונוסעים רבים ממתינים זמן רב לאחר הגיע הרכבת. לכן אין משתמשים ברכבת.

בירושלים עמדו חברי הצוות על הבעיות הבאות: ביום ששי, עם אי-חור קל של הרכבת, אין תחבורה ציבורית; אוטובוס קו 28 מהאוניבר-סיטה אינו פותח את דלתותיו בתחנת היציאה בגשם לפני הזמן; קו 4 — אחרי השינוי בו נוצרו בעיה עצומות על עומס והאי-עצירה בתחנות. אנשים מחכים 20 דקות וחצי שעה בשעות השיא; ברח' המלך ג'ורג' חונה ה-אוטובוס זמן רב (10 דקות) כשאין אף נוסע; קו 9 — בשעת העומס מלא ואינו עוצר; קו 28 — מלא בבוקר ואינו אוסף נוסעים. מפסיק מוקדם מדי בערב; קו 24 — מפסיק מוקדם מדי בערב; קו 7 — אינו בא זמן רב ולאחר מכן כמספר אוטובוסים כופ-פים יחד.

הצוות מדגיש בסוף הדו"ח כי קיי-מת אפשרות של פיקוח על שירות ה-תחבורה הציבורית לפי החוקים וה-תקנות הקיימים, ורוב הנושאים ש-הועלו בדו"ח מקורם בחוסר פיקוח וחוסר סנקציות, ולא בחוסר תקנות. התרשמות חברי הצוות היא שהן ה-פיקוח והן הסנקציות המופעלים עד כה — היקפם זעום מאד. לכן הם ממליצים על הגדלת יחידות הפיקוח, אם על ידי הגדלת היחידות הקיימות ואם על ידי הפעלה יחידות נוספות של מתנדבים או בשכר, אשר יורכבו מכח האדם המצוי והפנוי בשוק (פנ-סיונרים וסטודנטים). „הגדלת הפיקוח מחייבת גם הקמת-הפעלת מערכת הסנקציות, אשר לפי דעתנו אינה רובה בזמנו (תלוי בפעולותיה)", קו-בעים עוד חברי הצוות.

בעקבות דו"ח חברי הצוות והמ-לצותיו כבר החליט שר התחבורה להגביר את הפיקוח על שירותי ה-תחבורה הציבורית, וכן לפעול ל-מען שיפור מבנה האוטובוסים באמ-צעות הקרן המיוחדת שהוקמה אשר תקד למטרה זו, בראשותו. אולם נו-כח ההזנחה של שנים רבות בפיקוח על פעולות הקואופרטיבים, אין ספק שצפויה לו עתה מלחמה קשה אתם.

סימנים ראשונים למאבק הצפוי ניגלו כבר בשבוע שעבר. לפי הור-את מר פרס החלו יחידות הפיקוח ב-רישום דוחות לנהגים על אי-שמירה על לוח הזמנים. תגובת הקואופרטי-בים היתה מיידית וחמורה. דובר אגד, מר מרדכי שיפמן, אמר: „משרד התחבורה יודע היטב על ה-מחסור הקיים באוטובוסים בגלל פי-גור באספקתם על ידי ליילנד. נראה מוזר כי מתחילים לרשום דוחו"ת לנהגים בשעה שלוח הזמנים מתבצע כמעט במדוייק ובתנאים הקיימים לא ניתן לביצוע טוב יותר. עדיף שמש-רד התחבורה יטפל בהשגת אוטובו-סים במקום ברישום דוחו"ת לנהגים, כי על דוחו"ת אי-אפשר להסיע נוס-עים".

תגובה דומה היתה גם על הצ-עות לקבוע תוויות לזיהוי הנהגים ב-אוטובוסים. „אין אנו מלצרים או נהגי מוניות. הנהגים יראו בכך פגי-עה בכבודם ויתנגדו לכך בתוקף", טענו. כאשר הערתי להם שהם משר-תי ציבור, השיבו: „כאשר כל משר-תי הציבור במדינה ישאו תוויות זי-הוי, גם אנו נעשה זאת".

גם לגבי ההצעה להתקין מיקרופו-נים באוטובוסים כדי שהנהגים יכרי-זו על התחנות, היתה תגובה שלילית. „אנו נתקין את המיקרופונים, אך כל עוד לא תצא תקנה מחייבת להכ-ריז על התחנות, לא נעשה זאת", טענו אנשי הקואופרטיבים, בהוסיפם כי לא יוכלו לחייב את הנהגים „לח-זור כל היום כמו תוכים על שמות התחנות".

דיונים בהמלצות נוספות

מימצאי החברים של הדו"ח על שירותי התחבורה הציבורית בשלוש הערים הגדולות בארץ ידועים יפה לנוסעים המתנסים בכך יום יום. הנ-הלות הקואופרטיבים מוכנות לקבל כל שיפור במבנה האוטובוס, כה גם שחלק כן המימון נעשה על ידי ה-קרן המיוחדת. אולם הבעיה ה-חמורה ביותר והיא כיצד להשפיע על הנהגים לשפר את השירות לנוסע, כיצד להחדיר בקרבם את ההכרה ש-הם משרתי הציבור ולא שהציבור משרת אותם, כיצד לגרום לכך שיע-מדו על לוח זמנים ותדירות נסיעה, יאספו את הנוסעים בתחנות, יעצרו סמוך למדרכה, ומעל לכל יתייחסו באדיבות ובנימוס אל ציבור הנוסעים שממנו הם מתפרנסים, על אף קשיי העבודה וקשיי התנועה בדרכים.

צוות הפקידים הבכירים שנתכנס בתנאי הנסיעה באוטובוסים והכין את הדו"ח הקטלני על שירותי התחבו-רה, הגיש לפני כשבוע מערכת הצ-עות נוספות לשיפור התחבורה. ב-ימים אלה מתנהלים דיונים על כך, כשהדגש הוא על הגברת הפיקוח ו-הפעלת סנקציות מתאימות. יש ל-קוות ששר התחבורה — שר התחבורה הראשון המנסה „להתלבש" על ה-בעיה — ישלים את המלאכה ויפעל להגברת הלחצים על הקואופרטיבים לשיפור השירות לנוסע. עם זאת אין לצפות להתהפכות ולשינויים מידיים בנושא זה, מאחר שהמדובר ברוך ב-הליכי חינוך, הסברה, פיקוח וסנק-ציות ממושכים ומייגעים.

(מאמר שני ואחרון על שרותי התחבורה הציבורית)

הארץ
יום שני, כ"ד באדר א' תשל"ג
26 בפברואר 1973

בתל-אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.
ירושלים: רח' התבצלת 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

דעת העולם וישראל

גל התגובות העוינות לישראל שבא עקב הפלת המטוס הלובי אינו יכול שלא לעורר בנו כמה הרהורים. גל זה היה כמעט אוניברסאלי וכלל עתונים וחוגים שאינם ידועים בשנאתם לישראל. אין אנו יכולים לקבל חלק גדול מהדברים שנאמרו ומהסיפורים שהושמעו לגבי פרשת המטוס. חלק מהעתונים ניצלו את הטראגדיה בסיני כדי לעשות חשבון עם ישראל ולשפוך עליה חימה שהצטברה בקרבם זה זמן רב.

לא שמענו הטפות מוסר דומות כלפי מדינות אחרות שפשעיהם אינם עומדים בשום יחס לשיקול המוטעה שגרם את התקרית בסיני. מדינות ערב נתנו חסותן וברכתן לרצח מכוון של נוסעים תמימים במתקפה האולימפית ואף על פי כן לא ניסה עליהם גינוי דומה. הנוסעים שנהרגו במטוס סוויסאייר שפוצץ בידי מחבלים לפני שלוש שנים היו קורבן לרצח נפשע; הרוגי המטוס הלובי היו לכל היותר קורבן של שיקול מוטעה או של פזיזות. מי שאינו עומד על ההבדל בין הסוגים, מתנכר למושגים בסיסיים של חיי חברה ומוסר.

ואף על פי כן, אין אנו יכולים להתעלם מהביקורת החריפה שירדה עלינו ואין אנו יכולים לפטור, בצדקנות עצמית, כביטוי של אנטישמיות ושנאת-ישראל גרידא. משהו בסיסי התערער בדמותנו בעולם וההתפרצות נגד ישראל היא פרי הצטברות של מרירות לפנינו — גם בקרב ידידים, גם בקרב יהודים. מצער ומדאיג הוא, כי בין השיקולים שהובאו בחשבון לפני שהרמטכ"ל אישר הוראת-„ירוט-בכל-מחיר" האומללה ביום ד' שעבר, לא היה השיקול, איך ישפיע ביצוע ההוראה על תדמיתנו בעולם.

חלק ממרירות זו היא בלתי נמנע בהיותו פועל יוצא של נסיבות. ישראל היא המדינה היחידה כיום שצבאה נלחם באופן פעיל ומלחמתו חייבת להתנהל לעתים בנסיבות לא נעימות — תוך מחנות פליטים ובתוך כפרים לבנוניים. אך חלק מדמותנו השלילית נוצר כתוצאה מהלכי רוח מסוכנים ומדאיגים שקנו להם אחיזה בישראל ובגופיה המייצגים — הכנסת והממשלה. הלכי רוח אלה מתבטאים בחוסר סובלנות, אמונה פרימיטיבית בכך ש„העולם מבין רק את שפת הכוח", שילוב של לאומיות ודתיות קיצונית ותופעות אחרות שהחלישו את עמדת ידידינו. נגד הלכי רוח אלה יש להתריע בכל התוקף, כי הם מסוכנים מאד לעתידנו.

ישראל חייבת לחיות בעולם הסובב אותה. גם אם הדברים שנאמרו עלינו מקוממים אותנו בצדק, עלינו לקחתם בחשבון כסימנים של מציאות מסויימת. תפקידנו הוא למנוע חיכוכים — שאינם הכרחיים לקיומנו — בין מציאות זו לבין מעשינו ודברינו.

מחדלי התחבורה הציבורית

הדו"ח של צוות העובדים הבכירים במשרד התחבורה על שירותי התחבורה הציבורית בשלוש הערים הגדולות חייב לזעזע את הגורמים הממשלתיים האחראים לשירותים אלה. מימצאי הדו"ח עצמם אינם בבחינת גילויים מרעישים חדשים, אלא מציאות עגומה ששני מיליון נוסעים הנזקקים לשירותי האוטובוסים חשים אותה על בשרם מדי יום. אולם ריכוז העובדות מבליט את חומרת הליקויים ואת הרמה הירודה של שירות ציבורי חיוני זה.

מימצאי הדו"ח, שפרטיהם התפרסמו בשני מאמרים ב„הארץ" (אתמול והיום (בעמוד זה). אינם כוללים אף מילת שבח על שירותי התחבורה. לאורך כל 30 עמודי הדו"ח שזורה ביקורת קשה על זילזול הנהגים בנוסעים, אי שמירה על לוח הזמנים, אי הקפדה על נקיון האוטובוסים ועוד.

חברי הצוות לא התייחסו בדו"ח להתנהגות נהגי האוטובוסים כבודדים. זו לא היתה מטרת הבדיקה. אך כל הנוסע בדרכים נתקל במחדלים המצויינים בדו"ח. נהיגה מתוך עליונות של נהגי האוטובוסים, נסיעה במהירות שמעל למותר, עקיפות בלתי חוקיות ויציאה מתוך תחנה מבלי לשים לב לרכב הבא מאחור הן רק כמה מהתופעות היומיומיות בכבישינו. מיפגעים אלה נמשכים מבלי שיעשה נסיון רציני למנעם.

גם לאחר הכנת הדו"ח נראה כי משרד התחבורה אינו נוקט אמצעים חריפים נגד חברות התחבורה כדי להעלות את רמת השירות ולשפרה. מתוך פרסומי המשרד מסתבר כי מתדיינים עתה עם ההנהלות על בעיות משניות וגם זאת לא תמיד בהצלחה. הנהלת משרד התחבורה לא הצליחה, למשל, לחייב את הקואופרטיבים לקבוע שלט לזיהוי הנהג, והושגה מעין פשרה לפיה יקבעו באוטובוס שלט לנוסע, בו ייאמר כי הוא זכאי לדרוש מהנהג לזהות את עצמו. בדומה, כי כך יהיה גם לגבי יתר המחדלים של הקואופרטיבים, הממשיכים לפעול מתוך הרגשת כוח. נראה שלא יהיה מנוס למשרד התחבורה אלא לקבל את המלצת צוות הדו"ח להגביר את הפיקוח על שירותי התחבורה הציבורית תוך הפעלת סנקציות נגד מפירי התקנות הרבות — הקיימות אך אינן מופעלות — ואת למרות ההתנגדות הצפויה מצד הנהלות הקואופרטיבים.

ועידת השלושה עשר

הוועידה המתכנסת היום בפאריס כדי להחליט על הערבויות להסכם השלום בוייטנאם, בהשתתפות מיניסטרי החוץ של 12 מדינות, תהיה ועידה טכסית או, לכל היותר, פורמאלית בעיקרה. עצם העובדה שסגל כה גדול מקצה לעצמו לא יותר משבוע עד עשרה ימים לדיוניו (ואכן קשה להניח שמיניסטרי חוץ יכלו להעדר מבירותיהם לתקופה ארוכה יותר) מרמזת שהמשתתפים אינם מתכוונים להיכנס לדיון מהותי על כל הסעיפים של חוזה השלום.

תפקידה הראשון של הוועידה — בה ישתתפו נציגי חמש המעצמות הגדולות, נציגי המדינות החברות בוועדת הפיקוח הבין-לאומית, וכמובן, נציגי הצדדים הלוחמים — הוא להעניק גושפנקה בין-לאומית להסכם שהושג למעשה בין ארה"ב לצפון וייטנאם, שאליו הצטרפו שלטונות סייגון והווייטקונג. האו"ם — ה-13 בוועידה — זהו המזכיר הכללי של האו"ם הד"ר קורט ולדהיים ונוכחותו היא יותר ביטוי של אדיבות כלפיו כאשר סיכוי לחיוביות כלפי הנוכחות האו"ם בהתכנת השלום בוייטנאם. הוועידה עצמה הינה, באופן חלקי לפחות, מעין תחליף ונועדה למלא תפקיד שאולי האו"ם היה צריך למלא בחיזוק התקוות לשמירת ההסכם.

ההסכם מה-27 בינואר מטיל על הוועידה „לרשום לפניה את ההסכם התחום, לערוב לסיום המלחמה, לשמירה על השלום בוייטנאם, לזכויות הלאומיות הבסיסיות של העם הוייטנאמי, לזכותו של העם הדרום-וייטנאמי להגדרה עצמית, לסייע לשלום בהודו-סין ולערוב לו". זה, כמובן, קטלוג של שאיפות נעלות אשר שום מדינאי רציני לא יצפה, כי ועידה כלשהי תשיג בשבוע אחד של דיונים. לכן, מה שניתן לצפות מהוועידה הוא שתתפרסם הצהרות תמיכה בשלום בשם המעצמות והבעות נכונות לפעול לטובת השלום מצד המדינות הנוגעות בדבר במישרין.

אם תספיק הוועידה לאשר ולכונן את הגופים הבין-לאומיים לפיקוח על ביצוע הסכם השלום ולסייע לוועדת הפיקוח על הפסקת האש — יהיה בכך הישג שכל 13 המשתתפים יוכלו להתברך בו.

תחרות בטיחות בין ערים

כדי להחדיר את תודעת הבטיחות בדרכים בקרב התושבים ולהגביר את המאמצים מצד ערים שונות לפעול למניעת תאונות דרכים, תיערך מתחילת מארס תחרות בטיחות דרכים בין נהריה, עכו וקרית-אתא לבין אשקלון, אשדוד וקרית-גת.

ועדות פעולה בהשתתפות נציגי מוסדות שונים ייכונו בערים המשתתפות. וועדות שיפוט יעניקו ניקוד לפי תוצאות פעולה שונות: התקנת תמרורים, תאורה, סימון כבישים, סלילת מדרכות והסברה בקרב התושבים. מירב הנקודות שאפשר לצבור הוא 250. לזוכים בתחרות, שתימשך שלושה חודשים, מובטחים פרסים לקידום הבטיחות. הפרסים יתנו בכספי משרד התחבורה והם כוללים סכום של 50 אלף ל"י, שיוקצב להקמת יחידת ... בנושא הבטיחות.

התר____בנו
שרות היעוץ המקצועי שלנו בנושאי צביעה ניתן חינם ומקיף את כל שטחי החיים

ישנו מקצועי לבעיות צביעה תעשייתית: למפעלים, למתקנים, למעבדות.
ישנו מקצועי לצביעה בענף הבניה.
ישנו מקצועי לצביעה בתעשיית העץ.
ישנו מקצועי ליחידים בנושאי צביעה ביתית.
ישנו מקצועי בנושאי צביעה-לוי ולשפור הנוף.

מחלקת היעוץ המקצועי שלנו מטפלת באמונות בכל בעיה בנושאי צביעה גם בבעיות מסובכות הדורשות פתרונות מיוחדים ויוצאי דופן.
כתוב או טלפן למחלקת היעוץ המקצועי וקבל שרות חינם:-
תל-אביב. ת.ד. 507 טל. 937881-6
חיפה. ת.ד. 668 טל. 910133; 913131
ירושלים. איזור התעשיה תלפיות טל. 31298

טמבור
גדול מפעלי הצבעים בארץ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

עיריית י־ם מתעלמת מחוקים

בניינו החדש של ביה״ח שערי צדק מוקם ללא רשיון

מאת גדעון אלון

לפני 71 שנה, בכ״י בשבט תרס״ב, נחנך בית החולים „שערי־צדק״ ב־ירושלים. מייסדו ומנהלו הראשון של בית החולים, ד״ר משה ואלאך, נסע שנים ספורות קודם לכן לגרמניה כדי לאסוף כספים לרכישת מגרש גדול, עליו יוקם בית־החולים. מכשולים רבים עמדו בפני המספ־לים בקניית המגרש, ובעיקר בשל האיסור למכירת קרקעות ליהודים. למרות זאת הצליח ד״ר ואלאך

בניינו החדש של ביה״ח שערי צדק בירושלים: בלי רשיון

לרכוש חלקת אדמה גדולה מבנק פויכטונגר על־יד שכונת שערי־צדק ברחוב יפו. הם קיבלו רשיון בניה הודות לעזרתו של הציר הגרמני ב־קושטא. בשנת תרנ״ו הוחל בבניית בית־החולים. את התוכניות הכין המהנדס הגרמני סנדלר.

האזור היה מרוחק מאוד באותם ימים מהעיר, ותושבי הבירה הש־תוממו על שהוחלט להקים בית חו־לים „בלב המדבר״. היו אף ש־טענו כי ד״ר ואלאך יאלץ לשלם לכל מי שיבוא אל ביה״ח את הו־צאות הנסיעה בסך שתי עשיריות.

שערוריית הרשיונות

בשנת 1969 ביקשה הנהלת ביה״ח המיושן, להעתיק את משכנו לאתר אחר בשל הצפיפות הרבה בבית־החולים הכולל 270 מיטות בלבד. החדרים קלופי־הסיד עמוסים חולים לפיצפה. גם המסדרונות גדושים מי־טות. ההנהלה ביקשה להקים את ביה״ח החדש במיתחם המיועד למצ־פים השוכן בשכונת טלביה (ליד תיאטרון ירושלים החדש) אולם עיר־יית ירושלים דחתה את הרעיון והצי־עה להקים את ביה״ח למרגלות שכו־נת בית וגן במערב העיר, בעקבות גניזת התכנית להקים במקום זה את מוזיאון צה״ל.

אולם משלב זה ואילך החלה „שע־רוריית הרשיונות״, שהשפה את מ־דיניות האיפה ואיפה של עיריית ירושלים במתן היתרי בניה.

דיירי שיכון תיסכון בבית־וגן, ה־מתגוררים בסמוך לאתר המיועד, התנגדו נמרצות מלכתחילה לרעיון הקמת בי״ח בסמוך למעונם. גם מנ־הל ביה״ח „הדסה״ פרופ׳ ק.י. מן, הגיש התנגדות בטענה שאין מיתחם זה מתאים להקמת בי״ח. אולם ההתנגדויות ביחוד למרות טענות בא־כוח הדיירים עו״ד יהודה רווה, כי אגפו הדרומי של בי״ח יהיה ב־מרחק של 45 מטר בלבד מבניין ב׳ של השיכון, וכי הקמת בי״ח עם כל הכרוך בכך (אמבולנסים, ארובה, מעבדות וחדרי מתים) בקרבת מקום כזה תהפוך את חיי 200 המשפחות לסיוט.

ועדת המישנה לתיכנון ולבנייה התעלמה מההתנגדויות, ושינתה את יעוד השטח מפרטי פיתוח למתחם המיועד להקמת בי״ח. גם הוועדה המחוזית לתיכנון אישרה את שינוי היעוד. בדצמבר 1970, לאחר הגשת התוכניות המפורטות להקמת ביה״ח ע״י האדריכלים אליעזר ברוצקוס ו־יוסף שינברגר, אישרו הוועדות ל־תיכנון הקמת בניין מרכזי בן 6 קומות, מהן שתיים תת־קרקעיות, על שטח של 34 דונם. דובר ביה״ח מר אלחנן פלס, מסר כי ביה״ח יוש־לם ב־1976. הוא יכיל 600 מיטות ויושקעו בהקמתו 20 מיליון דולר.

ביולי 1971 החליטה ועדת המש־נה להמליץ בפני הוועדה המחוזית על מתן אישור לביצוע עבודות חפי־רה ותציבה. הוועדה המחוזית באותה לאשר בקשה זו, אולם רק לאחר שביה״ח שערי צדק ימציא התחיי־בות שהאישור הזמני אינו מהווה רשיון בניה.

עד חודש מרץ אשתקד לא הוגש האישור, אולם הנהלת ביה״ח שערי־צדק נטלה את החוק לידיה והחלה בביצוע עבודות חפירה כבר בדצמבר 1971, ללא רשיון. פקחי בניין של עיריית ירושלים שביקרו במקום, הורו על הפסקת העבודה לאלתר. העבודה הופסקה וחודשה רק במרץ 1972, עם מתן האישור.

הקמת בית חולים היא ללא ספק דבר חיוני. אולם נשאלת השאלה אם זכותו של ביה״ח „שערי צדק״ ל־עוג לחוקי הבניה בסיועה של עירי־ית ירושלים, המופקדת על שמירת החוק? אחרת לא ניתן להבין כיצד התעלם מ״מ ראש העיר ומהנדס העיר, מר חיים מריבוב, מ־מכתב ששיגר הוא עצמו ב־28.8.72 אל דיירי השיכון, אשר קבלו כי ביה״ח החל בעבודות בניה למרות שתוכנית הבינוי נמצאת בהפקדה בוועדה המחוזית.

רשיון חלקי

מר מריבוב כתב כי ביה״ח קיבל רשיון לעבודות חפירה בלבד וכל עבודת בניה שיבוצעו תופסק מיד על־ידי מחלקת מהנדס העיר. אולם הבטחות לחוד ומעשים לחוד. הנ־הלת ביה״ח המשיכה בעבודות ה־בניין כשהיא מקבלת גיבוי מלא מ־עיריית ירושלים.

ראוי לציין כי חודשים ספורים לאחר שהחל בבניית ביה״ח ללא רשיון פנה מנהל ביה״ח „שערי צדק״ פרופ׳ מאיר, לוועדה המשנה וביקש היתר בנייה על השטח ה־תת־קרקעי של המרכז הרפואי ה־חדש. ועדת המשנה אישרה, כמובן, בקשה זו ללא היסוס, אולם הוועדה המחוזית, אשר דנה בנושא במשך שש ישיבות, דחתה את מתן אישור הבניה. בשבוע שעבר הורתה (מדוע לא הוציאה צו הפסקה בנייה למרות שהיא מוסמכת לכך?) לוועדת ה־משנה כי תפעל להפסיק מיד את הבנייה הבלתי חוקית.

שאלת הארובה

ב־14.1.73 כתב מר מריבוב אל יו״ר הוועדה המחוזית הממונה על המחוז מר רפי לוי: „לא נראה לי כי יש נימוק סביר להפסיק את ה־בנייה ולגרום נזק למוסד ציבורי חשוב״. דברים אלה מחזקים את ה־דעה כי עיריית ירושלים מנהלת מדיניות של איפה ואיפה, בייחוד מוסר כי במקרה זה מדובר בהקמת בי״ח שהפסקת בנייתו גורמת נזק כספי של 40 אלף ל״י ליום.

דובר עיריית ירושלים מר יצחק גרוסמן מסר כי לדיירים אין בסיס חוקי לערער על יעוד השטח. „הם רשאים לערער רק על צורת הבינוי. ועדת המשנה אישרה את הבנייה ה־תת־קרקעית ואת הכנת האינפרסטרוקטורה ולכן לא התייחסו המתנגדים. הם קובלים על הארובה שעדיין לא נב־נתה כלל ולכן אין הצדקה להפסקת הבנייה״.

בא־כוח הדיירים עו״ד יהודה רווה חולק על דעה זו: „אנו מערערים גם על שינוי היעוד. התוכנית ה־מקורית היתה קטנה בהרבה מה־תוכנית הנוכחית. לדעתי זוהי תוכנית חדשה ולכן אני מערער על שינוי יעוד הקרקע, עליו הוחלט עוד ב־1969״.

מנהל ביה״ח שערי צדק פרופ׳ מאיר, הודה עצמו בנושא זה „כבן חסות״ של עיריית ירושלים, הבריק בשבוע שעבר מברק אל מ״מ ראש העיר מר מריבוב בו נאמר: „כל יום הפסקת בנייה גורם לנזק כספי של 50 אלף לירות, מתוכן כספי ממשלה. אני מבקש מתן רשיון זמני לעבודה בקומות התת־קר־קעיות. הדבר לא יפגע במעמד ה־מתנגדים, שהתנגדותם אינה נוגעת לאיזור זה של הבניין אלא לאיזור בו תיבנה הארובה, אך בבנייתה טרם התחלנו״.

ביום ה׳ (22.2) התכנסה הוועדה המחוזית לישיבה מיוחדת והחליטה לאשר את המשך הבנייה של ביה״ח על החזר של קול. יו״ר הוועדה ה־מחוזית מר רפי לוי אמר: „החלטנו לאשר את המשך בניינן של שלוש הקומות התת־קרקעיות בלבד. ב־שלב זה לא דחינו את התנגדות ה־שכנים המתייחסות בעיקר לארובה שתהווה מטרד. אין להתעלם מה־עובדה שירושלים זקוקה לבי״ח ב־אופן דחוף ועבודת הבנייה היתה בעיצומה. בכל יום בו הושבתה ה־עבודה נגרם נזק של 50 אלף ל״י.

בא כוח הדיירים עו״ד יהודה רווה סיפר כי למרות צו הפסקת הבנייה שהוצא על ידי הוועדה המחוזית, המשיך ביה״ח בביצוע העבודות. הוא ציין כי אם הוועדה המחוזית לא תקבל את התנגדותם, בדעתו לפ־נות למועצה הארצית לתכנון ואולי אף לבג״צ.

עיריית ירושלים המנפנפת לעתים מזומנות בדגל מדיניות „היד החז־קה״ נגד עברייני בנייה, ומכריזה השכם והערב כי פקחי הבניין שלה סורקים את העיר ומורים על הפס־קת בנייה הנעשית ללא רשיון. ה־עירייה המפרסמת בפומבי כי הוציאה מאות צווים נגד מרפסות וקומות נוספות שנבנו בצורה בלתי חוקית; העירייה הפונה לבית־המשפט שיטיל קנסות כבדים ועונשי מאסר על תנאי על קבלנים וחברות שיכון הבונות ללא רשיון, מתעלמת ונותנת יד ל־בנייה בלתי חוקית של בית החו־לים „שערי צדק״.

מוסד זה אינו נכלל, כנראה, ב־קטגוריה של מדיניות „היד החזקה״ נגד עברייני בנייה. לו מותר הכל. תחת איצטלת הצפיפות, החשיבות הרפואית, בוצעה הנהלת ביה״ח ב־חסותה של עיריית ירושלים בעסקים כתובים ושני הצדדים גם יחד עו־שים כישר בעיניהם.

ירושלים זקוקה לבית נוסף באו־פן דחוף ביותר ועל כך אין חולק איש. אך מדוע יש להקים בי״ח במרחק של 44 מטר ממרפסותיהן של משפחות? מדוע לא הציע מנהל ביה״ח המתכונן להשקיע 20 מיליון דולר בהקמת ביה״ח, פיצוי כספי ל־200 המשפחות שיאפשר את פי־נויין מהמקום? אומר בא־כוח המת־נגדים:

„לא הובאה לידיעתנו הצעה כזו. אם היתה מוצעת, יתכן שהיינו מקבלים אותה. אולם איננו מעוני־נים בפיצוי כספי, השכנים שואפים להיות בתנאים נאותים ולא במצב חדש שיהפוך את תנאי חייהם ל־סיוט״. אין להתעלם מהעובדה „ש־עיתותו״ של עיריית ירושלים, שהע־לימה עין מבנייה בלתי חוקית ב־איצטלה של הקמת בי״ח חיוני, מהווה תקדים מסוכן. שכן להבא יתבע קבלן ירושלמי הקמת דירות לעולים (שהן דבר חיוני לכל ה־דעות) בטרם אישור הוועדה בהנ־מקה שביה״ח שערי צדק קבע עוב־דות בשטח בטרם ניתן לה אישור בניה. החוק קובע הפקדת התכנית ל־60 יום לשמיעת התנגדויות. מדוע אין עיריית ירושלים מכבדת את הקבוע בחוק?

מחלת בתי החולים

מבנים חדשים אינם מופעלים בגלל מחסור בכוח־אדם

הטור שלי

מאת נתן דונביץ

דומה כי כל אדם בישראל יודע שבתי החולים בארץ שרויים במשבר קשה. חדרים מלאים עד אפס מקום, פרוזדורים סתומים ברכבות של־מיטות, תורים ארוכים לאישפוז ול־ניתוחים. תגובת מוסדות הרפואה נשמעת כסיסמת פרסומת של חברת שיכון — „אנו בונים!״. באוקטובר 71׳ בישר שר הבריאות ויקטור שם־טוב בישיבת מועצת הבריאות, כי משרדו פותח בהוצאתה לפועל של תוכנית חומש כרשימה, שתתן לנו מקץ חמש שנים 3500 מיטות נוספות. ואם נוסף לאלו את המי־טות במוסדות רפואיים ששר הברי־אות לא כלל אותם בסקירתו, נגיע ליותר מ־5000 מיטות.

היו״ר החדש של מרכז קופת חו־לים, מר אשר ידלין הצהיר לפני קצת יותר מחודש, כי קופת חולים עומדת להכפיל את מספר המיטות בבתי החולים שלה עד 1980. ב־שבוע שעבר ירד המספר. מר יד־לין כבר הצהיר שהתוספת תהיה „רק״ בשיעור 60%.

מצוקת האישפוז כמו עומדת לפני פתרונה. הפרוזדורים יתרוקנו, ה־חדרים לא יראו כה דחוסים כפי שהם נראים עתה. התורים יתקצרו, יופי!

אבל, אין פני הדברים כך התמו־נה עגומה וקודרת. אפילו יגשימו המבשרים המבטיחים את תכניות הבניה שלהן במועדן, או באיחור של שנה־שנתיים, גם אז תהיה ה־מצוקה גדולה. כי את הבעיה ה ע י ק ר י ת לא פתרו ולא שמעתי עד היום על נסיון לפתור אותה. ובעיה זאת היא החולי העיקרי של בתי החולים, לא רק בארץ: המח־סור בכוח־אדם להפעלתם.

אנשי החלוק האפור

איני מדבר הפעם על מנהלים, גם אלה חסרים, אלא על אנשי ה־שורה, על מנקות ומדיחות כלים, על שרברבים, חשמלאים ובעלי־מלאכה אחרים. על נשים שיגישו לחולים את ארוחתם. התמונה היום קודרת ולפי דעתם של אנשים ה־מתמצאים בנושאים אלה לפני ו־לפנים, עמם שוחחתי באחרונה לא־אחת, יוחמר המצב עוד לפני ש־יוספו המיטות החדשות.

בבית חולים, חדיש או מיושן, צברת של עשרות קילומטרים — מים, חשמל, המזגן וגו׳. צברת סבו־כה, הדורשת אחזקה קבועה. קלקול ברשת סבוכה זאת פירושו לעתים הוצאת חדרי ניתוחים מכלל פעולה או שיבושים בפעולת מכון הרנט־גן. שלא לדבר על אירועים יומ־יומיים כמו סתימת אסלות בחדרי השרותים של המחלקות והצפת ה־פרוזדור הסמוך במי שפכים. ובתי חולים סובלים כבר עתה ממחסור בבעלי מלאכה כאלה. בשוק הפרטי יכולים להשתכר הרבה־הרבה יותר מכפי שישלם להם בית החולים ב־שכר חודשי, שעות נוספות והטבות מהטבות שונות. עובדים אלה, ב־חלוקים האפורים, אינם הקובעים ה־ממלות בית חולים. אך בלעדיהם נראים רופאים, מנהלים והאחיות חסרי אונים.

אחיות, שממילא קיים מחסור בהן, עוסקות בשעות עומס של עבודתן בחלוקת ארוחות לחולים, כי אין נשים לא־מיומנות המסוגלות לעשות זאת. פרישתה של אחת המנקות יו־צרת מיד בעיה. ומנקה יכולה ל־השתכר בשוק הפרטי — כעוזרת במשק־בית — סכומים גדולים פי־הרבה ממה שהיא משתכרת בבית החולים, או בכל מוסד ציבורי. ומה שהשתכר בארץ תקבל נאטו.

האחיות

המשבר בה״א הידיעה הוא בהש־גת אחיות. כבר כתבו הרבה, דיברו הרבה, הבטיחו רפורמות ומחשבה — ונסיון של ממש לפתור את הבעיה לא נעשה. יש מיבנים חדשים ויש מיתקנים חדישים (כגון הכליות ה־מלאכותיות) שאי אפשר לנצלם משום שחסרות אחיות. אחות ראשה ואחות האחר־אית למחלקה שוברת ראשה מדי יום כיצד לאייש את הצוות שלה. יש מחלקות בבתי חולים גדולים ש־במשמרת הלילה שלהם אין אף אחות מוסמכת אחת. אם השיג ה־אחראית אחות מעשית עם נסיון לא רע, תשמח על כך שמחה רבה. ובמקום אחיות מיומנות באים לעבוד סטודנטים וסטודנטיות לרפואה. יש בהם הלומדים מהר את המלאכה, אך יש טירונים ורוקים המעוררים רחמים יותר מן החולים עצמם. ראיתי כיצד חולים „צוחים״ לסטו־דנטית נפחדת לבדוק את לחץ הדם, משום ש„אינני יודעת בדיוק איך עושים את זה. לא עשיתי את זה אף פעם״.

מדוע אין מספרים לציבור, כי בכמה מקרים נפתחה הרשמה לבית ספר לאחיות והקורס בוטל כליל, כי מספר הנרשמות לא עלה על שלוש או חמש? ובאותה עת, באו־תו בית חולים עצמו, היה מספר האחיות הנעזרות גדול פי שניים ויותר. האמנם אין משרד הבריאות והמוסדות הביטוח הרפואי יודעים, כי יש מחלקות המופעלות עם ש־לי־שן התקן (המוקטן) של האחיות כת יודעים מוסדות אלה על חולים שאסור להם לרדת ממיטתם ולא נמצא מי שירחץ אותם במשך שב־ועיים ויותר?

הצהרות חגיגיות על הוספת אל־פי מיטות אינן שוות את הנייר שעל־יו הן נדפסות אם אין המצהירים והמבשרים מסבירים כיצד יפעילו מיב־נים חדשים אלה למעשה. יש מקו־מות בארץ בהם עומדים מיבנים חדשים של בתי חולים שאפשר ה־יה להפעילם. אבל אין מי שיעשה זאת, ובאחור שכך גם אין מזדרזים לסיים את הבניה. גור־לם של מיבנים שיווספו בשנים הב־אות עשוי להיות דומה, אם לא ייעשה מאמץ לראות את המציאות כמות שהיא ולחפש פתרונות של ממש.

אתה שומע הצעות מפי אחיות, אתה שומע אותן מפי רופאים, מפי טכנאי רנטגן, מפי אנשי מעבדה ואתה גם שומע כמי כל אלה אינם מוצאים אוזן קשבת. הפלא כבר קטנה, פה ושם, לא הצליחו אף להקטין את הנשירה. שלא לדבר על תוספת כוחות חדשים.

יותר מהצהרות על בניינים חד־שים דרושה הקמתו של גוף — בדרג גבוה — שישבע, יחשוב, יציע הצעות מעשיות. ודרושה אוזן קש־בת של מי שצריך לממן כל אלה. ללא מאמץ כזה יהיו בתי החולים החדשים מצבות לכשלון.

פרסום א. פל, סטודיו דס. צלום נורבים

אמקול
מביא אליך את
שואב האבק המהפכני
שכבש את אירופה
VACUMATIC DE LUXE 800

הידוק בלעדי: כבל חשמלי ארוך הנשלף מן המכשיר נחזר אוטומטית ע״י קפיץ בגמר השימוש.

מכסה מתרומם בלחיצת כפתור — מאפשר ניקוי נוחה וקלה לשקית האבק.

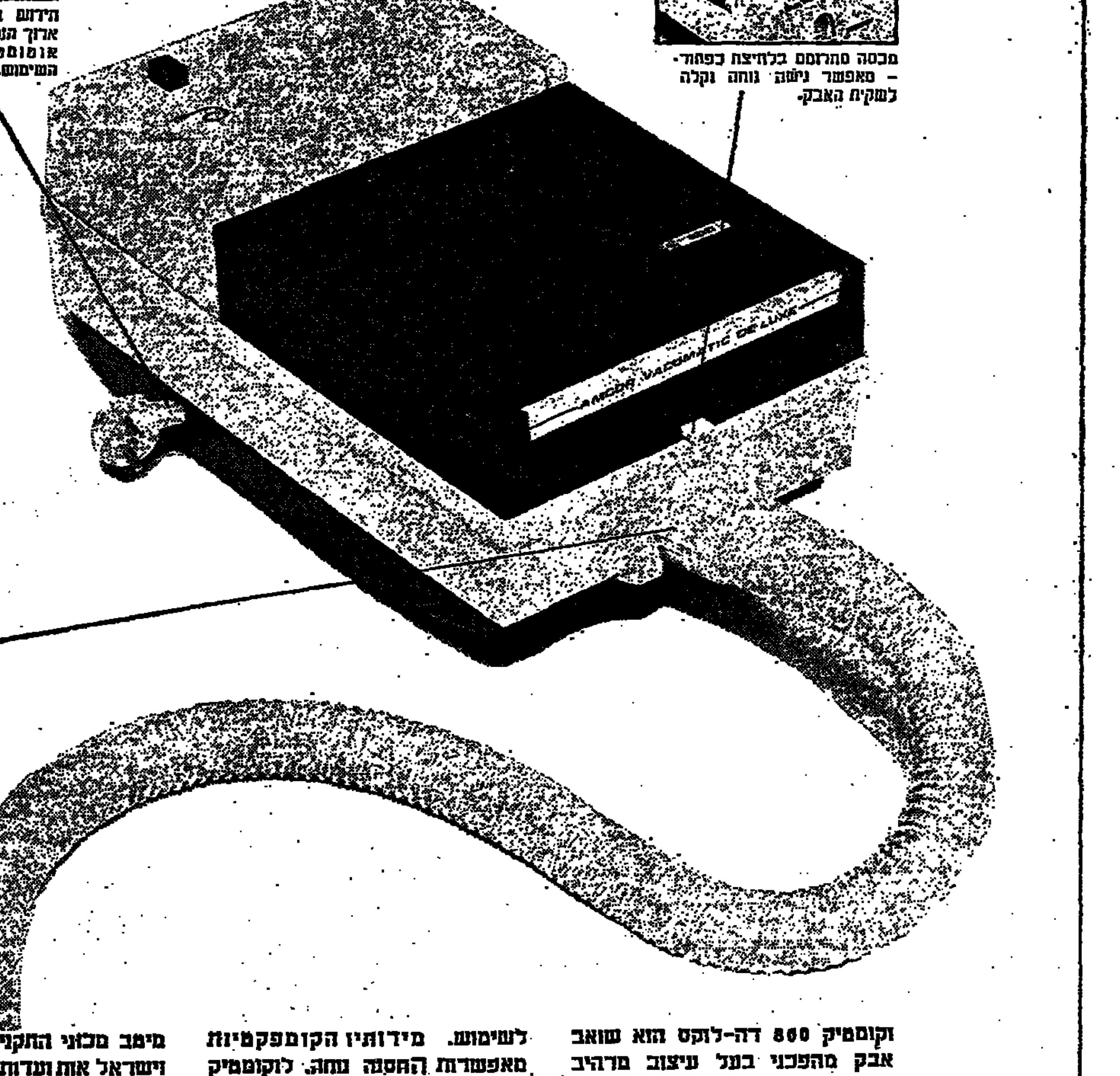

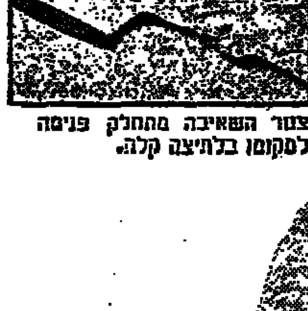
צנור השאיבה מתחלק פנימה למקומו בלחיצה קלה.

וקומטיק 800 דה־לוקס הוא שואב אבק מהפכני בעל עיצוב מרהיב ותכנון ארופאי חדשני.
וקומטיק 800 דה־לוקס מצויד בשפע חידושים בלעדיים (חלק מהם תוכל לראות בצילום שלמעלה). קל ונוח לשימוש. מידותיו הקומפקטיות מאפשרות החסנה נוחה. לוקומטיק 800 דה־לוקס מנוע רב עוצמה המעניק לו כושר שאיבה רב.
וקומטיק 800 דה־לוקס מצויד בתעודות יותסיף שהוענקו לו ע״י מיטב מכוני התקנים של אירופה — וישראל את תעודות ליעילותו ולכושר בפיתוחו הגבוה.
כל אלה הפכו את וקומטיק 800 דה־לוקס ל״להיט״ של אירופה.
הביאי אותו גם לביתך.

אמפא
שרות עם כל הלב!

לי תמכור רק
אמקול

יצחק בלוך ניצח

ועידת המלונאים הסתייגה מהקו הקיצוני של חיים שיף

מאת חביב כנען

הוועידה החמישית של התאחדות בתי־המלון בישראל, שנערכה בסוף השבוע בטבריה, היתה ועידתם של האנשים שאיכפת להם. עשרים ה־משתתפים בוויכוח מיעטו לחזור איש על דברי רעהו — כנהוג בוועידות של גופים ציבוריים שלנו — והכ־ילו להעלות נקודות ספציפיות ה־מטרידות אותם. שלא כבוועידות ה־ארציות, נמנעו הצירים מלכוסס ב־פרוזדורים ולא נטשו את אולם ה־דיונים. הכל הקשיבו בדריכות ל־דברים שהושמעו וגילו ערנות ל־גבי הבעיות שהועלו.

בצד כל אלה, עמדה הוועידה ב־סימן שני חידושים: בפעם הראשו־נה השתתפו בה באופן פעיל המלו־נאים הערבים במזרח ירושלים ש־נציגם, מר סביר איובי (נאשיונל פלס הוטל), נטל אף חלק בוויכוח והשמיע נאום נלהב בערבית על הבעיות והמצוקות של המלונאי הער־בי בישראל.

הנאום הרהיב

191 הצירים גילו רגישות לגבי דמות ההנהגה החדשה כשהלק הוכנד בביקורת החריפה שהשמיע מר חיים שיף, יו״ר הגוף הדו־ירלמי של ההתאחדות, אשר הלך על הדרך בה הנהיג מר שמואל פורמן במשך 10 השנים האחרונות את ההתאחדות ד־הלה שזרה של תביעות לשיפור מצב הענף והתיירות בכלל. הרוב (כמעט שני שלישים) הסתייג מ־גישתו של מר שיף, שנראתה לו קי־צונית במידה שאין לה מקום בגוף הלוי במגעים ובהיחסים עם גורמים שונים.

הרוב הזה הפקיד את כהונת יו״ר ההנהלה בידי מר יצחק בלוך מחיפה, שכיהן עד כה כסגן יו״ר שלה, ואילו מר שיף צורף להנהלה החדשה ב־תפקיד סגן יו״ר מתוך מחשבה ש־קיצוניותו תאוזן על־ידי המתינות של היו״ר החדש ושל מר שמואל פורמן שיהיה נשיא ההתאחדות.

בעוד שבנאום הראשון של הוועידה נראו סיכוייו של שיף להיבחר כיו״ר ההנהלה מבוססים לכדי, הרי ני־מת הנאום הפרוגרמאטי שהשמיע בפתיחת הדיון המעשי, הרתיעה רבים בגלל קיצוניותו והצבעים ה־קודרים שבהם השתמש להצגת דעו־תיו. המלונאים הכירו כעם כל ביו־קורתם על המימשד ועם כל מרי־רותם ביחס של הגורמים הממשל־תיים כלפי תביעותיהם, אין הם רו־צים בהחרפת היחסים עם גורמים אלה; הם שמעו שחיים שיף הצליח לנצור את פעילי הענף מהתמרמרות שדבקה בהם התסיס את הוועידה, אולם נמנעו להפקיד בידיו את ני־הול ענייניהם. יצחק בלוך נראה ל־הם כמתאים יותר להוצאת „העגלה מהבוץ״ כדברי שיף.

הבעיות המטרידות

הבעיות המטרידות את ענף המלו־נאות השתקפו בהצעות הבאות של המשתתפים בוויכוח הכללי:

* הצורך בהנהלה דינאמית.
* שימת דגש על הכנת כוח־אדם מקצועי לקראת פתיחת המלו־נות החדשים בשנים הבאות.
* העלאת בעיותיהם של המלו־נות הקטנים בדרגה 3 — 1 כוכבים לדרג העדיפויות ההתרפות של הענף.
* החשש בהצעה הבלתי פוס־קת של בתי־מלון בחלים על רקע חוסר הודאות אם שיטות עידוד לתיירות התיירים ארצה מבטיחות תפוסה מוצלחת בהם.
* מורת־רוח מן הוועדה שקופת חולים של ההסתדרות מתכוונת ל־היכנס לעיסקי מלונאות על ידי הק־מת בתי־הבראה (בכספי ציבור) פתוחים גם לתיירים וכבר נעשים מאמצים לשכנע סוכני נסיעות להז־רים לבתי־ההבראה אלה קבוצות תיי־רים. (מר יעקב ריפמן, יו״ר הסניף בטבריה גילה שהתקבלה ההלכה כי כל סוכן נסיעות שיכוון קבוצות תיירים לבית־ההבראה החדש של קופת חולים בטבריה, ימצא את בתי המלון סגורים בפניו).
* מורת־רוח ממשיכת קבוצות תיירים על־ידי בתי־מלון בהזמנות נבוהות באכסניות הורדת מחירים דראסטית בתחנת לשולחן.
* הצורך בשיטת־שכר באמצעי עילוי להבטחה ורימה הזקה של תיי־רים לישראל כנהוג בארצות תיירות אחרות באגן הים התיכון.
* שימת־דגש על בעיית התיי־רות בדרום ובצפון וקשר הדוק יותר בין הסניפים וההנהגה המרכזית של ההתאחדות.
* הצורך בהקמת מפעלי ביחור לתייר.
* סאנקציות על בתי־מלון ה־מצלים המוזילים מחירים תוך תחי־רות בלתי הוגנת.

מר איובי ממזרח ירושלים סקר היסטוריה עם היפגשה על בבה ה־ופיתה, ההאיגין — ביהם 33 בתי־מלון ערביים מוסלמים ובהם 5000 מיטות — עף שענף התיי־רות הישראלי לא ניצל את מפעלי ההארחה במזרח ירושלים במידה מספקת וריכז את מאמציו בעיקר במערב העיר. הבקשות שהוגשו על־ידי עמיתיו לאישור תוכניות בניה של מלונות חדשים, לא זכו — לדב־ריו — לאישור. המלונאים הערבים לא נהנו מעידוד מספיק. הוא התאונן על יחס נוקשה מצד רשויות מס־הכנסה ועל הפליה של מזרח ירו־שלים בהענקת סובסידיות והקלות; כן לא נענתה התביעה להקים ב־מזרח ירושלים בית־ספר למלונאות. מר איובי גילה כי עמיתיו יתנו קו־לותיהם למר שיף כי הם רואים את הלחם לכהונתם.

„כלים עם שיניים״

מר יצחק בלוך שבחירתו ברוב של כמעט שני שלישים נתקבלה ב־סיפוק, הוא בן 60, נולד בצ׳כוסלו־באקיה בה נמנה עם פעילי המפלגה הרביזיוניסטית ושימש סגן נציב ביה״ר. ב־1935 הוזמן ללונדון בה כיהן במשך שנתיים כמזכיר הכללי של קרן תל־חי; עם עלותו ארצה ב־1937, עמד במשך שנה בראש הקרן כאן וב־1938 התיישב בחיפה בנסותו לשלוח יד בעסקים שונים שהופסקו על־ידי מאסרים אשר הובילו אותו שלוש פעמים למאסר בית־הסוהר ב־עכו ובמחנה לטרון.

למלונאות נכנס מר בלוך עם הק־מת המדינה, כאשר ייסד את פנסיון נוף הכרמל (22 חדרים); חמש שנים אחר־כך נטל לידיו את הנהלת מלון ארמון הכרמל (25 חדרים) וב־1957 חכר את פנסיון שלומית (24 חדרים) אותו רכש כעבור ארבע שנים ב־הרחיבו את המפעל ל־50 חדרים. עתה נמצא המלון בשלב הרחבה נוסף ויגיע בסוף 1973 ל־140 חדרים (דר־גה 4 כוכבים); במקביל מקים מר בלוך מלון נוף (בהשקעה של 10 מיליון ל״י) ובו 100 חדרים.

תוכניותיו של היו״ר החדש של התאחדות בתי־מלון בישראל נסבות על יצירת „כלים עם שיניים״ — כדבריו — כדי להשתלט על בעיות המוסר והאתיקה בענף, שמירת גבו־לות למחירים תוך מניעת ניצולו ל־רעה של האורח, השגת הכרעים מ־הממשלה והקלות הניתנים לתעשיית יצוא, שיפור מהביר של רמת השי־רותים על־ידי הכשרת כוח־אדם מק־צועי, הקמת ארגון גג לענף הובלת המוצעה לשיווק פרי הדר במשק החודים, הוזלת מחירי טיסות לישר־אל כדי להעלות בתחבורה את מספר התיירים.

שינויים בשולי התקציב

חידושים מעטים בתקציבו של משרד החינוך

מאת אוריאל ריינגולד

התקציב החדש של משרד החינוך והתרבות (לשנת 73/4) בנוי בתבנית קודמו. במידה שהתקציב מבטא שינויים והחידושים במדיניות המשרד, הרי בדרך הטבע השינויים הנ־ ניסיים הם בהיקף כספי מוגבל.

תקציב המשרד גדל ב־27.5 אחוז לעומת תקציב 72/3, אך גידול זה מבטא במידה רבה את שיעורי האינפלציה ואת ההוצאות הכרוכות בגידול הטבעי. אחד הדברים הבולטים בתקציב החדש הוא שתקציב הפיתוח של מערכת החינוך והתרבות הינו „בתוה" ביותר. לעומת זאת יש שיעור־גידול ניכר בתקציב הפיתוח לחינוך הגבוה, גידול של כ־43 אחוז לעומת השנה שעברה. אולם יש לציין, כי בשנה שעברה „הוקפא" למעשה תקציב הפיתוח לחינוך הגבוה.

מאמצי יעול וחסכון

משרד החינוך עשה בשנים האחרונות שינויי אירגון ומיכנה שינוים שנועדו לייעל את עבודתו. אף הרי מן יעוץ של חברה פרטית לצורך זה. לפי שעה אין למאמצי היעול הללו ביטוי בתקציב. חלקן של ההוצאות האירגוניות בתקציב לא ירד (יש בהן אף עליה זעירה).

קרוב לשני שלישים בהתוספת לתקציב הרגיל של משרד החינוך נועד לכיסוי התייקרויות. רק 17% מן התוספת (לעומת התקציב הקודם) מיועדים להרחבה במסגרת הפעולה (אחרי התייקרויות, גידול טבעי וסימנים ההלכה וההתחייבויות מתקופות קודמות).

יש עניין לבחון כיצד מוקצים הסכומים שיועדו לאותה הרחבה במסגרת הפעולות, כיוון שאלה משקפים למעשה את מגמות השינוי והחידוש של המשרד.

„יום חינוך ארוך"

באחרונה פורסם סקר של מכון סאלד מבנו כשהבע, כי בהחם הלימודי לא מולאו התקוה שנתלו בהנהגת יום־לימודים ארוך לילדים טעוני טיפוח. בעקבות סקר זה הביעה בעתונות ביקורת על הפרויקט של יום־לימודים ארוך. אנשי משרד החינוך לא היו מרוצים באופן עריכת הסקר (שהוכן על ידם), אך, לפוזה כלפי חוץ, לא יכלו להעלים מסקנות הסקר. הם הבליטו נקודות חיוביות שבינינו בסקר והעבו שהמסקנות לא היו כה שליליות וחד־משמעיות כפי שהתקבל הרושם ב־פירסומים בעתונות. כך או כך, מסתבר שאמנם המשרד החליט על תפנית בנושא: במקום המשך הגידול במסגרת של יום־לימודים ארוך יונהג בהדרגה „יום חינוך ארוך". מסגרת זו אינה בנויה על הארכת שעות הלימודים הפורמליים, אלא תוספת שעות לפעילות חברתית במתכונת שתשולב אורגנית במערך החינוכי של בית הספר. פעילות זו לא תבוצע בשעות מסויימות בלבד (אחר הצהריים, למשל) אלא תפוזר לאורך כל היום, כשהיא מכוונת על־ידי מדריכים חברתיים.

בתקציב אמנם רשום כאילו הגידול במסגרת יום־לימודים ארוך הוא נכבד ביותר (31 אחוז), אך כמסתבר שכמעט כל התוספת בסעיף זה מכוונת לכיסוי ההדש של יום־חינוך ארוך שיונהג בתשל"ד ב־40 בתי־ספר, הכוללים לבצלה כשבע מאות כיתות.

הכשרת מורים

בצמרת משרד החינוך נשמעים באחרונה דיבורים רפים על הגדישה בהתכלכל צומד החת לנושא הכשרת המורים. אמנם לפי התכנון יגדל בכיתה ניכרת מספר הלומדים במכללות להכשרת מורים, אך כמסתבר שלצכות השנה הנוכחית מתוכננת, לפי התקציב, האטה בגידול מספרם. בשנת הלימודים תשל"ג הביא התקציב גידול של 1200 תלמידים במוסדות להכשרת מורים ואילו בתשל"ד מובאים בחשבון רק אלף התלמידים נוספים.

אנשי משרד החינוך מצירים זה שבמציאות התרשמה אינה הוקא בכודה לתווי בתקציב ויתכן שהגידול הממשי יהיה כעבר למספר הנקוב בתקציב. כן הם טוענים, כי הפעם מושם הדגש על השתלמויות מורים, כבשיטה החשובה לא פחות מאשר הגדלת מספר תלמידי הסמינרים. אולם מסתבר שהסכום המוקצה להרחבה בהכשרת מורים (בתוכו נכללת גם ההשתלמות) נשאר זהה בתקציב הנוכחי ובהדים (5 מיליון ל"י).

יוזמה פדגוגית

סעיף חדש שרשם הופיע בתקציב כלהלן — יחידות פדגוגיות של בית־ספר וצוותי הוראה. זהו חלק במסע של צמרת המשרד להשרות בתוכנית הלימודים, „כנהנתה כלמעלה" על המורים. לצורך מימוש היוזמות השונות הוקצו 2.5 מיליון ל"י.

סעיפים בעניינים נוספים במס־גרת ההרחבה הממשית של פעולות שונות:

* 2.7 מיליון ל"י יינתנו להוספת של 5000 ילדים בתכנית גילאי 3—4 (משכנ — כתן אפשרות לילדים חסרי אמצעים ללכת לגנים גם לפני גן חובה. עד כה נהנו מהסדר זה כבר 42,000 ילדים).
* 300 כיתות חדשות לחינוך מיוחד יתוספו בתשל"ד.
* סכום נכבד (7 מיליון ל"י) מוקצה לשיפוץ מיבנים של בתי־ספר.
* אל מוסדות חטיבת הביניים יתוספו 30 מוסדות והחטיבה תכלול 55 אלף תלמידים (אגב, לפי תוכנית האב שפורסמה לפני כשנה עמדו להוסיף בתשל"ד 40 חטיבות ביניים).
* 4.5 מיליון ל"י הוקצו לצורך החלת חוק חינוך חובה בכיתות י' (15 אלף תלמידים בתשל"ד).
* 1.8 מיליון ל"י יינתנו להרחבת הפעולה בשלוש המיכללות האזוריות.

פסקי־דין של בית־המשפט העליון

זכותה של אלמנת החייל

משפט
מאת עלי נתן

ע"א 237/72

השופטים: הנשיא (שמעון אגרנט), מ"מ הנשיא (יואל זוסמן) יצחק כהן.

המערערת: יפה ירובסקי.

נ ג ד

המשיב: קצין התגמולים.

בשם המערערת: עו"ד ד"ר ש. פרלס.

הבעל משה ירובסקי היה לפני עלייתו לישראל, בשנת 1948, מדריך למלאכת חרושת בבית ספר של אורט. ב־1949 גויס לצה"ל ושם נפגע בתאונה חמורה כאשר מכונית המפקד דרסה אותו וגרמה לו שבר בשתי רגליו, פצעים בראש וזעזוע מוח. עקב התאונה היה צורך לנתחו כמספר פעמים. הוא היה מאושפז שלוש שנים והסבל הכרוך גרם לו התמוטטות עצבים.

משרד הבטחון מצא למנוח עבודה בתור טלפונאי בבתי חולים שונים, ואולם גם לאחר שוכב לעבודה הנ"ל המשיך לסבול סבל נפשי וא־ זוה שכן היה איש מקצוע מעולה ועבודת הטלפונאי הכתישה לו כאמור והכביד את גבוהו. נוסף לכך המשיך לסבול גם פיסית ונזקק לטיפול רפואי.

מתח ומרירות

בראשית 1969 מת. בביתה של אותו המוות ניגלתה טרשת עורקים והרופאים קבעו כי המוות נגרם בהתקף חריף בשריר הלב. נכותו של הבעל עקב התאונה שאירעה לו ב־1949 הוכרה כדי 50% כנובעת מן השירות. אחר מותו הגישה אלמנתו תביעה לתגמול לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תש"י—1950. קצין התגמולים דחה את התביעה וכן עשתה ועדת הערעור.

בפני ועדת הערעור היתה חוות דעתו של מומחה למחלות לב אשר קבע כי „אין קשר סיבתי בין הנכות שנגרמה למנוח בצבא ובין פטירתו", אך הוסיף כי יתכן שהמתח והמרירות אשר יש להניח שהמנוח עבר בעבודה כטלפונאי, היו גורמים מסייעים להתפתחות מחלת העורקים.

לפי סעיף 1 לחוק הנ"ל „נספה" הוא „חייל או חייל בשחרור שמת כתוצאה מחבלה, כמחלה או כהחמרת מחלה, שאירעו בתקופת שירותו ועקב שירותו". על פי סעיף 2 לחוק רואים חייל שמת לפני תום שבע שנים מיום שחלה כמי שמת עקב שירותו אלא אם כן הוכח היפוכו של דבר. מאחר שכאן עברו 20 שנה מן החבלה עד למותו של המנוח חייבת המערערת להוכיח שהמנוח מת עקב שירותו.

מ"מ הנשיא (זוסמן) מסביר בפסק־דינו כי הקשר הסיבתי בין החבלה (או המוות) לבין השירות לעניין חוקי הנכים ייקבע על־ידי צבוע ומיון אשר מטרתו להגיע אל אותן הסיבות שיש להן משקל מספיק כדי להצדיק את החיוב המשפטי. לפי אחד מכללי הקשר הסיבתי המשפטי יכולה התערבותו של גורם חדש להפסיק את הקשר הסיבתי ולגרום לביטול הגורמים שקדמו לו, ואז רואים את הגורם החדש כסיבה בלעדית לתוצאה ומשחררים מאחריות כל מי שעומד בשרשרת הסיבות לפני שהגורם החדש בא לעולם ופעל את פעולו.

תקדים אנגלי

אך לא כל סיבה נוספת שמצטרפה לשרשרת הסיבות מפסיקה את הקשר. „הדבר תלוי בכך אם יש ליחס לסיבה חדשה חשיבות כזאת שמן הראוי להפקיע בגללה כוחן של הסיבות הקודמות ולשחרר מן החבות אדם הנושא באחריות לאותן סיבות". ואולם, „תביעת תגמול יכול שתצליח אף כאשר הקשר הסיבתי בין השירות והתוצאה הפטלית היה עקיף, ...אין אפילו הכרח בדבר כי סיבת הנזק הוא סיבה קרובה..."

מ"מ הנשיא מסביר את כללי הקשר הסיבתי וניתוקו על־ידי השוואה בין שני מקרים של התאבדות של חולה. במקרה אחד שלל בית המשפט את הקשר הסיבתי ובמקרה האחר חייב אותו. במקרה הפוטיפי אחד אליו התייחס כשעתו בית משפט אנגלי מתאבד חייל המשרת בחוץ לארץ כאשר כלתו הודיעה לו על ביטול האירוסין. יתכן שלולא שירותו של החייל בחו"ל, לא היתה נערתו מבטלת את האירוסין. יש, איפוא, קשר המוביל מן השירות עד כך שבגידת הנערה היא אשר גרמה לדכאון הנפשי של החייל שהוביל להחלטתו להתאבד. אך בית המשפט ראה בהתנהגות הבחורה גורם חדש זר שהפסיק את השרשרת.

מקרה אחר הדומה במידה רבה לעניין שלפנינו נדון בפסק־הדין האנגלי של Freeman V. Minister of Pensions (1966) 1 WIR 457 שם שירת חייל בחיל הים ואניתו טובעה על־ידי האויב. במשך תשעה ימים נאלץ להשאר בלב ים בסירת הצלה פתוחה עד שהביאו אותו לבית חולים. לאחר מכן נקטעו שתי רגליו שניזוקו בכפור והחייל נאלץ לבחור לעצמו מקצוע אחר. הסבל הגופני והמרירות שנגרמו לו עקב שינוי אורח חייו שינו את אופיו עד כדי כך שאשתו נאלצה להיפרד ממנו. לבסוף איבד עצמו לדעת. ילדיו זכו לתגמול, ההתאבדות אירעה 22 שנה לאחר הפגיעה.

המשותף בשני המקרים (מטעים מ"מ הנשיא) הוא שבשניהם נגרם המוות לא במישרין על־ידי פעולה מלחמתית אלא על־ידי התאבדות, והקשר בין השירות ומותו של החייל היה עקיף. אך בעוד אשר במקרה הראשון, הדכאון הנפשי שהביא להתאבדות נגרם על־ידי ביטול האירוסין ויתכן שהאירוסין לא היו מתבטלים לולא שירותו של החייל בחו"ל, הרי היעדרו של החייל לא היתה סיבה פעילה עד כדי כך שבהשוואה עם התנהגות הארוסה תיחשב עוד כגורם למצב הנפשי של החייל שיש בו כדי לחייב את המדינה. אך במקרה השני לקה החייל בנפשו עקב הסבל הגופני והנפשי מבלי שיצטרף אל שרשרת הסיבות גורם חיצוני נוסף.

רוחב־לב

„הלכה פסוקה היא כי בתביעות תגמולים חייב בית המשפט לנהוג רוחב לב כלפי התובע. כאשר הראיות מצביעות על הסתברות סבירה של קשר סיבתי בין המוות והשירות לא יחמיר בית המשפט יתר על המידה עם התובע, שאם לא כן הסכל כשיהו של חוק סוציאלי חשוב.

במקרה שלפנינו מגלות הראיות פרשה מזעזעת של סבל שנבע מפגיעת הבעל, כשהמנוח סבל קשה כאשר עקב מומו נבצר ממנו לעסוק במקצועו ובהיותו נאלץ לעסוק בעבודה של נכה שמרטה את עצביו ולא היתה לרוחו. פגעה התאונה במשך כל שנות חייו הנותרות גם בנפשו. אורך הזמן שעבר מן התאונה בצבא עד מותו של המנוח עשוי להראות, כאשר לא ניגלתה מחלה אחרת בגופו, שהמחלה התפתחה ככל שהמשיך סבלו. גם העבודה שנתוסף גורם נפשי המרחיק את התוצאה מהתאונה בכהנה בשנת 1949, אינה שוללת זכותה של המערערת, היכולה לבסס את תביעתה על קשר עקיף, שכן לא התערב כאן כל גורם חיצוני שיש בידו להפסיק את הקשר הסיבתי. בעולם לא נטען כאן כי המנוח סבל אי פעם ממחלת לב, או מכל גורם אחר שיכול היה לגרום לכחולה כמנה בת.

לפיכך החליט בית המשפט העליון לקבל את ערעור האלמנה ולהכיר בזכותה לקבלת התגמול על פי החוק הנ"ל.

ימיהם היפים ביותר

מאת נחמן פביאן

עיניו של מישל חלבי, גבר כבוש־קו בשנות ה־50, זכמו שעה שניצב ליד אחד המוצבים של צה"ל ברמת הגולן והשקיף מזרחה לעבר השני של קו הפסקת האש. על ראשו כומתה אדומה ועליה הסמל עם הכיסמה באנגלית „מי שמעז מנצח", מתחת לכנפים פרושות מעל לחרב.

מישל חלבי הוא בעל בית קפה בחוף הים האטלנטי בצרפת. הוא הרהר בעברו: נולדתי בדמשק כבן למשפחה נוצרית. בגיל שבע עשרה וחצי היגרתי עם הורי לצרפת. גויסתי לצבא הצרפתי והצטרפתי ליחידות צבא צרפת החפשית כדי להלחם בנאצים. ליד המוצב נזכרתי בכל אלה וצבטתי את עצמי כדי להוכח שאינני שרוי בחלום. חלבי בא לביקור בישראל יחד עם 119 חברים של אגודה המאחדת צנחנים מתנדבים שלחמו במלחמת העולם השניה.

הצנחנים מצדיעים בקברות לזכרם של הצנחנים שנפלו במלחמת העולם השניה — שנערכה בהר־הרצל

בישראל שרתו 20 מתנדבים ארצישראלים שלחמו לצד כוחות הברית במלחמת העולם השניה. קבוצה זו מקיימת כל הזמן קשר אישי עם מאות חברים לנשק מחו"ל — אומר מר ברוך קמין סגן השיגור, מנהל המדור לפעולה ותרבות חברה של ההסתדרות. מגעים אישיים אלה הביאו להזמנתם לישראל של ראשוני הצנחנים שנענו לקריאתו של דה גול והצטרפו לצנחני בנות הברית.

במשלחת ארבעה גנרלים, ביניהם הגנרל ולין בן שבעים וחמש, שהיה מפקד חיל האוויר הצרפתי ושעדיין משרת בשירות פעיל. בראש המשלחת, הקולונל אנדרי למסר (60), כיום מנהל חברת בנין אזרחית.

הקולונל למסר מספר: לפני שמונה שנים השתחררתי מהשירות הצבאי כשמאחורי כל המלחמות של צרפת מאז מלחמת העולם השניה. בילויתי 22 שנה בפיקוד על יחידות קומנדו. הקריירה שלי כצנחן החלה ב־1943. לאחר אימון באנגליה הוצנחתי אל כוחות המחתרת באזור מורבן. בתפקידי היה לחסום את דרכי הבריחה של הגרמנים, כאשר כוחות הברית באו לשחרר את צרפת מהדרום ומהמערב. לאחר שחרור צרפת נסעתי לבורמה.

כוחות הברית שהו, על פי הסכם יאלטה, בהודו־סין. הצרפתים לא חתמו על אמנת יאלטה והרגשתי חפשי בתנועותי. חציתי את הנהר עם אחד מעוזרי הצרפתים באזור מבדבורג לאחר שקבלתי מידע משבוי שנמלט כי באזור יש שבויים מבנות הברית. „התקדמתי עם העוזר המודיע לעבר המפקדה הגרמנית. ביקשתי מהקוקף להיכנס ללשכתו של הגנרל הגרמני שהיה מפקד האזור וביקשתי ממנו לשחרר את השבויים ולהיכנע.

הגנרל שאל בניכוס: את מי אתה מייצג? השבתי: את הגנרל דה גול. ומדוע אכנע? ראה, אמרתי לו, הרוסים נמצאים במרחק 60 ק"מ. אם תיפלו בידיהם תיתלו. כיצד תוכיח שאתה אכן מייצג את דה גול? אוכיח זאת. שלחתי את עוזרי חזרה אל מעבר לנהר עם כתב למפקד האנגלי להפסיק את הירי בשעה ארבע אחה"צ בדיוק. לאחר מכן אמרתי לגנרל הגרמני שהאש תופסק בשעה ארבע. הוא שוכנע ונכנע. בצורה זו הפסקתי את הציוד הצבאי וציידתי את אלפיים השבויים מבנות הברית. עמם שחררתי 45 כפרים ועיירות ולקחתי 6,000 שבויים, ביניהם כמה גנרלים.

לאחר מכן, השתחררתי והקימותי מועדון נוער בחוץ. שלחתי את בני שהיה אז בן 13 להפיח בהם אומץ. הוא נעשה אלוף הנוער בצניחה. ב־1948 גוייסתי שוב ולחמתי בהודו סין וב־1954 הייתי מפקד הקומנדו דרגון במלחמת אלג'יריה. כעת כותר לגלות שהיו בו רק שלושה צרפתים ויתרם היו פורטוריקנים, לוחמים מעולים שעבדו אלינו ועשו שמות בתבריהם.

הקולונל למסר בא בנובמבר אשתקד לישראל לראשונה כדי לארגן את הביקור. הוא ביקש לשתף את צה"ל וזכה להיענות. ותיקי הצנחנים השוהים בימים אלה בארץ נהנים מספע של ביקורים ופגישות עם חיילים. שלושת הפיקודים מארחים אותם. צנחנים ישראליים מלווים אותם בסיוריהם. כאשר נכנסים למוצב או מחנה צבאי, בולטות הכומתות האדומות. הכרסים, הפימות, שערות השיבה והקרחות נעלמים. הם נרגשים וכל מפגש עם קצין ישראלי מלווה בקריאות קרב כמורתיות.

תפס את האשה, אומרים הצרפתים. במשלחת משתתפת הגב' אידס רוסו, המחזיקה עד היום בשיא העולמי של צניחות נשים. את הזכות לחבוש כומתה אדומה ולהיות חברת כבוד בארגון הלוחמים קיבלה בזכות הצלחותיה בתחום הודרכה. היא עלתה בהודו־סין וראתה לראשונה בחייה כבנה ב־1945 כאשר הגיעו הצנחנים הצרפתים.

הארץ שלנו
מגיש השבוע
גליון מיוחד ליום האם
אשר יוצא השנה בת־א ב־28 בפברואר
ששה שבועות בלי אמא
*
טובים השבעה
(משפחת צ'צ'קס בהרכב מלא)
*
כוחו של רגש אמהי
*
במזל הצלחה
(במשפחה שלנו)
*
„הזקן"
(המותו של יצחק שדה)
הארץ שלנו
שבועון לנוער

מינהל מקרקעי ישראל
הודעה
לרוכשי מקרקעין
מינהל מקרקעי ישראל חוזר ומודיע לציבור כי כל העברת זכויות בנכסי המינהל (נכסי מדינה, רשות הפיתוח והקרן הקיימת לישראל), לרבות זכויות בקרקע חקלאית, אם בשכר ואם בחכר, חייבת להיעשות על דעת המינהל ובהסכמתו.
העברת זכויות שנעשו ללא הסכמת המינהל הן נטולות תוקף.
מינהל מקרקעי ישראל ינקוט אמצעים משפטיים נגד כל אדם שרכש זכויות שלא כדין במקרקעי ישראל.

בנק למשכנתאות ולהשקעות בבנין בע"מ
תל־אביב, רחוב מקוה ישראל 18/20
• • •
מספר הטלפון של הבנק הוחלף
ל־ 625303

קונים
שמלות
בסטוקים
לפנות: ת. ד. 2339 תל־אביב

עיריית גבעתיים
מכרז 165/73
הקמת בנין אגף ב' ביים רמים בגבעתיים
עירית גבעתיים מכריזה בזה על קבלת הצעות לביצוע העבודה הנ"ל.
את תנאי המכרז וטפסי ההצעות לביצוע העבודה אפשר לקבל אצל מזכיר העיריה ברח' שינקין 6 קומה ב' חדר מס' 10 תמורת תשלום של 150.— ל"י. תשלום זה אינו מוחזר.
בדבר פרטים נוספים נא לפנות למהנדס לאופר, במחלקת הנדסה ברח' שינקין 2 קומה ב' חדר מס' 26.
על המעוניינים להשתתף במכרז הנ"ל להגיש לעיריה הצעות מחירים ב־2 עותקים על גבי הטפסים שהומצאו לו ויטלה אותם בדואר רשום במעטפה שהומצאה לו לפי הכתובת: — עירית גבעתיים, רח' שינקין 6 עד יום ה' 15.3.73.
על המשתתף במכרז להיות רשום אצל רשם הקבלנים כקבלן מוכר לביצוע העבודה הנ"ל.
על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית לטובת העיריה בשיעור של 5% מערך הצעתו בהתאם לפרטים המפורטים בתנאי המכרז, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו. המחאה פרטיות או שטרות לא יתקבלו כערבות.
התשלום: — בהתאם לטבלת התשלומים שבתנאי המכרז.
את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי בה עלול לגרום לביטולה.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.
קובא קרייזמן, עו"ד
ראש העיריה
הודעה
עירית גבעתיים מודיעה בזה כי מכרז מס' 163/73 על קבלת הצעה לבנין מקלט ילדים ברח' שדה בוקר, הוארך מועד הגשת ההצעה עד ליום ה' 8.3.73 שעה 12 בצהריים.
קובא קרייזמן, עו"ד
ראש העיריה

האקדמיה למוסיקה
בירושלים
ע"ש רובין
בפקוח משרד החינוך והתרבות
בחינות הכניסה לאקדמיה
לשנת תשל"ד
בחינות הכניסה לכל מחלקות האקדמיה, לשנת הלימודים תשל"ד, (פרט למחלקה למחול) יערכו ב־20.3.73. בחינות הכניסה למחלקה למחול יערכו ב־22.3.73.
ההרשמה תסתיים ב־1.3.73.
מחלקות האקדמיה:
● המחלקה האינסטרומנטלית (מקצוע ראשי: אחד מכלי התזמורת, פסנתר, עוגב, צ'מבלו וגבל).
● המחלקה הווקלית (פיתוח קול, סדנת אופרה, מקהלה „ריקולוס מוסיקוס").
● המחלקה לתורת המוסיקה ולקומפוזיציה (לימודי הקומפוזיציה — לתעודת אמן בלבד).
● המסלול לחינוך מוסיקלי (להכשרת מורי מוסיקה לבתי הספר היסודיים והעל־יסודיים).
● המחלקה לניצוח מקהלתי ולניצוח תזמורתי (לתעודת אמן).
● המחלקה למחול להכשרת אמנים ומורים למחול.
האקדמיה מכינה לקראת: "תעודת גמר", "תעודת אמן" ותואר "בוגר במוסיקה".
מתקבלים מועמדים בעלי תעודת בגרות, או תלמידי כתות י"ב (העומדים לפני בחינות הבגרות), בעלי הכשרה מוסיקלית קודמת.
ליוצאי־צבא ועולים חדשים, ניתנת האפשרות ללמוד במכינות — לקראת בחינות הכניסה לשנה א' באקדמיה.

השנה תחל בנית ערים חדשות
על פני הירח.
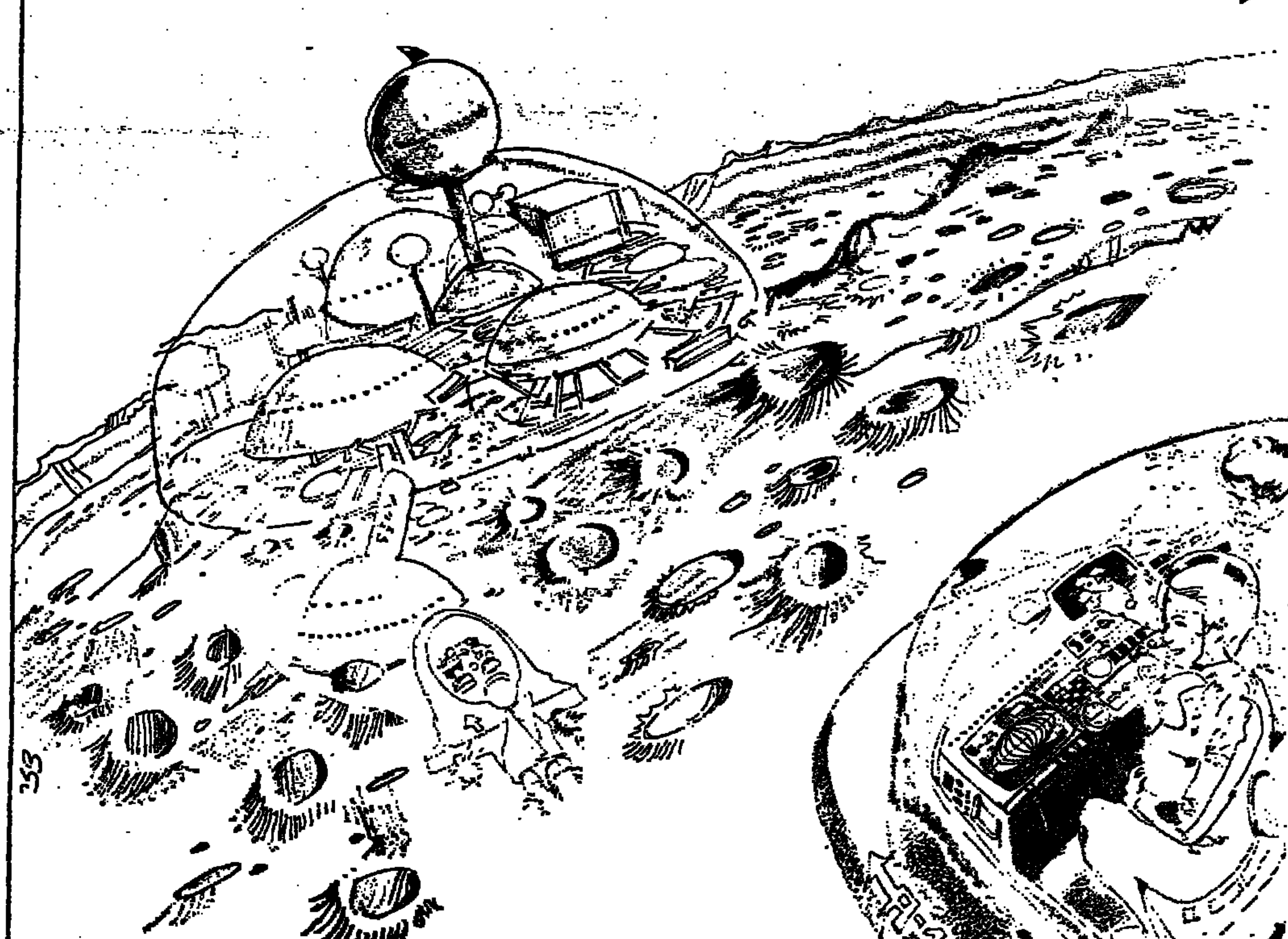
אלה יהיו פני העולם בעוד 28 שנים בלבד. בן כמה תהיה אז?
בן 57? 59? 61? או אולי 64?
יהיו לפניך עוד שנים רבות וטובות לחיות בנחת...
תוכנית ביטוח החיים החדשה "סהר 2001" היא תוכנית ביטוח חיים מהפכנית, יחידה מסוגה. אינך "חייב למות" כדי לזכות ברווחים. עם תום תקופת הביטוח תוכל למשוך את כספך ולהנות מהכנסה נכבדה - פרי רווחי פוליסת "סהר 2001".
ל"סהר 2001" שורה של יתרונות בלעדיים כמו לדוגמא:
* תוכל לקבל הלוואה ללא ריבית
* אתה מקבל 90% מהרווחים.
* עם החתימה על ההצעה אתה מבוטח מידית בסכום עד 150,000.- ל"י.
* השקעתך "עובדת" עבורך. תוכל לראות כיצד הונך גדל משנה לשנה.
* עם תום תקופת הביטוח תקבל את הון ההשקעה והמענקים אותם תוכל למשוך בבת אחת או בדרך של תשלום חודשי
פנה עוד היום אל סוכן "סהר" שלך ובקש פרטים מלאים על התוכנית המהפכנית של "סהר" - 2001.
או שלח את התלוש המצורף ותקבל הסברים מפורטים.
סהר
לכבוד
"סהר" חברה לביטוח בע"מ
מחלקת ההסברה
ת.ד. 26222 תל־אביב.
אבקש לקבל הסברים מפורטים על יתרונותיה של תוכנית הביטוח המהפכנית 2001 (ללא התחייבות מצדי).
שם ____ גיל ____
כתובת ____
2001 תכנית ביטוח חיים מהפכנית של סהר

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מקבלי תואר בוגר במדעי הרוח באוניברסיטה העברית בירושלים

להלן רשימת מקבלי תואר בוגר במדעי הרוח במחזור מ"ג של האוניברסיטה העברית בירושלים.

סיימו לימודיהם בהצטיינות יתרה

בילובסקי ראובן, רוזנבל דוד.

סיימו לימודיהם בהצטיינות

אברהם אורי, אברהמי אביבה, איילן טובה, אלעד דוד, ארנון רות־רחל, בודנר אברהם, בוכנר־פלקוביץ רות, בר־חמא שמעון, גוטמן תומס, גוטרמן אלכסנדר, גולדשטיין־הגר שרה, גורן־מנדלסון אורנה, גלעדי אבנר, גריס זאב, גרשוני ישראל, דבדבני אורה, דרון דוד, הבלין שלמה, הורביץ גילה, הירש תלמה, הלר־וינר נעמי, הרשקוביץ שרה, ויינטראוב אהרן, ויג טרמן רות, וכסלר בנימין זאב, זייברג אברהם, רבקה, זיו יהודית, חלמיש־גולדשטיין אביבה, חקק בלפור־מירה, חקק הר־צל־אלדד, חה־הגברג רות, טאובה משה, טוך מיכאל, טורק־הירשפלד חוה, יורן סטיב, ישה־חשין לאורה, ישעיה־הכסי יובל, כהן מזל, כהנא חיים, כהנא מנחם, לב נעמי, מדבר דב, מיילר יואש, מלצר שמואל, נבון יותם־נתנאל, נוברשטרן אברהם, עופר אבנר, עוזיאלי אהובה, פירדי אביבה, פריידמן יצחק, צבייך אברהם, קופרמן חיים, קופרמן מאורציו, רון צלה, רפפורט חיה־צירל, רק יואל, שובל רב אל אפרת, שוסטרמן ריצ'רד, שלו־צדין זיוה, שן יהודה, שפיטלניק שרגא, אלון דוד, אדרת אברהם, רותנטל

סיימו לימודיהם בתוק

אבהדי־גבעון שושנה, אבו־עוקסה זיאד, אבו רמדין נור, אבזאלי אבי־בה, אבוהוד מאיר, אבימור חיים, אבינון נאוה, אבישי חוה, אבינר־אשבל דפנה, אבל־נדיר רציה, אבן דנן מישל, אבני יהושע, אבן שושן עפיר אראלה, אברהם סוניה, אברהמי הודית, אברמוב ברכה, אברמוביץ בלה, אגוזי חווה, אגוזי קזיאל־דוד, אגור שמעון, אדלמן אהובה, אדלשטיין ובמר, אדרי דוד, אדרת אברהם, אהרונסון טובה, אהרוני גיטה, אהרוני שמעון, אובהורד אביבה, אודרבוץ־בנסקי עדית, אהרון הניאל, און־אנטריך דוד, אותגר מריאנה, אר־ניקובסקי־אבולציה מאירה, אופיר כתרי, אופנהיים מרים, אופנר־שקי רינה, אופק רבקה, אורן נחמה, אור־טסיק־רהט צפורה, אטאם הדי, אטיאס משלין, איזלמן־איש שלום ברכה, איינמרטי מרל, אייזנברג קהדה, איזנרייך גדי, איינשטט־פיההמן חנה, אייכלבאום־פרואקסטר מיכל, אילת יהודה, אלבז נילי, אלבז שולמית, אלגים אסתר, אלוני דוד, אלחויעי דניאל, אלטמן־יציב נוריח, אליאס ג'ירים, אליהו יחזקאל, אלי־שר־טוסטלניק מרגלית, אלעזר־הור־בין דליה, אל עמי־בן שמואל יעל, אלפרוביץ יהודית, אלפרוביץ שמחה, אלקבץ יחיאל, אלקלעי יפה, אלקלעי לאורה, אמירי אברהם, אבסטרום אירית, אנגלי ניני, אנגיל דוד, אנגלמן אסתר, אנסבכר אסתר, אנצ'יל סימה, אסטרייכר־יוסף פרידה, אסף־וקשטוק מרים, אשלבאום משה, אשר יעל, אשרתי יהודית, אפשטיין־טסלר אסל, ארבל נפתלי, ארד־רוזנבל בלה, ארדי שמעון, אריאל־קטן כרמלה, אריאלי מלין, אריה יעקב, אריך מירה, אורנשטיין דבורה, ארנולד דפנה, ארנון ורה, ארנון רות־רחל, ארצמס משה, ארטרייך ירון־יליאם, אשר פנינה, אשכולי גדעון, באום דוד, באומגרטן יעקב, בדש יצחק, בוגנר נחום, בהנהיימר חוה, בוסתן אריאלה, בוכהלטר רחל, במגרטן יוכבד, בורשטיין אסתר, בוש זקלין, בידק תחיה, ביטון בריס־קולס, ביליצר אריאלה, ביקר הזיל, ביקנבוים־צביים סבור, בלום־כנער ליגסיה, בלום־זיסו מלכה, בלום שרה, בלך רונית, בלכר פנינה, בלכשטיין הלן, בלכשטיין־ויצמן פנינה, בן־ארי באורית, בן־ארי אהובה, בן־ארי מיכל, בן־אריה רתיה, בן־בסט־זיסלר עדה, בן־גנעי־קליינר פנינה, בן דוד בלהה, בן־דוד ישראל, בן דוד צבי, בן דוד ריסה, בנדיק־אליעזר, בן דעת־אלפרוביץ שולמית, בן דרור הדני עדית, בן־מין יונתן, בן שובי־בולדכין נדית, בן־יוסף שרה, בניטה אסתר, בנימין חנה, בנימיני־פיאמנטה רחל, בן־יקר רפאל, בן ישכר־איינשטט יעל, בן־מאיר דליה, בן־משה רות, בן שושן רנה, בן־שושן שרה, בן־שם גלעדה, בסה יהודית, בסוק עדה, בק־כהן יעל, בקירקונסט־בן שחר רות, בקר יצחק, בקר שמשון, בר־לב לאה, בר־און אברהם, בראל יהודית, ברביאן אהרן, בר גיל־אבר־גל יצחק, ברגמן ברכה, ברטר־בנאי נעמי, בר־הלל מרים, ברוט יהודית, ברוידא גדעון, ברזן הרצליה, ברזנר־חסון אסתר, ברנשטיין חיים, ברונשטיין ליאורה, ברזל־רוס חוה, ברזלי אמירה, בר־יוסף פנינה, בריל פנינה, ברנפלד זאב, ברכר חנה, בר־ליבר פנינה, ברמן עלי, ברנט חיה, ברנט־לאמן יעל, ברנט־לזטן שרה, ברנר־בורשטיין נתן, ברנר מרים, ברנשטיין רות, ברעם יהושע, ברק צפורה, ברקאי גבריאל, ברקאי יאיר, ברקוביץ גילה, בר־קול אמיתי, בריקי דוד, ברקסון יהודית, ברששת אסתר, בשם אילן, בת־אור־שוחט שרה, באר פיל עמל, בבאי ציון־עזרא, גביש־שר גילי, גביש־אלטמן עליזה, גבפון מרדכי, גבריאל אלישבע, גדהביץ שלמה, גוזמן־שלמבאואר נעמי, גודמן רוזי, גולן־שולדנר לילי, גולכר עמנואל, גולליב אליעזר, גוטמן־רוס ניכה, גוטמן־גולן ריבה, גוטמנצ'קר זיו רות, גולדבלום מיכל, גולדברג אביה, גולדברג צפורה, גולדין ברברה, גולדמן אלן, גולדמן מינה, גולדשטיין פסח, גולומב דוד, גולן סימה, גולן שרה, גולד־קלמור שרה, גולדרידן תמר, גונן לאה, גותאבי עטאית, גור אריה־בריגבורג דניאלה, גורביץ־ברוק עדית, גורי מיכל, גורן־גרינבאום אברהם, גורן צבי, גיגר נאוה, גיזלר־גורסקי חנה, גיטת עלזה, גיסיס יצחק, גייר־דוישע אסתר, גייר־מתבר מלכה, גירון בטי, גילה שרה, גלאובך אליעזר, גלזר מרים, גלזר מרים, גלט תנית, גליזר מרים, גליקוליב בלהה, גלמבוצקי־קפלוציק עדנה, גלמן רות, גלעד לאה, גן טובה, גנוסר ישראל, גנור־ערב אתרבת, גרא אילת, גרבר־עוזיאלי רחל, גרבר שמואל, גרובר פרדי, גרוך־להנברג דניאלה, גרוכוביץ די־גוסמן בלהה, גרוסמן־ולף טוב, גרינבאום מרים, גרינולד יהודי, גרשון נחמן, גרשוני דוד, גרשט ע־גרוסטנפלד־כהן איטה, דבוהצקי־לן קוביץ חנה, דביר משה, דבש מרלית, דגמי אברהם, דגן יצחק, דג ושלמבר ישראל, דגני רבקה, דהאן מודריק חנה, דה האס יעל, דהן־ל בשטין אורית, דווידוביץ־בנודין כארה, דוידיאן אברהם, דובנה פכלן, דוניה־עברי רוזה, דורון סימה, דרון צדוק, דותן־איצקוביץ דוד, דיו סולו־רנה מלכה, דיצני ליאורה, דן הי עמנואל, דק־זמירי אביבה, דנ יפה, דנציגר גלעד, דסברג יהודי, דעדי מנשה, דקל רחל, דרורי־שפיר אסתר, דרורי חיה, דרורי ריבה, הכלי דן, הארוביאן ציון, הדר אריאלה, הוברמן־בן דוד זיוה, הוברמן־אוק

(הסוף בעמוד 21 טור 5).

בנק למשכנתאות ולהשקעות בבנין בע"מ, תל־אביב

מאזן ליום 31 בדצמבר, 1972

	1972 ל"י	1971 ל"י
הלוואות ופקדונות, באורים "א" ו"ב":		
הלוואות למשתכנים — מובטחות במשכנתא או בבטוחות אחרים (כולל התחייבות לרשום משכנתא)	57,291,805	47,864,233
פקדונות באוצר של מדינת ישראל	3,168,536	7,853,230
	60,460,341	55,717,463
פקדונות לזמן קצר והמזומנים בבנקים (מזה מזומנים בסך 763,847 ל"י; 1971 — 361,927 ל"י)	2,065,497	1,169,501
חייבים ויתרות חובה (כולל האוצר בסך 1,295,714 ל"י; 1971 — 296,009 ל"י)	1,426,226	433,172
מלוות ממשלתיים — לפי העלות, באור "ג"	879,063	504,408
זכויות שכירות וציוד משרדי — לפי העלות, בנכוי פחת והפחתה שנצברו, באור "ד"	122,237	65,911
הוצאות נדחות — בקשר להנפקת אגרות חוב, לאחר הפחתה, באור "ה"	1,047,815	785,238
חשבונות מקבילים — חייבים עבור ערבויות שניתנו		85,589
	66,001,179	58,761,282

	רשום	מונפק ונפרע	1972 ל"י	1971 ל"י
הון ועודפים:				
הון המניות:				
מניות רגילות א' בנות 10 ל"י — על שם	2,000,000	1,000,000		1,000,000
מניות רגילות ב' בנות 10 ל"י — על שם	1,040,000	520,000		520,000
מניות רגילות ג' בנות 10 ל"י — על שם	960,000	480,000		480,000
מניות רגילות ד' בנות 30 ל"י — למוכ"ז	6,000,000	2,726,700		2,726,700
	10,000,000		4,726,700	4,726,700
עודפים:				
קרן שמורה			2,600,000	2,000,000
קרן להפרשי הצמדה, ראה באור "א"			700,000	400,000
יתרת הרווח שלא יועד, לפי דו"ח רווח והפסד			102,487	80,994
			8,129,187	7,207,694
התחייבויות לפרעון (כולל רבית והפרשי הצמדה שנצברו), באורים "א" ו"ו":				
אגרות חוב (מובטחות)			48,323,747	41,226,314
הלוואות והתחייבויות אחרות			2,765,585	2,828,683
			51,089,332	44,054,997
זכאים ויתרות זכות, באור "ז"			6,782,660	7,413,002
חשבונות מקבילים — ערבויות שניתנו				85,589
			66,001,179	58,761,282

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד ממאזן זה.

א. גולדשמיד, חי"כ, יו"ר הדירקטוריון י. גלבוע א. דבורה א. מרגלית חברי הדירקטוריון י. כרמון, מנהל

דין וחשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק למשכנתאות ולהשקעות בבנין בע"מ

בדקנו את המאזן של בנק למשכנתאות ולהשקעות בבנין בע"מ ליום 31 בדצמבר, 1972 ואת דו"ח רווח והפסד המתיחס אליו, לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתנו נערכה לפי תקני בקורת מקובלים ובהתאם לכך נקטנו באותם נהלי בקורת אשר חשבנום לדרושים בהתאם לנסיבות.

לדעתנו, המאזן ודו"ח רווח והפסד המצורפים משקפים באופן נאות את מצב עסקי הבנק ליום 31 בדצמבר, 1972 ואת תוצאות פעולותיו לשנה שנסתיימה באותו תאריך, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים שיושמו, באופן עקיב, כמו בשנה הקודמת, וערוכים בהתאם לתקנות ניירות ערך (עריכת דו"חות כספיים), תשכ"ט — 1969.

תל־אביב, 22 בינואר, 1973

קסלמן וקסלמן
רואי חשבון

דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ב־31 בדצמבר, 1972

	1972 ל"י	1971 ל"י
הכנסות, ראה באור "ט":		
מרבית ועמלה	5,657,060	*4,957,570
מהפרשי הצמדה על קרן ורבית, ראה באור "ב" 3	3,367,540	*2,037,022
	9,024,600	6,994,592
הוצאות:		
רבית ועמלה	2,689,499	2,322,370
הפרשי הצמדה על קרן ורבית, ראה באור "ט"	2,524,754	1,106,079
הנהלה	573,128	442,392
הפחתת הוצאות נדחות — בקשר להנפקת אגרות חוב, ראה באור "ה"	119,423	89,931
הפרשה לחובות מסופקים	100,000	120,000
	6,006,804	4,080,772
	3,017,796	2,913,820
נוסף — התאמת ההפחתה של הוצאות נדחות בגין שנים קודמות		92,104
רווח לפני מסים על ההכנסה	3,017,796	3,005,924
הפרשה למסים על ההכנסה	1,600,000	1,600,000
רווח נקי לשנה	1,417,796	1,405,924
יתרת הרווח שלא יועד לתחילת השנה	80,994	35,924
רווח נקי לשנה, כדלעיל	1,417,796	1,405,924
	1,498,790	1,441,848
פחות:		
דיבידנד:		
הסכומים ברוטו:		
דיבידנד ביניים — 6¼% (1971 — 6¼%)	307,236	307,236
דיבידנד סופי מוצע — 7¼% (1971 — 6¼%)	354,502	307,236
	661,738	614,472
בנכוי — קטון בחבות במס של הבנק בעקבות חלוקת הדיבידנדים	165,435	153,618
	496,303	460,854
הקצבה לקרנות:		
קרן שמורה	600,000	600,000
קרן להפרשי הצמדה, ראה באור "א"	300,000	300,000
	1,396,303	1,360,854
יתרת הרווח שלא יועד לגמר השנה	102,487	80,994

* סווג מחדש, ראה באור "ב" 3

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מדו"ח זה.

באורים לדו"חות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 1972

באור "א" — הצמדה

הלוואות ופקדונות לקבל וכן התחייבויות לפרעון (אגרות חוב, הלוואות התחייבויות אחרות) הצמודים למדד המחירים לצרכן (להלן — המדד), נכללו לפי המדד לחודש נובמבר 1972 — 140.8 נקודות (אשתקד — נובמבר 1971 — 125.6 נקודות) — על בסיס ממוצע 1969 — 100 נקודות; הלוואות לקבל הצמודות לדולר של ארה"ב נכללו אשתקד (ליום 31 בדצמבר, 1972 אין הלוואות הצמודות כאמור) לפי שער החליפין הרשמי שהיה בתוקף מיום 22 באוגוסט, 1971 — 4.20 ל"י = 1 $.

פקדונות לקבל ואגרות חוב (ליום 31 בדצמבר, 1972 אגרות חוב בלבד) העומדים לפדיון או לפדיון לפי תנאי ברירה — בהצמדה למדד או ללא הצמדה ברבית בשעור גבוה יותר נכללו לפי התשוב הגבוה יותר, כמוסבר בבאור "ו" 2.

באשר לדרך הטפול בהפרשי הצמדה — ראה באור "ט".

החברה יוצרת בחשבונותיה, מתוך הרווחים, קרן להפרשי הצמדה (כלולה במסגרת ההון והעודפים) שסכומה יועבר לחשבון יעוד הרווחים, בהתאם להחלטת הדירקטוריון, במידה שסכום הפרשי הצמדה לשלם יעלה על סכום הפרשי הצמדה לקבל.

באור "ב" — הלוואות ופקדונות:

1. מבחינת תנאי הצמדה (ראה גם באור "א") ניתן למיין את סכומי ההלוואות והפקדונות כדלקמן:

	1972 הלוואות ל"י	1972 פקדונות ל"י	1972 סך הכל ל"י	1971 הלוואות ל"י	1971 פקדונות ל"י	1971 סך הכל ל"י
בהצמדה למדד המחירים לצרכן (ראה 3 להלן)	52,505,655	3,168,536	55,674,191	42,112,621	3,081,714	45,194,335
בהצמדה לדולר של ארה"ב				68,183		68,183
לפי תנאי ברירה (ראה באור "ו" 2)					4,771,516	4,771,516
ללא הצמדה	5,386,150		5,386,150	6,183,429		6,183,429
	57,891,805	3,168,536	61,060,341	48,364,233	7,853,230	56,217,463
פחות — הפרשה לחובות מסופקים	600,000		600,000	500,000		500,000
	57,291,805	3,168,536	60,460,341	47,864,233	7,853,230	55,717,463

2. ההלוואות ברובן ניתנות לתקופה של 8—5 שנים ונפרעות בתשלומים חדשיים שוים.

3. בהתאם להסכם שנחתם עם משרד האוצר התחייב משרד זה לגבי הלוואות מסוימות שניתנו ע"י הבנק, לכסות את ההפרשים שבין הסכום שהבנק היה גובה אילו ההלוואות היו ניתנות ברבית של 8¾%—8% ובהצמדה — קרן ורבית (פרט ל־1/8 מן הרבית) — למדד המחירים לצרכן לבין הסכום שהבנק גובה בפועל בגין הלוואות אלו. החשובים לקביעת ההפרשים כנ"ל נעשים לגבי סכומי ההלוואות הרבית כאילו הם משתלמים בהתאם לחוזי ההלוואות.

היקף ההלוואות לגביהן קיים הסכם כאמור הגיע ליום המאזן לכדי 50,698,429 ל"י (1971 — 40,829,518 ל"י), בזה הפרשי הצמדה בסך 9,098,484 ל"י (1971 — 5,915,831 ל"י) שתשלומם יחול על האוצר בעת פרעון סכומי הקרן המתיחסים. הלוואות אלו מסווגות בסעיף 1 לעיל כהלוואות צמודות למדד המחירים לצרכן.

עד לשנת הדו"ח בכללו ההכנסות מרבית, כפי שהוצגו בדו"ח רווח והפסד עד לאותה שנה, בסכום שנגבה ע"י הבנק מאת המשתכנים ואילו כסכום ההכנסות מהפרשי הצמדה הוצגה הפחתת ההפרש שבין הרבית שנגבתה כאמור לבין הרבית שהגיעה לבנק בתוקף ההסכם עם האוצר. החל משנת הדו"ח נהג הבנק לזקוף את הכנסות בגין ההלוואות האמורות כאילו ניתנו ברבית של 8¾%—8 ובהצמדה למדד, דהיינו — ההפרש האמור מנוכה מסכום ההכנסות כרבית כמוצג בדו"ח רווח והפסד; מספרי ההשוואה סווגו מחדש בהתאם.

באור "ג" — מלוות ממשלתיים — לפי העלות.

כדלקמן:

	1972 ל"י	1971 ל"י
לפי תנאי ברירה	10,000	10,000
בהצמדה למדד המחירים לצרכן (תעודות טרם נתקבלו)	869,063	494,408
	879,063	504,408

המלוות הנ"ל אינם סחירים בבורסה.

באור "ד" — זכויות שכירות וציוד משרדי:

	עלות ל"י	פחת והפחתה שנצברו — שעור %	פחת והפחתה שנצברו — סכום ל"י	עלות מופחתת 31 בדצמבר 1972 ל"י	עלות מופחתת 31 בדצמבר 1971 ל"י
זכויות שכירות	41,108	עד לשווי סמלי	41,107	1	7,243
ציוד משרדי	187,460	7;10	65,224	122,236	58,668
סך הכל — ליום 31 בדצמבר: 1972	228,568		106,331	122,237	
1971	147,307		81,396		65,911

הפחת מחושב לפי שיטת הפחת השוה על בסיס משך השמוש המשוער של הנכסים.

באור "ה" — הוצאות נדחות — בקשר להנפקת אגרות חוב:

1. כדלקמן:

	1972 ל"י	1971 ל"י
סכומים שנהוו:		
יתרה לתחילת השנה	1,074,175	876,631
תוספות בשנת הדו"ח	382,000	197,544
	1,456,175	1,074,175
פחות — בגין סדרות אגרות חוב שנפדו במלואן	55,003	
יתרה לגמר השנה	1,401,172	1,074,175
בנכוי — הפחתה (ראה 2 להלן):		
יתרה לתחילת השנה	288,937	199,006
הפחתה לשנת הדו"ח	119,423	89,931
	408,360	288,937
פחות — בגין סדרות אגרות חוב שנפדו במלואן	55,003	
יתרה לגמר השנה	353,357	288,937
יתרה מופחתת לגמר השנה	1,047,815	785,238

2. החל משנת 1970 נוקט הבנק בשיטת הפחתה המבוססת על תקופת אגרות החוב, תוך התחשבות בסכומים הממוצעים של אגרות החוב שנמצאו ושימצאו במחזור במשך כל שנה ושנה. קודם לכן הופחתו ההוצאות בשעורים שנתיים שוים החל מתאריך ההנפקה.

באור "ו" — התחייבויות לפרעון:

1. מבחינת תנאי הצמדה ושנות פרעון ניתן למיין את סכומי ההתחייבויות כדלקמן:

א. תנאי הצמדה:

	1972 אגרות חוב ל"י	1972 הלוואות והתחייבויות אחרות ל"י	1972 סך הכל ל"י	1971 אגרות חוב ל"י	1971 הלוואות והתחייבויות אחרות ל"י	1971 סך הכל ל"י
בהצמדה למדד המחירים לצרכן	42,922,258	1,971,068	44,893,326	34,034,556	2,351,496	36,386,052
לפי תנאי ברירה (ראה 2 להלן)	5,401,489		5,401,489	7,191,758		7,191,758
ללא הצמדה		794,517	794,517		477,187	477,187
	48,323,747	2,765,585	51,089,332	41,226,314	2,828,683	44,054,997

ב. שנות פרעון

ההתחייבויות (כולל רבית והפרשי הצמדה שנצברו) עומדות לפרעון בשנים שלאחר תאריך המאזן כדלקמן:

	1972 אגרות חוב ל"י	1972 הלוואות והתחייבויות אחרות ל"י	1972 סך הכל ל"י	1971 סך הכל ל"י
בשנה הראשונה	1,512,241	1,462,079	2,974,320	9,454,303
בשנה השניה	1,472,832	558,180	2,031,012	1,379,962
בשנה השלישית	2,037,860	459,446	2,497,306	1,815,575
בשנה הרביעית	2,574,240	260,308	2,834,548	2,233,977
בשנה החמישית	8,463,447	25,572	8,489,019	2,559,158
בשנים הששית עד העשירית	17,328,091		17,328,091	13,679,187
בשנים האחת עשרה עד השבע עשרה	14,935,036		14,935,036	12,952,835
	48,323,747	2,765,585	51,089,332	44,054,997

2. תנאי אגרות החוב הם כדלקמן:

	שנות הפרעון	מדד יסודי נקודות	1972 ל"י	1971 ל"י
בהצמדה למדד:				
ברבית של 5½%:				
הנפקה שניה:				
סוג א'	1972—81	80.1	1,030,000	1,165,000
סוג ב'	1972—81	81.6	472,000	503,000
הנפקה שלישית:				
סוג א'	1972—83	91.1	2,051,600	2,230,000
סוג ב'	1972—83	92.6	1,168,400	1,270,000
הנפקה חמישית	1973—84	96.0	1,500,000	1,500,000
הנפקה שביעית	1974—85	97.7	5,000,000	5,000,000
הנפקה שמינית	1975—86	99.7	5,000,000	5,000,000
הנפקה תשיעית	1976—87	105.0	5,000,000	5,000,000
הנפקה עשירית	1977—88	115.5	2,500,000	2,500,000
ברבית של 6%:				
הנפקה אחת עשרה	1977—88	116.6	2,500,000	2,500,000
הנפקה שתים עשרה	1978—89	128.2	5,000,000	
			31,222,000	26,668,000
רבית שנצברה			452,255	139,219
הפרשי הצמדה שנצברו על קרן ורבית			11,248,003	7,227,337
			42,922,258	34,034,556
לפי תנאי ברירה (ראה להלן):				
הנפקה רביעית				1,500,000
הנפקה ששית				3,000,000
הנפקה שלש עשרה	1977	132.7	5,000,000	
רבית שנצברה			201,750	2,377,946
הפרשי הצמדה שנצברו			199,739	313,812
			5,401,489	7,191,758
סך הכל			48,323,747	41,226,314

* הבסיס: ממוצע 1969 = 100.

בגין ההנפקות לפי תנאי ברירה, הברירה בידי מחזיקי האגרות לבחור באחד משני תשובי התמורה בעת פדיון האגרות (5 שנים לאחר מועד ההנפקה) דלהלן:

חשוב בלתי צמוד — לפי תפרע הקרן בשווייה הנקוב בתוספת 66.66 ל"י רבית ברוטו לכל 100 ל"י (דהיינו — שעור רבית של 10.76% לשנה).

חשוב צמוד — לפי תפרע הקרן בשווייה הנקוב בתוספת רבית ברוטו בסך 26.66 ל"י לכל 100 ל"י (דהיינו — שעור רבית של 4.84% לשנה), כשהקרן והרבית צמודות למדד.

אגרות החוב לפי תנאי ברירה כלולות במאזן לפי הגבוה משני החשובים הנ"ל. הבנק נוהג לזקוף בחשבונותיו, מדי שנה, רבית בשעור של 10.76% על קרן אגרות החוב והרבית שנצברה בגינן. במידה שהסכום לפי החשוב הצמוד עולה על הסכום לפי החשוב הבלתי צמוד, נזקף ההפרש להוצאות הפרשי הצמדה.

3. יתרת ההלוואות וההתחייבויות האחרות כוללת סך 2,202,580 ל"י (1971 — 2,078,546 ל"י) המגיע ל"בעלי ענין" כמשמעותם בתקנות ניירות ערך (עריכת דו"חות כספיים), תשכ"ט — 1969.

4. אגרות החוב מובטחות בשעבוד צף על כל רכוש הבנק.

באור "ז" — פצויי פרישה

הפרשות הבנק לפצויי פרישה מופקדות באופן שוטף בקופת גמל אשר קבלה על עצמה לשאת במלוא התחייבות הבנק לפצויי פרישה לעובדיו.

באור "ח" — זכאים ויתרות זכות:

	1972 ל"י	1971 ל"י
בגין הלוואות שבוצעו	4,743,460	5,193,754
הפרשים ביתרות קרן הלוואות כתוצאה מההסכם עם משרד האוצר, ראה באור "ב" 3	1,181,033	874,878
האוצר — אגף מס הכנסה ומס רכוש	99,340	674,467
זכאים אחרים והוצאות שנצברו	492,950	439,476
דיבידנד סופי מוצע — נטו	265,877	230,427
	6,782,660	7,413,002

באור "ט" — הטפול החשבונאי בהפרשי הצמדה — קרן ורבית

הפרשי הצמדה לקבל ולשלם נזקפים כדלקמן:

הפרשים שמועד פרעונם הגיע — לדו"ח רווח והפסד.

הפרשים שמועד פרעונם טרם הגיע — אם סך הסכומים המגיעים מהבנק עולה על סך הסכומים המגיעים לבנק ליום המאזן — נזקפת היתרה לדו"ח רווח והפסד; במידה שסך הסכומים המגיעים לבנק עולה על סך הסכומים המגיעים מהבנק ליום המאזן נכללת היתרה במאזן בסעיף "זכאים ויתרות זכות".

בשנת הדו"ח נזקפה כנגד הרווח יתרה כנ"ל בסך 1,186,257 ל"י (1971 — 336,055 ל"י), כולל הפרשי הצמדה על אגרות חוב לפי תנאי ברירה, ראה באור "ו" 2.

באור "י" — מסים על ההכנסה

שומות סופיות נתקבלו עד וכולל השנה שנסתיימה ב־31 בדצמבר, 1967.

שלטונות המס הוציאו לבנק שומות לשנות המס 1968—71 לפיהן הוא נתבע לשלם תוספת מסי הכנסה (בפל המסים שהופרשו בחשבונות) בסך כולל של 650,000 ל"י בקירוב בגין הפרשים ביתרות קרן הלוואות שנבעו עקב ההסכם עם משרד האוצר (ראה באורים "ב" 3 ו"ח") ובגין חלק מן ההפרשה לחובות מסופקים (ראה באור "ב" 1). הבנק הגיש השגות על השומות ל־4 השנים ואילו לגבי השומות לשנות המס 1968 ו־1969 הוגש ערעור בפני בית המשפט המחוזי.

התביעה של שלטונות המס כאמור אין בה כדי להשפיע על תוצאות פעולות הבנק (פרט לחיוב ברבית פגורים) מאחר שהמסים שיחולו על הבנק בשנות המס האמורות, במידה ובית המשפט יפסוק לזכות שלטונות המס, הם בבחינת מסים שתשלומם הוקדם. לפסיקה כאמור תהיה השלכה גם לגבי החבות במס של הבנק בכל אחת מהשנים הבאות.

אנחנו, ספקי תעשית אבן וסיד בע"מ ולקוחותיה, מברכים את פועלי החברה, עובדיה והנהלתה לרגל חנוכת כבשן הסיד הגדול והמשוכלל ביותר בארץ במפעלי הסיד בשפיה. חגכם הוא חגנו.

אחים לוינסון מהנדסים בע"מ
ת.ד. 390 תל־אביב

צפן יחסי ציבור בע"מ
יועצים ליחסי ציבור, פרסום,
חקר שווקים וארגון אירועים
תל־אביב, רח' גאולה 47, טלפון 50467, 55454 (03)

חברה להובלה "תלם" בע"מ
גבעתיים, רח' בצנלסון 150, טלפון 727025, 729429 (03)

חרושת חמרי נפץ בע"מ
תל־אביב, רח' נחמני 25, טלפון 224136 (03)

ישרא-בטון בע"מ
חברה לייצור ואספקת בטון מובא
רח' יצחק שדה 34, תל־אביב, טלפון 30865-8 (03)

ל. ליפמן ובנו בע"מ
חמרי בנין, תעשית פיתול פלדה
ירושלים, רח' אגריפס 34, ת.ד. 168
טלפון 225611, 222596 (02)

ממלקס בע"מ
רח' החשמל 29, תל־אביב

תעבורה-מיכלי מלט בע"מ
תל־אביב, רח' יצחק שדה 34, ת.ד. 9008,
טלפון 37011 (03)

אבן צוק בע"מ
בית חרושת לבלוקים מסליקט
רח' מוהליבר 23 תל־אביב, טלפון 50828-9 (03)

א.ד.י.ג. תעשיות והרכבות בע"מ
תל־אביב, קרית שלום, ת.ד. 12033, שדרי י. מדי 34
טלפון 820102-3 (03)

אחים ציפין בע"מ
תעשית סיד בנוי וסובות ראשית של גבס-טיח
חיפה, רח' אלכסנדר ינאי 27, טלפון 81253 (04)
התעשיה: בן דור, כביש נצרת, טלפון 224167 (04)

ד.י. מוריוו בע"מ
רח' מגלת בגין 74, תל־אביב, טלפון 821259 (03)

זיוןק את מיכלין בע"מ
דרך העצמאות 55, חיפה, ת.ד. 3020, טלפון 640706-8 (04)

חרושת כבלים בע"מ
ק.ב. מסילות, ד.נ. גלבוע, טלפון 88188 (065)

טולגל-דגניה, יהלומי תעשיה בע"מ
דגניה א', טלפון 50341 (067)

כור מתכת, מפעלי הנדסה וולקן
מפרץ חיפה, ת.ד. 10001, טלפון 720082-5 (04)

מגם, מפעלי גומי מאוחדים בע"מ
איזור התעשיה כפר סבא, טלפון 925921-2 (03)

מודול בטון (ישראל) בע"מ
ייצור הרכבת מבנים טרומיים
חיפה, דרך העצמאות 43, טלפון 528211 (04)
אזור הבניה כרמיאל, טלפון 988523 (04)

מילר ושות', חברה להנדסה בע"מ
משרד ראשי: חיפה, דרך העצמאות 118, טלפון 9- 524286 (04)
תל־אביב, רח' קרליבך 23, טלפון 260221 (03)

מ.ל.ל.
מכון לסטטיסטיקה ולמיכון משרדי בע"מ
מרכז חישוב לעיבוד נתונים באמצעות מחשבים אלקטרוניים
משרד ראשי: תל־אביב, רח' קרליבך 12, טלפון 264102-4 (03)
חיפה, שד' המגינים 41, טלפון 528252-3 (04)

מפעלי פלדה ישראליים בע"מ
ת.ד. 1708, חיפה, טלפון 744171 (04)

מרכז לעבודות קבלנות ושיכון בע"מ
קבלנים ארציים לעבודות בנין
רח' לבונטין 16, תל־אביב, טלפון 615787, 614826 (03)

ציתור תעשיות בע"מ
חולון, רח' המרכבה 29, ת.ד. 33 טלפון 845717 (03)

תעשית מוצרי נייר בע"מ
חיפה, ת.ד. 1761 טלפון 224137 (04)

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

לאשה ולבית

בוטיק ישראלי — באיי הבתולה

מאת דיאנה לרנר

בוטיק ישראלי ייפתח, בעתיד הקרוב, באיי הבתולה שליד פורטו ריקו. תיירים שיבקרו במקום יוכלו לרכוש בבוטיק מבחר מוצרי נוי מקרמיקה, פריטי לבוש מצור, בגדים ותכשיטים — כולם תוצרת ישראל. האחראי לכך הוא המיליונר היהודי־אמריקאי הנרי קימרמן, השוהה בימים אלה בארץ. מר קימרמן הוא יו"ר חברת איי הודו המערבית (ה„ווסט אינדיס קורפוריישן") — חברה אמריקאית ליבוא והפצה באיי הבתולה (וירג'ין איילנדס). בין השאר משמשת החברה היצואן הסוכן הגדול ביותר של המשקה העכבי המקובל בארה"ב „פפסי קולה".

מר קימרמן, שחזותו גורמת לך להאמין כי הוא שחקן קולנוע יפה־תואר ולא איש עסקים, מצוי בפוליטיקה לא פחות מאשר בתחום המסחר. הוא מימן, זה לא כבר, את מערכת הבחירות של הסנטור מקגאוורן במירוץ לנשיאות ארה"ב. הוא גם ציוני נלהב ומפעיליה הבולטים של המגבית היהודית המאוחדת. עם זאת, סוחר הוא. רצונו לפתוח בוטיק ישראלי בסנט תומס שבאיי הבתולה נבע מתוך שיקולים מסחריים טהורים: „את הפילנטרופיה שלי ויחסי לציונות אני מבטא בדרכים אחרות".

הנרי קימרמן (50), הנמרץ והצעיר למראה, שנולד בניו־יורק להורים שהיגרו מפולין, הוא מה שנוהגים לכנות „סלף מייד מאן". עסקים משכו אותו מאז עמד על דעתו, עוד בהיותו תלמיד ישיבה בברוקלין. מר קימרמן נשוי מזה 29 שנה והוא אב לשלושה.

את מסע הקניות שלו בישראל הוא מנצל, כמובן, גם לצורך ביקורים משפחתיים וטיולים. אין זו הפעם הראשונה שהוא מבקר בארץ: אחרי מלחמת ששת הימים הגיע לכאן כחבר משלחת המגבית וכבר אז נסבה תשומת ליבו לתכשיטים ותפוצי המתנות הישראליים.

„המוצרים שלכם — יפים ושימושיים"

שורת המוצרים השונים שקנה כאן ימצאו לבסוף קונים באיי הבתולה, המשמשים מוקד לתיירות. מליון תיירים אמריקאים מבקרים בהם מדי שנה; רבים מהם — יהודים המרבים לרכוש שם מוצרי יבוא מארצות זרות — פטורים ממכס.

„הופתעתי לטובה למצוא כאן דברים רבים יפים ושימושיים", אומר מר קימרמן. חששתי קודם שלא אמצא די פריטים לבוטיק הישראלי. בשהותו בישראל כבר הספיק האורח לקנות ספרי תנ"ך וספרי תפילה בכריכות דקורטיביות; בגדי עור וארנקים (בבגד עור וקרניה); תכשיטי זהב וכסף, תכשיטים בסגנון מזרחי ואפילו בושם ישראלי.

המיליונר הנרי קימרמן בחברת הדוגמנית הישראלית יהודית מילר בחיפה.

אם תהיה לבוטיק הישראלי בסנט תומס הצלחה, נכון מר קימרמן להחדיר את המוצרים הישראליים לכל רשת החנויות שלו באיי הבתולה.

איפור בבגדי חאקי

המאפר קלוד פורד בשעת הדגמת איפור בבסיס צבאי אי שם בארץ.

מאת סופר „הארץ"

מי אמר שאיפור נועד לרכך רק את ליבם של הגברים? גם נשים, ולו גם מפקדות בצבא, עשויות להתרכך. בשבוע שעבר נערכה בבסיס צבאי, אי שם בארץ, הדגמת איפור, אך לפני זה הורתה סגן אלוף צביה לחיילות: „שעה אחרי גמר ההדגמה, על כולכן להתרחץ ולהיראות במראה הטבעי שלכן." אולם אחרי שראתה את התוצאה הזוהרת, שינתה המפקדת את דעתה: „או קיי. מותר לכן להישאר מאופרות כל היום."

חברת הלנה רובינשטיין שלחה את נציגיה, בשבוע שעבר, למחנה הצבאי וביקשה להדריך את החיילות כיצד להתאפר ולפעול פעולת־מנע. פעולת־מנע זו מכוונת הפעם נגד התקפת אויב המוכר לכל אשה — הלא הוא הקמט הראשון. אחריו מופיעים שני, שלישי, ויותר לא כדאי לספור.

למשימה זו גויס לא אחר מאשר מר קלוד פורד (35), המאפר הבינלאומי של חברת־התמרוקים בעלת המוניטין.

נאמר בגלוי־לב: האיפור המקסים שהבליט את יופיין הרענן של החיילות לא תאם את המדים שלבשו אותה שעה. אך עם קצת דמיון ניתן לתאר את מראן עם האיפור המרשים ועם שמלה חגיגית, כשהשער ראשון סגור ויורד על כתפיהן.

האם הן מאופרות מחוץ למחנה?

„כבר מזמן, עוד מבית־הספר התיכון".

„המורים הרשו?"

„ודאי, ובכל זאת היו לנו ציונים מצוינים", הן אומרות.

כל־הכבוד!

הבה נשאל את מר פורד: מאימתי כדאי להתחיל להתאפר?

„כבר מגיל 15. אם נדמה לנערה שזה משפר את מראה פניה, וממילא גורם להעלאת המוראל שלה, מדוע לא?"

„ועד איזה גיל צריך להתאפר?"

„אין גיל בו הייתי אומר לאשה עד כאן ולא יותר. אדרבא, סבורני שמתאפרות מסתירות במידת־מה את גילן. אלא שאז יש, כמובן, להתאפר ביתר צניעות. ברור שאשה בת 55 איננה יכולה להרשות לעצמה ריסים מלאכותיים או איפור עיניים כזה של בת 25. אני מניח שגם בלבוש זה אותו דבר. אשה מרגישה בעצמה מתי עליה לעבור לצבעי ביגוד רועשים פחות, וחוש הטעם שלה ידריך אותה מה הוא הביגוד המתאים לגילה. זה כמובן גם דבר אינדיבידואלי. יש נשים מסורתנות ומתהדרות. כללית סומך אני על כך שכל אשה יודעת היטב מה טוב להי."

לישראליות הוא מייעץ, בגלל האקלים החם, להישמר מצריבת השמש ולהרבות בקרם לחות, וכמובן, לא להסס לבקש עצת יועצות יופי כה כדאי לקנות וכיצד להשתמש במוצר.

„האשה היא טרגדיה ביולוגית"

אמר המזכיר הטכני של ועד עובדי חברת החשמל במחוז הצפון — והכעיס את העובדות

מאת סופרת „הארץ"

מאתיים העובדות של חברת החשמל במחוז הצפון עוררו בימים האחרונים סערה. הן קיימו אסיפת מחאה, שלחו מברקים לעתונים והבטיחו להיאבק. מה בעצם כואב להן ועל מה יצא הקצף?

נציגת העובדות המציגה עצמה רק בשמה הפרטי, זיוה, מוכנה לפרט באוזני כל מי שמעוניין את שורת הקיפוחים שנפלו בחלקן של העובדות: מתוך 700 העובדים במחוז הצפון יש 200 נשים, אך רק אשה אחת היא מנהלת מחלקה. אם מתפנה משרה במחלקה כלשהי, מקבל אותה גבר ולא אשה. ואם כבר היתה אשה במשרה בכירה והיא עזבה, לא מינו תחתיה את סגניתה, אלא הביאו גבר ממחלקה אחרת. אשה אחרת שהצליחה להעפיל לתפקיד בכיר, טרם קיבלה את הדרגה המתאימה לה.

המנקות העובדות שבע שעות ביום, ביקשו להקדים בשעה את תחילת המשמרת, אך לא אישרו להן הסעה הביתה כמו לגברים.

אולם גם הנשים עצמן לא יצאו בשלום תחת לשונה של נציגת העובדות והיא הטיפה בהן על אדישותן עד כה. הן אינן יודעות את זכויותיהן וברורות גמורות ביחס אליהן. אך השבח לאל, כשהכרזנו על אסיפה באו עובדות רבות, והתברר שלכל אחת יש מה לומר.

המזכיר מיהר לקונצרט

אך עיקר הקצף יצא על חברי ועד העובדים, בו אין אף אשה אחת. חברי הועד הוזמנו לאסיפת המחאה של העובדות, אבל מלבד המזכיר הטכני של הועד, איש לא הופיע, וגם המזכיר הסתלק כעבור זמן קצר בלבד, כי היה לו כרטיס לקונצרט ולא רצה לוותר עליו.

אולם המועט שאמר מזכיר הועד הספיק להרתיח את דמן של העובדות. וכה אמר: האשה היא מוגבלת מכיון שהינה טרגדיה ביולוגית. תפקידה ללדת ולגדל את ילדיה בלבד. איני רואה כיום אפילו אשה אחת בין עובדות חברת החשמל שהיא בעלת כישורים מתאימים ושתוכל לתפוס עמדת מפתח. לדעתי אשה מאבדת מנשיותה אם היא תופסת עמדה פעילה וייצוגית. אם ברשימת המועמדים לבחירות הבאות למועצה יהיו גם נשים ואף תיבחרנה, יהיה עליהן לעבור דרך ארוכה כדי ללמוד ולהתמחות כדי שתוכלנה בבוא היום למלא גם את התפקיד של חבר ועד. אולי החברות באסיפה זו יודעות שהנציגה היחידה במועצת העובדים כבר מכהנת כחברת המועצה בכמה קדנציות ועדיין לא למדה וטרם הגיעה להיות חברת ועד.

...או אי־אפשר להתפוצץ?

הבטחת מזונות לילד שיוולד מחוץ לנישואין

מאת חביבה אבי־גיא

ידידות בין גבר לאשה המלווה בהבטחת נשואין, מסתיימת לפרקים בהריונה של האשה עוד טרם נכנסו לחופה. המצב נעשה בלתי נעים כאשר מפר הגבר את הבטחתו לשאת אותה לאשה, ולעתים קרובות אף אינו מודה באבהותו.

כדבר הזה ארע לש. אשר לטענתה הרתה לחברה ע. לאחר שהבטיח לשאת אותה לאשה. בינתיים סר חינה מלפניו והוא עזב אותה. ש. אשר מועד לידתה הלך וקרב ולא היו לה אמצעים כספיים לדאוג לצרכי הילד העומד להיוולד, פנתה לבית המשפט וביקשה את עזרתו. בבקשה שנתמכה בתצהיר, דרשה לחייב את ע. להמציא ערובה כספית להבטחת מזונות הילד העתיד להיוולד. ע. לא הגיש תצהיר נגדי ואף לא דרש לחקור את ש. בחקירה נגדית על תצהירה, אולם טען בבית המשפט, כי בזמן הקובע להריון לא היו לו יחסים עם חברתו.

בית המשפט המחוזי בחיפה, שבפניו הובאה הבקשה, הכיר בזכותה של ש. כאפוטרופסית טבעית של העובר, לקבל ערובה כספית להבטחת מזונות הילד כאשר ייוולד. השופט שאל, בפסק הדין שנתן באחרונה, חייב את ע. להפקיד בקופת בית המשפט סך 500 ל"י, או להמציא ערבות בנקאית, לסיפוק צרכיו הראשונים של התינוק, עד אשר ניתן יהיה לפתוח בהליכים משפטיים לאחר לידתו בתביעת מזונות.

חשיבותו של פסק הדין היא בכך, שהוכרה זכותה של האשה הנמצאת בהריון מחוץ לנשואין לתבוע ערובה כספית להבטחת מזונות ילדה עוד בטרם נולד, בכך ניתן סעד לאשה העוברת תקופה קשה בחייה, תוך ציפיה ללידה קרובה וללא בעל דואג לצידה. הצגת תעודת הלידה של הילד שנולד מהריון זה תזכה את אמו בתשלום סכום הפקדון או הערבות הבנקאית להוצאות המידיות של הילד.

לאחר התאוששותה, תהיה פתוחה בפני האשה הדרך לתבוע פסק־דין להצהרת אבהות וחיוב במזונות עבור הילד, שהן מסוג התביעות, אשר בית המשפט דן בהן רק לאחר שהילד בא לעולם.

הבית הוקם ב־8 שעות

מאת אליהו זהבי
סופר „הארץ" בסקנדינביה

בקופנהאגן נפתחה החודש תערוכה בין־סקנדינאבית לחידושי בנין, אלמנטים לבנין וציוד פנימי לבית. התערוכה כוללת חידושים רבים במערכות למטבחים, חדרי רחצה, סאונות ביתיות וכד'.

באחד מאגפי התערוכה הוקם תוך 8 שעות בנין בן 75 מ"ר המכיל חדר אורחים, חדרי שינה וכל השירותים. הבית מבודד נגד קור וחום ולדברי מהנדסים יכול לעמוד בתנאי אקלים בהם שוררים עד 45—50 מעלות (מ־20 מינוס עד 30 פלוס). הבית המתפרק ניתן בקלות להעברה ממקום למקום והרוכש אותו אינו כפות למגרש. מחיר הבית, כולל כל הפריטים המצויים בו (מטבח המכיל מקרר, תנור וכד', חדר רחצה, בית שימוש) במכירה לקונה פרטי: 520 ל"י למ"ר.

ברי, כי אם יוזמן על ידי קונה רציני תיתכן הוזלה במחירו. המחיר לגבי ישראל — בתוספת דמי ההובלה הימית מדנמרק. השאלה היא כמה מכס יידרש לשלם הקונה הישראלי.

מאחר והבית מורכב מאלמנטים טרומיים, יתכן להגדילו מעבר ל־75 מ"ר או להקטינו, הכל בהתאם לבחירת הקונה. כתלי הבית עץ בציפוי חומרים פלאסטיים חדישים. לדברי אחד ממהנדסי החברה שבנתה את הבית, נוסה באזורים של צפון אפריקה (מרוקו ותוניס).

הזנה נכונה של התינוק תמנע השמנה בגיל מבוגר

מאת סנדרה בלקסלי
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

סטנפורד, קליפורניה

הזנתו של תינוק על ידי אמו בשנה הראשונה לחייו, עשויה להכריע אם יהיה אדם בריא לכשיגדל — טען באחרונה ד"ר טורמן קראצמר, פרופסור לרפואת ילדים באוניברסיטת סטנפורד. לדבריו, זוכה עתה חקר התזונה האנושית למידע חדש העשוי לשנות, מן הקצה לקצה, את מושגיהם של רופאים על צרכי האכילה של פעוטות.

בין הממצאים החדשים: תינוקות שמנים נוטים ללקות בבעיות השמנה גם בהיותם מבוגרים. תינוקות שמזונם כולל כמויות גדולות של סוכר, עלולים לגלות נטיה, כמו מבוגרים, לפתח ליקויים ומחלות לב הרבה יותר מאלה שאינם ניזונים מסוכר. יתר על כן, מיני מזון מסויימים, הטובים למבוגרים, עלולים להזיק לתינוקות.

מספר תאי השומן וגודלם נקבעים בינקות

הדעה שעודף שומן מינקות איננו טוב — מקורה בניסויים שנעשו על ידי ד"ר ג'ולס הירש מאוניברסיטת רוקפלר, אומר ד"ר קראצמר. ד"ר הירש הוכיח כי מספר תאי השומן בגוף וגודלם נקבעים כבר בינקות. הוא הזין כמה חולדות בתזונה דלת שומן ונוכח שהם פיתחו באופן יחסי פחות תאי שומן. התאים עצמם גם היו קטנים יחסית. אך חולדות שניזונו מתזונה בעלת שיעור גבוה של שומן, פיתחו הרבה יותר תאי שומן שהיו בעלי כושר אחסון גדול יותר.

הוא הדין גם ביחס לבני אדם — טוען קראצמר. אפילו כאשר תינוק שמן מרזה בשנים שלאחר מכן, עדיין יוותרו בו מספר גבוה של תאים בעלי כושר אחסון שומנים. כאשר יגיע הילד לבגרות, יהיה לו סיכוי רב להיות שמן.

על ידי שיטת הזנה נכונה של התינוק ניתן למנוע בעיות השמנה לכשיגדל. בעוד שלתורשה תפקיד ניכר בקביעת מספר תאי השומן אצל התינוק (יש תינוקות המגלים יותר מאחרים נטיה ליצירת תאי שומן — ללא הבדל מה יאכלו) צריכות האמהות להימנע מלהלעיט את תינוקותיהן. קראצמר ממליץ על הנקה בחודשים הראשונים לחיי התינוק ומדריך קיצוץ במנת המזונות בתזונתו של פעוט שמן, על קיצוץ בשומנים או בפחמימות.

מה אוכל התינוק חשוב בדיוק כמו כמה הוא אוכל. הצרכים התזונתיים של ילדים שונים מאלה של המבוגרים. למשל, הוכח שתינוקות זקוקים לאמינו־אסידים שאינם חיוניים במיוחד לתזונת מבוגרים.

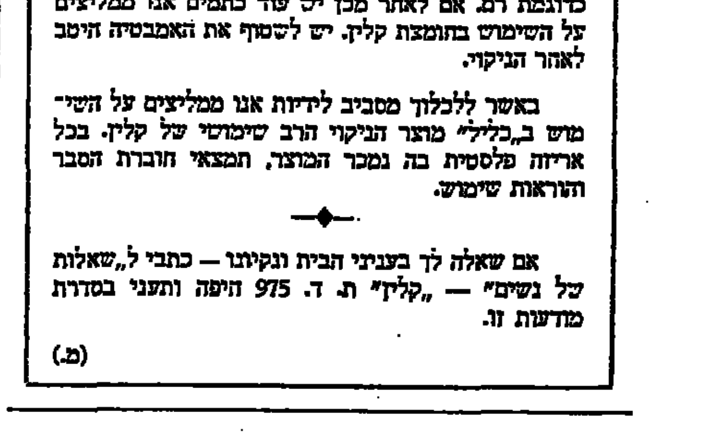

אני מבקשת לדעת איך להסיר כתמי חלודה באמבטיה. שאלה נוספת: איך להסיר לכלוך המצטבר מסביב לידיות של סיר אלומיניום.

דפנה כ. ירושלים.

אנו ממליצים לנקות את האמבטיה בחומר ניקוי כדוגמת רם. אם לאחר מכן יש עוד כתמים אנו ממליצים על השימוש בתומצת קלין. יש לשטוף את האמבטיה היטב לאחר הניקוי.

באשר ללכלוך מסביב לידיות אנו ממליצים על השימוש ב„כליל" מוצר הניקוי הרב שימושי של קלין. בכל אריזה פלסטית בה נמכר המוצר, תמצאי חוברת הסבר והוראות שימוש.

אם שאלה לך בעניני הבית וניקיונו — כתבי ל„שאלות של נשים" — „קלין" ת. ד. 975 חיפה ותעני בסדרת מודעות זו.

(מ.)

מהפכה בתקציב היופי של האשה

ממש מהפכה יחוללו החדשים שני קרמים חדשים ונפלאים מתוצרת תיא, בתקציב היופי שלך. אין טובים מהם ולא תמצאי קרמים יעילים יותר לטיפוח עור פניך אפילו אם תשלמי פי שלש.

הקרמים הנהדרים החדישים:
Taya Deep Moisture Cream
Taya Deep Moisture Skin Food
מבוססים על גילויי המדע האחרונים לשמירת רעננות ובריאות העור. השתמשי כל יום בקביעות בקרם הלחות ותופתעי לא רק למראה הנעורים המתחדשים בעור פניך, אלא תופתעי גם מהמחיר המהפכני השווה לכל נפש (6.75 ל"י בלבד). ואת עוד לא הכל, תיא תחזיר לך מלא כספך חזרה אם לא תהיי מרוצה. לכן, הניחי לתיא ליפות אותך, כי תיא פרוטה: „תהיי יפה אשה".

(מ.)

משכית חיפה
מכירת סוף העונה נמשכת!!
הגיעו דגמים חדשים של תמרה וגרי מליץ
וכרגיל:
● תכשיטים
● מתנות
● ריהוט כפרי
חיפה רח' נורדאו 6

פרסם בהארץ

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עז. 757/73

בענין: עזבון המנוח יעקב שולימוביץ (ת.ז. 6543251).

המבקשות:
1. פליציה שולימוביץ
2. ריטה שולימוביץ

שתיהן מרח' מבצע סיני 38, בת ים ושתיהן מיוצגות ע"י עו"ד י. בן זמרה מרח' טיומקין 3, ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח יעקב שולימוביץ שנפטר בתל־השומר ביום כ"ט שבט תשל"ג (1.2.73) והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנדון להתנגד לה, להגיש, תוך עשרה ימים, מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולק, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

לאשה ולבית

איך גורמים בהלת קניות?

עקרת בית רמת־גנית ביקשה לקנות ספסל עץ למטבחה. הלכה מחנות לחנות והיטים אותה לשנית, אך התברר לה שבימינו קשה להשיג ספסל פשוט וזול, אלא רק ספסל מרופד — יקר, כמובן. לבסוף יעץ לה מישהו לפנות לחברת ת.ע.ל., שם בוודאי תשיג את מבוקשה. כדי להימנע מ־

בחנות ובשוק
מאת לאה פורת

אכזבה נוספת התליכה לטלפן החילה לחברה. „כן, יש לנו ספסלי עץ", בישר לה האיש שמעבר לטלפון. כשביקשה האשה לברר את המחיר, סירב האיש לומר לה „כאחר שהמחירים משתנים מרגע לרגע והמחיר של עכשיו לא יהיה המחיר יותר בעבור זמן". רק לאחר הפצרות נאות האיש לומר לה את המחיר, תוך הדגשה שהמחיר הוא אקטואלי רק עד השעה 12 בצהרים (השיחה התקיימה ב־10.30 בבוקר). אחרי כן עשוי המחיר לעלות.

כך גורמים אצלנו לבהלת מחירים ולבהלת קניות.

הוראות כביסה

חידוש בסימון הוראות כביסה, הנהיגה באחרונה חברה לודזיה. על כל האריזות שלה מופיעה מעתה טבלה מפורטת ובה הציורים המהווים סימנים בינלאומיים של הוראות כביסה, ניקוי וגיהוץ. ליד כל אחד מהציורים יש הסבר מתאים. לבגד עצמו תפורה תווית בד עם הציורים המתאימים לבגד. אמנם הוראות במילים על התווית עצמה עדיפות על ציורים ללא מלים, אך כיוון שהציורים התקבלו כסימנים בינלאומיים ברוב ארצות אירופה, נראה לנו שהפתרון שמצאה חברת לודזיה הוא הטוב ביותר. אם גם חברות אחרות ילכו בעקבותיה, ייתכן שהסימנים ייקלטו בציבור.

מאחר והסימנים הבינלאומיים להוראות כביסה מופיעים כיום גם על בגדים אחרים, מבלי שעקרות בית מבינות אותן, אנו מביאים את טבלת הסימנים האלה וההסברים להם.

גלידה בקופסאות פלסטיק

חברת טנא נגה שרכשה לא מכבר את מפעל הגלידה של אדניר בקרית מלאכי, תתחיל בחודש הבא לשווק גלידה כתוצרת המפעל המחודש. המוצרים שישווקו תחת השם טנא נגה ייעשו בסיוע של מומחים מדנמרק. בשביל אלה שאינם סופרים את הקלוריות, תוציא החברה גלידה המבוססת על שומן חלב, זה נוסף לגלידה הסטנדרטית המבוססת על שומן צמחי. והחברה תשווק גם גלידת פרווה.

חידוש נוסף יהיה בשטח האריזות. הגלידה תהיה ארוזה בקופסאות מפלסטיק, כדוגמת הקופסאות המשמשות לאריזה של גבינות לבנות. אריזות הפלסטיק תבואנה במקום אריזות הקרטון שלא הוכיחו עצמן הן בגלל חוסר הנוחיות בטיפול בהן והן מפני שאינן שומרות היטב על הגלידה.

ריהוט מודולארי

האופנה החדשה בריהוט היא השיטה המודולארית, כלומר: רהיטים עשויים מיחידות בגדלים שונים, המאפשרים יצירת שילובים שונים לפי צרכיו וטעמו של הקונה. באחרונה הצטרפה גם חברת רים לחברות המייצרות בשיטה המודולארית, כשהחלה לשווק יחידות לארונות מטבח ולמערכות קיר.

ארונות המטבח מצופים בפי.וי.סי. שבאמצעות תהליך מיוחד הוא מקבל צורה תלת־מימדית. החברה מציעה לבחירה ארונות שחזותם היא או בחיקוי לסגנון כפרי או בצורות גיאומטריות.

מערכות הקיר מוצעות ב־30 צירופים שונים של סידור. בין השאר הם כוללים שולחן כתיבה, בר למשקאות, מדפים לספרים, דלתות וזכוכית רבה.

מצנם עם „סימן השגחה"

מכון התקנים הישראלי העניק באחרונה סימן השגחה למצנם כדורים של תוצרת אמקא (גרילוקס). פירושו של דבר שהמכשיר עונה לדרישות המיפרט שאושרו על ידי המכון.

המראה הטבעי באיפור

כדי להיראות טבעית, את יכולה לבחור באחת משתי האפשרויות: לא להתאפר בכלל, או להשתמש בתכשירי איפור בגוונים טבעיים, בהירים, שקופים וזוהרים. אלה מכל מקום הם תכשירי האיפור החדשים שמציעה חברת רבלון למי שמעוניינת להיראות יפה אך לא להיראות מאופרת.

בין החידושים האחרונים של החברה: סומק ללחיים בגלילים, באריזה הדומה לאריזות השפתון, אך יותר גדולה. הסומק משווק בארבעה צבעים שונים ומחירו 18 ל"י.

הסימנים הבינלאומיים לטיפול בבגדים

ההוראה	הסמל
מותר לכבס במים בעלי טמפרטורה כלשהי	95
מותר לכבס במים בעלי טמפרטורה, שאינה עולה על 60° צ'	60
מותר, כביסה ביד בלבד, במים בעלי טמפרטורה, שאינה עולה על 30° צ'	30
אסור לכבס	
מותר להשתמש בחומרי הלבנה מקובלים	Cl
אין להשתמש בחומר הלבנה איזהשהוא	

ההוראה	הסמל
מותר לגהץ בטמפרטורה, שאינה עולה על 210° צ' (טמפרטורה גבוהה)	
מותר לגהץ בטמפרטורה, שאינה עולה על 150° צ' (טמפרטורה בינונית)	
מותר לגהץ בטמפרטורה, שאינה עולה על 120° צ' (טמפרטורה נמוכה)	
אסור לגהץ	
הניקוי הכימי בחומרי ניקוי מקובלים מותר ללא הגבלה	A
מותר ניקוי כימי בבנזין ובפרכלור אתילן (טיפול קל)	P
מותר ניקוי בבנזין	F
אסור ניקוי כימי איזהשהוא	

חוג להדרכה בחיי משפחה

מאת דליה אבינאון

נפתח על ידי א. א. ע. בתל־אביב

חוגים לייעוץ והדרכה בחיי הנישואין נעשו לאופנה ובאחרונה פתח ארגון אמהות עובדות, המבקש לצעוד עם הזמן, חוג כזה בתל־אביב בהנחיית הפסיכולוגית שולמית אלשיך, ממכון אדלר, ומר יצחק אגלברג, עובד סוציאלי.

אף־על־פי שבפגישה הראשונה שהתקיימה בשבוע שעבר היו מעט משתתפים, יש להניח שמספרם ילך ויגדל. שכן, דברים שהיו פעם בחינת סוד כמוס הנשמר בין אדם לבין עצמו בלבד, נשמעים כיום בגלוי לב בפומבי. סכסוכים משפחתיים בעקבות אי־מציאת שפה משותפת בין הורים לילדים ובין איש לאשתו, מוצאים להם אוזן קשבת לאו־דווקא בין חברים קרובים, אלא בחברה זרה לחלוטין. אנשים שאף זה התחושה זה לזה מגלים נכונות לשפוך לבם בפני הזולת עד לפרטים האינטימיים ביותר. זאת בתנאי ש„מחוץ" ביניהם פסיכולוג־יועץ, שהוא בעיני המשתתפים בחוג בר־סמכא לשפוט, לדון, לייעץ ולעזור בפתרון הבעיות. „השתפכות" בחברותא, יתרונה בכך שאדם שחושב כי הוא, ורק הוא בלבד, סובל מבעיה מסוימת, מגלה שיש לו אחים לצרה.

אחריות משותפת

לפגישה הראשונה של החוג לייעוץ של אא"ע באו 13 נשים בגפן וזוג אחד. דעתם של היועצים היא שכשמופיע רק אחד מבני־הזוג, הטיפול איננו כה יעיל, כי הם מנסים להבין את מערך ההשפעות ההדדי ואם רק אחד מהם בא — הם מבינים רק מחצית הבעיה. כדוגמא מביאים את המקרה של גבר שסבל מאימפוטנציה. הוא אמר ליועצים: „זו הרי בעיה שלי, מדוע להביא גם את אשתי?" רק לאחר שקיבל הסבר הביא את אשתו ותפס שבעייתם משותפת, גם אם תוצאותיה נותנות ביטוי רק אצל אחד מהם.

„אנחנו מאמינים שבנישואים אין חלק אחד שהוא אשם. בכל מקרה לשני בני הזוג חלק באשמה" — אומרת הפסיכולוגית. אך אין בני הזוג משלימים עם פסיקה זו. דיינים בבתי הדין הרבניים מעידים, כי „עוד לא נתקלנו בבעל, או אשה, שיודו כי יש להם חלק בהרס הנישואין. תמיד הזולת הוא האשם". אך ברגע שזוג מבין את השותפות — לטוב ולרע — הרי שעבר השעה מחצית המלאכה. וזה, בעצם, חלק מתפקיד היועצים לחיי משפחה.

הפונים לחוגים נמנים דווקא עם בני המעמד החברתי הגבוה, עובדה שאין בה כדי לרמוז שלא קיימים סכסוכים משפחתיים אצל בני המעמד החברתי הנמוך. מסבירים זאת בכך ש„המעמד המשכילי" מוכן להרהר בקיומן של בעיות ומנסה לחפש להן פתרון בכל דרך המוצעת להם, בעוד ששכבות נחשלות מגלות נטיה לקבל דברים כהוויתם, כגזירה משמים ובאמונה, או נכון יותר באי־ידיעה, שדברים מסויימים ניתנים לשפור.

גל הפונים אל החוגים להדרכה בחיי משפחה הינו רחב — החל בצעירים, הנמצאים בתחילת דרכם המשותפת ומבקשים להבין מהו בכלל המושג „נישואין", וכלה במבוגרים שילדיהם בגרו והם מוצאים עצמם לפתע מול ריקנות מדכאת. נתונים שקיבלתי מאת התנועה, הנתמכת על־ידי מלבין, קופת־חולים והמרכז לדמוגרפיה, מראים כי מבין 493 מקרים שביקרו בה בשנת 1972, היו 251 בגילים שבין עשרים לשלושים; 173 בגיל שבין שלושים לארבעים וחמש ו־69 מעל לגיל ארבעים וחמש.

גירושין בלתי נמנעים

תפקיד התנועה לייעוץ משפחתי הוא להשתדל ולשמור על מסגרת הנישואין, אבל בהחלט לא בכל מחיר. במקרים מסויימים, קשים במיוחד, ממליצים אף על פרידה, בגלל ההשפעות השליליות שיש לחיים אלה על ילדים. „אבל במקרים אלה רוצים אנו שלפחות יהיה ברור לבני הזוג מה גרם לפרידתם, שיבינו את סיבת כשלונם, ולא יחזרו שוב על אותן שגיאות בבואם לבנות, כל אחד לחוד, חיי משפחה חדשים" — אומרת היועצת.

בעיות רבות בחיי הנישואין נגרמות עקב תחרות — לעתים סמויה על שליטה בבית, במיוחד בימינו כשנשים משכילות יותר מבעבר, ולא פעם אשה משכילה מבעלה. במקרים אלה מלמדים את הנשים כיצד לא להבליט את היותן משכילות יותר ולא להתנשא על הגבר. או בעיית המחכות: הגבר מצליח בעוד אשתו מפגרת אחריו, בעיקר בשל היותה טרודה בגידול הילדים. חוסר הערכה מצד הבעל אל אשתו ה„לא עובדת" הוא מקור לתסכולים הגוררים מריבות. אי־הערכה לעבודה חשובה זו של האשה מצד הבעל, התוהר הבנה בעיקר החדש לשרותו כביוון „שהוא עובד" בעוד היא „יושבת בבית", מקוממת נשים רבות, האומרות כי באותה מידה מגיע להן שהבעל יגיש להן כוס קפה כשהוא בא הביתה.

סרבל לילד

גם באופנת הילדים יש הרבה בהבלים: סרבל באקרילן סרוג בתחורה בפסים ובכבריים במאי סביב (קיסר).

סגולה אוסקר תלמידה מחולון־ היא הזוכה המאושרת בהגרלה הרביעית*:

מלתחה של 1500 ל"י עם גרבי קאן קאן

שלחי גם את 6 אריזות ריקות של גרבי קאן קאן בצרוף התלוש לת.ד. 6433 תל אביב ותוכלי להשתתף בהגרלה הבאה שתתקיים ב־15.3.73

תלוש השתתפות
מלתחה של 1500 עם גרבי קאן קאן
שם ______
כתובת ______
טלפון ______
השלימי את הסיסמא:
קאן קאן גרבי המכנס של ______

can can
קאן קאן־גרבי המכנס של גבור

*ההגרלה הרביעית נערכה ב־15.2.73 בנוכחות נציגי החברה ורואה החשבון שלה.

פרסום קדמון

בכל יום ו׳
במוסף השבועי של הארץ
חידון* סמלים
פרס ראשון:
PEUGEOT

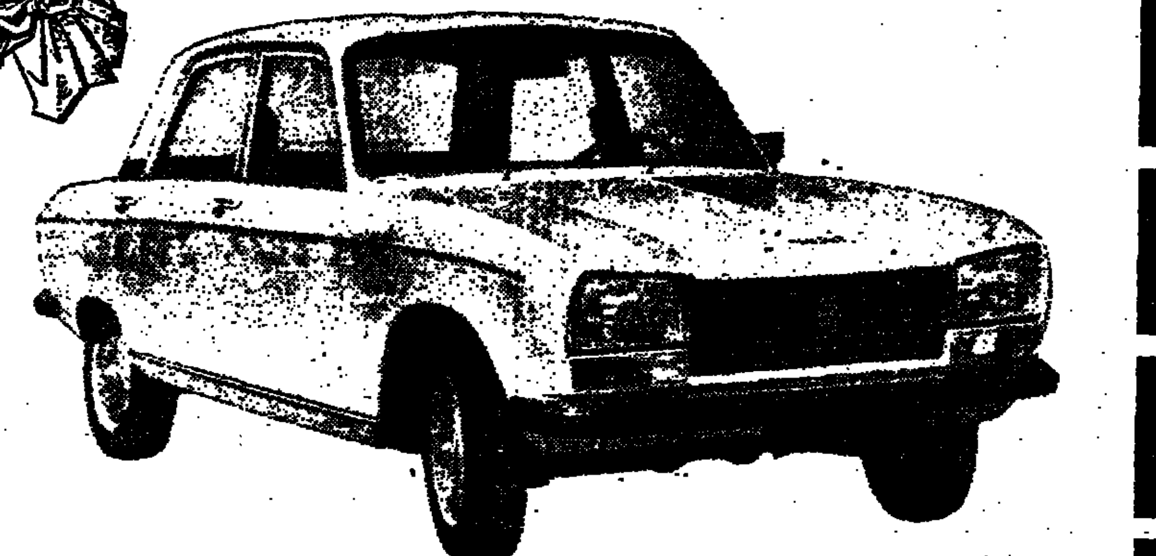

המכונית החדישה
פיג'ו 304 דגם 1973 (כולל מסים)
פיג'ו הארי שבחבורה

חידון סמלים
במוסף השבועי של
הארץ
שבעה פרסים יקרי־ערך!

בבית המשפט המחוזי בירושלים

ת.ע. 115/71

בענין: עזבון המנוח פרנק רוטבלט ז"ל שנפטר ביום 28.11.67 בלוס אנג'לס קליפורניה.

הזמנה לנושים

כמנהל עזבון המנוח פרנק רוטבלט שנפטר ביום 28.11.67 ושמענו האחרון היה בלוס אנג'לס, קליפורניה, ארה"ב, ושמונה על פי צו בית המשפט מיום 27.12.71, הנני פונה בזה אל כל מי שיש לו תביעה כלשהיא כנגד עזבון המנוח הנ"ל, ו/או שהינו נושה בעזבון, שיגיש את תביעותיו אלי לפי הכתובת דלהלן תוך שלושה חודשים מיום פרסום הזמנה זו.

ישראל רוזנברג, עו"ד
רחוב ביאליק 17 חיפה

בבית המשפט המחוזי בירושלים

ת.ע. 114/71

בענין: עזבון המנוחה פני מנדל־קורן ז"ל שנפטרה ביום 14.12.68 במונטריאול קנדה.

הזמנה לנושים

כמנהל עזבון המנוחה פני מנדל־קורן, שנפטרה ביום 14.12.68 ושמענה האחרון היה בעיר מונטריאול שבקנדה, ושמונה על פי צו בית המשפט מיום 24.9.71, הנני פונה בזה אל כל מי שיש לו תביעה כלשהיא כנגד עזבון המנוחה הנ"ל, ו/או שהינו נושה בעזבון, שיגיש את תביעותיו אלי לפי הכתובת דלהלן תוך שלושה חודשים מיום פרסום הזמנה זו.

ישראל רוזנברג, עו"ד
רחוב ביאליק 17 חיפה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 539/73

בענין: עזבון המנוח איגו ברנשטיין.

המבקש: ברמרם האדור ע"י ב"כ עוה"ד ח. היבשמן מרח' אלנבי 94, ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על קיום צוואת המנוח הנ"ל ומינוי המבקש כמנהל עזבונו. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח ולהתנגד להכרזה להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הלך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

לוטו
השבוע בלוטו־מינימום פרס ראשון
160,000 ל"י*
*כפוף לערעורים

עירית רמלה

מכרז פומבי מס' 6/73

להקמת שלד בית כנסת מרכזי לעולי צפון אפריקה

עירית רמלה מבריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים להקמת שלד בית כנסת מרכזי לעולי צפון אפריקה בעיר.

התוכניות, תנאי הכרזה, מפרטים ורשימת הכמויות אפשר לקבל במשרדי מחלקת ההנדסה של העיריה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של —.50 ל"י אשר לא יוחזר.

המעונין להשתתף במכרז יגיש לעירית רמלה בשני עותקים הצעת מחירים על גבי הטפסים שימצאו לו וישלח אותם בדואר רשום במעטפה סגורה למזכיר העיר רמלה עד יום ראשון ז' באדר ב' תשל"ג 11.3.73.

הצעה שתשא חותמת דאר עם תאריך מאוחר יותר לא תובא לדיון. על המציעים לצרף להצעתם ערבות בנקאית בשיעור של 5% מערך ההצעה לתקופה של 3 חודשים להבטחת קיום ההצעה, אחרת היא לא תובא לדיון.

המחאות או שטרות לא יתקבלו כערבות. רשאים להשתתף קבלנים מורשים בלבד ועליהם לצרף העתק מהאישור על כך. את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז בלבד וכל שינוי בתנאים אלה עלול לגרום לפסילה. תנאי התשלום כמפורט בתיק המכרז.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא ומשאירה לעצמה את הזכות לערוך מכרז חוזר כראות עיניה.

א. אבוחצירא, ראש העיריה

25.2.73

מעונין לקנות מפרטי
מכונית אמריקנית במצב מצוין
מודל מ־1970 ומעלה

נא לפנות בכתב לת.ד. 84 חולון, ולציין: סוג המכונית, שנת יצור, גוון, מספר הדלתות, האם כוללת: מזוג־אויר, הגה־כח, מעצורי־כח, רדיו וגיר אוטומטי. נא לציין מחיר סופי ומספר טלפון. אני קונה רציני, פרטי ומהיר. לאחר שבוע אתקשר עם המציע.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי מטה־יהודה

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה/1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה במחוז ירושלים, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' מי/180" פתוח שכונת מגורים מוצא עילית ב׳" שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 1844 עמוד 2273.

התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה־יהודה, וכל מעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מי שהתנגדותו לתכנית נדחתה וכן מי שהשמיע, לפי סעיף 106 לחוק, טענה לדחית התנגדות שנתקבלה, רשאים ברשות הועדה המחוזית לערער על אישור התכנית בפני המועצה הארצית לתכנון ולבניה.

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה,
מחוז ירושלים

כ' בשבט תשל"ג — 23 בינואר 1973

מינהל מקרקעי ישראל

מכרז מס׳ 9/3/73

החכרת קרקע לבניה בחיפה

מינהל מקרקעי ישראל מציע בזה קרקע לבניית מבנים מסחריים והניון בחיפה (העיר התחתית).

פרטים, דוגמאות הסכמים וטופסי־הצעה אפשר לקבל במשרדנו בחיפה, דרך העצמאות 13 קומה א' חדר נא' בשעות העבודה הרגילות.

המועד האחרון להגשת הצעות הוא 14.3.73 שעה 12.00 בצהריים.

מינהל מקרקעי ישראל אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי, רחובות

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, רחובות, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' רח/227 הלוקה השטח בין המגרשים, פתיחת דרך גישה פרטית" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 3650 חלקה 1.

כל מעונין בתכנית, רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום או גובל אותו, רשאי, תוך חדשיים ביום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. הירן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

התאריך: י"ב אדר תשל"ג
15.2.73

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי מטה־יהודה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה יהודה, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' מי/170" שינוי יעוד באזור חקלאי לאזור מלונאות, נופש, וקיט (פאן מוטל רמת רזיאל) ביחד עם התשריט המצורף אליה. ואלה השטחים הכלולים בתכנית: — ליד מושב רמת רזיאל.

כל מעונין בתכנית, רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתה, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה,
מחוז ירושלים

כ"ו בשבט תשל"ג
19 בינואר 1973

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מדור פרסומי

ברכות למספנות ישראל עם השקת אח"י „רשף"

כלי שיט ברמה בין לאומית

ספינת־הטילים „רשף", שהושקה בחיפה, מהווה הישג ישראלי ברמה

ישראל ליברטובסקי
מנהל מספנות ישראל

בין־לאומית, שהושג על־ידי מספנות ישראל בסיכומו של מאמץ של שנתיים. הספינה נבנתה על־פי תוכנית חיל־הים ומשרד־הבטחון, שאנשיהם שימשו מפקחים בתקופת הביצוע, ואיכותו המעולה של הכלי עדות נאמנה לעבודתם המסורה של הפועלים המכונאים, מנהלי־העבודה והמהנדסים של מספנות ישראל, בראשות ישראל ליברטובסקי, מנהל המפעל.

התפקיד הראשוני היה לבנות את גוף הספינה, להרכיב המיבנים העליונים. כאן החלו מספנות ישראל ממש מאפס, בהקימן במפעל מחלקה מיוחדת לבניית ספינות טילים. היה צורך למצוא אנשים מתאימים למשימה מבין עובדי המספנה, ולשם כך נשלחו 40 מבין העובדים להשתלמות בחו"ל. היה צורך להכניס שיטות־עבודה חדשות בטיפול וחיתוך חמרים במכונה אלקטרונית מיוחדת, וקיפה חדשה בריתוך. העבודה היתה כרוכה בדייקנות רבה, ללא השוואה לגבי המקובל בכלי־שיט רגילים, ובפתרון בעיות מסובכות ביותר.

כך, למשל, נתחבו לתוך הספינה שאורכה 58 מטרים, 40 ק"מ כבילי חשמל הותקנו 50,000 נקודות־חיבור — הרבה יותר מאשר ב„ספינות שרבורג". כן היה צורך לשלב את מערכת־החשמל הן בשביל הספינה והן בשביל מערכת הנשק; והיה צורך לבנות את מערכת החשמל והבקרה בהתחשב במקום המוגבל.

התוצר המוגמר הוא כלי מהיר — 32 קשרים, המסוגל להפליג — על־אף היותו קטן יחסית — בכל מזג־אוויר. הכלי הוא קל ובעל שוקע פרטס, אך מיבנהו חזק. הגפה מדוד בדייקנות, וכל פינה מיועדת לציוד מסויים, לאחסנת התחמושת והאבזרים שונים: לכל פריט השטח המינימלי הדרוש לו. המנועים הם מיוחדים במינם, יחידים־מסוגם בעולם: בעלי הספק גדול ומשקל קטן.

„רשף" מסוגלת לעבור מרחקים גדולים בכל תנאי־ים. בעבודה במספנות ישראל נפתרו הבעיות של מערכת־הנעה חזקה, הדורשת דלק רב. תוך כדי עריכת ראשונה נעשה המאקסימום לנוחיות הצוות, שלכל אחד מאנשיו מיטה משלו וארון, והאזור המגורים ממוזג־אוויר. הצפיפות אמנם נשארה רבה, אך בכך נתאפשרה הקצבת יותר מקום למדורים, שבהם ממוקמים הנשק, ציוד־הבקרה וחדרי־המכונות. כמות הנשק בספינה היא לפחות כפליים מאשר בספינות הדגמה גדולות יותר.

תוך בניית הספינה הסתגלה המספנה לטכנולוגיה שונה לגמרי מזו המקובלת לגבי כלי־שיט מסחריים ובטחוניים מסוג אחר, הן לגבי מיבנה הגוף והן לגבי הייחוד. מחיר „רשף" הוא נמוך ממה שהיה צריך לשלם אילו נבנה הכלי בחוץ־לארץ, ובנייתו בוצעה ברמה ובמחיר כזה על־אף העובדה, שמספנות ישראל אינה ערוכה באותה תשתית כספית, שרוב התעשיה הכבדה בארץ זוכה בה.

תוך זמן קצר אחרי השקתה אתמול תהיה „רשף" מוכנה להפלגה, כשהיא משמשת עדות ליכולת מספנות ישראל לבנות כלי־שיט מן המעולים בעולם.

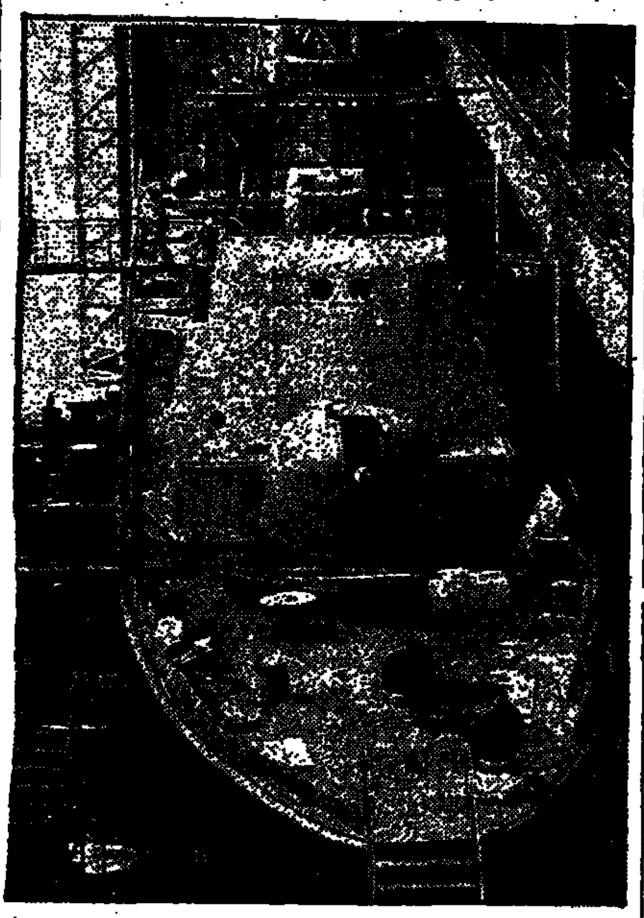

ספינת־הטילים „רשף" בבנייתה

ברכותינו
למספנות ישראל

עם השקת

אח"י „רשף"

זיק אור -
חשמלאות רכב
מפרץ חיפה, רח' חשיש 21
טלפון 723369

למנכ"ל מספנות ישראל
י. ליברטובסקי
לצוות עובדיו הבבירים

שלוחה ברכתנו

ספקי חומרי המתכת ברזל ופחים
אדרס - חומרי בנין בע"מ
רח' הנמל 10 חיפה, טל. 224131/2

און ועוצמה
חייל וגבורה
יתן לעם
רכב הים
שתוכנן ותוחכם והוא מופת בעולם
פרי עמל

מספנות ישראל בע"מ

כימיקל בע"מ
המבצעים במספנות
עבודות צביעה, צפוי ובידוד
ר"ג, רח' הגלגל 9, טל. 788144—03
חיפה, רח' אחוד 38, טל. 241282—04

למספנות ישראל
להנהלה ולצוות העובדים

אלפי ברכות ואיחולים
לשגשוג ולהצלחות תמידיות במשימותיכם

לרגל השקת

ספינת הטילים החדשה

כן תרבנה

ת. י. שקי ושות' בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים

ברכותינו
למספנות ישראל
וחיל הים

על ההישג בקידום בטחוננו הצבאי

רומן ושות' בע"ם
תל־אביב, רח' לבונטין 7
מומחים לאספקת ציוד ימי
ושנוע כללי

למספנות ישראל בע"מ

ברכות
עם השקת
אח"י „רשף"

סיניבר משאבות

למספנות ישראל בע"מ

עם השקת אח"י „רשף"
מיטב הברכות והאחולים
כה לחי!

„מקב"
מתקני קירור בע"מ
חיפה, רח' ביאליק 6, ת.ד. 4219
טלפון: 526265, 669081
ספקי חדרי תקרור והמקררים

פלתורס בע"מ - בטוח

מומחי וסוכני בטוח למספנות ישראל
מיום הווסדן

מברכים את
ההנהלה וחבר העובדים
לרגל השקת ספינת
התותחים־טילים הראשונה
עלו והצליחו!

למספנות ישראל

מיטב הברכות
להשקת אח"י „רשף"

תדיר חיפה בע"ם
חברה לבצוע עבודות חשמל
חיפה, טל. 522815 ת. ד. 1613

למספנות ישראל

עם השקת אח"י „רשף"
שאו ברכה נאמנה

פסח נוביצקי ושות' בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 58
טלפון 666283

שפע ברכות
על הישגכם

אליעזר סקר בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 33, ת. ד. 91
טלפון 641704—04
מפיצי מלגזות קטרפילר
טאומוטור בישראל

למספנות ישראל
ולצה"ל
שפע ברכות
לרגל השקת
ספינת הטילים

מוסך המפרץ בע"ם

למספנות ישראל בע"מ
התברכו בתרומתכם
לבטחון
מדינת ישראל

*

הסנה -
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
סניף חיפה ומחוז הצפון
הראשונה בישראל בגודלה,
מהימנותה ותוכניותיה

למספנות ישראל בע"מ

ברכה נאמנה
עם השקת אח"י „רשף"

יונה אושפיז
מנועי חשמל בע"מ

למספנות ישראל
ברכות חמות
לרגל השקת אח"י „רשף"
המשיכו והצליחו!

מפעלי אלקטרודות „זיקה" בע"מ

למספנות ישראל בע"מ

ליום השקת אח"י „רשף"

ברכת יצירה ומעש

הידרולית בע"מ
הנדסת כוח הידראולי
מתכנני ובוני מערכות הידראוליות
חיפה, טל. 666250

הבונים
מוצרי יציקה בע"ם

ברזי ווסטר
(ישראל) בע"ם

יצרני הברזים הכדוריים עבור
ספינת הטילים רשף
מברכים את מספנות ישראל ואת חיל הים
על ההישג הכביר **בקידום בטחוננו הימי**

קיבוץ כפר הנשיא

מצב של התאבדות מתמדת

מאת רוברט וואלטש

לונדון

עתונות העולם מלאה השערות ו־ניחושים לקראת נסיעת הנב' גולדה מאיר לוואשינגטון, אולם הכל יוד־עים כי אם גם יתאמתו השערות אלו, תהליך המשא ומתן והבירורים הקשורים בו יהיה ממושך וישפיעו עליו גורמים רבים, שמקורם לא רק בהווה ובזירת הסכסוך עצמה, אלא גם בעבר ובתחומי אינטרסים אחרים לגמרי.

המזרח התיכון מהווה סלע מחלוקת והתחרות בין המעצמות במשך מאות שנים. מגיע יישר כח למלומד אמ־ריקאי יהודי צעיר (נולד 1928) ש־עשה מחקר גם בישראל, הווארד מ. סחר, על מפעלו על המזרח התיכון ביחוד באספקלריה של מאבק המע־צמות על שלטון או השפעה באיזור בשלבים שונים. בספרו החדש 1) הוא מטפל בתקופה בה נטשו מעצמות אי־רופה — יותר מדויק אירופה המער־בית — את המזרח התיכון, לפחות למראית עין. אלה הן השנים 1936 עד 1954 שבאלצה אנגליה לפנות את בסיסה העקרי באיזור תעלת סואץ.

בהקדמתו לספרו מתקן סחר ב־מקצת את הרושם המוטעה היכול ל־היווצר מניסוח שם הספר; הוא דן גם על מאורעות הבאים אחרי התא־ריך שהוא קבע לעצמו, היינו הופעת רוסיה על הבמה בשנות החמישים ומבצע סואץ האנגלו־צרפתי שנכשל ב־1956. שתי העובדות שוללות את התזה „אירופה נוטשת את המזרח התיכון", אולם למעשה הן אינן מש־נות את העיקר. הרי רוסיה אחרי 1945 איננה נחשבת כמעצמה אירו־פית כמו שהיתה במאה הי"ט. היא אמנם שולטת על חלק יותר גדול של השטח האירופי מאשר אי־פעם ב־היסטוריה; אולם יש לה עתה מעמד של מעצמת־על, יחד עם ארה"ב.

הפלישה לסואץ נסתיימה במפלה, ש־נכשלה מבחינה צבאית־פוליטית, נראית רק כמשחק־סיום אירוני לתקו־פת הפאר של קשרי מערב אירופה עם המזרח התיכון. תקופה זו דומה עתה לאפיזודה שחלפה, ובלתי־מוצ־לחת. אך אין לשכוח שלמרות הסכ־סוכים והכשלונות הרבים היא הביאה השגים מכריעים לאיזור; למעשה שו־נו פניו שינוי גמור, הובאו אליו מינהל מסודר וטכניקה מערבית. הי־תה זו ההפיכה הגדולה ביותר בחיי העמים המתשלים באיזור, שלא היו מוכשרים לסבול בקצב זה את כל השינויים היסודיים.

על־כל־פנים מה שקדם ל־1914 הוא חלק בלתי־נפרד של הסיפור כולו. לפני 700 שנה, מזכיר המחבר, פלשו לאיזור המונגולים והפכו אותו ל־שממה; אחר כך ב־500 השנים של שלטון עותמני נמשכה העזובה ש־לגביה היו התושבים חסרי־אונים. ב־1917 באה ההזדמנות לאנגליה ול־צרפת למלא את משאלתן, יתר־על־כן: „להסתיר את דרישותיהן תחת המסווה של אידאלים בנוסח ווילסון", להופיע כמשחררים של עמים משועבדים כגון ערבים, יהודים, יוו־נים, ארמנים. ולשם כך הומצאה נוס־חה: עטופה במסוה, שיטת המנדט, כדי לאפשר „כיבוש על ידי שיחרור".

הבעיה הארץ־ישראלית היא במידה ידועה נקודת המפתח לתולדות המז־רח התיכון בשלושים השנים האלה והיא תופסת כשליש של כל הספר. אולם הרקע בכל הפרשה היא התח־רות הצרה והעזה של המעצמות המערביות. וביחוד בין אנגליה ל־צרפת, ובשלב יותר מאוחר בין אנ־גליה ואמריקה. החל מ־1935 נוספה התערבות גלויה של „הציר" גרמניה־איטליה וב־1936 התחיל המרד הערבי בארץ־ישראל. עם הצעת החלוקה של ועדת פיל ב־1937 התחיל פרק חדש שקבע את העתיד.

התנגשות בין בעלי הברית

כל זה מודגש המחבר לפנינו ב־צורה עניינית, המשקפת את הטראגדיה הגורלית של עמי אירופה שמאז 1914 היו נתונים בתהליך התאבדות מת־מדת שלא היה ממנה מנוס, מטעמים פסיכולוגיים והיסטוריים. לפעמים נוצר הרושם שהאיבה היתה מכוונת יותר נגד בעל־ברית מאשר נגד הא־ויב.

המצב מזכיר אנקדוטה מזכרונות הלורד קיינס 2). בימי ועידת השלום בפאריס ב־1919 שהסתיימה בחוזה ורסאי המפורסם (שהיה אחר כך מכשיר התעמולה היעיל ביותר ב־אשפת־הנצים של היטלר) היה קיי־נס הנציג האנגלי בוועדה הכספית, ועמיתו הגרמני היה הבנקאי היהודי ד"ר מלכיור, איש אציל בעל השי־כלה גבוהה; קיינס הקדיש לו מסת־זכרון מלאה הערצה. שני האישים מצאו שפה משותפת, אך פעם היה מלכיור נוקשה בנקודה מסויימת, בג־לל ההוראות שניתנו לו וקיינס אמר: „אם תמשיך בדרך זו, מאלכיור, נגיע לכלל דעה שאתה קשה כמו בעל־בריתי". על כך בערה חכמה של הצרפתים שנכחו בישיבה.

עובדה היא כי הניגודים בין אנ־גליה לצרפת בכל הסעיפים כמעט אחרי 1918 היו הגורם המכריע ב־מדיניות העולם בין שתי המלחמות הולאה, וביחוד במזרח התיכון. זהו גם אחד ההסברים לפרשת ווישי. גם אצל דה־גול בולטת המגמה ה־אנטי־בריטית, אך הוא לא הרחיק לכת עד להידברות עם היטלר. פרק זה על התיכוכים בין שתי המעצמות האירופיות במזרח, אם גם אין בו עובדות שלא היו ידועות, הוא אולי הפרק המרתק ביותר בכל הספר. ה־פרק כולל גם את המאבק ב־1941 על עיראק וסוריה. המלחמה האנ־גלית נגד צבא הגנרל הצרפתי דאנץ (בו השתתפו גם ישראלים) ולאחר מכן העמידה הנמרצת של אנגליה נגד צרפת בסוריה במאי 1945, שגירשו האנגלים את אנשי דה־גול משם, דבר שלא נשכח בצרפת עד היום ה־זה.

לא יכולתי במאמר קצר לעמוד על הפרטים המעניינים הרבים, למשל על התופעה המתמיהה שהיטלר לא הכיר בחשיבות המזרח התיכון ולא היכה את אנגליה באיזור מכריע זה כש־היתה לו שעת כושר (ואילו עיניו היו נשואות למזרח־אירופה), או — להזכיר ענין אחר לגמרי — את ה־ניתוח המפורט של השאלה מדוע ו־כיצד נטשו הערבים ב־1948 את מגו־ריהם בא"י ועל בעית הפליטים הש־לכותיה. בספר זה הפרטים הם חשו־בים, אך יותר חשובה היא התמונה המקיפה של ההשתלשלות הגורלית, והיא באה לביטוי משכנע לגמרי. עתה עלינו לחכות להמשך הסיפור לתקופה שאחרי 1954.

1) Howard M. Sachar: Europe Leaves the Middle East, 1936—1954. With an Introduction by William L. Langer. Alfred Knopf New York 1972. 687 + 38 pp. $ 15.—

2) R. F. Harrod: The Life of John Maynard Keynes. Penguin Books (Pelican) 1972. P. 273.

מקבלי תואר בוגר במדעי הרוח באוניברסיטה העברית בירושלים

(סוף מעמוד 16)

אסתר, הדרבי אורה, הורביץ בנסי, הורביץ־זיו־אור נעמי, הורביץ־טלר צפורה, הורינר יוסף־יהודה, הירש תלמה, הירשלר שושנה, הירשקורן־דייני מיכל, הכט־המבורגר טובה, הלוי יהודית, הלוי יעקב, הלוי יפה, הלפרן בטי, הלר טובה, המבורגר אהובה, המבורגר־בק פנינה, המר אסתר, הנגבי עפרה, הנריק רות, הס ארנה, הס־בן ציון אלקה־אריקה, הר־אל־יוסמן יהודית, הראל יחזקאל, הרוש אברהם, הרטמן־ברוור אהובה, הרמוני לאה, הרץ אילת, הרשקוביץ שרה, גלנץ ברכה, ונר־קרינר שושנה, הניגש ובדית, ויגל שרה, ויגלר־גלבורד יוכבד, וידבסקי־בר יוסף־הדבה, וידוקר־קומפורטי פנינה, ויל זיוה, וינגורד יוסף, וינגורב־זלמן, וינטר הגיה, וינטר רבקה, וינר אילן, וייס אילה, וייס דוד־שמואל, וייס טובה, וייס קליין מאירה, וייס נעמי, וייס רונית, וייס־בלוך רבקה, וייס שולמית, ויסבלט חיותה, וייסברג הנה, וייסהוד־מנור והד־שושנה, ויסמן אוה, ויסמן מורים, וייץ ניצה, ולידר־ברוכוביץ אילה, וליך־שמגר לאורה, וולמרב גלילה, וונסובר בנימין, וקס־ציפריס אורה, וקסברג קיסרילוס, וקסמן־זהד זהבה, ורד־גבע אורית, ורהפטיג רחל, ורדינגר עינה, ורטהיים מרדכי, ותקין חיים, זאס בנימין, זבידה־זוקטורציק רבקה, זדוף אפרים־ריקרדו, זהבי־בן דוד יעל, זהנשטיין־שפיר שושנה, זוסלר אריאלה, זיידמן שושנה, זידמן משה, זיו גילה, זילברג־שפי פנינה, זילברשטיין טובה, זינגר איה, זיסקינד־מושבי חוה, זיסקינד־שידלוב מרים, זיסקינד צפורה, זכאי־שבח דליה, זלוטניק מגדי, זליגסון־עזרת דורית, זמאנק אמנון, זמיר־איזלסון יעל, זמירי נסים, זסיק ישראל, זפקוביץ ברכה, זקס צפורה, זראלקיה רושדי, חבה שלמה, חבושה שמשה, חביב־אללה עבדאללה, חדד־שבים אדהאנה, חדד יעל, חדד נעמי, חוסר אילת, חורין שלומית, חופי עפרה, חורי אליהו, חוק־איצקוביץ חוה, חזן מזל, חורש ישראל, דנה, חיים ירחמיאל, חיים שומי שלומית, חייטובסקי משה, חכם צפורית, חסון־ליבמן שרה, חצרוני בת שבע, חריש־ציציק שרה, חרמון אליהו.

תרשתי־קלדרון גילה, תת־גפן רות, טאובר יחזקאלה, טוב־כהן חפציבה, טוגנדהפט מיכה, טופורוב חזיה, טוקטלי אילנה, טורפשטיין יוסף, טטנבוים יעקב, טיטלבוים מרים, טימינקר רבקה, טיסר דפנה, טל בתיה, טל שמואל, טלבי רפאל, טלמון בתאל, טרוזלר־כהן דליה, טרייביץ גילה, טריגוודה מרים, טריילר־ארושס רינה, טריימן־שבח אסתר, טרייסטר עדנה, טריף מזלין, יגר רבקה, ידיד אילנה, יהודיס־דורפמן שרה, יהושע בן־ציון, יהל־קרסנוב דולי, יואל דניאלה, יובינר רות, יוגב אפרים, יוגב ברוך, יודלמן־ריצ'אן מורין, יום טוב־סולרמני דליה, יוסיפון־טוכמן זיוה, יושע אורה, יושאלי־שיק מרים, יכמן־ברש אלישבע, ילון־ודנר עפרה, ילין איתן, יניב מוניקה, יניר־אהרונסון גלי, יעקובוביץ־יקיר אורי, יעקובסקי רמות אילנה, יעקובסון־בוכהולטר איבון, יפרי אתוד, יפה דניה, יפה־צור נעמי, יפעת־זיק נעה, יקר רפאל, ירושלמי מנשה, ישראלי יהושע, ישראלי־שפר עטרה, כהן־שפיטלניק אבלין, כהן־סבג איבט, כהן איתן, כהן אסתר, כהן־בר דניאלה, כהן זאב, כהן זלפה, כהן טובה, כהן טוביה, כהן יעקב, כהן־שיניאק מזל, כהן מימון, כהן משה, כהן נורית, כהן פנינה, כהן שלומית, כהן שושנה, כהן־בנבנישתי שרה, כהנא צפורה, כהנוב אליעזר, כהן מגורי־מבבס אביטל, כבעני תמר, כספי־רוזנשר הדבה, כספי־בהר־הלה מרים, כספי־סרבריניק עמיאל, כפרי רות, כפרי שרה, כץ דינה, כץ נגה, כץ צבי־יעקב, כרמון אורית, כשדן רבקה, לבדול־צר הנה, לב לאה, לב מרדכי, לב נעמי, לבנת מרים, להב אילה, להב־מיליקובסקי מרים, להמן קלרית, לובנברג מרים, לוטנר־רפאלי נורית, לוסקביץ מאיה, לוי אבנר, לוי ברוך, לוי דבורה, לוי זהו, [illegible]

לבנאו סוזן, לנדאו כושל, לסלו זהבה, לסנר חיה, לפידות אליעזר, לצר דניאלה, לק חיים, לרמן־בן יעקב צנעה, לרמן דורית, לשם יוסי, מאור־מרקוביץ מרגלית, מאווליבר פני, מאיר־כהן אמירה, מאיר־שרצקי אסתר, מאיר גדעון, מאיר עמליה, מדל פיטר־עמנואל, מודליגבר יהושע, מוצ'ניר פיליפ, מוסל־אליצורוב יהודית, מוצ'בסקי שניפר אסתר, מורים בנימין, מורן חלובסקי מירה, מזור יהושע, מזור־נילנסקי לאה, מזור רבקה, מזור־ניזרברג שרה, מזעקי שושנה, מזרחי־הס אהובה, מזרחי דגנית, מכלוף אירה, מיגן־פינגולד קרול, מירק יורם, מיילמן דוד, מילר צפורה, מיכאל רחל, מיכאלוביץ מיה, מילר־רוזי בצמה, מימון דבורה, מיכסטר נתן, מיעמי־זוהן נעמי, מירון יהודה, מירון יוסף, מירקין־רוזנבוים בלהה, מישאל אסתר, מלחם נוהאד, מלור סאלם־שלום, מליקובסקי ברברה, מלמד אהובה, מלמד אסתר, מלמד מרים, מלמן אסתר, מלק־מור עירית, מלצר סימון, מלצר ראובן, מנגל מרים, מנדל־כרמל שולמית, מנדלברג אורי, מנדלביץ־הולברג טובה, מנדלביץ־אוסר נרית, מנור־מנדלסון ישראל, מנחה מרדכי, מנחם־ברקס אלה, מנחם שמחה, מנצור מוחמד מוססמא, מסורי משה, מצגר יונה, מצגר יעקב, מצליח דיאנה, מרגולין שרה, מרדכי צפורה, מרון יחזקאל, מרום־מרקוביץ אילנה, מרום־הימל יונה, מרמלשטיין־בוסטין בלהה, מרקוביץ־נשבן אביבה, מרקוס־אלחסיד נעמי, מרזי תנחום, משען־גולץ עליזה, מאה־לוי אסתר, מאיר דוד, נאמן־יפה ברוריה, נבו־רוזנברג נאוה, נברו ארפירה, נגן טומס, נוימן מרים, נוסבכר הרמן, נור אביתר, נוריאן שרה, נודקין תמר, נחמני יצחק, נחמיאס אריה, נייל מאיר, ניסימוב לאה, ניסים חנה, ניסן מרדכי, ניסנבוים ברוריה, ניסנהולץ ברני, ניסני עוזיא, [illegible] סגל אדריאנה, סגל־מר אירה, סגל דליה, סגל חנה, סואץ שולמית, סויסה דבורה, סוליטאן ג'מיל, סולל נאוה, סומר ראובן, סוקולובסקי כאיר־שמגה, סטי שאול, סטרומזה ספרה, סטריקובסקי־זהרביץ זהבה, סיטון שלמה, סימינוביץ־גלשטיין מאגיטה, סימקין איטה, סימנטוב אהוארדה, סימר רוזלין, סלומון אהובה־ליבנה, סלומים דמבה־רחל, סלמה אילנה, סלע אביבה, סלע נזיה, סנדר־בן צור יהה, סנדר־יוגב אסתר, סנט הדוה, סנטוך צפורה, ספיה מרים, ספיר אהרון, ספירא יהודית, ספקטור גניה, ספקטור לי־לי, ספיר זבולון, סרי עמנואל, עבד־אל הדי סמיח, עבד אל־חאלק ראופה, עבדאלהדי עותמאן, עבוד מירה, עדיאל־ברנט מרים, עדן נגני, עדי רבקה, עוזרי נעמי, עופר־שמולקה אבליה, עזאזה סוליכאן, עזרא רוקבים־רמי, עטיה־מוילביץ עדנה, עירון־למדן טובה, עלו פנחס, עמית מרדכי, עמר זקלין, עמר־קול יהודית, עציון רחל, צרר־קרפר יגאל, פאירבאום חוה, פדהצור רחל, פואה־מגלי יעל, פוגל־הימן עדינה, פוגל רות, פוגלמן־בוכנר טובה, פודור־מבצר אדריאנה, פודר חנה, פורנר־כהן־פקר כוכי, פולגר עליזה, פולוצקי ליאה, פולק יהודית, פולק נורית, פולקנפליך דוד, פומרנ חנה, פוקס מרים, פוקס רבקה, פורגס מוניקה, פורר הניה, פורת מיכאל, פטל הקוה, פטסי דוד, פכריק־רוזנברג אסנת, פיזדר גילי, פיינבלט מרדכי, פינקלשטיין מרים, פינקלקראוט רות, פיטדל־סטיב, פייקס ארנונה, פייר מלכה, פייר משה, פיש־כהן לבנה, פישר־אולשטיין ברכה, פישר נטליה, פכט־יוסף זיקה, פכטהולד־בן דב כאירה, פלד זהרית, פלדמן־לאוכנר מיכל, פלומן סימונה, פליגלר יהודית, פליס אורי, פליט־קפירא רות, פליקס טרבה, פלקוב אילן, פנאי יהודית, פנינר זהורה, פער־מלניק מרים, פרחדנסקי אמי, פרומר ולדימיר, פרויבדליך רחל, פרוגס שרה, פרח מרים, פרי ארזה, פריד זהה, פריד־בלומנקרנץ לאה, פרידמן אפרים, פרידמן ארזין, פרידמן דבורה, פרידמן מרים, פרידמן רנה, פריגם בתיה, פריל גב דבורה, פריכן מרדכי, פריים אריה, פריכמן מירי, פרל מרגלית, פרל שושנה, פרלמן־מאירוביץ ניצה, פרלשטיין זהה, פרכם מרים, פרנק תמר, פרס צביה, פרטנר־שגלוביץ רות, פרקוכן חנה, פרקס דליה, צברי כמנם, צובאני מאיר, צוקר דבורה, צוקרבאום־יציבן אלדמה, צוקרמן אפריים, צוריאל יוסף, צחן גבריאל, צררק־אפליג צביה, ציטרינבלט משה, ציטרכן צבי, ציפר דניאל, צרפתי מרים, צורי זיוה, קאופמן יעקב, קאופמן תמר, קהכן יצחק, קוהרי אילנה, קהר אתר, קואפורט אדוארד, קוסדרמן הנך, קוזול רבקה, קוהנוך שרה, קוהלר מיכה, קוק תרצה, קוסרבסקי רחל, קופלבן רבקה, קיצל רות, קירשן־קוולוב גאולה, קלבר לואיסה, קלומבן באוה, קלהבן זאב, קלטור ברינה, קליימן (צוק) מרים, קליין מניקה, קליש־ריבוביץ לאה, קמים בירנבה, קמבל בלה, קמישינסקי מרים, קנצלר שאול, קנר־בצלאל עליזה, קסיס ג'ורג', קפלן אליה, קפלר־בר־און חוה, קפלן כליה, קפלן יעל, קצב מכה, קציר צפורה, קראוזמן־איינברג יעה, קראוס (לוז) בלהה, קראוס ג'ואן, קראוסי יוסף, קרונר (הפייר) ברכה, קרויס דורותי, קריב היגל, קריגל בא[illegible], קרמן עמליה, קרמר מרדכי, קרן רות, קרפוביץ־הולינג בלהה, קשפיצקי רבקה, קשת־אלעזרי אירית, ראכלין (אלוני) יהינה, רבי יונה, רבי (הרמל) נטליה, רבינוביץ־בן בלהה, רברגוביץ חיה, רדאי ג'ורג', רהב גלילה, רובינשטיין דבורה, רובינשטיין חנה, רובינשטיין חנה, רובינשטיין יעקב, רודר בתיה, רוזן יוסף, רוזן נורית, רוזנבליט עדה, רוזנבליט הרים, רוזנבורג־צ'ירסקי חוה, רוזנברג מאירה, רוזנברג מרים, רוזנבג נאוה, רוזנפלד אידה, רוזנצויג־רוזנפלד חוה, רוס חוה, רוטברט מלכה, רוטנברג אבנר, רוטשיין סוניה, רוטשילד עדנה, רויטר עדינה, רון (פדר) גלילה, רון מיכאל, רון־ריצמן צפורה, רוזאל־פוקין דוד, רוזן קישוטה, רוקח יצחק, רוזן דודו, רוזם ענת, רוזם פנחס, רחמני מרים, ריויל יעקב, רייזמן עפרה, רייטר־הורן עדינה, רייכר יוסף, ריס עדנה, רייס ריבה, ריק מיכאלה, ריקרוזו בנימין, רם הניה, רמון אמנון, רמון גרשון, רמון־יפעת דורית, רמז גדעון, ריסטל דוד, רפנן חיה, רף שלומית, רפפורט נחמה, רקובר (קרקובסקי) אביבה, רשת (הכט) חנה, שאואר אסל, שאנן רחל, שבת־ניחזם אפרת, שביט־ביטשי מיכאל, שגיא־סלזנרוביץ יאיר, שהם אברהם, שהם נעמי, שהלביץ שרה־שרית, שוסברגר־סטלה, שוחר־שיפטר אילנה, שוחר־לירון דבורה, שורק סימונה, שורקי מרדכי, שחור אריאלה, שור שלמה, שחברי עזרה, שחור־בן פורת יעל, שחק מרים, שחר דוד־דב, שחר־ברוחד חוה, שטולברג אריה, שטיינ־אהרון סילביה, שטפנקובה יגה, שטרית רות, שטרן סהן, שטרן שלום, שטרנשוס חנה, שי־שושן יהודה, שילה גדעון, שילוח־שלוזין לאה, שיגזל־מוהליבר אילנה, שיינמן גילה, שינפלד בתיה, שיף מרים, שירה שושנה, שירמן־שוכת, שכטר יוסף, שכטר רעיה, שכטר־מור פרידה, שלו שמואל, שלי מרדכי, שליטר שולה, שלש עלי, שמאלביץ יעל, שמואלי אביאל, שמואלוביץ עפרה, שמיד־קרמר ענת, שמיד יהודה, שמיר־בורגשטיין חנה, שמעוני אריאלה, שמשרבי חיה, שמעוני־לוינביורים לאה, שמש שרה, שנאו־קליין רחל, שני תלמה, שניידר אליהו, שנקמן נחום, שפשוע מנשה, שפי יואל, שפייזמן־מורג דבורה, שפיצר שמואל, שפירא אריה, שפירא־ארנון חוה, שפירו לאה, שפר חנה, שקד אברהם, שקד דליה, שקד־אשכנזי מרים, שקד שרה, שר־אל־פישמן יהודה, שרוי אסנת, שרוך־באויר כרמן, שרוך־סלע לאה, שרון מוסיה, שרון מרים, שרון שמואל, שרייבמן־ביבך אספיר, שריד אסתר, שרייסטר אירה, שרמן חיה, שרמן רנה, שרעבי חיים, שתיל יונתן, תאר־ביאן־יהודית נרקיס, תוכר רחל, תור (גולומב) מלכה, תורג'מן גילי, תמיר אילן, תמיר־בן־חיים נחיה, תמרי אורה, תמרי־קול אריאלה־ליר נור, תנעמי (קלמנוביץ) דליה, תקן אברהם.

בוגרים נוספים

כהן־גן פנחס, זוזק רפאל, יובלי־מני רות, שטיין אמנון.

אם הנך מעוניין
במצלמות ומסרטות
מפורסמות, דרוש

Leitz Leica M5

LEICAFLEX SLR.

CINE CAMERAS SUPER 8 and 16 mm.

Rollei ROLLEIFLEX Rollei 35

ללא מכס
עבור עולים חדשים!

להשיג בכל בתי המסחר המובחרים לצל"ב

הסוכנים: א. ברנד ובניו בע"מ
BERNER

חידון סמליק

בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ

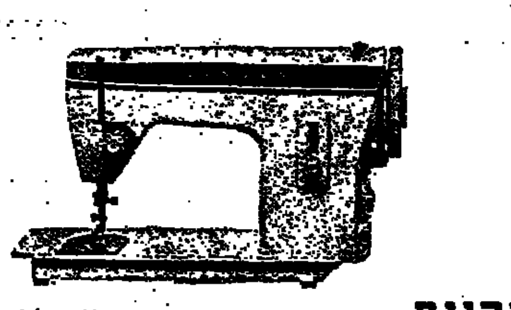

מכונת תפירה SINGER

(דגם 259)

מתנת „סרוודינמיקס" בע"מ
מפיצי „סינגר" בישראל

ועוד שפע פרסים יקרי־ערך

עירית תל־אביב־יפו

מכרז כמי 518/73
ההקבצת אגף השטחים בבית ספר „האורי"
ברחוב פליטי הספר 38 (שכ' רבה ישראל)

עירית תל־אביב—יפו מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע העבודה הנ"ל.

רשאים להשתתף במכרז זה רק „קבלנים רשומים" לעבודות בנאות במכרז בהתאם ל„חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאות — תשכ"ט 1969" ותקנותיו.

את התכניות, הפרטים, תנאי המכרז וטפסי ההצעה המחוירים אפשר לקבל ביניתל ההנדסה סדי קק"ל 68 קומה ד' חדר 403 תמורת תשלום של — 150 ל"י בקופת הבינתל. השלום זה אינו מוחזר.

קבלן הרשום כנ"ל והמעונין להשתתף במכרז זה, יגיש לעירייה הצעת מחירים ב־2 העתקים על גבי הטפסים שהומצאו לו, וישלח אותם בדואר רשום במעטפה ההצעה שהומצאה לו לפי הכתובת: עירית תל־אביב—יפו, מחלקת מזכיר העיר כבר מלכי ישראל, עד יום ה' 22.3.73.

על המציע לצרף אישור מתאים על רישומו וסיווגו אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות כמפורט בתנאי המכרז.

התשלום: בהתאם לטבלת התשלומים שבתנאי המכרז.

את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז, וכל שנוי בהם עלול לגרום לבטולה.

הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או חלק הימנה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או הצעה כלשהי.

י. רבינוביץ, ראש העיריה

כ"ד אדר א' תשל"ג, 26.2.73

מדור פרסומי

ברכות למספנות ישראל עם השקת אח"י „רשף"

שפע ברכות
על פועלכם
בקידום בטחוננו הצבאי
חברה למסחר והספקה (חיפה) בע"מ
רח' שרה 2
ספקי ברזים וציוד טכני

למספנות ישראל בע"מ
עם השקת אח"י „רשף"
מיטב הברכות והאחולים
כה לחי!
סחר ושרותי־ים בע"מ
סוכני מכס
משלחים בינלאומיים
חיפה, אילת, אשדוד, תל־אביב

מיטב הברכות
עם השקת אח"י „רשף"
ק.צ.ב. —
חרושת גומי בע"מ
מחלקת מחקר ופיתוח
טל. 721479, ת. ד. 10052, חיפה

מיטב הברכות
על הישגכם הכביר
כימסול — תעשיות בע"מ
רח' מרגלית 68 חיפה, טל. 241796
ספקי חומר להסרת חלודה

מיטב הברכות והאיחולים
עם השקת אח"י „רשף"
ר. איכנגרין
מפעלי ציפוי מתכת
חיפה, רח' סיליזיאן 10
טלפון: 522777

למספנות ישראל
שפע ברכות ואיחולים
על הישגכם הכביר
חרושת פלדות בע"מ
עין חרוד

מיטב הברכות
על עבודתכם הכבירה
חשת —
יועצים לניהול
חיפה, רח' המגינים 35

ברכות
למספנות ישראל
לחנוכת אח"י „רשף"
מפעלי אלקטרודות לריתוך חיפה בע"מ
אולקטרודות אוניברסל

צרור ברכות
על הישגכם
הכביר
א. גרובר
סהר־סול בע"מ

מיטב הברכות
למספנות ישראל
פועלכם הכביר בקידום בטחוננו הצבאי
יפת חיפה בע"מ —
ריהוט וציוד למשרדים, מחסנים, חנויות, תעשיה, בתי חולים
וביצוע הזמנות מיוחדות
חיפה, רח' יפו 72, טל. 538902

ברכותינו על הצלחתכם
בבנית אח"י „רשף"
מיגוס —
חברה לגלוון בע"מ
הרצליה, ת. ד. 127

למספנות ישראל בע"מ
עם השקת
אח"י „רשף"
כה לחי!
משאבות סלע בע"מ
בית שמש

למנכ"ל
מספנות ישראל
מר י. ליברטובסקי
לצוות עובדיו הבכירים
ולעובדי המספנות
המשיכו ועשו חיל
בהוציאכם לדוגמא אחת מפאר עבודתכם
ספינת „רשף"
מבצעי עבודות הבידוד והפח
קבוצת בידוד
הרצליה 32 חיפה, טל. 524936
עבדי — צדק שלמה

מספנות ישראל בע"מ
ברכותינו
ליום חגכם
ב. ג.
הנדסה וטכנולוגיה בע"מ
רח' רמב"ם 22, תל־אביב
ספקי ציוד ריתוך וחיתוך
תוצרת
BRITISH OXYGEN LTD. UK.

למספנות ישראל
מיטב ברכותינו
להשקת אח"י „רשף"
„תבא"
תעשיות בקרה אלקטרוניות בע"מ
רמת־גן דרך ז'בוטינסקי 29

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הכפול · הארץ · ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב, שד' רוטשילד 41 (בנין שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 240905, 230521, 238401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

המשנה היומית
• יחזקאל, ל"ג–ל"ד

פרקי היום בתנ"ך
• בבא מציעא, ז' (ו"ז)
דף יומי
• סנהדרין, נ"ה
הלכה יומית
• נפילה, ידיים (ח"ה)

טלוויזיה
17.30 פרס מצויר; 17.40 ההגנה לבית פורטים; 18.30 קיצור החדשות (ע); 18.32 פרסים מצוירים (ע); 18.47 מבזק (ע); 19.17 זרקור; 19.30 חדשות ותכניות; 20.00 מבט לחדשות; 20.30 ...; 21.05 מבזק; 21.50 ...; 22.40 חדשות; 23.15 ...

טלוויזיה לימודית
07.50 אזרחות ז' — יחיד וחברה; 08.15 אנגלית ה'; 08.35 אנגלית ו'; 09.05 ...; 10.30 חשבון ו'; 11.35 ...; 12.00 ביולוגיה; 12.30 ...; 13.15 ...; 16.00 ...

רדיו
06.00 "מה טובו אהליך" ושיר של יום
06.10 התעמלות בוקר
06.20 שעון בוקר
07.05 סקירת עתוני הבוקר
07.20 זמר זכור לך
07.55 "אור ירוק"
08.05 בוקר טוב
10.05 לעקרת הבית
11.40 לאן הערב
12.05 במקצב יוצר
12.30 בחצי היום — פד שנים וחדשות

חדשות
רשת א' ורב'

6.05	7.00 (ב)	8.00
10.00	11.00 (ב)	12.00
13.00	14.00 (ב)	15.00
16.00	17.00 (ב)	18.00
19.00	20.00 (א)	
21.00	22.00 (ב)	23.00
24.00	01.00 (ב)	

חדשות בלועזית
רשת ד'
באנגלית: 7.00, 13.30, 20.30
בצרפתית: 7.15, 14.00, 20.45

גל א'
08.10 "מיטון אמנים"; 09.05 "מעריבים מוזיקליים"...

הגל הקל
14.10 "מוזמנים לא נוסף"; 14.53 "הדרך"; 15.00 ...; 16.05 ...; 16.07 ...; 18.40 ...; 21.04 ...; 22.05 ...; 00.10 "התרעלה".

גלי צה"ל
15.05 גם לצלצל; 16.00 ...; 17.05 ...; 17.40 ...

תורנות רופאים לפי המקומות
תל־אביב
• ד"ר סגל, בלוך 12 טל. 247860
• ד"ר הר־אבן, אפשטיין 6, טל 443281
• בכל"א טל. 101, 614332 רופא בין ה' לשעה 8 בערב עד 7 בבוקר המבקר חולים בבתיהם.
ירושלים
• הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־7 ב־ערב עד לשעה 7 בבוקר טל. 101. ב־תחנת מד"א כרופאה תורנית לטיפולים דחופים מ־7 בערב עד להצות מיועד למקרים דחופים בלבד.
חיפה
• רופא תורן במד"א טלפון 101
עזרה ראשונה נפשית
• ערות טלפוני 02/69911
קופת חולים לאומית
• קופ"ח לאומית בתל־אביב רח' מונטיפיורי 9, טלפון 57663 מ־8 בערב עד 1 אחרי חצות בשעה 1 בלילה נא לפנות לתורנות לילה כל מד"א טלפון 101.
• קופת חולים כללי — תורנות לילה בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
• אשדוד: מד"א טלפון 2222
• בת־ים: מד"א טלפון 863333
• גוש דן: מד"א טלפון 781111
• חולון: מד"א טלפון 843133
• חיפה: תורנות לילה, מד"א.
• ירושלים: מד"א טלפון 101
• לוד: מד"א טלפון 962133
• נתניה: מד"א טלפון 3333
• פתח־תקוה: מד"א טלפון 912333
• צפת: טלפון 101
• רחובות: מד"א טלפון 951333
• תל־אביב: מד"א טלפון 101

תורנויות בתי חולים
תל־אביב
• איכילוב.
ירושלים
• ביקור חולים (ילדים), כשגב לדך (נשים), הדסה (פנימית, כירורגיה), שערי צדק (עיניים).
חיפה
• רוטשילד (כירורגית, פנימית, ואוזנות, נשים, ילדים), רמבם (נוירוכירורגית).

תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
• פושקוביץ, המלך ג'ורג' 25, טל. 282650. נורדאו, בן־יהודה 183, טל. 242673.
ירושלים
• מאור, יפו 44, טל. 233592. פרטי: הלל 4, טל. 227822. א"ל חטניה, שוק אפתימוס, העיר העתיקה, טל. 83377. פרטי: אלכסנדר הגאניא, בית חנינא, טל. 83059.
חיפה
• גאולה, חרמון 12, טל. 664854.
מכל הארץ
• חדרה: סימס, שדרות רוטשילד.
• נתניה: מרכז, הרצל 36, טל. 22739.
• מחוז השרון: פיינגולד, כפר־סבא, רוטשילד 47.
• רמת־גן ובני־ברק: אסותא, ז'בוטינסקי 41, טל. 731874.
• בת־ים חולון: הלוי, בלפור 9.
• רמלה–לוד: לוד, הרצל 23.

מגרשים · דירות בדמי מפתח · דירות בשכר חודשי · חדרים מרוהטים · ביקוש דירות · משרדים · חנויות · עסקים · בתי מלאכה · אולמות · דירות מרוהטות · דירות למכירה · וילות ובתים · קבלנים · דירות · חיפוש קרובים · ביקוש עבודה · הכשרה לעבודה · הצעות עבודה · ביקוש רכב · השכרת רכב · שרותי רכב · מכוניות

[illegible]

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו': 1.20 ל״י לשורה

דודי שמש וחשמל

● „סיפור" הדוד נולד! טל. 37822 דודי שמש וחשמל, — ניבורי ישראל 6, תל־אביב.

● „היוצר כבוד" הדוד נולד! טל. 626812, 625678 — חרושת דודים רח' פלמח 16 ת״א.

● „בליק" תיקוני דודים מכל הסוגים באחריות מלאה ע״י מומחים טל. 34153 תל־אביב, דרך פ״ת 50.

● „גילי" תיקוני דודים מכל הסוגים באחריות מלאה טל. 35605 דרך פ״ת 50, ת״א.

● קרזאגה, הדוד נולד! טל. 32500 או 31929 דודי שמש וחשמל, ת״א, רח' גולומב 34.

● „שרותיבר" — „אספור" לשרותך בעיר ובכפר. 280938 המלך ג'ורג' 68 ת״א.

● „פירוטית" — סימן מסחרי רשום, 10 שנות אחריות, מתנם רשום, צפוי סלקטיבי ואמאייל, החלפות ותיקונים, „מעיצי דודי שמש וחשמל" הירקון 328 ת״א. 441176 — 441486, ירושלים פינס 5 234069.

● „הבונה" הדוד נולד! היקון דודי שמש וחשמל מכל הסוגים תוך שעתיים 80 שנות שרות נאמן לדנה מעולה 6 שנים אחריות ת״א, דרך השלום ת. טלפון — 251504, 250730

תריסים

● תריס טוב מקבל כל סוגי תריסים 78 ל״י למ״ר טל. 825521 ת״א.

ציוד בנין

● מלאי מוגבל של מערבלי בטון תוצרת חוץ. מנוע דיזל בהמחיר הישן של 5.400 ל״י „וירוס", הרצל 105 תל־אביב טל. 829835.

חוגים

● הערב! למבוגרים רוקים ורוקנרול, ריקודים בסטודיו „ספי" הרן קיסית 28, הופעת הזמר מוטי אלפסי.

כלי נגינה

● פסנתרים חדשים ומשומשים מ־1800 ל״י „דרדהסטי" ת״א, פרישמן 37 236458.

ריקודים

● הלכנו לריקוד כבי״ם ה־מבוגרים „אנשל", ת״א, — עליה 3.

הודעות לציבור

משרד החקלאות
המחלקה לנכסים,
ביצור ומשק
מכרז 252/72

כוצעים בזה למכירה 36 ראשי צאן כדלהלן.

4 כבשים מרינו משקל כ־70 ק״ג מספריהן 166, 170, 204, 206; 6 כבשים אווסי משקל כ־70 ק״ג מספריהן — 142, 401, 460, 489, 29; 4 טלאים כבלאים משקל ממוצע 45 ק״ג מספריהם 200, 240, 260, 216; 8 טלאים אוסי משקל ממוצע 43 ק״ג מספריהם 282, 401, 454, 443, 469/א', 471, 492, 469; 3 כליות מכלאות משקל ממוצע 40 ק״ג מספריהן 161, — 945, 258; 1 טלית אוסי משקל 40 ק״ג מספרה 268.

את הנ״ל ניתן לראות בחוות המרכז בית דגן בכל ימות השבוע בשעות העבודה. על הזוכה יהיה להוציא את הצאן בו זכה במכרז תוך 10 יום מתאריך מכתב הזכיה.

במידה ולא יוציא את הצאן תוך פרק הזמן האמור יהיה חייב לשלם לממשלה סך של —.5 ל״י לכל ראש צאן לגבי כל יום של איחור בהוצאת הצאן האמור, אולם אין באמור לעיל כדי למנוע מהממשלה למכור הצאן לאדם אחר, במקרה של איחור כאמור ולהגבוע מהזוכה כל נזק שייגרם לממשלה בעקבות זה.

השקילה ומכירת הנ״ל תבוצענה בחוות המרכז בית דגן בהתאם לנוהגים המקובלים.

על המציע לתגיש את הצעת המחיר לק״ג משקל חי לכל סוג בנפרד.

על המציע להכניס את ההצעה במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום מכרז מספר 252/72 ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות המחלקה לנכסים, ביצור ומשק הקריה תל־אביב רחוב ד' בית מספר 10ב' קומה ג'.

על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 8/3/73 שעה — 11.00

משרד החקלאות שומר לעצמו את הזכות למכור את הצאן ליותר מגורם אחד.

אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

משרד החקלאות
המחלקה לנכסים,
ביצור ומשק
מכרז 251/71

מוצעים בזה למכירה 6 ראשי בקר כדלהלן.

3 פרות חלב מספריהן — 31205282, 31214107 במשקל כ־400—450 ק״ג; 3 פרות הדבר הרות מספריהן 33487 — 31244890, 34940 כ־2—3 חודשי הריון; 1 עגל משקל 550 ק״ג שמספרו 31308478.

את הנ״ל ניתן לראות בחוות המרכז בית דגן בכל ימות השבוע בשעות העבודה. על הזוכה יהיה להוציא את הבקר בו זכה במכרז תוך 14 יום מיום קבלת המכתב על הזכיה.

במידה ולא יוציא את הבקר תוך פרק הזמן האמור יהיה חייב לשלם לממשלה סך של —.25 ל״י לכל ראש בקר לגבי כל יום של איחור בהוצאת הבקר כאמור, אולם אין באמור לעיל כדי למנוע מהממשלה למכור את הבקר לאדם אחר, במקרה של איחור כאמור ולהגבוע מהזוכה כל נזק שייגרם לממשלה בעקבות זה.

שקילה ומכירת הנ״ל תבוצענה בחוות המרכז בית דגן בהתאם לנוהגים המקובלים.

על המציע להגיש את הצעת המחיר לק״ג משקל חי לכל סוג בנפרד.

על המציע להכניס את ההצעה במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום מכרז 251/71 ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות — המחלקה לנכסים, ביצור ומשק הקריה, תל־אביב, רחוב ד', בית מספר 10 ב', קומה ג'.

על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.

מועד אחרון להגשת ההצעה היא 8.3.73 שעה 11.00

משרד החקלאות שומר לעצמו את הזכות למכור את הבקר ליותר מגורם אחד.

אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

תקון טעות

במודעת משרד החקלאות שהופיעה בעתוננו ביום 25.2.73 נפלה טעות במספר המכרז — צ״ל 177/72 (ולא 117/72).

נופש

● מלה נהדרת נתניה, טל. 053-23913 בקרוב נופש תבדר את ריח דג׳ בחדרים מבואריים עם שרותים צמודים הנסיון מלא החל מ־38 ל״י.

● פנה בכפר הנופש בראש הנקרה. הזמנת מקומות: — 04-869640, 03-248306, 053-22047

● פנה בכפר הנופש בראש הנקרה. הזמנות מקומות — 04-869640, 03-48306, 053-22947

מקררים

● למכירה מקרר אמקור, בנוע שיקור במצב מצוין — 03-791885.

● אמקור 10 במצב טוב, מיכדיוכף 8 ראשל״צ — פרנסה.

● למכירה אמקור 10, במצב מצוין, טלפון 239953 51522.

● 1827061 קונה מקררים משומשים משלם מחיר גבוה 827061.

● מקרריב משומשים מ־150 ל״י בהזדמנות כולל ביטוח „קירור לוינסקי" לוינסקי 102 ת״א, 829564.

● מעוניין לקנות אמקור 11 או 13 טל. 904221.

● אמקור 9 למכירה במצב טוב טל. 418028 תל־אביב.

שידוכים

● היכרויות לכל הגילים בכל חלקי הארץ בשיטה סודית והדישה ללא הגבלה, קשרים עם תיירים/ות לצרכים/ות כודיות והגינות מרבמיות. לפנות מכון בינלאומי „עצר" בדיהודה 9, תל־אביב טלפונים: 58840— 51907

הלואות

● הלוואה! לשכיר ולעצמאי גם לרכישת מכונית! טל. 252307

● הלוואות ותנאים נוחים! לעובדי ממשלה ולשכירים קבועים! 236008.

● מלוואות מיוחדות לעובדי ... 229877, 229528

חקלאות

● בהזדמנות משק בסביבות החובות, טלפון 952069 מ־7.00—18.30.

● דרושים פרדסים סביבים במרכז הארץ ובהפעלת התוף (עד — 6.000 ל״י לדונם), „השקעות חוץ" 03-290006.

● למכירה טרקטור פרגסון 1972 1060 לאחר 1000 שעות + כלים טובב יד רכבם 16 סטיאני שמואל.

רהיטים

● למכירה רהוט חדר שינה. מעוניינים במיטה זוגית תיק 786787.

● קונה להיטים משומשים ועתיקים ירושות והיבולים כהן — 6762757.

● למכירה בהזדמנות כפ רהיטי סלון עתיקים 444045.

● למכירה כפה ושתי כורסאות לפנות טל. 260014 — אחה״צ.

● בהזדמנות ארון קיר חדש 5 דלתות יבוא לובכי מינה אוכל כפה בורגאות ועוד טל. 781513 10.00—17.00.

ספסים

● כפם פאר הטוב ביותר — פיינברג 674216 נבוא לבסר זה.

טיולים

● כהטיס זוג צעיר צעיר לטיול באה״ב לירדן אביב — להתקשר 541543.

בתי ספר ושיעורים

● מורה לבית ומגמה. כל המקצועות לימוד לבית טלפון — מיוחד.

● ניגשת! ביה״ס לשפות זיו, 6 הודשים לימודים תיבוריים ופלגים, הכולה הקורס 15.3.73 מריסמן 21 ת״א.

● לוכוד תאוריה על ההגה במבחן הנהיגה בבית ספר רפהנימפא אליבה! טל. 547254.

הלבשה

● להשאלה כל מיני הלבשה לנשפים לילדים/ות תל־אביב ב״מה 119 ע״י קולנוע זהר.

מי מצא?

● אבדה פוליסת לביטוח חיים מספר 130061 שהוצאה ע״י צור חברה לביטוח בע״מ עיש לוסר טוב לוי, בואה הינה מבוטלת.

● אבד כלב קולי „להב" צבע חום לבן ביום שבת 24 בבקר ברמת־אביב, המוצא יבוא על שכרו טל. 809969 בהיים.

● נגנבה פיאט 600 מספר בשעות בל׳ המוצא יבוא על שכרו — טלפון 414102 או 51111 כו מנימי 22.

חיות בית

● בהיפה למכירה גורי כלבים נוזיים „כפר אירי" — עם תעודות טל. 695025.

● גורי כפר אירי הטובים ביותר + תעודות — 915424 אחה״צ.

מכונות כתיבה

● השאלה מכירה ותיקונים, ריין שדרות רוטשילד 10 — טל. 240016.

מכוניות (fragments)

מכונית נוסעות

מוסכים וקטנועים

מציעים למכירה

מוצים לקנות

טלוויזיה

שרותים

שונות

לתנועת נוער

דרושים

מדריכים

לאחר שירות צבאי

לעבודה במשרה חלקית בשעות אחה״צ
המדריכים שיתקבלו יוזמנו להשתלמות מקצועית לתקופה של 3 חדשים.
ההכשרה בשעות הערב ובמשך התקופה זו ישולמו למשתלמים דמי כיס

● מועמדים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 11125, ת״א עד 9.3.73

למפעל מתכת בתל־אביב

דרושים

1) חרטים — לעבודות סטנדרטיות
2) מסגר מכני
3) פועלי מתכת

לפנות: סינוס בע״מ, ת״א דרך השלום 8 טל. 32964 בין השעות 8.30—16.00

למשרד להנהלת חשבונות בחיפה

דרושים:

1. מנהל/ת חשבונות סוג 3, ידיעת השפה אנגלית וערבית הכרחית.
2. מזכירה עם ידע בהנהלת חשבונות סוג 2. נסיון בעבודות משרדיות שנתיים.
3. מפעילה אוליבטי, שעות מפוצלות (אפשרות ללמוד)

נא לכתוב לת.ד. 1510 חיפה, בציון פרטים אישיים, נסיון ומשכורת.
סודיות מובטחת.

מלון שרתון ת״א

דרושים

* **פועלים למטבח**
לעבודה במשמרות
* **חדרניות**

נא לפנות כל יום בין השעות 10.00—12.00 בבקר, למחלקת כח אדם.

„טליגרף" מכון להעתקה תוכניות
דיזנגוף 223 ת״א

דרושים

דפס למכונת מולטיליט
שליחים עם קטנועים

תנאים מצוינים למתאימים.
לפנות אישית בשעות העבודה.

דרוש לעבודה בסיני

מכונאי ימי

בדרגת קצין ראשון
1st ASST

המעוניינים יפנו בכתב לפי הכתובת נתיבי נפט אבו רודיס.

דרוש מפעיל לעגורן צריח

בעל רשיון

לפנות טלפון 04—642781, 04—254066

למשרד עורכי דין בתל־אביב

דרושות:

● **מזכירה כתבנית**
בעלת נסיון בניהול משרד רצוי עם ידיעת השפה האנגלית
שעות העבודה: 8.00—14.00

● **פקידה כתבנית**
ל־4 ימי עבודה בשבוע
(ימים א', ב', ד', ה')

●

נא לפנות בכתב עם פירוט נסיון קודם לת. ד. 815, רמת־גן

לחברת ספנות גדולה בחיפה

דרושות

מפעילות טלקס אנגלית

לעבודה במשמרות.

הכישורים הדרושים:
● נסיון קודם של שנתיים לפחות.
● שפת אם אנגלית.

לקביעת ראיון להתקשר 04—533181.

„דן" אגודה שיתופית
לתחבורה ציבורית בע״מ

דרושות

נקבניות I.B.M.

על המועמדות לפנות:
לפרבר דוד, משרדי „דן"
שדרות שאול המלך 39 ת״א
קומת מרתף בין השעות 8.—17.00

ר. רייפר, אדריכל
רח' בוגרשוב 68, ת״א, טל. 244001

ב־15 באפריל 1973 תתפנה משרת

מזכירה

אופי העבודה:
מגע עם לקוחות ומוסדות אחרים.
נהול התכתבות.
נהול הנפקה, קבלה וארכיב שרטוטים תוך ההתמצאות בתכנון.
הקמת ספריה.
עזרה בהנהלת חשבונות.
טפול מלי במשרד על צוות עובדים.
תנאים:
גיל: 24—30.
משכורת התחלתית כ־1200 ל״י ברוטו לחודש עבור חמישה ימי עבודה מאורכים. יום שישי, בדרך הכלל, נחשב לשעות נוספות.
תאור המשרד: המשרד עוסק באדריכלות ובנין ערים. נוסד 1972 הצוות: חמישה־שבעה איש. הלקוחות: בעיקר ממשלתיים, עירוניים וציבוריים.
בקשות נא לשלוח בדחיפות בכתב.

גלויה זו עשויה לשנות את מהלך חייך

ולשפר את מעמדך הכלכלי!

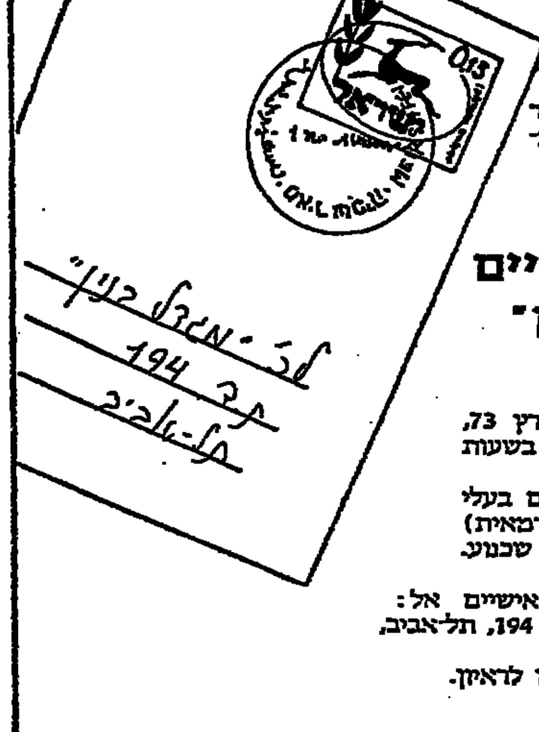

גלויה פשוטה זו יכולה לעזור לך רבות בקידומך האישי ובהשגת שאיפותיך.

הצטרף לקורס סוכני ביטוח־חיים של „מגדל בנין" בתל־אביב

קורס חדש יפתח ב־14 למרץ 73, ויתקיים פעמיים בשבוע בשעות 4.45—7.30 בערב.
הקורס מיועד לגברים ולנשים בעלי השכלה תיכונית (רצוי אקדמאית) בגיל 25—45, בעלי כושר שכנוע.

שלח גלויה עם פרטיך האישיים אל: מגדל־בנין, סניף אלנבי, ת.ד. 194, תל־אביב, עד 4.3.73.
המועמדים המתאימים יוזמנו לראיון.
סודיות מובטחת.

מגדל־בנין
חברה לביטוח בע״מ

בינג־לינאל

לחברה תעשייתית גדולה בענף הבניה

דרושה פקידה

לעבודות משרדיות כרלל הדפסה, הולפת ברכונות, תיוק וכרומה.

נא לפנות טלפון 03־39841 לקביעת ראיון.

דרושה כתבנית מנוסה

בשפה העבריה
ידיעת השפה האנגלית רצויה
תנאים טובים לאדם המתאים
נא לפנות לגב' צבירינבר או למר גירדון בין השעות 8.00 — 16.00, רח' גולת בהמין 57, ת״א

כופיל

למפעל המייצר
שמלות
חולצות ופיג'מות נשיים

דרושה

מתפרה

לקבלת עבודה נוספת

להתקשר 30457 בין 7.00—16.00

לחברה תעשייתית גדולה באשדוד

דרוש כלכלן

לתפקיד תמחירן ותקציבן ראשי

הכישורים הדרושים:
* השכלה אקדמאית מתאימה.
* נסיון של 3 שנים לפחות בתפקיד דומה בתעשיה.
* שליטה מלאה בעברית ובאנגלית.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד לת.ד. 94 אשדוד.

לאולם תצוגה מרהיב בתל־אביב

המוכר בסיטונות מוצרים אקסקלוסיביים לעיצוב פנים וציפוי קירות

דרושים

* **זבן - זבנית**
(2 משרות מלאות)
נסיון קודם בעיצוב פנים הדקורציה — יתרון
* **מנהל(ת) חשבונות**
נסיון ביבוא ויצוא — יתרון
* **מנהל משלוחים**
חייב להיות בעל נסיון קודם ביבוא ויצוא

ידיעת השפות עברית ואנגלית חיונית, כולל: קריאה, כתיבה, תרגום ושיחה.

המשכורת בהתאם לכישורים והנסיון.

דוד ראש, רחוב ירמיהו 46, תל־אביב, טלפון 03—442754 לקביעת ראיון.

נציבות שירות המדינה

מודיעה כי

דרושות אחיות

(גם בחצאי משרות)

לבית החולים הממשלתי, תל השומר, משרד הבריאות

● בדבר פרטים, נא לפנות אישית לאחות הראשית במרכז הרפואי ע״ש שיבא, תל השומר.

דרוש

מנהל חברת בנין בחו״ל

הכשורים הדרושים:
* מהנדס אזרחי בעל ותק של 10 שנים לפחות
* נסיון הנדסי ואדמיניסטרטיבי
* כושר נהול משא ומתן עם גורמים שונים
* ידיעת השפה הצרפתית

נא לפנות לחברה לעבודות חוץ ונמלים מיסודו של סולל בונה בע״מ, ת. ד. 4854, חיפה

דרוש

אדריכל מנוסה

לתפקיד בכיר ואחראי!

בעבודות תיכנון מגוונות
ובניהול צוות עובדים
רצוי בעל רכב

לפנות בכתב להבל־לנוער ר״ע בשביל מספר 290
ולפרט הכשרה ונסיון

קרת

דרושים

מנהלי עבודה

עם נסיון

לעבודות בניה באזור תל־אביב
נא לפנות טלפון 257455 תל־אביב

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

מודעות מתקבלות:

תל־אביב:
„הלוח הכפול" — שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין) טל. 248905, 230401, 230521, 7
אבן גבירול 66 טל. 7—263236
הארץ: מזא״ה 56 טל. 623311
ידיעות אחרונות: מקוה ישראל 12 טל. 621064
רח' מוזס 5 טל. 32289
בסניף: דחף דיזנגוף 116 (פנות עד האנו) אלנבי 123 א', בן יהודה 7.

ירושלים:
ידיעות אחרונות הלל 28 טל. 225251
הארץ: החבצלת 5 טל. 7—224245
דחף: המלך ג'ורג' 19

חיפה:
הארץ: נורדאו 20 טל. 64511
ידיעות אחרונות: הנביאים 28 טל. 67931
דחף: הרצל 11

באר־שבע:
ידיעות אחרונות: החלוץ 80, טל. 3576
הארץ: סלה רחמים, בנין הוה, קק״ל 197 טל. 2042
דחף: ההסתדרות 78

ובכל משרדי הפרסום וסניפי הארץ וידיעות אחרונות בישראל

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

ירושלמין!

באם הנך מוכר מעולה לאופנת גברים

הרינו מציעים לך משרת מוכר ראשי בחנות חדישה מודרנית הגדולה בירושלים תנאים מיוחדים לנבחר

נא לפנות בכתב לת. ד. 8680, תל־אביב
סודיות מובטחת

דרושים:

פועלים מקצועיים ונערים מתלמדים

לעבודות תיקוני פיברגלס

רחוב נטע 11 בני־ברק, טלפון: 780861

לביה״ס „אורט־" בת־ים בנים

דרוש מחסנאי

בעלי כישורים מתאימים יפנו בכתב יד תוך פרוט קורות חיים למזכירות ביה״ס, רמת הנשיא המשך רחוב כצנלסון.

למלון מגדל שלום בתל־אביב

דרושים:

1. פקידה — כתבנית עברית (בעלת נסיון)
2. מרכזנית (השולטת בשפה האנגלית)
3. חדרנית

נא לפנות למנגנון בהלון מגדל שלום, רח' השחר 5, טלפון 54054 תל־אביב.

חברה ציבורית ארצית באזור ת־א

מחפשת — לעבודה בסיני

* **מוכרים**
* **נהגים - רשיון ג'**

תושבי תל־אביב והסביבה
תנאי שכר טובים

כהמועמדים נדרשת — ידיעת קרא וכתוב בעברית וידיעת חשבון טובה.

נא לפנות: בציון נסיון מקצועי וגיל לת.ד. 8601, ת״א, עד ליום 5.3.73.

דרושים

* **אחות**
* **מסגר - חשמלאי** (אחזקה)

דיור במקום.

לפנות בכתב אל כפר הנוער כאיר שפיה דאר מאיר שפיה.

לחברה רצינית

דרוש

מנהל אדמיניסטרטיבי

לסניפה בתל־אביב

הכישורים:
● צעיר ודינמי.
● בעל נסיון בניהול צוות עובדים ובניהול משק.
● עדיפות לקצין צה״ל משוחרר.

המעוניינים יפנו בכתב יד תוך ציון קורות חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 4353 חיפה עבור מס' 385
סודיות מובטחת.

יצירות יהודית בע״מ
קרית המלאכה
שביל המפעל 4, ת״א

דרושה מפעילה

למכונה להשלכת... ...אליפטי 1513, עם ידיעות ... הפרזה

לפנות טלפון 823569, 829040

דרושות קבוצות פ״ח

לפנות אל
א. צ. ברגוביץ בע״מ
ההשמונאים 105 קומה ג', בין השעות 4—6

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אזהרה

מיפגעי רעש, מהם חזקים, מהם חזקים מאוד, מהם מזיקים לבריאות, מהם מסוכנים לבריאות קיימים בקרוב, עם הפעלת המסלול החדש של נמל התעופה לוד, במקומות הבאים:

בני־עטרות: רובו ברעש מסוכן מאוד; מיעוטו במסוכן.
בית־דגן: רובו במסוכן מאוד; מיעוטו במסוכן.
גבעת כוח: חלקו במסוכן, חלקו בחזק.
צפרייה: חלקו במסוכן, חלקו בחזק.
חמד: חלקו במסוכן, חלקו בחזק.
משמר השבעה: חלקו במסוכן, חלקו בחזק.
מכון וולקני: חלקו בחזק מאוד, חלקו בחזק, כולו בתחום שאין לקיים בו בתי ספר ושאר מוסדות ציבור.
נחלת יהודה (ראשון־לציון): חלקו בחזק מאוד, חלקו בחזק.
רמת אליהו (ראשון לציון): רעש חזק.
קריית שרת (חולון): רעש חזק.
מכון טכנולוגי (חולון): רעש חזק, שלא מומלץ לקיים בו בתי־ספר.
תיכנון זולוטוב (ראשון לציון): רעש חזק.
חולון: התוכניות לשיכונים 2, 4, 5, 6, 7, 9, 16, 18: רעש חזק.
רמת־הנשיא (בת־ים): רעש חזק.
טירת יהודה: חלקו בחזק.
דרומן של חולון ובת־ים: רעש מציק ומפריע לחיים תקינים.

מכיון שהרעש הזה יסכן את הבריאות הגופנית והנפשית, ירבה הפלות, יגרום נכות, יחמיר מחלות ואולי יקצר חיים, ובדרך כלל ישבש את מהלכי־החיים, רואה מלר"ז חובה לה לשוב לבני־אדם:

✶ אל תבקשו בכל המקומות הללו דירות למגורים. אל תיכנסו לגור שם.
✶ לגרים בתחום הרעש המסוכן: עשו את כל המאמצים להתפנות משם.
✶ לגרים בתחום הרעש החזק: עשו כנ"ל; ואם לא תתפנו הפעילו לחצים בכל הרשויות למען ייעשו סידורי איטום לדירותיכם; אם לא ייענו הרשויות מהר, השקיעו כבר מכספכם בסידורי איטום כאלה.

מלר"ז מציעה לאורחים המתגוררים כבר במקומות הללו: התארגנו על מישמר החיים והבריאות שלכם ושל צאצאיכם, הפעילו את הרשויות המקומיות ומוסדות אחרים, עוד בטרם יופעל המסלול החדש.

מלר"ז תעמוד לרשותכם ולימינכם, ואם יהיה צורך והייו נכונים — נלך אתכם לבית־המשפט.

המועצה הציבורית למניעת רעש וזיהום (מלר"ז)

אתה, כל אחד, —
הצטרף למלר"ז ותן יד למען חיינו. דמי חבר — 10.— ל"י לשנה.
עזור לנו לעזור לכלל: השתתף בתשלום המודעה הזאת.
כתוב ושלח לת.ד. 23047, ת"א, חשבון בנק הדואר: 1—27683—A

מסחר עתיק נמשך במדינה, שנחלצה ממלחמה: נשים חובשות כובעים דמויי־חרוט ונושאות סלי מלח, מטפסות על תל ליד חוף לונג האי סמוך לפיתון בדרום וייטנאם.

מכתבים למערכת הארץ

כשלון אזרחי ירושלים

בכתבה על החלטת עיריית ירושלים להעתיק את המוסך התחנון המרכזי של אגד מקרית־משה לתלפיות, מוסר כתבכם גדעון אלון („הארץ" 8.2) כי ניסיתי להילחם בהחלטה, אולם הדבר לא עלה בידי.

עלי להבהיר: מלר"ז עוסקת בהסברה ובמעקב אחר מיפגעים ואחר השפעתם המצטברת על גוף החיים שלנו, אבל היא נכנסת לפעולה מרחטית נגד מיפגע זה או אחר רק לפי תלונות של אזרחים. אז היא פועלת איתם ובשמם.

במיפגע הצפוי מהעתקת החניון אגד לתלפיות, טיפלנו לראשונה לפני יותר משנתיים, בעקבות פנייה של ישיבת איתרי הגובלת ממש בחניון. מנהלי הישיבה המטירו עלינו מיכתבים מפצירים, אבל לא היו מוכנים לנקוף אצבע. הודענו להם כי בלי השתתפותם במערכה נסתפק בגילוי־דעת.

בשנית טיפלנו בנושא לפני חצי שנה, לפי פנייה של ועד שכונת תלפיות ובעקבות שיחות עם תושבי השיכון להגנת צעירים בשכונה. אז פתחנו בפעולה ציבורית רחבה. פנינו בתזכירים לרשויות השונות, ונוכח התשובות המאכזבות הצענו לתושבי השיכון להתארגן ללחץ, לרבות הפגנות ויציאה לשטח, כדי להפריע לעבודות הכשרת השטח, ולהגשת תביעה משפטית. התגובות היו הססניות. אחרי זמן מה נמסר לנו, כי על הפעילים הופעלו לחצים פוליטיים וכלכליים וכי בוועד השכונה נתגלעו חילוקי דעות סיעתיים והוא משך ידיו מטיפול במיפגע החמור. ב־22.10.72 הודענו לפעילים: „ההחלטה על מיקום החניון היא סופית. אין סיכוי לשנותה אלא בהפעלת דעת הקהל; רק להתנגדות של ממש ולהליכה לבית־המשפט. אם לא תעשו כן, נסתפק בהצהרות". הם השיבו כי הם מסתלקים מן העניין „מחשש שיבולע להם".

בינואר 1973 פנו אלי דוברים של חוגים דתיים בשכונות תלפיות והקטמונים וביקשו עזרה ושיתוף פעולה בפעולה נגד הקמת החניון. עניתי שאם יתארגנו לפעולה של ממש נלך איתם וגם קבענו פגישה במשרדנו. הם לא באו, ונראה שהם מסתפקים בכרוזים ובעצומות. דיון של ממש לא התנהל גם בהצעה לסדר היום שהגיש מר יצחק רפאל לכנסת.

לכן אין מקום לומר כי „הדבר לא עלה בידי". נוכח חוסר המעש של הנוגעים בדבר במישרים לא נכנסנו לפעולה, אבל גילינו בדברים ברורים דעתנו על איוולת העיריה; חולשת הרשויות המוסמכות; אדישות הכנסת; חוסר התודעה האזרחית של הנפגעים לעתיד. כל חברה ראוייה לסביבה שיש לה. ואם יהיה כשלון, לא יהיה זה כשלון מלר"ז, אלא כשלון אזרחי ירושלים.

דוד סיון
מזכיר כללי של מלר"ז
תל־אביב

שני אדונים בשרות המקלט

אני חשה, כי מן הדין שאתלונן במקצת מרשמי של בוקר 18 בפברואר עם כלל הצפויים לביקור דומה לזה שנערך אצלי באותו בוקר.

פעמון הדלת צילצל. כאשר פתחתי את הדלת גיליתי שני אדונים צעירים, הגונים למראה אך בלתי קרואים. שניהם, לדבריהם, מועסקים ע"י רשות השידור בסקר על האגרות המכשירים. כשאני שואלת ארהם למבוקשם, אחרי שאני מסבירה להם שכל המסמכים הכרוכים בתשלומים אלה נמצאים אצל ראש המשפחה, המשתכר, כרגע, למענם ולמען צרכים אחרים, הם מביעים רצון להכיר מקרוב את מכשירי הבית.

אחרי שאני מוחאת, לפחות, את זהותו של אחד מאורחי, אני מחליטה לוותר, במקרה זה, על הצורך לשקול אם עליהם להמציא לי גם צו המעניק בהגינות־חוק את הזכות לחדירה לרשות הפרט. אני אף מושיטה לשני אורחי את מלוא העזרה שיש בכוחי להגיש בקשר למועדי הרכישה של פלאי האלקטרוניקה המקשטים את ביתנו.

אורחי נהנים מגינתו של המקלט החום, הקטן והממורטט שלנו ואף טורחים לציין ברשימותיהם שצבעו חום והוא גם מגנן. אני מתכבלת על דלות המיכשור האלקטרוני וקבלת־הפנים הנפרדת.

מי יודע, ייתכן שעוד ניקרא להתייצב לפני ועדה שתידרוש מאתנו להחליף את המקלט החום, הממורטט והקטן, או לפחות לצבוע אותו בצבע הגיגי יותר.

עדה הרצברג
ירושלים

שפה ועיניים

בימים אלה מתח „הארץ" במאמר ראשי ביקורת על הקמת מוסד נוסף להשכלה גבוהה בצפת. נדמה לי כי העורך נקט עמדה זו מבלי לרדת לעומק חשיבותה של הפצת ההשכלה.

אולם, מבלי להכנס לפולמוס מעל במה צרה זו, ברצוני לצטט קטע מ„סור השביעיי" של אלתרמן שנכתב עם פירסום התקציב של שנת 1951:

„...מי אויל וידחק את עצמו במהומה
עם צרכי השכלה וכמו זה מיני ילק
עת דנים בני אדם על דברים של ממש.
כמו מלט זבלים וחלק.
...כי בארץ הזאת, אשר עם כרות לשון,
עשוק דעת,
עיוור,
מהמה בה כבים,
צריכים לעמוד במקום הראשון
הכלים הנותנים לו שפה ועינים..."

ראויים אנשי צפת שיעמדו כלים כאלו גם לרשותם.

פרופ' יואב ויהל
אוניברסיטת ת"א

טעות בזיהוי מטוס

במאמר „תשובה רוסית לקונקורד" מאת א. זהבי („הארץ" 15.2) נפלו מספר טעויות.

כינויו של מטוס הנוסעים העל־קולי הרוסי הוא TU־144 ולא TU־114 כפי שמופיע במאמר. התצלומים המצורפים למאמר הם של המפציץ ומטוס הסיור TU־20 שהוא גירסתו הצבאית של מטוס הנוסעים התת־קולי TU־114.

אריק מנור
רמת־אביב

בכל יום ו' במוסף השבועי של הארץ

הובר
ידיד אמיתי לכל משפחה
מפיצים בלעדיים: גולדברד ושות' בע"מ
ירושלים, שלומציון ה, טל. ולבונג
תל אביב, בזולת בנימין 75, טל. 615432
חיפה, המגינים 64, טל. 520980

ראיתי שמעתי

עודף ספרים

על גורל עצוב של ספרים קראתי ברשימה קצרה בשבועון הסטודנטים הירושלמי „פי האתון". מתברר שהספריה הלאומית שלנו בירושלים אינה מסוגלת לקלוט את כל זרם הספרים והביטאונים המגיע אליה. הפיתרון המקובל — אלפי ספרים, חדשים כישנים, נשלחים כחומר גלם למפעלי נייר חדרה. התמורה עבורם נמסרת לוועד למען החייל.

הסתדרות הסטודנטים עשתה פעולה ניסיונית: כמות מסוימת של ספרים אלה שנועדו למשלוח נמסרו לה לשם מכירה בקמפוס. 2,500 ספרים נמכרו בזול הזול. התמורה (2,000 ל"י) היתה גבוהה פי עשרה מהסכום שהיה מתקבל עבור אותה כמות לוא נשלחה לנייר חדרה, והועברה, לפי הנוהג לוועד למען החייל. לאלף ספרים לא נמצא דורש והם נשלחו למפעלי הנייר.

חוויה של צנחן

הצנחן הצרפתי הוותיק מוריס בלינד, חבר המשלחת של 120 צנחנים ותיקי מלחמת העולם השניה המבקרת בארץ, גילה ביום ג', ביום הולדתו ה־49, קרובת משפחה יחידה (חוץ מאימו) בעת ביקורו במפעל הטכסטיל בשיין בנצרת עילית.

מר בלינד סיפר לי כי כאשר אחת מעובדות המפעל, הגב' רוטשטיין, הבחינה בשם משפחתו שהיה רשום על תווית צמודה למעילו ניגשה אליו ושאלה — תחילה בפולנית ואחר כך באידיש — אם מוצא משפחתו מוורשה. מר בלינד, יליד צרפת, ענה כי אמנם נכון הדבר. לאחר שיחה קצרה התברר כי הפועלת, תושבת נצרת עילית, היא בת־דודה של אמו.

מר בלינד סיפר כי נימלט מצרפת בזמן מלחמת העולם השניה והגיע לאלג'יריה, שם התגייס לצבא צרפת החופשית. הוא נלחם בלוב והוצנח בצרפת הכבושה. כאשר הוא חזר התברר כי מכל משפחתו שרדה אמו בלבד. האם היא כיום בת 77 וביקרה כבר ארבע פעמים בארץ. מר בלינד מבקר כאן בפעם הראשונה.

האורחים מצרפת ביקרו ביום ג' בנצרת ובנצרת עילית ואחר כך היו אורחיו של אלוף פיקוד הצפון, האלוף יצחק חופי, מראשוני הצנחנים של צה"ל. נציג הצנחנים, בדרגת גנראל, אמר: שב־1956 עצרו אותנו, את הצנחנים הצרפתים, בקו תעלת סואץ. לולא עשו זאת, היה גורל ההיסטוריה אחר.

סליחת ראש הממשלה

ראש ממשלת יפאן, קאקואי טאנאקה, נכנע לא מזמן לזעם שכניו וביקש בפומבי סליחה מדיירי פרבר מפואר בטוקיו, מאחר שגרם לרבים מהם „השבתת המנוחה ביום ונדודי שינה בלילה".

שכניו של ראש־הממשלה אירגנו נגדו מערכת מחאה עד שמר טאנאקה, המתגורר בוילה הדורה שגנה משתרע על פני כמה דונמים, נאלץ להכריז כי אכן צודקים השכנים — ואתם הסליחה. הוא גם הבטיח כי „ככל שהדבר תלוי בי" לא יופרע שם עוד שקט התושבים.

עם זאת הסביר ראש־הממשלה כי יש להבין שמעמדו מחייבו לקבל בביתו לעיתים קרובות אורחים רמי־מעלה מיפאן ומארצות אחרות, ולהפגש אתם ומגם.

באותה ההזדמנות הודיע מר טאנאקה כי עם סיום תפקידו ושירותו למדינה בכלל ישתכן בדירה בבית משותף ואילו על שטח מגוריו יוקמו בנייני מגורים עממיים.

רויטר

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

להברת־בת של כור תעשיות בע"מ
מוכר
לאולמי תצוגה ומכירות
בעל נסיון של שנתיים לפחות
ידיעת השפה האנגלית רצויה
לפנות ת. ד. 3035 ת"א עבור „מוכר".

ש. שבח, במחון ושרותים בע"מ
למשרדנו באילת דרושים
הגאי סירת מנוע
בעלי תעודות משיט סירה
לפנות: אשדוד, טלפון 23906—055

במשרד הראשי
דרושה
כתבנית
בעלת נסיון, רצויה הדפסה גם בשפה האנגלית
המעוניינות מתבקשות לפנות בציון פרטים מלאים לת.ד. 1969 תל־אביב, עבור „כתבנית"

עיריית קרית־אתא
הודעה על משרות פנויות
עיריית קרית־אתא מכריזה בזה על שתי משרות פנויות בשעור של חצי משרה כל אחת לשירות הפסיכולוגי־החינוכי.
דרישות התפקיד:
א. מוסמך(ה) בעל(ת) תואר שני, או בשלב סיום הלימודים לקראת התואר השני.
ב. רצוי נסיון בתחום החינוכי.
המעונינים במשרות הנ"ל, יגישו הצעותיהם בכתב למזכיר העיריה בצירוף קצור תולדות חיים והעודות.
המועד האחרון להגשת ההצעות הוא: יום א', י' אדר ב' תשל"ג — 11 במרץ 1973.
צ. הרץ
ראש העיריה

ViL
וישיי־ישראל בע"מ
חברה לאלקטרוניקה
דרושים
טכנאי
אלקטרוניקה/
חשמל
לניהול צוות עובדים.
קיימת אפשרות גם להעסקה בשעות הערב ואחה"צ.
נהג
בדבר פרטים נא לפנות למחלקת כוח־אדם של „וישיי ישראל בע"מ", רחוב האחים מסלאוויטה 3, תל־אביב, טלפון 39062, בין השעות 08.00 עד 16.00

ארגמן
מפעלים לצביעת טקסטיל בע"מ
אזור התעשיה יבנה
טל: 95251—055
למפעלינו דרושים:
1. מזכירה למנהל הכללי
ההכשרות: נסיון מינימלי של 5 שנים בעבודות מזכירות בדרג גבוה. שליטה בשפות: עברית, ואנגלית, ידיעת שפת נוספת יתרון. נבחנת ליום עבודה מלא: 7.30 — 16.00. הגיל: עד 35 שנה.
2. אחראי לבטיחות
דרוש נסיון בעבודה בשטח הבטיחות בתעשיה
ידע מהנדס מכונות או ייצור
הגיל: עד 40 שנה
3. מחסנאי עצמאי
עדיפות לבעל נסיון קודם בתחום הטקסטיל
4. כתבנית - מזכירה
שליטה בשפות: עברית ואנגלית, כולל הדפסה מושלמת
5. אחראי לבקורת טיב
כימאי / הנדסאי, בעל נסיון בעבודה בתחום בקורת הטיב
6. פקידה כללית
בעלת נסיון בעבודה, אחראית ומהימנה דרוש ידע כללי בהנהלת חשבונות.
7. חרטים
נסיון קודם בעבודה
8. מסגרים תעשייתיים
— לעבודות אחזקה
9. מכונאים תעשייתיים
— לעבודות אחזקה
מועמדים מתבקשים לפנות לפי הכתובת הנ"ל. למוכירות מוד' כוח אדם לקביעת מועד לראיון אישי
סודיות מובטחת הסעה מובטחת

לעבודה באזור
תל ברוך/אפקה
דרושות
* מפעילה למכונות אוליבטי 1512
ידע בהנהלת חשבונות
* מזכירה בכירה
עברית אנגלית
* ENGLISH SECRETARY / SHORTHAND TYPIST
* פקידה כתבנית עברית
עם ידע באנגליה כולל הדפסה
* מפעילת טלקס באנגלית
נא לצלצל 441466
או לפנות במקום למר קדרון
איסטרוניקס בע"מ
רח' רוזאניס 11 תל־ברוך

צים ZIM
אניות משא צפויות להגיע
לנמל חיפה
27.2 T. GUILDEN
28.2 G. SCHULTE
2.3 KATHARINA
לנמל אשדוד
28.2 אסתר
1.3 KATHARINA
לנמל אילת
28.2 נהריה
28.2 MARITA
ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת
צים חברת השיט הישראלית
הסוכנים הכלליים
מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

הכל בכל בלוח הכפול

עזבון המנוח
דוד פרוינד ז"ל
בהתאם לסעיף 90א' לחוק הירושה, תשכ"ה — 1965. הנני מזמין את נושי המנוח הנ"ל להודיעני בכתב את תביעותיהם, תוך תשעים יום מיום פרסום הודעה זו.
הודעות תוגשנה לפי המען: לוציאן פסקרו, רח' הרצל 4 ת"א.
לוציאן פסקרו
מנהל עזבון המנוח דוד פרוינד ז"ל.

דירת 4 חדרים
פנת אוכל
חדר ארונות
מרפסת עבודה
מ־79,500 ל"י

במחיר שבו תוכל להשיג בתל־אביב רבתי דירה של שני חדרים בלבד (ואולי גם זה לא)
"אזורים" מציע לך דירה חדישה ונאה
עם פינת־אוכל, חדר ארונות ומרפסת עבודה
בבתי קומות הניבנים במרכז הוד־השרון
עם אפשרות למשכנתא גדולה בתנאים נוחים.

הוד־השרון הוא אזור מגורים מתפתח, קרוב למרכזי העסקים והבידור של גוש־דן.

פרטים בטלפון: 622758 624291-2

אזורים
חברה להשקעות בפתוח ובבנין בע"מ
רח' יהודה הלוי 62, ת"א. טל. 624291-2
חברת בת לקבוצת כלל

דן ורד מודה ברוב סעיפי כתב האישום

ביהמ"ש אסר לפרסם הפרטים הצבאיים שמסר אדיב לאבו כאמל ✶ ורד חשש שסוכנים ישראליים יזהוהו בדמשק ✶ עו"ד הגלר סירב להמשיך להגן על דאוד תורכי

(ע). דן ורד, כשפעילי כצפן והחזית אחרה, הנומד לדין כאחד משלשת עצורים בראשות רשת הריגול היהודית־ערבית — הודה אתמול ברוב העובדות שיוחסו לו בכתב אישום, בהתחדש משפטם של היבה בפני בית המשפט המחוזי בחיפה.

בין השאר הודה בפגישות עם סוכן זר באתונה ובדמשק ביולי 1972, באימון בנשק ובליכוד צופן. עם זאת טען סניגורו, עו"ד רם כספי, כי אין הנאשם מודה שבידיעות שמסר "יש שום תועלת לאויב", ואינו מודה שהיתה לו כוונה לפגוע בבטחון המדינה". הסנגור הוסיף, כי ורד כופר בסעיפים 25, 26, ו־27 בכתב האישום, המייחסים לו מסירת ידיעות ...

הסנגור אמר, כי הידיעות הצבאיות שמסר ורד לאיש הקשר שלו במשק היו חסרות ערך, משום שניתנו על טנקים שנראו במצעדי יום העצמאות, על יבני שדות תעופה ...

"לא מרצוני ולא ביוזמתי"

עו"ד כספי הדגיש בפני השופטים ... א. פרידכן וגבי ל. פורת, כי "מעשיו של הנאשם בסוריה נעשו שלא מרצונו ולא מיוזמתו ... הנאשם על פי טבעו ודרכו הוליטית סולד מדרך של כוחי אישי ... האידיאולוגית".

היום הראשון בשלב ההוכחות ... זה הוקדש בעיקרו להגשת ... של הנאשמים אהוד אדיב ודן ורד, שנרשמו בשלבים שונים של החקירה. הודעות אלו נוגעות לקשר שקיימו עם הסוכן הסורי אבו כאמל באתונה ובדמשק, הידיעות שמסרו לו, לרבות ידיעות צבאיות, ... בנשק ...

התובע, פקליט המחוז י. גרבלי, ... לאחר מכן, כי בכוונתו להגיש שמונה הודעות של הנאשם מרבחי נעראני, אולם סניגורו, עו"ד עלי רפאע, התנגד לקבלתן על ידי בית המשפט בטענה שנרשמו כתוצאה מאיומים ומכות שקיבל כרשו בידי חוקריו. בעקבות זאת החל משפט זוטא על קבילותן של הודעות אלה.

מיד בתחילת הדיון הודיע עו"ד י. הגלר, סניגורו של דאוד תורכי כי לא הגיע לעמק השווה עם מרשו באשר לקו ההגנה, בעיקר משום שאינו מוכן להגן על השקפתו הפוליטית. "אין אני מוכן להצטרף לדעותיו ולהגן עליהן ונוצר ביננו קונפליקט של דעות ושל אמונה", אמר. לכן ביקש לשחררו מתפקיד ההגנה.

בית המשפט נענה לבקשה, ומינה בו במקום את עו"ד עלי רפאע, סניגורו של נעראני, גם לסניגורו של תורכי.

עו"ד יעקב הגלר בעת יציאתו מבית המשפט לאחר שסירב להמשיך ולהגן על דאוד תורכי.

הודעותיו של אדיב

עד התביעה הראשון במשפט היה רס"ל מבקה גולן, חוקר בלשכת הפקידים כיוחדים בנפת עכו. באמצעותו הגיש התובע, מר י. גרבלי, את הודעותיו של הנאשם אהוד אדיב, אותן מסר במהלך חקירתו בכלא. בהודעות נאמר בין השאר כי היכר, באוניברסיטת חיפה, בקיץ

(הסוף בעמוד 8, טור 1)

סתירות בהודעת דובר משרד מבקר המדינה

פרטים על תוספות שכר לא הובאו לידיעת ועדת הכספים

מאת סופר "הארץ"

סתירות בעניין גובה תוספות השכר שקיבלו עובדי הביקורת של משרד מבקר המדינה, מופיעות בהודעה רשמית של דובר המשרד שהתפרסמה אתמול על הסדרי השכר שנעשו באחרונה. נאמר בה כי על פי ההסכם מה־4 לדצמבר יקבלו עובדי הביקורת תוספת שכר שתנוע בין 100—160 ל"י ברוטו לחודש מעל למה שייקבע לדרגות המקבילות בסולם השכר בדירוג האקדמאים. כן נאמר כי סוכם כי התוספת תהיה לפחות 60 ל"י נטו ויהיה מי שיגיע ל־80 ל"י נטו, וגם על סכומים אלו נמסר עד קודם לועדת הכספים של הכנסת.

סופר "הארץ" מעיר כי לועדת הכספים לא נמסר כי התוספות יגיעו ל־60—80 ל"י נטו. מבקר המדינה, ד"ר י. א. נבנצאל, דווח לועדה ב־12 ליולי אשתקד כי לעובדי הביקורת תינתן תוספת של 100—160 ל"י ברוטו. אולם נתון זה אינו מתיישב עם תוספת שכר של 60—80 ל"י נטו לאור גילום לבעלי המשכורות הגבוהות, פירושה תוספת ברוטו של יותר מ־240 ל"י לחודש והדרך כלל לא פחות. כ־200 ל"י ברוטו לחודש ליותר משני שלישים מכלל עובדי הביקורת. כמו כן תוספת השכר בנטו אינו מופיע גם בהסכם שנחתם עם העובדים וההסתדרות הנהלת משרד המבקר ב־4 לדצמבר. הסכם זה מופיע רק בהסדר מה־5 לספטמבר במסמך הנקרא "הרשומה" שהוכן בתום פגישה עם המבקר.

בהודעת דובר המבקר נאמר עוד כי לאחר התימת ההסכמים הקיבוציים החלים על הדירוגים המקצועיים שתחולתם ב־1 לאפריל 1972, ייקבע בהסכם בין הצדדים סולם שכר מתואם לעובדי הביקורת, קרוב לזה של המשפטנים, שהוא גבוה יותר וחל על מספר ניכר של עובדי המשרד.

סופר "הארץ" מציין כי בהסכם הנזכר לא צויין כי ייקבע סולם שכר מקורב לזה של המשפטנים. לעומת זאת מתברר כי בהסדרים החשאיים שהושגו בין המבקר לעובדיו לפי תרשומת מה־5 לספטמבר, מובטח לעובדי הביקורת לא רק להצמד למשפטנים, אלא בתנאים מסוימים יוכנו שיקבלו אף יותר. פרטים אלה לא מופיעים בהסכם שנחתם עם ההסתדרות ב־4 לדצמבר וגם לא הובאו לידיעת ועדת הכספים.

עוד נאמר בהודעת דובר משרד המבקר כי הצורך להיטיב את תנאי השרות של עובדי הביקורת נבע מהקושי להשיג בעלי מקצוע במספר הדרוש למילוי התפקידים במשרד.

ועדת השרים לענייני התיישבות דנה בשתי תכניות לפיתוח מרחב שלמה

מאת יהודה ליטני

שתי תוכניות לפיתוח מרחב שלמה נמצאות עתה על שולחן הדיונים של ועדת השרים לענייני התיישבות: תכנית אחת של צוות בראשות ד"ר פנחס הסכן (שעמד גם בראש הצוות לתכנון העיר ימית), תכנית שניה של צוות בראשות ד"ר רענן ויץ, ראש מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית. באחת הישיבות הקרובות של ועדת השרים יוחלט באיזו תכנית לבחור. על תכניתו של ד"ר זוסמן לא ידועים פרטים רבים — בקווים כלליים ביותר היא שומרת על פיתוח עירוני באופירה של עיר קיט בת עשרת אלפים תושבים בקירוב, עם שתי שלוחות, בדי זהב שתתבסס בעיקר על תיירות, ובנביעות שתתבסס על חקלאות.

✶

בחוברת שהדפיסה המחלקה להתיישבות בהנהלת ההסתדרות הציונית בשם "תכנית אב לפיתוח אזורי של מרחב שלמה" מפורטת בהרחבה תכנית הצוות בראשות ד"ר ויץ (תכנון כלכלי אזורי: דניאל פרידכן ואברהם שמוטה, תכנון מרחבי והתישבותי: יעקב אייגס וגבריאל קריין). מטרת התכנית לאכלס את מרחב שלמה בקצב מהיר ביותר בי קבע על שטח נרחב בכל הניתן. יעד התכנית הוא יישוב חופו המזרחי של סיני בקצב כבד יותר וריצית עורף מדיני־ריאלי לאופירה תוך פיתוח מקורות פרנסה סבירים. תוא זו התישבות כפריה מדרום לאופירה וכצפון לה, והתקשר לאילת על־ידי הישובים הקיימים (די זהב ונביעות ושני ישובים כפריים נוספים).

בהתאם לתכנית יש לכלול במרחב גם יוזמה פרטית (מיועדת לעיר אופירה) וגם יוזמה תנועתית־התיישבותית (בהתיישבות הכפרית). בעיר אופירה בוצע כי ישולב גם כיכר תעשיה. ה־אכלוס חייב להיות מהיר ככל האפשר. תוך עשר שנים, לפי הצעה זו, יש להגיע לאוכלוסיה של 15,000 נפש. בתכנית האיזורית יהיו חמישה מוקדי פיתוח: אופירה — נעמה; סביב מרסה אל ברכה; ראס נסראני־ראס אטנטור; די זהב הנביעות.

כוצע לפתח באופירה ובנעמה שלושה איזורים ליזמה פרטית שיוגדרו לפי המטרות וגודל ההשקעות (בתי מלון גדולים, אכסניות ואיזור כלאכה ותעשיה). הענפים החקלאיים המוצעים הם גידולים בבתי זכוכית, בתי אריזה ותעשיה בשלב ראשון וחקלאות הוץ־ימית בשלב כאוחר יותר. לפי תכנית זו תקום ההתישבות הכפרית בשלושה גושים אשר יתפתחו במשך עשר השנים הראשונות: הגוש הגדול יותר יכלול 680 יחידות וישתרע בין ראס נסראני לראס טנטור בששה ישובים ומרכז גושי, והגוש הדרומי יכלול 300 יחידות סביב מרסה אל ברכה (ראס מוחמד) בשלושה ישובים.

במערך ההתישבות המוצע יהיה קשור לאילת על ידי הישובים בדי־זהב ובנביעות ועוד שני ישובים אשר יוקמו בסמוך להם — ביחד עוד 400 יחידות. בתכנית נספחים מפורטים הכוללים תחשיבים כלכליים והכניות לאספקת מים וחשמל. אספקת המים לתכנית זו אפשרית, לדעת המתכננים, באמצעות המתקת מי ים ועל ידי שאיבת מים מאי־טור העברתם בצינור לאזור אופירה (סקר שנערך על ידי תה"ל מעריך את פוטנציאל המים באי־טור בכ־2 מיליון מ"ק לשנה).

✶

בדיקת נתוני היסוד וגורמי הייצור (אקלים ים, קרקע וכים) באזור, מראה שניתן לבחון שני גידולים חקלאיים — עגבניות וורדים בבתי זכוכית וכן חקלאות ימית. התכנית מציעה לבנות בכל ישוב בית הארחה כפרי ברמה של שלושה כוכבים אשר יתן תעסוקה והכנסה לשלושים משפחות, כן נבחנה האפשרות לקיים קיט במסגרת המשבים השיתופיים — ההנחה היא שלכל יחידה משק יצטרף חדר עם שירותים מלאים ומטבח אשר ישכר לקייטנים.

התכניה מבוססת על פיתוח שדה תעופה בין־לאומי בעיר אופירה שדרכו ניתן יהיה להוציא את התוצרת החקלאית והעשייתית לחו"ל במהירות המרבית. ההבדל בין שתי התוכניות הוא כי תכניתו של ד"ר זוסמן מתבססת בעיקר על הדשורף העירוני ואילו תכניתו של ד"ר ויץ משלבת את האלמנט העירוני עם הכפרי ומציעה דרכים לפתרון שכמעט לא נוסו במקומות אחרים. כך או כך ברור כי בעתיד הלא רחוק יזכה אזור שרם־א־שייח' לפיתוח מוגדר בהתאם לאחת משתי התוכניות.

ישיבת החירום של איפלפ"א

(סוף מעמוד 1)

השר הדני לא השתכנע מהסבריו של מר לשם. הוא ביקש בממשלת ישראל לפתוח בחקירה מקיפה ולהבסיח שמקרה כזה לא יישנה. דנמרק הביעה חשש גדול שהמעשה יסכן את המאמצים למען שלום באזור.

נושא הפלת המטוס כבר לא תפס היום מקום מרכזי בחדשות בסקנדינביה. כלי התקשורת הבליטו לאחר נכונות ממשלת ישראל לשלם פיצויים למשפחות ההרוגים.

בפאריס טענו מקורות צרפתיים, כי סרט ההקלטה במגדל הפיקוח בקהיר וסרטי הקופסה השחורה אינם מעידים על סימן אזהרה כלשהו שעשו המטוסים הישראלים למטוס הלובי כדי שינחת. פקידים צרפתיים תוקפים עתה ישראל שטען, מיד לאחר המקרה, כי צוות הבוראינג השיב להוראה הישראלית במלים: "אין אנו מצייתים להוראות ישראליות" ורואים בזה פבריקציה מטעמי רדיפת סנסציה.

כן טוענים הצרפתים, כי מטוס הערבה הישראלי לא אילץ למנוס שנתיים לנחות בליאון ע"י מטוסי קרב צרפתיים לאחר ששם בשגגה בעל בסיס טילים באלבינן. לדבריהם הגיע המטוס מגיצה לליאון היק בהגיעו בחקר הצוות. מניצה נמסר כי בעיר פרץ גל של אנטישמיות בעקבות הפלת המטוס הלובי.

"סאנדיי טיימס" הלונדוני גינה היום בחריפות מיוחדת את ישראל ודרש לפתוח מייד בחקירה בינלאומית.

"סאנדיי אקספרס" מגן לעומת זאת על ישראל בהציגו את השאלה אם יש צדק להטיל את האחריות על הישראלים כל עוד אין הערבים מוותרים על אלימות.

"סאנדיי טלגרף" כותב, כי עתה יגדיל קדאפי את עזרתו הכספית למחבלים.

עורך מדור התעופה של העתון ההולנדי הליברלי "האנדלסבלאד" כותב כי הטייס הלובי נהג כלא יזבלה.

ד"ר לוקס בורקהארדט, ראש כמשלת הקנטון של באזל בשוויץ ואחד המנהיגים החשובים של המפלגה הליברלית השוויצית, הביע היום הבנה לצורה שבה נהגה ישראל במטוס אשר חדר לאזור צבאי סודי ביותר, במיוחד בהיותו מטוס של אחת האויבות הגדולות ביותר של ישראל, הרואה עצמה במצב של מלחמה עמה. ד"ר בורקהארדט סבור, כי הביקורת נגד ישראל היא מוגזמת ביותר.

פקידים שוויציים בברן מציינים את הנגינות של ישראל שהציגה את סרט ההקלטה שנמצא בקופסה השחורה, על אף שתוכנו תואם את הטענות המצריות. פקידים בברן אומרים, כי העולם אינו מעריך את מידת הגינותה של ישראל שבאה לביטוי גם בביקורת העצמית המדהימה.

מומחי תעופה שוויציים מצפים, כי לוב תפנה לסורקיה ולירן בבקשה לאסור על מטוסי אל־על לטוס בתחומן האווירי.

דיין ימסור

(סוף מעמוד 1)

נים משורת הדין, כאקט הומניטרי. כפי שנודע, נתקבל סעיף זה בהחלטה לפי הצעת שר־הבריאות, ויקטור שם־טוב, שהסתמך גם על התקדים של הפלת מטוס אל על בבולגריה בשעתו. גם אז טענה ממשלת בולגריה, שהיא לא אשמה, אך שילמה פיצויים למשפחות הנוספים. גם בקשר למטוס הלובי, אין ישראל מכירה באחריותה לתקרית, ומשום כך גם לא תשלם בעד המטוס, אלא רק למשפחות הקרבנות.

יערך דיון בכנסת

לאחר הודעת הממשלה היום במליאת הכנסת שיתמציע השר דיין, יהיה דיון. בשבוע שעבר הגישו כמה סיעות הצעות דחופות לסדר היום בקשר לתקרית והודעת הממשלה היום והדיון שיהיה אחריה, יבואו במקום ההצעות לסדר־היום.

לקראת צאתה של גב' מאיר

לקראת צאתה של ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, לוואשינגטון, לשיחות עם הנשיא ניכסון, קיימה אתמול הממשלה דיון כדיני שארך כשעתיים וחצי. בסיכום נקבע, כי החלטות הממשלה יגחו את ראש הממשלה בשיחותיה שם, במגמה לקדם שלום בין ישראל לערב בגבולות בני־הגנה. כפי שנודע, הכוונה להחלטות הממשלה השונות בנושא זה ובעיקר ההחלטה מן ה־4 באוגוסט שאף אושרה ע"י הכנסת, המדברת על הפירוש הישראלי של החלטת מועצת־הביטחון 242.

משקיפים מדיניים מעריכים, כי בשיחות ראש הממשלה עם הנשיא ניכסון יהיה עיקר השאלה כיצד להגיע למצב של ראשית מו"מ עם מדינות־ערב ובעיקר עם מצרים וירדן. בישיבת הממשלה אתמול נעבר הערכות שונות על סיכויים שישנת 1973 אמנם תהיה שנת מו"מ כזה. היו כאלה שהביעו אופטימיות בקשר לכך וכי ישראל צריכה להיות מעוניינת שלא יימשך הקיפאון המדיני, כי בעמדה של ישראל הוא כיום נוח למדי, היא נמצאת בעמדת כוח, ידידותה של ארה"ב איתנה וכל הנתונים האחרים טובים למו"מ.

הובעה גם דעה שכל עוד המצרים עומדים על עמדתם הקשוחה ועל התחייבות ישראלית מראש לנסיגה טוטאלית, יהיה קשה להגיע לפתיחות מו"מ עימה.

בקשר לכך נמסר בישיבת הממשלה הערכה ראשונה על השיחות שקיים השליח המצרי איסמעיל עם הנשיא ניכסון. מעריכים, כי אין למצרים רעיונות חדשים ואין נכונות של גמישות בעמדתם, אך דברים ברורים יותר יוודעו רק בפגישה בין הגב' גולדה מאיר עם הנשיא ניכסון.

כן מעריכים בירושלים, כי שליחות איסמעיל הוא ראשיתו של דו־שיח אמריקאי־מצרי, שעלול להתפתח בכיוון חיובי, אף עד כדי חידוש התוכים הדיפלומטיים ביניהן.

חילוקי־דעות מנעו סיכומים

(הסוף מעמ' 2)

את ההקלות באגרות חוב נושאות ריבית.

מזכיר ההסתדרות, י. בן־אהרון, חזר על עמדת ההסתדרות שיש לקבוע גג להתייקרויות בשיעור שלא יעלה על 8%. נציגי ההסתדרות אמרו שיש להקפיא את הסובסידיות על 12 המיצרכים הבסיסיים ואז יש סיכוי למנוע עליית מחירים מעבר ל־8%.

נציגי ההסתדרות הביעו נכונות להמשך בהנהלת מיסי שקיפין על מוצרי מותרות.

נציגי המעסיקים תמכו בקיצוץ הסובסידיות במתציון, ב־150 מיליון ל"י, תוך הטלת המחצית השניה על ציבור הצרכנים.

שר־החקלאות, ח. גבתי, היה בדעה שלא כל המצרכים הנוכחים חייבים להישמר במחירים הנוכחי ואין למשל כל סיבה מדוע לא ישלמו הצרכנים יותר בעד בשר בקר, שמחירו בחו"ל התייקר פי שלושה.

נקודת המחלוקת העיקרית בוועדה היא לגבי קביעת גג להתייקרויות, כשההסתדרות עומדת, כאמור, על דעתה, שאלו לא יעלו על 8%. ההסתדרות מוכנה להתחשב בהתייקרות חמרי הגלם בחו"ל, בתנאי שההתייקרות לא תעבור את שמונת האחוזים.

הוועדה הכלכלית של המעריך עמדת להתכנס מחר, לאחר הישיבה הנוספת של הוועדה לבלימת האינפלציה, לדיון בהקלות במס־הכנסה ובמדיניות הסובסידיות.

מדו"ח ועדת המישנה שהוגש אתמול למליאת הועדה מתברר כי מרבית חברי הועדה סבורים שאין להטיל על הצרכן את מלוא התייקרות המוצרים הבסיסיים, אלא את מחציתן, היינו כ־150 מיליון ל"י. כלכלני האוצר מעריכים כי המדד יעלה כתוצאה מכך באחוז עד אחוז ורבע. נציגי ההסתדרות יורם בר־זילי ומשה ברסל התנגדו להטלת חלק מן הייקור על הצרכנים וטענו כי הדבר יחייב מתן תוספת יוקר ביולי. הם גם הטילו ספק באפשרות לפצות ביעילות את מעוטי ההכנסה.

חברי הועדה סבורים שיש לראות בגוע הוצאות של הסקטור הציבורי בסך 500 מיליון ל"י, מזה 250 מיליון ל"י בתקציב ההוצאות הממשלתי.

הועדה סבורה שיש לגבש תכניות חיסכון נוספות בעלות כח כיסה. הוצעה תכנית להסכון תשלומי השכר הרטרואקטיביים, אשר תהיה צמודה למדד ופטורה ממסים לאחר שלוש שנים; חסכון סכומים נוספים יקנה זכות להלוואה בתנאים נוחים.

הועדה כציעה להתיר לישראלים לחסוך במטבע זר, בחשבון בבנקאי במטבע זר. עוד ממליצה הועדה לבדוק אפשרות להנהיג חסכון לקרקע בשיעור דיור, לשכור למשתכנים בשטח צבורי את חלקם בקרקע הבית המשותף, ולהמשיך בחיסול הבניה של מוסדות צבור תוך התמרת הקרקע.

הועדה אינה ממליצה להפקת מילווה לא נכד

ועדת המישנה לועדה המשותפת למיסון האינפלציה, בראשותו של מנכ"ל האוצר, המליצה אתמול על שורת אמצעים שמכוונים לספיגה כאו של מיליארד ל"י נוספות.

היקף ספיגה זה אינו מספיק לדעת הועדה אם יוחרגו הוצאות נוספות מתקציב המדינה. לפי הודעת נציגי הממשלה בועדה אין הצעת התקציב המדינה כוללת את הוצאות מים הבאים: 300 מיליון ל"י הדרושים לקיום מחירי מוצרים חיוניים ברמתם הנוכחית; תוספת לתקציב יצוא והגיבוש נוספות של גורמים בסקטור הציבורי המתבססת ב־300 מיליון ל"י.

אלון: הגיעה העת לתזוזה

מאת סופר "הארץ"

סגן ראש הממשלה, יגאל אלון, אמר אמש בהרצאה שנשא בפני נציגי קרן־היסוד בעולם, כי עתה הגיעה העת לתזוזה לקראת פיתרון הסיכסוך במזה"ת.

מר אלון אמר, כי אין פתרון צבאי לסיכסוך, לא משום שישראל חלשה, אלא משום שצבאות ערב אינן מסוגלות לנצח את ישראל.

ישראל לעומת זאת אינה רוצה ואינה יכולה לכפות שלום בכוח. מר אלון הדגיש, כי כל מי שינסה לכפות שלום על אחד מן הצדדים, יוביל בהכרח למלחמה. סגן ראש הממשלה העלה על גם את נכונות ארה"ב לעזור בפיתרון הסיכסוך ואמר, כי ארה"ב עלתה על הדרך הנכונה, בכך שהציעה את שירותיה הטובים לצדדים. מר אלון אמר, כי ישראל מעדיפה הפסקת־אש על תוקפנות, הסכם על הפסקת אש ועל הכל ישראל — מעדיפה שלום.

ירדן תבטל הגבלות על מבקרים ביהודה ושומרון

(ע). שלטונות ירדן עומדים לבטל את ההגבלות על המבקרים הבאים לאזור יהודה ושומרון — מסרו חוגים יודעי דבר לכתב עתים.

ההגבלות נכנסו לתוקף לפני כשלושים, ולפיהן הוגבלה תקופת שהותם של המבקרים ביהודה ושומרון לשבועיים. כן הותר למבקר להכניס עבר סכום של 50 דינרים בלבד. ירדן נהגה להטיל על כפירי הוראה זו קנסות בשיעור של 5 דינר לכל יום של שהיה נוספת בגדה המערבית, כעבר לשבועיים המותרים.

ראשי הערים ולשכת המסחר ביהודה פנו בעצומה לממשלת ירדן וביקשו לבטל הגבלות אלה, הפוגעות בהם וכבכי משפחותיהם הבאים לביקור. הם הציעו, כי אם הוראה זו לא תבוטל עלול הדבר להתקל להלוכין אם כבבע ביקורי הקיץ בעונה הבאה. כאחר שרבים יעדיפו להשאר במקומות מגוריהם במקום לצאת לנסיעה של שבועיים בלבד.

כפי שנודע לכתב עתים כשוכרון כבאו הנצוכות אתן קשבת ושלטונות ירדן עומדים לבטל את ההגבלות.

חנניה גיבשטיין:

עירית ראשל"צ תתבע הטלוויזיה

(ע). עירית ראשון לציון הגיבה ביעה פיצויים בסך מיליון ל"י על הוצאה לשון הרע נגד הטלוויזיה בעקבות שידור כתבה על הבניה בעיר, בתכנית "יכן אירועים ביום" האחרון — הודיע אתמול ראש העיריה, עו"ד חנניה גיבשטיין, בישיבה עתונאים שבעירייה בלשכתו.

בפתח ההתבגות אמר הקריין כי נראה הכתבה יהיה בניה בלתי חוקית בראשל"צ. מר גיבשטיין אמר, כי לכל אורך הכתבה שהוצגה, לא הובאה אפילו דוגמה אחת לבניה בלתי חוקית. הצגת נושא הכתבה, כפי שנעשתה, כהווה, לדבריו, הוצאת לשון הרע נגד מועצת העיריה וראש העיריה.

בתגובה על דברי ראש העיריה אמר דובר רשות השידור המיועץ לכנביל הרשות, מר אורי אבנר: "כוונת השידור שכותה תביעי לדיירים ציבוריים על הבניה והכוונה לשכנע ביקורת. עם זאת אין רשות השידור יכולה להגיב על איום בפצים, אלא בדרכים הראויות לכך."

בואי נקבע פגישה למחר...

פגישה? מהיום למחר? כל כך מהר?

כן!!!

זהו השרות שאנחנו מציעים לך אם יש לך מזגן אויר, טלויזיה, מכונת כביסה, או מקרר שלנו — כלומר של "תדיראן".

נדמה לנו שזהו השרות היחיד המוענק במהירות כה גדולה — ועל כך אנחנו גאים.

עם רכישת מוצר שלנו, בכך לא נסתיים הקשר שבינינו. אדרבא, אנחנו רואים בהענקת שרות מקצועי מהיר (תוך 24 שעות) ייעוד ומילוי חובה.

לשרת אותך נעים לנו ו... חשוב לנו מאד.

מחלקת השרות

תדיראן

תעשיות ישראל לאלקטרוניקה בע"מ

פרסום בלד / אבן יהודה

בנק ישראל

מודיע

כי ביום ג, 27 בפברואר 1973 תונפק סדרה חדשה רס"ז

של

מילווה פיתוח ל־17 שנה

סכום ההוצאה	10 מיליון ל"י
הצמדה	— הקרן והריבית צמודות למדד המחירים לצרכן — 145.5 נקודות.
ריבית	— בשיעור 6% לשנה תיפרע באורח שוטף, פעמיים בשנה.
פדיון הקרן	— הקרן תפודה ב־12 שעורים שנתיים בשנים 1979—1990.
שערי ההנפקה:	בשני ימי המכירה הראשונים תימכרנה איגרות החוב למוכ"ז ב־100% ועלישם ב־99.5%. החל ביום השלישי להנפקה ואילך תחול תוספת ריבית מוגדלת למחיר הרכישה.
השקעה מוכרת לקופות גמל	איגרות החוב מסדרה זו היגן השקעה מוכרת לקופות הגמל.

מרכז הסיוע לתעשיה הזעירה

המכון לפריון העבודה והייצור

יום עיון

הצביעה כגורם לאחזקה נאותה

יתקיים ביום שלישי, 27.2.73, בשעה 8.30 ב"בית המהנדס", רח' דיזנגוף 200 בתל־אביב

נושאי הדיונים:

- ✶ מראית האחזקה על ידי צביעה
- ✶ תפקיד צבעי היסוד במערכת הצביעה
- ✶ הצבעים והרכבם השונה
- ✶ אחזקת מכונות ומבנים תעשייתיים
- ✶ אחזקת ציוד ומבנים ציבוריים

יום העיון מיועד למהנדסים, טכנאים, ראשי צוותי אחזקה, מנהלי אחזקה

פרטים והרשמה: מרכז הסיוע לתעשיה הזעירה

רח' הברזל 4, קרית המלאכה, תל־אביב, טל. 821192 שלוחות 30, 33

הופיע ונמצא למכירה הספר

צביעה תעשיתית

מאת: יצחק הירש

מחירו: —.18 ל"י

ימכר ב־—.14 ל"י בלבד לתקופה קצרה בלבד!

שלח הזמנתך עוד היום!

מהמלצות העקה להציעה שבה בן 28060 מבקר ... ביות שבעת בית הכרם בירושלים, הכורכב מחלקות 15, 16 ו־17 בגוש 30337 וחלקות 18, 20, 64, 65, 66 ו־88 בגוש 30338.

הבית אינו כולל צדרים לבברדים אלה הוא כולל באזור מגורים שבו הותר בניה בשיעור 50% בשטח המגרש (לאחר ניכוי ההפרשות לצרכי צבור) בשתי קומות (25% בכל קומה).

ההצעות בא לשנות להיום בכתב בלבד.

אין הח"מ מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא וכל עסקה כפופה לאישור בית המשפט.

י. סלומון, עו"ד — רחוב ליליבלום 15, ת"א

אליעזר דיבון, עו"ד — רח' המעלות 2, ירושלים

כונסי — נכסים

שבע פרסים בסדינים הפתעה!

בכל יום ו' במוסף השבועי של הארץ

לוטו

השבוע בלוטו־מינימום פרס ראשון

160,000 ל"י

כיכון לעתידים

הוא מצליח בעבודתו, מקובל בחברה, אבא לילדים נחמדים. הוא הצליח גם בבחירת הדירה האידיאלית למשפחתו - דירה באחד הרובעים האכסקלוזיבים של "נוה". זו היתה לא רק קניה טובה אלא גם השקעה לדורות. הקונה דירה מ"נוה", מצטרף לחברה טובה ורוכש שכנים טובים. הכתובת ב"נוה" היא גם כרטיס ביקור.

נוה חברת בנין בע"מ

חברת בת של החברה לנכסים ובנין בע"מ

תל־אביב, רח' ארלוזורוב 53, טלפון 240122-3

פתוח בימים א'־ב'־ג'־ה' בשעות 8־1 לפנה"צ ומ־4־6 אחה"צ. בימים ד'־ו' בשעות 8־1 לפנה"צ.

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

שטר מזוייף של 100 דולר עילה לתביעה נגד בנק

(ע). — שטר מזוייף של 100 דו־לר, שנמכר לטענת משפחה בחולון על־ידי בנק לאומי לישראל, משמש עילה לתביעת פיצויים בסך 10,000 ל"י, שהחלה להתברר בשבוע שעבר בבית משפט השלום בתל־אביב.

התובעים, משה וחיה כהן, ובנם חיים מחולון, טוענים כי ב־31 ביולי אשתקד פנו לסניף בנק לאומי ב־חולון כדי לקבל הקצבת מטבע לק־ראת נסיעתם לחו"ל. הם שילמו כ־2,600 ל"י וקיבלו 625 דולר.

הבנק לא הגיב

עורך־דינם, מר אהרון טירר, טו־ען בכתב התביעה כי בעת שהותם של התובעים בוינה ניסה אב ה־משפחה להמיר שטר של 100 דולר במטבע מקומי ואז גילו פקידי ה־בנק בוינה כי השטר הוא מזוייף.

לדבריהם, נגרמו להם נזקים מרו־בים, בין היתר באלצו לחזור ארצה עשרה ימים לפני המועד הנקוב ב־של מחסור בכסף.

בכתב ההגנה שהגיש בנק לאומי לישראל, בידי עו"ד ז. ברונשטיין, מכחיש הבנק את האשמה המיוחסת לו. הבנק מאשר כי אמנם שילם ל־תובע סך 625 דולר אך טוען כי איננו יודע אם אכן היה כלול בו שטר מזוייף.

שבוע 14

חויה שאסור להחמיצה!

„אורות החג"

(בקולנוע גורדון ת"א)

בשל הביקוש הגדול של הקהל מוקרנת באולמות מלאים זה השבוע ה־14 מלודרמה סנטימנטלית וחמימה זו שבמרכזה אשה המבקשת לשוב אל בעלה. אני ג'יראדו, הרגשנית הכבה, הזכורה לקהל מבשתקה המזהיר ב„למות כאוהבה" ו„לחיות כדי להיות" מתעלה שוב לאחד משיאי משחקה.

הצופים שותפים לאורך הסרט למאבקה של אשה נפתלת הרוקמת רשת חלומות ותקוות ומסרבה להשלים עם המציאות ומזוהים עמה בשלמות.

בכנס הבינלאומי של ההסתדרות הרפואית האמריקאית בתל־אביב

פרופ' טריינין: יתכן שבלוטה מסויימת ממלאת תפקיד חשוב בחיסון מפני סרטן

(ע). אפשרות שבלוטה מסויימת ממלאה תפקיד חשוב בתהליך ה־חיסון של הגוף ואולי גם בתה־ליך החיסון נגד תאים סרטניים — הועלתה ביום א' בהרצאתו של פרופ' נתן טריינין, מהמחלקה ל־ביולוגיה של התא במכון וייצמן, בכנס הבינלאומי של ההסתדרות הרפואית האמריקאית, שנפתח ב־מלון הילטון בתל־אביב.

הכנס הבינלאומי, הנערך זו ה־פעם הראשונה מחוץ לארה"ב, מ־אורגן בישראל ביוזמת ההסתדרות ה־רפואית האמריקאית ומכון וייצמן, בשיתוף עם ההסתדרות הרפואית הישראלית ובתי־הספר לרפואה ב־ירושלים, תל־אביב וחיפה.

הצטברות ראיות

פרופ' טריינין ציין, כי ראיות ני־סויות וקליניות הולכות ומצטברות ו־מצביעות על הקשר שבין הפיקה התימוס והתפתחות הסרטן. בבמחקר, שנערך יחד עם עוזריו משך 5 שנים והגיע כעת לסיומו, גילה פרופ' טריינין, כי בלוטת התימוס הנמצאת אצל היונקים בחלל החזה, היא אי־בר אנדוקריני, כלומר איבר הפועל על ידי הפרשת הורמון. הורמון זה מפקח על שלבי ההבשלה של תאים המהווים חלק מכדוריות הדם הלב־נות, הם הממלאים תפקיד עיקרי בהגנה החיסונית נגד תאים סרט־ניים.

הופעת גידולים ספונטניים

בנסיונותיו הגיע פרופ' טריינין ל־מסקנה, כי דיכוי חיסוני המושרה ב־דרכים שונות, יהיה זה בדרכים ני־סויות במעבדה או הזדקנות בדרך הטבע — מלווה לרוב בעליה בת־דירות הופעת גידולים ספונטניים או גידולים המושרים על ידי חומרים כימיים או וירוסים.

במחקר גילה פרופ' טריינין, כי כאשר כורתים את בלוטת התימוס אצל חיות, הן אינן מסוגלות ליי־צר נוגדנים, והתוצאה מכך הלה אצ־לם עליה במספר הגידולים, לעומת חיות־ביקורת שבלוטות התימוס לא נכרתו אצלן.

בידוד ההורמון ואיפיונו

כאשר נשתלה בלוטה זו בחזרה, עלה הכושר החיסוני של החיות ושכי־חות הגידולים פחתה. ליקוי הנוגד־נים בחיות נסיוניות כרותות־תימוס תוקן לגמרי או באופן חלקי על־ידי שתילת תימוס נורמלי, שתילת תימוס הנתון בתוך תא בלתי חדיר, או הזרקה של תמציות תימוס חפשיות מתאים.

המטרה של מחקר זה, המפעים פרופ' טריינין, הניסויים המבוצעים במעבדה, מכוונים לבידוד ההורמון התימוס ואיפיונו. גבדיקת השפעתו על תדירות הופעת סרטן במערכות ני־סויות שונות, ויתכן שהזרקת ההור־מון־התימוס לבני־אדם תגביר את כושר ההגנה שלהם בפני מחלת ה־סרטן.

זריקה מעוררת מחלה

פרופ' מיכאל סלע, ראש המכון ל־אימונולוגיה כימית במכון וייצמן, אמר בכנס הבינלאומי, כי דלקת קרום־המוח אלרגית־נסיונית, היא מ־חלה הנגרמת בחוליים, ארנבות, חולדות וקופים על ידי הזרקה חד־פעמית של תרכיזרמה או בת־השיד־רה. את ההרקה־מעוררת־המחלה יש לבצע בתחליב־שומני הכולל חיידקי שחפת מומתים.

מבחינת הסימנים הקליניים — שיתוק גפיים או שיטיים ברקמה — ניתן לראות במחלה זו גם דגם של מחלת הטרשת הנפוצה (מולטיפל סקלארוזיס). הענין הרב שמקדישים

מדענים ישראלים דיווחו על מחקריהם ביום הראשון של הדיונים

עוד אמר פרופ' דנון, כי כדו־רית אדומה מתחילה את חייה כתא בעל גרעין משלו, ובבוא העת היא מתחלקת לשני תאים ואלה מתחלקים עוד פעמים נוספות. בשלב זה קורה דבר מפתיע: התאים העסוקים בה־מגלובין, אותו חלבון הקושר את ה־חמצן הבא מן הריאות ונושא אותו אל התאים והרקמות — פולטים את גרעיניהם וממשיכים לחיות ללא גר־עינים, כלומר, הם מאבדים את יכול־תם להתחלק־להתרבות.

פרופ' נתן טריינין

החוקרים לדלקת קרום־המוח אלרגית־נסיונית הוא משום שקיים קשר אפ־שרי בינה לבין הטרשת הנפוצה, ש־היא מחלה שכיחה אצל האדם.

דיכוי בחומרים סינטטיים

צוות מדענים שעבד יחד עם פרופ' סלע — פרופ' רות ארנון, גב' דבו־רה טייטלבום, גב' סינתיה ווב, ד"ר אשר משורר וד"ר צבי הירשפלד — גילה בשנים האחרונות שניתן להכין במעבדה חומרים סינטטיים (פולימ־רים של חומצות אמיניות), שבעזר־תם ניתן לדכא את המחלה ביעילות. הדיכוי מתקבל כאשר חומרים אלה מוזרקים תוך 5 ימים מיום מתן ה־הזרקה הגורמת למחלה. נסיונות אלה עשויים להביא למספר השלכות אפ־שריות של הריפוי של מחלת ה־טרשת הנפוצה.

פרופ' דוד דנון, מהמחלקה לאול־טראסטרוקטורה ביולוגית במכון וייצ־מן, סקר בהרצאתו את השינויים ב־קרומים של כדוריות־הדם אדומות מז־דקנות, וכן את בעיית מנגנון ה־הזדקנות של תאים.

120 ימי־חיים לכדורית

הוא אמר כי בכל מילימטר מעוקב של דם הזורם בגופנו יש כ־5 מליון כדוריות אדומות. תפקידן הביולוגי המוגדר הוא להעביר חמצן מן ה־ריאות אל הרקמות. כדורית כזאת חיה בגופנו 120 יום ואז היא עוברת מן העולם. מעקב אחרי מהלך חייה של הכדורית מעמיד לנו דגם לתה־ליך שסופו הזדקנות וכליה. אחד ה־דברים שאנו מנסים לעשות הוא לל־מוד את הביולוגיה של ההזדקנות — כחלק מהתחקות אחרי התהליכים ביו־לוגיים וסטרוקטורות ביולוגיות.

התבגרות תוך יום־יומיים

תוך יום־יומיים מתבגרים התאים אלה והופכים לכדוריות דם אדומות העוסקות רק בהעברת חמצן ופחמן דו־חמצני.

מצב זה, ציין פרופ' דנון, עומד לכאורה בניגוד למושגינו על החיים בכלל, שכן פעילותם של יצורים חיים זהותה לא אחת עם כושר הפר־יות שלהם, או לפחות עם תקופת הפוריות. כדוריות אלה, במשך 120 הימים שנותרו להן לחיות, עושות את דרכן הלוך ושוב בתוך מעברים צרים וזרמים סוערים, „ללא חלקי חילוף", שכן בהעדר גרעין לא נוצ־רים בהן חלבונים חדשים, וכל מה שהיה בהן חייב להחזיק מעמד עד הסוף.

תוחלת החיים

לשאלה, אם כתוצאה מעבודות ה־מחקר יגדל הסיכוי להאריך את חיי האדם, השיב פרופ' דנון: „להאריך ימים מעבר למה שהוכתב לנו — מ־בחינה תורשתית — לאו דווקא. אך לם במציאות, לפחות חלק מאתנו אינם משלימים את כל תוחלת החיים שניתנה לנו. זאת עקב הלחץ ה־סביבתי והחברתי שבו אנו נתונים. אילו לפחות יכולנו למלא ביעילות את תפקידנו בלי לדעוך באיטיות מגיל צעיר יחסית, ורק עם סיום התוחלת לפרוש במהרה, כפי שעו־שה זאת הכדורית האדומה — היתה לנו תקוה מעודדת, אם כי אין בה כדי לסייע או לקדם את המחקר ה־סרטני המדעית.

מורי הדרך יעלו הסתייגויות בפני ועדת הכלכלה

בזכירות איגוד מורי הדרך עומדת להעלות בפני ועדת הכלכלה שורה של השגות והצעות לגבי חוק שירו־תי תיירות בנושא הנוגע למורי דרך מוסמכים.

כזכור, הגישה הנהלת משרד ה־תיירות הצעת חוק לשירותי תיירות אשר אושרה בקריאה ראשונה ו־הועברה לדיון בפני ועדת הכלכלה של הכנסת. איגוד מורי דרך מוס־מכים, הפועל מכוח המחלקה לאי־גוד מקצועי בהסתדרות, עומד להע־לות בפני הועדה הצעותיו במגמה לעשות את החוק בר־ביצוע הלכה למעשה.

האיגוד מנהל משא ומתן גם עם הנהלת משרד התיירות על דרכי ה־טיפול בנושאי אתיקה מקצועית, משמעת, הדרכה, הסמכה ושיעור תג־מיתם של מורי הדרך.

מחוגי האיגוד מביעים תקוה, כי בעקבות דיונים אלה ינהגו הסדרים מתאימים לענף חשוב זה.

נעצר חשוד שלישי בתקיפת אשה תושבת אשדוד

(ע). — משטרת אשדוד עצרה את־מול בבוקר עולה שלישי מגרוזיה, החשוד בהשתתפות בתקיפת תושבת העיר וקרובים שניסו להגן עליה.

הפרשה החלה בליל שבת, כאשר עולה מרוסיה היתה בדרכה לביתה בשכונה ר' באשדוד. בפינת אחד ה־רחובות נטפלו אליה מספר עולים מגרוזיה והציעו לה הצעות מגונות. האשה פנתה לבנין הסמוך בו מתגו־ררים קרובי משפחתה וביקשה מהם ללוותה לביתה.

אחד הקרובים גבר בן 64, נלווה אל האשה, וכשהבחינו בו הגרוזי־נים החלו להכותו. בנו של המותקף, בן ה־24, חש למקום והותקף גם הוא. השניים נמלטו בלווית האשה לדירתם, כשקבוצת הגרוזינים רוד־פת אחריהם.

הגרוזינים פרצו את דלת הדירה הנעולה והמשיכו להכות את שני הגברים. בינתיים הוזעקה למקום ה־משטרה ועצרה אחד התוקפים. גרו־זיני נוסף, החשוד בהשתתפות בת־קיפה, הסגיר את עצמו למשטרה בש־בת בערב. האתמול בבוקר נעצר החו־שד השלישי.

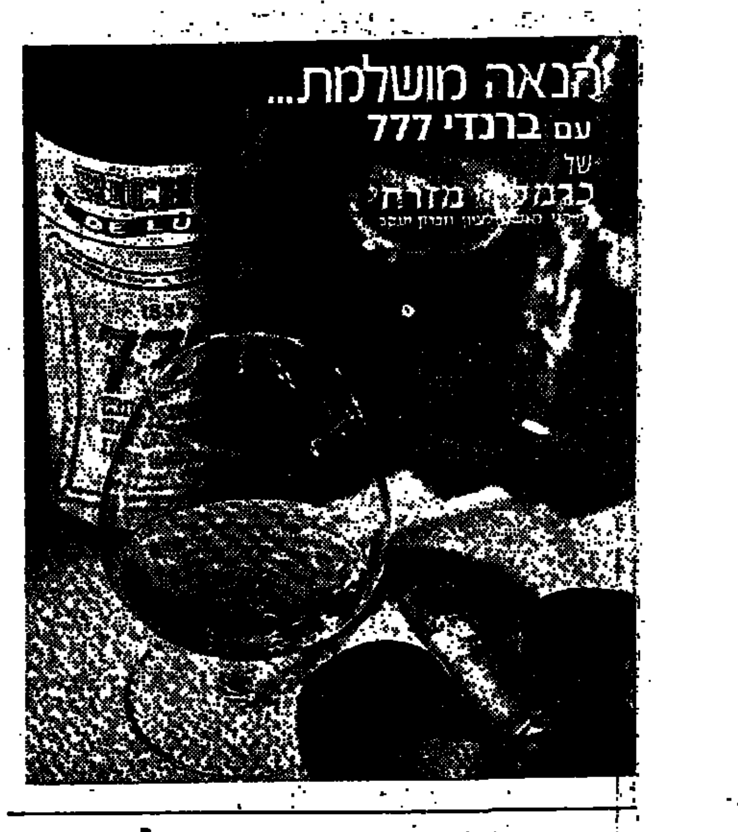

אבי־יונה: מחזה המלחמה על הסרקופג באשקלון הוא קרב בגלי פולשים

מאת אבינעם היימי
סופר „הארץ"
לענייני ארכיאולוגיה

מחזה הקרב בתבליט המקשט אחד משני הסרקופגים מאשקלון, מתאר מלחמה בין יוונים לברברים; ו־צפיפות הדמויות על הארון מעידה על תאריך במאה ה־3 לספירה — כך כותב פרופ' מיכאל אבי־יונה בחו־ברת האחרונה של „חדשות ארכי־אולוגיות" היוצא מטעם אגף העתי־קות.

בגילוף ניכרת השפעת האסכולה הרודית־פרגמנית (מלשון רודוס ו־פרגמום), רמתו האמנותית גבוהה מזו של הסרקופג הראשון מאשקלון (המראה את ירידת האשה המתה שאולה), ומלאכת הארון דומה ל־ארון „קרב האמזונות" בחצר מוזי־און רוקפלר שנמצא בשער בקי־סריה.

„מכסה נאהבים" גם על ארון זה

גם על מכסה ארון זה — שרועה נמצא מאוחר יותר מן הארון עצמו — יש זוג שוכב על מיטה מעוטרת („קלינה"). על שולי המיטה מראים מזמות ציד. ראשי הזוג נשארו גלו־ביים, כמו בסרקופג האחר מאשקלון.

לפי כל הסימנים, כותב אבי־יונה, הכוונה במחזה המלחמתי — לקרב שניהלו מלכיה ההלניסטיים של פר־גמום שבחוף המערבי של אסיה הקטנה נגד הגלים שפלשו במאה ה־3 לפנה"ס לאסיה הקטנה. במרכז החזית נמצא מקום יווני עוטה שריון הלניסטי; סביבו: בחלק העליון של הארון, פר־שים ורגלים יוונים עם קובעים לראשם. אחרים מהם מוטלים חל־לים. בחלק התחתון של הארון מתו־ארים הברברים, רובם ערומים לגמ־רי, חוץ מאחד ממנהיגיהם הנראה רכוב על סוס שחייל יווני אוחז ב־שערו ומושכו אחורה.

כבואה תאורים לירידה שאולה

הארון האחר, מעוטר באחד ה־צדדים הרחבים בתאור מיתולוגי ידוע יפה, שנשתמר על כמאה ארונות ו־המובא בארון באשקלון באופן תמ־ציתי מאד, עם שלוש דמויות פו־עלות בלבד: חטיפת האלה פרספו־נה, בת דמטר אלת הפוריות, ע"י אל השאול היווני האדס. היא נא־בקת עם החוטף על מרכבתו הרתו־מה לשני סוסים, כשהאל הרמס „מו־ביל הנשמות" (פסיכופומפוס) מחזיק במושכות ורץ לפני המרכבה.

מן הרקע החלק הגרבותים בין הדמויות ניתן להסיק שהתאור מבוסס על מקור קלאסי — אך הבצוע הגס והשמוש הרב במקדח מעידים על תאריך מאוחר, המאה ה־3 לספירה. זה תאריך מאוחר קצת יותר ממשהניח אבי־יונה לסרקופג זה לראשונה.

עוד 8 דרוזים נעצרו כחשודים בריגול סורי

(ע). עוד שמונה דרוזים מ־מגדל שאמס ובקעתה נעצרו אור ל־יום א' כחשודים בהשתייכות לרשת הריגול המתבלה שפעלה בשירות ה־מודיעין הסורי.

נמסר שבעקבות חקירת החשודים צפויים מעצרים נוספים. בסך הכל נעצרו עד עתה 42 חשודים מכפרי הדרוזים ברמת הגולן.

ירושלים

אדיסון — אהובה על כולם
אוריון — הבוקרים
אורנע — פסטיבל בנגלדש
ארנון — הצד השני
הבירה — זנב העקרב
חן — הספירה לאחור
ירושלים — המקשר
סמדר — קורותיה של קטינה
עדן — תופן דינמיט
רון — הכמהים לאהבה

חיפה

אורה — סיפורה של גרושה
אוריון — ג'ורדון הנוקם
אורלי — פילגש לסוף שבוע
אמפיתיאטרון — אגרוף הברזל
ארמון — הארגון
בית רוטשילד — אין סרט
גל־אור — אסטרגל
חן — הלילה הנצחי
מוריה — המערבולת
מירון — חרב לשטן
עצמון — תפוס לי כרגל
עממי — יום א' הארור
פאר — הצד השני
רון — הכמהים לאהבה
שבים כרמל — מגפים

קריות (חיפה)

אורות — העננות נעורים
בית העם — האני קולדר
היובל — השור האלגנטי
זהר — הלילה של האיגואנה
יובל אור — הקרית בולטנורג
נייגן קרית ים — צירוס בצל הפחד
סביון — האני קולדר
ספיר — בכה השביתה

חדרה

גן־זהר — הפריצה לגבעת השטן
חוף — חטיפת באויבג 707

רמת השרון

כ"ד — התחול בעל השש הגבת

פתח־תקוה

הדר — הארטיסטים בנבא
היכל — שיר הפלפנים הגדול
שלום — ריפיפי 70

הרצליה

דוד — זרע האנדרומדה
דגניה — ממשיכים לקרוא לי טריניטי
תפארת — נורית
היכל — סיפורה של גרושה

נתניה

אסתר — ההתיכה מקנס סיטי
גיל — סירים המשע
סטודיו — מרי מלכת הסקוטים
שרון — ההלום הלהט

ראשון־לציון

תפארת — מיסטי

רמת־גן גבעתיים

אורדע — ברוס לי איש הזעם
אורלי — מרד הנערים
ארמון — המנוחה של דוריאן גריי
אואזיס — הצד השני
גל־אור — שחר של אהבה
הדר — סיפורה של גרושה
לילי — דידיד קופרפילד
רמה — אלופי הקאראטה
רמת־גן — סלוטר
שבים — בית חולים

חולון

ארמון — הפראים הנודדים
רינה — מציצים

בת־ים

אורנים — ד"ר ז'יואגו
רמת־יוסף — רוצה להאמין
בת־ים — שור הפלפנים הגדול
עצמאות — ממשיכים לקרוא לי טריניטי

יפו

צליל — מזימות בינלאומיות

תל־אביב

אופיר — המפתח הוא המפתח
אורלי — המגדל הגדול
אלנבי — המבדק
אסתר — בסימטאות הכרך
בן־יהודה — ברוס לי איש הזעם
גורדון — אורות החג
גת — הצד השני
דקל — לילות בוקצ'יו
הוד — איזה מין במנסיה
זמיר — יצרים סוערים
חן — מלחמתו של פרשי
מוגרבי — כל מה שרצית לדעת על המין ולא העזת לשאול
מקסים — אוהבה נוסה קופנהגן
מרכז — בערת הקראטה
מתמיד — האלוף הסיני הזועם
סטודיו — פליני — „רומא"

עדן — במעגל האהבה
פאר — קבריט
קריטריון — הרתיעה
פריז — הצגת הקולנוע האחרונה
צפון — נקמת הבן
רמת־אביב — סלמונקו
שדרות — התפוח המכני
תכלת — מיני ומוסקוביץ
תמר — האלוף בעל הזרוע האגהה
תל־אביב — סלוטר

אופיר טורס בע"מ

מקדמת בברכה את
באי כנס מועצת
המנהלים של
HEBREW UNION COLLEGE
JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
ומאחלת להם
דיונים פוריים
ושהיה נעימה
בישראל

תחרות פתוחה למלחינים
לפסטיבל
שירי אידיש 73

הפסטיבל יתקיים ב„היכל התרבות" בחוה"מ פסח תשל"ג.
3 פרסים כספיים לזוכים.
הפרסים יחולקו לפי הצבעת קהל הצופים באולם.

★ ★ ★

מלחינים המעוניינים להשתתף בתחרות יגישו לחנים לשירים מתוך הספרות הקלסית באידיש
למשרד גלבוע, ת"א, רח' מונטיפיורי 25, עד 10.3.73 בשתי מעטפות סגורות עם סימן היכר זהה כשבאחת הלחן ובשניה שם וכתובת מדויקים.

★ ★ ★

מלחינים המעוניינים לקבל שירים להלחנה יפנו למשרד גלבוע, ת"א, רח' מונטיפיורי 25 ביום ג' 27.2 וביום ד' 28.2 בין השעות 7—5 אחה"צ.

תיאטרוני ישראל

הערב 26.2

הבימה:
מכתבים בונציה: תל־אביב האולם הקטן
צוואתו של כלב: תל־אביב האולם הגדול
הכנסת כלה: נתיבות

הקאמרי:
השפעת קרני גאמה על צפרני החתול: צפת
אלופי העונה: תל־אביב
יעקבי ולידנטל (שם זמני): צוותא

התיאטרון העירוני חיפה:
חפץ: ירושלים

עירית עפולה

לפי חוק עזר לעפולה רחובות 1963 ניתנת בזה הודעה לכל בעלי הנכסים בגושים הרשומים מטה, כי מועצת העיריה במליאתה מיום 13.2.73 החליטה על בצוע עבודות סלילת כבישים, מדרכות ותעלות קיר נקוז בגושים והרחובות הרשומים מטה אשר ישמשו את בעלי הנכסים הגובלים בגושים והחלקות הנ"ל.

בעלי הנכסים יחויבו בהתאם בהתאם לחוק.

1) גוש 16778 — רחובות: שבאזי, ברוכוב, גורדון, כצנלסון, סוקולוב, ק.ק.ל., יהודה הלוי. חלקות: 356—378; 363א—366א; 379א—396א; 345—347; 350, 387; 412—425; 430א; 432—451; 400א—410א; 457—474; 583, 584; 1315—1323; 1321א; 1353; 1355—1361; 1413—1428.

2) גוש 16774 — רחובות: יצחק שדה, אסף שמחוני, אליהו גולומב, רימונים, טרומפלדור. חלקות: 479—489, 704 — סלילת מדרכה בלבד: 571—649; 489—528; 531; 533; 535; 537, 539; 624א—631א; 635א—639א; 641א, 643א; 1385—1403.

3) גוש 17025 — רחובות: הגנה, פלמ"ח, הצנחנים, רש"י. חלקות: 785—815, 817, 823, 824, 831, 240, 864, 846, 847, 874, 875, 877, 889—905; 916—918; 916א, 996, 1439, 1432, 1444, 1445, 1450—1458, 1222, 1343, 1348.

ש. שחורי, ראש העיריה

הערב בטלויזיה

משדר שירות:

הקדם חגורה למכה

מטעם משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות.
הפקה — שירות הסרטים הישראלי

בגל המתחדשים בקיבוץ הפסטיבל!
בכל יום ו' במוסף השבועי של הארץ

צלום ספרים
בלי לפרק דפים
פוטו אופנהיים
ת"א, רחוב מלצ'ט־חובבסקי 5
טלפון 52598

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט מיוחד עם אמנים־עולים מברית־המועצות

היכל התרבות תל־אביב
היום, בשעה 8.30 בערב
שלום רונלי־ריקליס — מנצח
סולנים:
אלכסנדר לאבקו (כנר)
שלמה טרובשניק (אבובן)
אלכסנדר וולקוב (פסנתרן)
איסר בושקין (באס)
מיכאל מאיסקי (צ'לן)

מכירת הכרטיסים:
בקופת התזמורת הפילהרמונית הישראלית, היכל התרבות, בין השעות 10—13, 16—18 ובמשרד „אומנות", דיזנגוף 118. בערב הקונצרט, בקופת היכל התרבות.

המחירים:
8.—, 11.—, 14.—, 17.—, 20.—, 22.— ל"י.
20% הנחה למנויים לפי תלוש מס' 103.

לשכת חשבונאים ויועצי מס מוסמכים בישראל

מחוז תל־אביב

מחר, יום ג' 27.2.73 בשעה 15.45 (3.45)
תתקיים הרצאתו של

א. מר סלים מועלם סגן נציב מס הכנסה
על הנושא:
"שינויים בהוראות נהול חשבונות 1973"

ב. עו"ד גרשון לב (מנציבות מס הכנסה)
על הנושא:
"פסיקה לאור נהול חשבונות"

במועדון הלשכה, נחלת בנימין 12 ת"א.

השבוע מסתיימת מכירת סוף העונה של

אומן

נצלו את הימים האחרונים ותהנו מההנחה הגדולה של

20% הנחה

על כל המלאי

תל־אביב: רח' אלנבי 100
ירושלים: דרך יפו 42 (כבר ציון)
חיפה: רח' הרצל 18 (בית הקרנות)

אומן

מול הסתה נגד ישראל - אחדות לאומית

הנהלת גח"ל קוראת לאזרחי ישראל לעמוד ללא רתיעה נגד מסע ההסתה, המוסיף להתנהל, נגד עמנו וצבאו, בקשר עם יירוט המטוס הלובי מעל סיני. טרגדיה אנושית מנוצלת, כדי להעליל על מפקדי צה"ל, כי הם גרמו בכוונה להרג בקרב הנוסעים. יש לדחות ללא סייג את עלילת הכזב הזאת. העובדות הבדוקות הוכיחו, כי המפקדים והטייסים פעלו מתוך דאגת אמת לבטחון המדינה ולשלום תושביה.

התביעה להקמת ועדת חקירה בין־לאומית, פוגעת בזכויותיה של ישראל כמדינה ריבונית; חובה להבהיר לכל הגורמים, כי אין להעלות על הדעת שישראל תקבל דרישה כזו. כל חקירה היא בסמכותה של ישראל בלבד.

במבחן המוסרי, בו נמצאת המדינה, יש לעמוד מתוך אחדות לאומית.

גח"ל
גוש חרות־ליברלים

עובדת סוציאלית ביטלה תלונתה וגרמה לזיכוי נאשם בתקיפה

המשטרה שוקלת העמדת העדה לדין

(ע). עובדת סוציאלית בעיריית תל־אביב הוכרזה אתמול כעדה עוינת במהלך משפט נגד נאשם בתקיפתה.

עקב עדותה זיכה שופט השלום, מר חיים שפירא, את הנאשם. נודע, כי המשטרה כנראה תעמיד את העובדת הסוציאלית לדין, באשמת מסירת עדות סותרת.

הכיה בה כוס

לדין הועמד משה אראדי (23) מיפו. התובעת, קצינת המשטרה, עורכת־דין יעל לב־ארי, טענה כי באפריל אשתקד ביקרה בביתו ביפו עובדת סוציאלית בשם לאה ליבה. הנאשם ביקש ממנה כי תעזור לו במצוקת הדיור שלו. העובדת הסוציאלית השיבה כי אין זה מתפקידה, והמליצה בפניו לפנות למחלקת השיכון בעיריה.

לדברי עו"ד לב־ארי, בתגובה לדברי העובדת הסוציאלית, הקף ארבה הנאשם והשליך לעברה כוס שפצעה אותה. אראדי הועמד לדין כנאשם בתקיפת עובד ציבור.

בבית המשפט אמרה העדה לאה ליבה, כי איננה זוכרת כיצד הגיעה הכוס לצוארה וכיצד נפצעה. לדבריה אין היא זוכרת את דברי הנאשם לפני שנשברה הכוס.

תובעת המשטרה רעננה את זכרונה של האשה, על סמך עדותה במשטרה, ואז התייחסה העדה כי היא נזכרת שאכן הנאשם קצת כעס עליה, אך היא לא הסתכלה כעיין צפה הכוס לעברה.

התנהגות שאינה מוסיפה כבוד

לפי בקשת התביעה, הכריז השופט על העובדת הסוציאלית כעדה עוינת. השופט קבע, כי העדה לא סיפרה את כל הידוע לה, וציין כי עובדי ציבור המבקשים את הגנת החוק, מן הראוי שיידעו לכבד ולכבד את עצמם. התנהגותה, קבע, איננה מוסיפה כבוד למוסד בו היא עובדת.

השופט החליט כי על סמך עדותה יש לזכות את הנאשם, אך עם זאת הורה לו לחתום על התחייבות בסך 500 ל"י להימנע מעבירות שיש בהן אלימות.

דרכים ומבנים עתיקים נחשפו בכביש גיתית

מאת יהודה אריאל, סופר "הארץ"

בספר דרכים עתיקות, בחלקן סלולות ואחת חצובה בסלע, נתגלו אגב פריצת דרך חדשה לנחל גיתית ד־לנחל כוה, שמצפון למעלה אפרים. באותו התוואי שלפי ידיעה עובר נידיורק סיימס מן השבוע שעבר נסלל בו כביש לאורך הירדן.

עם התחלת פריצת הדרך לפני שבועות מספר, בנוך על־ידי עובד אגף העתיקות, מר עמנואל דמתי, והעתונאי לארכיאולוגיה, מר צבי אילן, סקר שגילה דרך עתיקה ברוחב 2 מטר התחומה באבני שוליים.

נראה שזה קטע של הדרך הרומית העולה מפצאל לכיוון שכם. דרך אחרת חצובה בשיפולי המדרונות ורוחבה 4 מטר, ומניחים שעלתה לשכם דרך עמק דגן. דרך זו מצטלבת עם דרך רומית נוספת העולה מאיזור הג'יפטליק לכיוון כפר יגון.

באותו האזור העלה הסקר 7 אתרים שכנראה בהם חרסים מתקופה הרומית וכמי ימי הביניים. בתוכו חצרות עם מגורי רועים ואחד בהם שימש כנראה כביצר־תצפית לסביבה.

"בנק ישראלי לתעשיה" לא יתמזג עם "הבנק הבינלאומי הראשון לישראל"

יחודו ישמר גם לאחר שיירכש על־ידי חברת פ.י.ב.י. אחזקות בעלת "הבנק הבינלאומי"

(ע). — בנק ישראלי להשקעה לא יתמזג עם הבנק הבינלאומי הראשון לישראל, אלא ישמור על מעמדו העצמאי, כאשר יסתיים המשא ומתן על רכישתו על ידי חברת פ.י.ב.י. אחזקות, שהיא בעלת הבנק הבינלאומי הראשון.

על כך מסר אתמול ה"ה א. פריבצ'ק, יו"ר מועצת המנהלים של בנק ישראלי להשקעה, וא.ד. קמחי, מנכ"ל הבנק, במסיבת עתונאים, שנערכה ב"בית סוקולוב" בתל־אביב לרגל פרסום מאזן הבנק לשנת 1972.

משא ומתן ממושך

החוגים בענין, כי יש להניח שהמשא ומתן על העברת הבעלות ימשך זמן רב, כמו שהמניות של הבנק מצויות בידי אלף איש, וקונן שחלק מהבניה ישארו בידיהם. רוב בעלי המניות ההתאחדות התעשיינים התנגדו למיזוג עם הבנק הבינלאומי הראשון, אולם הסכימו לתכונה הנוכחית, שלפיה יישמר מעמדו העצמאי של הבנק.

לפי התוכנית, ימשיכו שני הבנקים, שישתייכו לחברת פ.י.ב.י. אחזקות, לספק שירותים בנקאיים כלליים, ואילו בנק ישראלי לתעשיה יעסוק באורח בלעדי בהלוואות לפיתוח התעשיה.

נוסף לכך, תישמר ההשפעה של התאחדות התעשיינים בבנק, ויהיו לה 26 אחוז מהקולות באסיפה הכללית, בזכות המניה המיוחדת שלה. לפי הצעתה ייבחר חלק מההנהלה, כולל היו"ר, והמשרד הראשי של הבנק יהיה בבית התאחדות.

גידול ב־84 אחוז

מאזן הבנק ב־1972 גדל ב־84 אחוז והסתכם ב־186.7 מיליון ל"י. הרווח גדל ב־85 אחוז והסתכם ב־3.5 מיליון ל"י. הרווח נטו, לאחר הפרשת מס, הסתכם ב־1.8 מיליון ל"י. עם זאת לא הוחלט על חלוקת דיווידנד.

מר קמחי ציין, כי הרחבת היצור בתעשיה, הגדילה את הדרישה לאשראי להון חוזר ולהשקעות. הדרישה עלתה לאחרונה בהרבה על ההיצע של הבנק בתחום זה, בגלל המדיניות המוניטארית. האשראי הכולל של הבנק גדל בשנת המאזן ב־84 אחוז והסתכם ב־130 מיליון ל"י.

גיוס הכספים למימון ההשקעה בתעשיה נעשה באמצעות הנפקת אגרות חוב בסך 8 מיליון ל"י על־ידי חברת הבת. הכימון של הבנק, שמאזנה גדל ב־29 מיליון ל־43 מיליון ל"י. ב־1973 עומדת החברה להנפיק אג"ח בסך 15 מיליון ל"י.

גידול פקדונות הציבור

מנכ"ל הבנק הוסיף, כי מאזני הבנק ופקדונות הציבור במטבע ישראלי בו גדלו ב־6 השנים האחרונות פי שלושה לשמת הגידול במערכת הבנקאית כולה במדינה. בשנת המאזן האחרונה גדלו הפקדונות ב־80 אחוז והסתכמו ב־140 מיליון ל"י. ההון העצמי גדל ב־26 אחוז והסתכם ב־12.1 מיליון ל"י.

ההכנסות גדלו ב־50 אחוז לעומת גידול של 44 אחוז בהוצאות. בשנה החולפת פתח הבנק שני סניפים חדשים במרכז חולון וברחוב ולפסון בת"א, ובקרוב ייפתח סניף בקרית אריה בפתח תקוה, שיהיה הסניף העשירי של הבנק. הבנק רוצה לפתוח סניפים נוספים באזורי תעשיה, ובקשר לכך הגיש תכנית ל־3 שנים לאישור בנק ישראל.

כן מסר, שעדיין נמשכים ההליכים לגביית החוב של מיליון ל"י מבעלי חברת סיטי פיננס בלונדון, שפשטה את הרגל, במסגרת תביעת חוב של 10 מיליון ל"י. שהוגשה על ידי בנקים אחדים בישראל.

אב ובנו נענשו על גרימת מוות בתאונת דרכים

(ע). תושב בית לחם הגלילית, שבנו בן ה־16 הצי לקח ללא רשותו וללא ידיעתו את מכוניתו, נסע בה וגרם לתאונה בה נהרג צעיר מהרוכבי המקום — הורשע בבית משפט השלום בגרימת מות ונידון ל־5,000 ל"י קנס, שלושה חודשי מאסר־על־תנאי ושלושה חודשי פסילת רישיון.

האב חיים קאופמן (53) הואשם על־ידי עו"ד ראובן בן־חורין, סגן בכיר לפרקליט מחוז חיפה והצפון, כהשאיר בשעות הערב את המפתח בתוך מכוניתו, וזאת בידעו עד כמה להוט בנו לנהוג בה, לאחר שנהג במכונית כבר פעמים מספר ברשותו של האב ואפילו בהדרכתו.

לטענת התביעה, אותה קיבל בית־המשפט, צריך היה האב לצפות מראש כי הבן עלול לקחת את המכונית ולנסוע בה ללא רשותו.

התאונה, שבעטיה הורשע האב, אירעה ב־14.11.70. הבן, יצחק קאופמן, סיפר לאביו, אותו פגש ביום התאונה ליד מכוניתו, כי הוא הולך לרכב על סוסה. מההתהלך האב מהמקום נכנס הבן — שברשותו לא היה רשיון נהיגה — למכונית, לקח עמו חברים מספר ונסע לטייל בכביש בית־לחם הגלילית — אלונים. תוך כדי נהיגה ירד מהכביש, חזר ועלה עליו, סטה שמאלה מחוסר בקיאותו בנהיגה, והתנגש במכונית שבאה ממול. כתוצאה מההתנגשות מצא את מותו א. קפרי (21), בנו של אחד מחברי המושב, שחזר אותה שעה מנצרת, לאחר שהתנדב להסיע במכוניתו לבית־החולים יולדת ערבית מכפר שכן.

יצחק קאופמן (הבן) הורשע בגרימת מוות, בנהיגה ללא רשיון, שימוש ברכב ללא רשות ובנהיגה ללא ביטוח, ונידון לשלושה חודשי מאסר בפועל, פסילת רשיון ל־10 שנים וקנס של 3,000 לירות.

עם סיום משפטו של הבן הועמד האב לדין באשמת גרימת מוות וזאת למרות שלא ידע מראש על מעשיו של בנו.

בפסק־דינו המנומק קבע השופט י. בר־זאב, כי הוא מקל בעונשו של האב וזאת בהתחשב בעובדה שבנו הורשע, נידון למאסר וגרם למות ידידו.

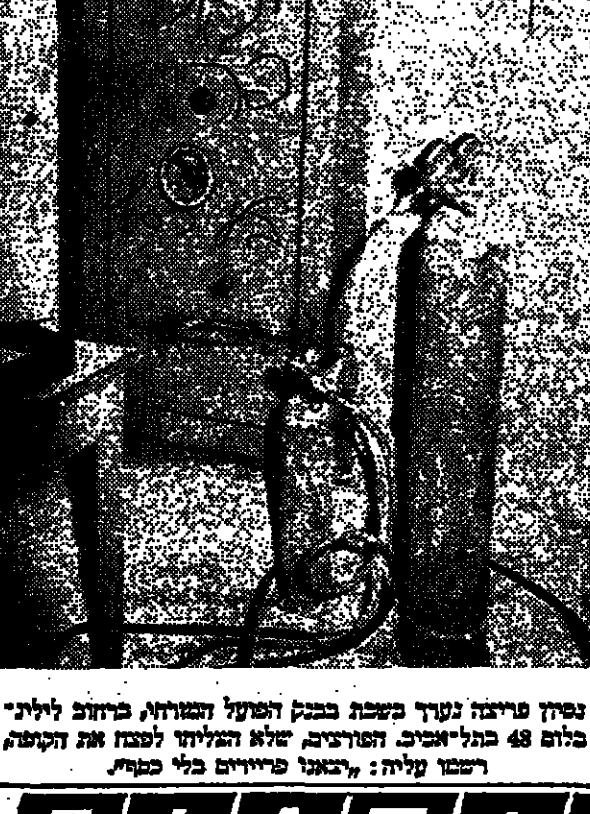

נסיון פריצה נערך בשבת בבנק הפועלים המזרחי, ברחוב ליליינבלום 48 בתל־אביב. הפורצים, שלא הצליחו לפתוח את הקופה, רשמו עליה: "רבאני פריירים בלי כסף".

נעצר חשוד בהצעת שוחד לשוטר

(ע). חשוד בהצעת שוחד של 50 ל"י לשוטר, שרשם לו דו"ח על עישון בקולנוע תמר בתל־אביב, נעצר על ידי המשטרה. החשוד, יוסף קשאני מתל־אביב, הובא אתמול בפני שופט, שציווה לשחררו בערבות כספית עד להעמדתו לדין.

300 גוררי רכב הכריזו שביתה לאחר כשלון 2 פניות לבג"צ

שייכים לאיגוד המוסכים המאיים בהשבתתם ✶ במכרז לגרירת רכב זכתה חברת מגור

(ע). — 300 גוררי רכב בארץ, המשתייכים לאיגוד המוסכים בישראל, פתחו אתמול בשביתה כללית, במחאה על כך, שהמשטרה העניקה את זכות הגרירה של רכב לאחר תאונה לחברת מגור, שאינה משתייכת לאיגוד. על השביתה הוחלט לאחר ששתי פניות לבג"צ נדחו, תוך השמעת ביקורת על חברת מגור.

מזכיר איגוד המוסכים, מר צבי פיק, אמר אתמול במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב, כי השביתה עלולה לשבש את התחבורה המוטורית במדינה.

אם המשטרה לא תשנה את עמדתה, לא יהיה מנוס מהשבתת כל המוסכים, אמר.

רק במקרים מיוחדים

איגוד המוסכים הקים מטה חירום, ורק במקרים מיוחדים ייענה לפניית המשטרה לגרור רכב החוסם כביש, בעקבות תאונה. לדברי נציג האיגוד, אין חברת מגור מסוגלת כיום לבצע את הגרירה, משום שעומדים לרשותה שני גוררים קלים בלבד, והיא ביקשה מהמשטרה ארכה של שלושה חדשים, לשם רכישת גוררים. 220 גוררים רוכזו בחניונים בערים הגדולות, והנהגים שלהם נבעלו עד תום השביתה.

מר פיק ציין, כי השביתה פרצה לאחר שהמשטרה ביטלה הסדר, שהיה קיים מאז 1967, עם הגוררים. לפי הסדר זה, פנתה המשטרה בכל מקרה של תאונה למוקד תורן של הגוררים בכל אזור בארץ, והמוקד היה משגר גרר לפינוי הרכב שנפגע בתאונה. בדרך זו בוצעו מידי שנה 26 אלף גרירות.

"מחירי דמפינג"

ההסדר בוטל לאחר שחברת מגור זכתה במכרז של המשטרה. מר פיק הטעים, כי חברה זו, שהוקמה לאחרונה, הציעה מחירי דמפינג של 20 ל"י עבור גרירה עירונית, במקום 35 ל"י שדורש האיגוד, ולירה במקום 1.5 לירה על כל ק"מ של גרירה בינעירונית. לדבריו, מגור היא חברת תיווך לשירותי גרירה ולא חברת גרירה, בעלת ציוד משלה, ונוסף לכך לא עמדה, לדעת האיגוד, בדרישות של המכרז. כן לא צורפה להסדר הגרירה הארצי משום שלא עמדו לרשותה יותר משני גררים ולא היה לה מגרש לאיחסון רכב פגוע.

היועץ המשפטי של האיגוד, עו"ד אורי קילובסקי, מסר כי בקשר לכך הגישו כמה גוררים עתירה לבג"צ, ובית־המשפט העליון פסק, כי המשטרה רשאית להזמין גורר כראות עיניה ולפנות רכב המפריע לתנועה, אם בעל הרכב מסרב לפנותו.

שמירה על חופש הפעולה

לטענת זאת, במקרים אחרים, יש לשמור על חופש הפעולה העסקית, ובעל הרכב, המוכן לפנותו, יכול לפנות לכל גורר.

בהקשר זה הוסיף הדובר, כי האיגוד מוכן לכך, שבכל מקרי הסירוב מצד בעלי הרכב, שאינם עולים על אחוז אחד בכלל הגרירות — תפנה המשטרה את הרכב באמצעות מגור. אולם המשטרה אינה מוכנה להפנות את בעלי הרכב, המוכנים לפינוי, למוקד התורן, כפי שהיה עד כה. בהתאם לכך מתעורר חשש אצל הגוררים, שהשוטרים יפנו את בעלי הרכב למגור גם במקרים כאלה, וכתוצאה מכך יכשלו בפרנסתם.

הועדה לא הצליחה

שר המשטרה מינה ועדה של שלושה קצינים לבירור הסכסוך, אולם זו לא הצליחה ליישבו. הדוברים הוסיפו, כי למעשה משלמות חברות הביטוח את דמי הגרירה, ולפיכך לא צריכה המשטרה להתערב בבעיית המחירים.

במסיבה השתתפו גם מר ראובן סולל, יו"ר איגוד המוסכים, וחיים ביקריטי ואברהם שטיין, חברי ועד ענף גוררי הרכב באיגוד. הם מסרו, כי לאחרונה הוקמה מטעם האיגוד חברת "שמגר" המאגדת 56 מסדרי גרירה, שלרשותם 200 גררים.

תגובת המשטרה

בתגובה על דברי נציגי איגוד המוסכים, שהכריזו על שביתת הגוררים, מסר אתמול דובר המטה הארצי של המשטרה ניצב משנה מיכאל בוכנר:

"משטרת ישראל מצווה לדאוג לפינוי רכב לאחר תאונות, כאשר הוא נשאר בדרך כלל ללא בעלים במקום התאונה, משום שהם נפגעו בתאונה. רכב זה מפריע לתנועה, עלול לגרום תאונות נוספות והוא בבחינת רכוש הפקר בדרך.

"כדי לשמור על האינטרס הציבורי, החליטה המשטרה להוציא מכרז לגרירות אלה, תוך מגמה להתקשר עם מציע ההצעה הזולה ביותר. לאחר שחברת מגור זכתה במכרז, הגיש איגוד המוסכים שני בג"צים, אשר נדחו תוך קביעה, שהמכרז היה חוקי והוא נעשה למען האינטרס הציבורי".

ההחלטה בבג"צ

בהחלטת בג"צ נאמר בין השאר: "אין גם ממש בטענה, שלא היה זה עניינה של המשטרה לדאוג במכרז למחירי הגרירות. מדובר כאן על הזמנות הנעשות ע"י אנשי המשטרה, וההוצאות הגרירה נושא בעל הרכב או אוצר המדינה, אשר זכאי לקבל בחזרה מבעלי הרכב את מה ששילם. המשטרה לא רק שהיא זכאית, אלא אף חייבת כלפי הציבור לדאוג לכך שהגוררים לא ייגבו מחיר מופרז בעד שרות המבוצע לפי הזמנתה".

מצב הכן במגור

בחברת מגור נמסר, כי לפי בקשת המשטרה הועמדו צי הגוררים של החברה במצב הכן לצורך פינוי כלי רכב שנפגעו בתאונות. כן נתקבלו במשרדי החברה עשרות פניות טלפוניות, והחברה נענתה והגישה להם שירותי גרירה, תמורת תשלום מיוחד. עם זאת צויין כי החברה הציעה לפונים להצטרף כמנויים, ורבים מהם קיבלו את ההצעה ועשו זאת במקום.

הודעה דחופה למנויי ש.מ.ג.ר.

עקב השביתה הכללית של כל הגוררים בארץ עלולים לחול שבושים במתן שרותי עזרה וגרירה.

לקבלת עזרה במקרים דחופים
יש לפנות לטלפונים הבאים:

תל־אביב — 03—33377, 03—30440 יום ולילה
ירושלים — 02—32782 יום ולילה
חיפה — יום 04—521676 לילה 04—242103
באר־שבע — 057—3231 יום ולילה.

אנו מקווים כי ציבור המנויים יגלה הבנה למאבקם של גוררי הרכב ואנו מבקשים את סליחתם מראש על הטרחה במידה ותגרם להם.

ש.מ.ג.ר.
שרות מכוניות גרר בע"מ

לציבור לקוחותינו

בקרית־ביאליק, בקרית־שמריהו ובצור־שלום

אנו מודיעים כי פתחנו
משרד סניף

ברח' אחד העם מס' 6, צור־שלום

עמיגור - ניהול נכסים בע"מ

המכון לפריון העבודה והייצור

בית־הספר למנהלי־עבודה

קורס מנהלי־עבודה
לימודי ערב בתל־אביב ובאשדוד

אפריל 1973

(קיימת אפשרות לקבלת מענק השתלמות בחי"ל)

מיועד: למנהלי־עבודה וראשי צוותים בפועל

משך הקורס - כ־14 חודש

פרטים והרשמה:
תל־אביב דרך חיפה 21, טל: 61—22—25, 71—62—26

FIAT 127 — FIAT 128

20,830.- ל"י **23,990.- ל"י**

המשפחתיות של "פיאט" עם הנעה קדמית

"פיאט 128" המרווחת בעלת 4 דלתות, זכתה ב־7 פרסים בינלאומיים! המנוע בעל 1116 סמ"ק והנעה קדמית — מקנה לה תאוצה גבוהה וכושר תימרון מצויין. מערכת בלימה כפולה. עיצוב מרשים והוצאות אחזקה נמוכות. בדגמים: סלון, סטיישן וספורט־קופה.

"פיאט 127" מקדימה את כל מתחרותיה הן בתיכנון והן בביצוע. 80% מנפחה מוקדש ל־5 נוסעים ומטענם. הנוחות מירבית והגימור מושלם. המנוע בעל 903 סמ"ק והנעה קדמית — משיג תוצאות פנטסטיות. צריכת הדלק חסכונית מאד. בדגמים: סלון וסטיישן.

GLOID NLOIJ EN.D

- אספקה סדירה -

"פיאט 127" ו"פיאט 128" כבשו את כבישי ארה"ב ואירופה הודות למכניקה החדשה והמתקדמת שהושקעה בהם במפעלי "פיאט" בטורינו. סע גם אתה במכונית מתקדמת!

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

כלכלה ועסקים

שכר ואין עונש

כמה הערות קולעות שהעיר היה גדעון בן ישראל ואשר ידלין ביום עיון של המרכז הישראלי לניהול בשבוע שעבר (ראה ידיעה במדור זה) מדגימות את המרחק בין המצוי והרצוי במערכת השכר בכלל, ובשירותים הציבוריים בפרט. כה גדול המרחק, עד שמתעורר ספק אם הגישור ביניהם הוא בהישג־יד.

מקורות הנגע אינם בגדר סוד. בקיימים למראית־עין מדיניות שכר כוללת, ומפרים אותה על דעת כל הנוגעים בדבר עוד בטרם יבשה הדיו על ההסכם. מכלים בעקרון ההצמדה של קבוצות עובדים (תקלה העומדת ברשות עצמה) — זבו בזמן מקיימים דיונים על הסדרים אינדיבידואליים נוספים. אוכפים מערכת מיסוי אנטי־תמריצית, אך כיוון שרוב הציבור אינו יכול לעמוד בה מפעילים הסדרים שצילת קיומם היחידה היא עקיפת מערכת המיסוי.

לכאורה ניקבע השכר לפי הסגולות, הנסיון והידע הנדרשים לביצוע התפקיד, או לפי הביקוש וההיצע לבעלי תכונות אלה. למעשה, משולם השכר לא על פי התועלת שמביאים העובדים אלא על פי הנזק שהם מסוגלים לעולל. מעל לכל מרחפת זכותו הבלתי־מעורערת של עובד למקום העבודה שהוא תופס. כנגד זכות זו אין עומדת כל חובה של ממש, בין כלפי המעסיק בין כלפי דרישות התפקיד.

הדרך הפשוטה שהוצעה כדי להבריא מערכת יחסי עבודה חולה, היא לגרום זעזוע שיפקח את עיני כל הנוגעים בדבר. דרך זו, לא זו בלבד שמחירה יקר מאד במונחים כלכליים וחברתיים (כפי שהוכח בשנים 1965/66) אלא תועלתה מוטלת בספק. למעט במקרה של זעזוע קיצוני — דהיינו שפל שיגרור שיתוק הרסני של הפעילות הכלכלית — יפסח אמצעי זה על רוב הנוגעים בדבר, מכות אותו עקרון שהוא מקור התקלות: הזכות הבלתי מעורערת למקום עבודה, המחוסנת בפני פיטורין.

הדרך המעשית היחידה הפתוחה בפני מי שמבקש ברצינות להביא לתמורה יסודית במערכת יחסי העבודה, מחייבת סידרה של רפורמות ספציפיות, שיש לבצען בעת ובעונה אחת. לא כולן באות להכביד: תיקון יסודי של מערכת המיסוי והנהגת הסדרים אשר יבטיחו כי השכר לא יאבד את ערכו הראלי עקב תהליכים שאינם תלויים בעובדים, חיוניים לא פחות מביטול מדיניות השכר הכוללת; הנהגת העקרון של מו"מ ענפי או אף מיפעלי (תוך הרחקת גופים מרכזיים של ההסתדרות מטיפול בנושא); ומעל לכל — ביטול הכלל שזכותו של עובד למקום עבודה היא חזקה הקניה לעד שאינה מותנה בדבר. אלה הנושאים הצריכים לעמוד על הפרק בכל דיון על מערכת יחסי העבודה והשכר לשנים 1974/75 — דוגמת הדיון אותו תובעים האירגונים הכלכליים במסגרת הוועדה לבלימת האינפלציה.

מסתורי דמי־הגביה

יש לקוות כי מסתורי דמי־הגביה בקשר לביטוח רכב (ראה ידיעה במדור זה) יפוענחו בהקדם. אם נעשה הסכם בין המפקח על הביטוח לבין איגוד חברות הביטוח — חובה על הצדדים שדאגו לתת לו בסיס תיעודי כלשהו. ממסמך זה אפשר יהיה ללמוד מי צודק: המפקח, האומר כי דמי הגביה בוטלו מכל וכל ורק קיימת זכות חברות הביטוח לגבות ריבית אם דמי הביטוח משולמים לאחר זמן העולה על 30 יום; או איגוד חברות הביטוח, הטוען כי אי תשלום דמי הביטוח „מיד" גורר תשלום דמי גביה.

מעבר לזה יש לתת את הדעת לשאלת דמי הגביה בפוליסות ביטוח אחרות. בפוליסות רשום כי דמי הביטוח כוללים 3% מהפרמיה בעד תשלום לשיעורין, וכי אם המבוטח ישלם את כל הסכום תוך 30 יום מתחילת הביטוח, ינוכו מהתשלום 3%. מבוטחים רבים אינם ערים לנכותם ומשלמים את מלוא הסכום בלי לנכות את דמי הגביה. במרוצת הזמן יקרה (ואולי כבר קרה) לדמי הגביה מה שקרה ל„דמי הריכוז" — 15% מהפרמיה. אלה הם שריד מזמן רחוק, שמעטים זוכרים מדוע ניגבו ושממשיכים לגבותם מכוח השיגרה.

מהו תשלום במזומנים

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

חברות ביטוח שונות נוהגות לגבות מלקוחות בביטוחי רכב דמי גבייה בשעור 3%, גם כאשר הלקוח משלם את הפרמיה במזומנים. המפקח על הביטוח באוצר, הד"ר יעקב פיקר מוסר כי הדבר נוגד את ההסכם עם חברות הביטוח, אולם מדברי מנכ"ל אגוד חברות הביטוח, מר יעקב כהן, מתברר שיש שוני בהגדרת המושג מזומנים.

ד"ר י. פיקר

ביולי 1972 הגיעו חברות הביטוח להסכם עם המפקח על [illegible] תעריף אחיד לגבי ביטוחי הרכב. סוכם שחברות הביטוח יבטלו את דמי הגבייה בשעור 3%, שנהגו לגבות בעבר כתוספת לדמי הפוליסה הרגילים. אם לא ישולמו דמי הביטוח במזומנים, יגבו ריבית.

המפקח על הביטוח גורס ש„מזומנים" פירושם תשלום עד 30 יום מתאריך הוצאת הפוליסה. לעומתו טוען מנכ"ל אגוד חברות הביטוח כי לפי ההסכם על הלקוח לשלם מיד את דמי הפוליסה, ולא במשך 30 יום. רק מי שמשלם מיד פטור מדמי גבייה. אם חברה דורשת מלקוח המשלם מיד דמי גבייה, עליו לפנות לחברה ולבקש שיחזירו לו את התוספת. אם החברה אינה נענית על הלקוח לפנות למפקח על הביטוח בתלונה.

הסכם המזומנים הושג בשעתו על רקע תביעת החברות להגדלת התעריפים. המפקח הציע אז לחברות הביטוח לשפר את תהליכי הגבייה ולא להעניק אשראי ללקוחות, דבר שיגדיל את הכנסותיהם וישפר את הרווחיות. החברות קיבלו את הסיעון, אך המציאות שונה. לקוחות בודדים, לרוב אלה שמבטחים רק רכב, נדרשים לשלם במזומנים, ואילו גופים גדולים יותר נהנים עד היום מתשלומים בשיעורים ואף מהנחות.

הפרדסנים יתבעו הגדלת התמריץ ב־71 אג' לדולר

הסכום חושב על פי ההתיקרויות ב־1972 לדולר יצוא

מאת מרדכי צבי
סופר „הארץ" לענייני כלכלה

נציגי הפרדסנים עומדים לפנות לממשלה בתביעה להגדלת התמריץ ליצוא הדרים ב־71 אגורות לכל דולר. לפי תביעה זו יועלה שער הדולר ליצוא הדרים מ־5.09 ל"י ל־5.80 ל"י.

במועצה לשיווק פרי הדר נתגלעו חילוקי דעות רק לגבי עיתוי הדרישה: בעוד שחלק תובעים לפנות מיד סבורים אחרים, כי יש להמתין עד שתגבש הממשלה עמדה לגבי היצוא התעשייתי. מניחים, כי הממשלה תגדיל את הפרמיה ליצוא תעשייתי ל־5.40 ל"י; הפרדסנים מוגבים, כי נגרמו להם נזקים כבדים והלה התיקרה גדולה מזו שאצל התעשיינים.

כמה שילמו

הפרדסנים סיכמו בינתיים את ההתיקרות שחלה בענף בשנה האחרונה. הם מסתמכים על תחשיבי מס הכנסה המראים, כי בעונת 1971/72 הגיעו ההוצאות לעיבוד דונם פרדס (כלומר מים, דשנים, עבודה, ריסוס) ל־335 ל"י. בעונת 1972/73 יגיעו הוצאות העיבוד לדונם ל־504 ל"י, כלומר התיקרות של 169 ל"י לדונם. התיקרות זו נובעת מן המרכיבים הבאים: שכר עבודה — התיקרות של 54 ל"י (40% מסך ההתיקרות), הדברות מזיקים — 50 ל"י (70%), דשנים — 5 ל"י (20%), סעיפים שונים — 60 ל"י.

על עלית הוצאות העיבוד חלו התיקרויות בסעיפים נוספים כמפורט בטבלה להלן, המתייחסת להוצאות למיכל בשתי העונות האחרונות (בלירות):

ההוצאה	1972/73	1971/72
הוצאות המועצה	1.07	0.97
חומרי אריזה	2.50	2.27
הובלה	0.51	0.44
הוצאות בנמלים	0.53	0.48
דונג וס.ב.ז	0.13	0.13
הוצאות בבית האריזה	1.65	1.43
קטיף	0.95	0.85
הוצאות כלליות	0.22	0.20
סה"כ	7.55	6.77

לפי טבלה זו יוצא, כי ההתיקרות למיכל פרי הדר בעונת 1972/73 היא בשעור 0.78 ל"י. לכך יש להוסיף את עלית הוצאות העיבוד, המסתכמת ב־169 ל"י לדונם. לפי ממוצע של 3.5 טונות פרי לדונם ו־48 מיכלים לטונה, יוצא כי תוספת הוצאות העיבוד למיכל מגיעות ל־1 ל"י. מכאן שסך ההתיקרות למיכל פרי הדר היא בשעור 1.78 ל"י.

לפי סיכומי ביניים יקבלו הפרדסנים בעונה זו מחיר פ"ר של 2.50 דולר למיכל פרי הדר. על בסיס זה מראה חישוב כי ההתיקרות לכל דולר יצוא היא בשעור של 71 אגורות; מכאן תביעת הפרדסנים לקבל תמריץ בשיעור זה.

לטענה הצפויה, שמחירי העונה הנוכחית גבוהים יותר, משיבים הפרדסנים כי זוהי טעות אופטית. מחיר ממוצע של 2.50 דולר למיכל קיבלו לפני כשמונה שנים. מאז היו שני פיחותים של הדולר, בשיעור מצטבר של כ־30%. פירוש הדבר שכדי לשמור על הרמה הריאלית מלפני שמונה שנים, על הפרדסן לקבל מחיר פ"ר של 3 דולר למיכל, וזאת מבלי להתיחס להתיקרויות שחלו בינתיים.

בן־ישראל: עבודה לפי היכולת, שכר לפי הנזק

„מערכת השכר הקיימת שלנו היא אנטי־תמריצית ואנטי־מוטיבציונית. כל המערכת משותת ומרוכזה בניגוד למוטיבציה בעבודה", אמר מר גדעון בן־ישראל, הממונה על יחסי העבודה במשרד העבודה. הדברים נאמרו ביום עיון של המרכז הישראלי לניהול בנושא „מוטיבציה במינהל הציבורי" שנערך בשבוע שעבר בירושלים. העיוות נוצר לדעת מר בן־ישראל בגלל הקידום האוטומטי של העובדים בלי קשר להישגיהם, ובשל הצמידות של מקצועות שונים זה לזה.

„אנחנו הולכים בדרכים הקלות, ובגלל הפחד מהשלכות שיש לכל תוספת שכר גורמים לעיוות המערכת. פעם היתה הסיסמא אצלנו: כל אחד יעבוד לפי יכולתו ויקבל לפי צרכיו. העקרון המסתמן היום: כל אחד יעבוד לפי יכולתו ויקבל לפי מידת הנזק שהוא יכול לגרום. השכר חדל מלהיות קנה־מידה להכנסות של שבר. שופטים ופרופסורים באוניברסיטה הופכים לאנשים שאינם קוראים לדברים בשמם בדורשם תוספות שונות לשכרם".

לגבי השביתות סבור מר בן־ישראל, כי המוסר איננו בכלים לפתרון שביתות. „כלים לא חסרים לנו, מה שחסר זה אומץ של המינהל הציבורי להתמודד עם בעיות — דעת הקהל — זה מה שחסר לנו. לעומת זה קיים אצלנו פחד של קברניטי המשק פן יסבול הציבור בגלל השביתות".

לדעת הממונה על יחסי העבודה מנהלים מדרג מסוים אינם צריכים לעבוד לפי השיטה של עובדי השרות הציבורי. „בדרג מסוים עליו לעבוד לפי חוזה מיוחד, לחמש שנים, עם בטחון מנהלים על־פי שיטת שכר שונה לגמרי".

דעות לא שיגרתיות מפי אישי מימסד בנושא יחסי־עבודה

גדעון בן־ישראל

אשר ידלין

אשר ידלין: ההסתדרות צריכה לעסוק רק בתוספת יוקר

„אבד הכלח על מדיניות השכר הכוללת. לדעתי ההסתדרות צריכה לעסוק רק בתוספות היוקר וכל השאר צריך לעבור למשא ומתן בדרג המפעלי", אמר מר אשר ידלין, יו"ר הנהלת קופת חולים הכללית ומוכר חברת העובדים באותו יום־עיון. „עלינו להגיע לזה שלשרות הציבורי יבחרו אנשים בעלי רמה שיוצאו ממסגרת האיגוד המקצועי וינתן להם מה שמגיע להם. לאיזה צורך נדחפים כולם לאיגוד המקצועי? מנהלים, כלכלנים, מהנדסים, כימאים — כל אלה במקום להצמדם בראש פירמידה המפעילה מנגנון — אנו מעמידים אותם בראש פירמידה של דרישות שכר הפרסיות".

לדעת מר ידלין 25% מהאנשים הממלאים תפקידים בשרות המדינה ובמנהל הציבורי אינם צריכים להשתייך למסגרת שרות המדינה או המוסדות הציבוריים. „אני שואל את עצמי מדוע השרותים במדינת ישראל כה גדולים ועמוסי כוח־אדם? האם זה טוב ששליש מהעובדים השכירים במדינה הם עובדים של שרותים צבוריים? הדבר גורם לאי־שביעות רצון, מייקר את השרות ופוגם באיכותו. לכן פונקציות היכולות להיעשות על־ידי חברות פרטיות או אחרות ואינן מחייבות העסקת עובד מדינה — אינן צריכות להעשות על ידי עובדי מדינה".

ההנהלה המרכזית של הבנק הבינ"ל תועבר לבית רוזן ברח' לינקולן

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

ההנהלה המרכזית של הבנק הבינלאומי הראשון תועבר תוך שלושה חדשים לבית רוזן שברחוב לינקולן בתל־אביב. הבנק שכר שלוש קומות ומרתף לתקופה של עשר שנים.

בקומת הקרקע יוקם סניף של הבנק. ינוהלו בו עסקי בנק רגילים. הבנין הנוכחי של ההנהלה, בשדרות רוטשילד, יועד לסניף המרכזי בתל־אביב. נודע, כי תמורת שלוש הקומות והמרתף ישלם הבנק הבינלאומי דמי שכירות שנתיים של כ־מליון ל"י לשנה. השכירות בתנאי הצמדה.

יסקרו צרכי תיקשורת נתונים

לשכת המדען הראשי במשרד התקשורת מינתה לאחרונה צוות המבצע סקר מקיף על צרכי המשק הישראלי בתקשורת־נתונים לשנים הבאות — מסר לי סגן המדען הראשי במשרד, ד"ר י. קלע.

ד"ר קלע מעריך כי ישראל מפגרת בתחום תקשורת־הנתונים בכ־10 שנים אחר ההתפתחות בארצות מערב אירופה, וניתן להשיג פער זה אם יועמד הנושא במקום גבוה יותר בסולם העדיפויות של המשק הלאומי.

הדובר אמר כי הצוות פנה אל 150 חברות שחלק מפעילותן כבר מתבצע בעזרת מחשבים, בשאלונים מפורטים וביקש מהן מידע מפורט ככל האפשר על פעילותן ותחזיותיהם לעתיד בתחום זה. הסקר יושלם ותוצאותיו יפורסמו עד סוף שנה זו. תקציבו — חצי מיליון ל"י.

אשר למצב השורר כיום, סבור ד"ר קלע שהיינו צריכים להשקיע סכומים הרבה יותר גדולים בפיתוח רשת תקשורת. בשל העובדה שלא עשינו כך מפגר השרות בהרבה אחר הביקוש לשימוש ברשתות להעברת תקשורת נתונים. יחד עם זאת, דוחה ד"ר קלע את הטענה כאילו כבר נעשו בארץ שגיאות חמורות בשטח זה. אין לדעת ד"ר קלע הכרח בסטנדרדיזציה של סוגי המחשבים והציוד הנלווה אליהם, לקידום הנושא של העברת נתונים. יש אפשרות, הדבר מתבצע במדינות אחרות, להפעיל מסופי מידע באמצעות מחשבים מטיפוסים שונים.

אשר לאיכותה של רשת הטלפון הקיימת, אומר ד"ר קלע כי בדרכים הקיימות כיום ניתן עדיין לספק את הדרישות לכך. בעוד זמן קצר לא תהיה רשת הכבלים המשמשת כיום את שירות הטלפונים מסוגלת להעביר אינפורמציה במהירות הדרושה.

לכשיושלם הסקר, יוכל משרד התקשורת להכין אומדנות של השקעה ולוח זמנים לפיתוח מואץ של אמצעים לתקשורת נתונים.

על אף קשיים מדיניים ומיגבלות על עיסקי זרים

לשכת המסחר ישראל־אפריקה מגבירה פעילותה

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

לשכת המסחר ישראל־אפריקה הגבירה באחרונה את פעילותה. מאחורי פעילות זו עומד גם שיקול מדיני בצד השיקול העסקי — הנכונות יצרנים ויבואנים להרחיב קשריהם עם אפריקה, כדי להוכיח שניתוק הקשרים עם חמש מדינות בחודשים האחרונים אינו משנה הרבה.

ביום ה' שעבר ערכה לשכת המסחר כנס בתל־אביב, שדן בקשרים הכלכליים בין ישראל למדינות אפריקה, בנוכחות שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב ושגרירים ממדינות אפריקניות. בעלון רשמי שהוציאה הלשכה בימים אלו היא מדגישה, כי מקומן של צ'אד, מאלי, ניג'ר וקונגו ברזויל, ארבע מדינות שניתקו יחסיהן עם ישראל בחדשים האחרונים, נוסף על אוגנדה, בסחר הישראלי עם אפריקה יצוא ויבוא בשנים קודמות היה אפסי.

פעולותיה של הלשכה לעידוד הסחר עם אפריקה:

- ✱ הוצאת עלון חדשי, „דפי מידע כלכליים". העלון נשלח ל־50 חברי הלשכה וליצואנים רבים, ובו בין השאר תביעות של יבואנים מקניה ומניגריה.
- ✱ הוצאת עתון באנגלית ובצרפתית, שישלח ל־26 מדינות אפריקה שישראל מקיימת עמן קשרים.
- ✱ ארגון חמש־שש משלחות מסחריות מאפריקה שיבואו לשבוע היצוא, ביוני.
- ✱ הקמת לשכות מסחר דו־לאומיות עם קניה ואתיופיה, ואחר כך עם זאיר.
- ✱ השתתפות של יצואנים ישראלים ביריד הבינלאומי שיהיה ביולי בזאיר.

גוברות מגמות לאומניות

היצוא הישראלי לאפריקה היה אשתקד 45.1 מיליון דולר (מזה 8.8 מיליון דולר לדרום אפריקה), לעומת 47.5 מיליון דולר (9.4) ב־1971. יצואנים אומרים, כי למרות מגבלות מדיניות וכלכליות יש ענין רב בהגדלת היצוא ליבשת זו, שכן זהו שוק פוטנציאלי גדול למוצרים ישראלים מסוגים רבים.

פעולות הלשכה

אולם היצואנים חייבים להביא בחשבון, כי במדינות שונות באפריקה גוברת באחרונה המגמה להקטין את חלקם של זרים בכלכלה: ממשלת זאיר חוקקה חוק שלפיו יוכלו זרים לעסוק במסחר רק לפי היתר מיוחד. זמביה ביטלה את כל ההקלות על יבוא לארצה, מלגש מצמצמת את קשריה עם מדינות אזור הפרנק הצרפתי. בניגריה פורסם צו האוסר על זרים פעילות ב־22 ענפי כלכלה ומגביל פעילות זרים ב־33 ענפים אחרים. קניה אסרה על חברות להובלת תיירים בבעלות זרים לרכוש אוטובוסים חדשים.

עם זאת — אומרים בלשכת המסחר ישראל־אפריקה — יוכלו ישראלים להמשיך ולעשות עסקים עם אפריקה. הנסיון מוכיח כי למרות הגבלות אלו הזוכות לחן, משקיעות ממשלות אפריקה בהשקעות זרות בענפים שבהם חסרים ידע ומימון אפריקני.

ידיעות עסקיות בקצרה

● ציוד משרדי. איש העסקים אליעזר גרונדמן פתח בשבוע שעבר שני סניפים לחברת אגרון, המיצרת ומשווקת ציוד משרדי מסוגים שונים. הוא קנה את שטח חנות מיגוון בצומת חשמונאים־קרליבך בתל־אביב, וכן שכר חנות ליד כיכר המשבות. מחזור אגרון היה 1.5 מיליון ל"י ב־1972. לחברה שני בתי מלאכה לייצור חלק מהציוד, אך את עיקר הייצור היא עושה באמצעות הזמנות לקבלני־משנה. לחברת אגרון אין סניפים מחוץ לתל־אביב. לדעת מר גרונדמן אין הדבר נחוץ, שכן הנסיון מוכיח כי קונים מכל הארץ באים לתל־אביב כדי לרכוש בה קניות למוצרים שונים.

● הנעלה. המחזור הכספי של בית־החרושת נעלי מרה הגיע ב־1972 ל־2 מיליונים ל"י, לעומת מיליון ל"י, ב־1971 — מסר מר משה מאירוביץ, בעל המפעל. המחזור המתוכנן ל־1973 הוא 3.1 מיליון ל"י.

חבילת שי־ תפוזי JAFFA לארה"ב

המכירה ליחידים:

פרדס סינדיקט בע"מ, רח' קפלן 8, טל. 253456, תל־אביב

יכין חברה חקלאית בע"מ, רח' קפלן 2, טל. 254351, תל־אביב

תנובה אקספורט בע"מ, רח' לינקולן 17, טל. 283211, תל־אביב

מכירה קבוצתית באמצעות יונייטד ישראל פרודוקטס אקספורט (1971) בע"מ, דרך יפו 34, טל. 822261 תל־אביב.

המכירה לתיירים בבתי המלון בארץ, בחברות תיירות ובמשרדי נסיעות.

מחיר חבילת שי באריזה המהודרת, כולל משלוח ומסירה בבית המקבל בכל מקום בארה"ב *), —.50 ל"י (לתיירים 11.00 $) — משקל ממוצע 7 ק"ג.

* למעט הוואי, פלורידה, קליפורניה, אריזונה, אלסקה, עמק הריו גרנדה בטקסס, פורטו ריקו, איי הבתולה.

הסתדרות הפקידים — המחלקה להשכלה ולחינוך מקצועי / בשיתוף / האוצר — נציבות מס הכנסה

מודיעים על פתיחת

קורס השתלמות במסים ליחיד ולחברה

- ✱ חוק מס הכנסה
- ✱ חוק עידוד השקעות
- ✱ חוק עידוד התעשיה
- ✱ מס רכוש

הקורס יפתח ב־9.3.1973 בשעה 17.00 בבית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1 ת"א.

ההרשמה לקורס שיפתח בתאריך הנ"ל הסתיימה. החלה ההרשמה לקורס מקביל שיפתח בחודש אפריל 1973

הקורס יתקיים בהדרכת ראשי אגף מס הכנסה ומומחים במסים.

הקורס נועד: לרואי חשבון, עורכי דין, יועצי מס, מנהלי חברות, מפעלים ומוסדות, חשבים, גזברים ומנהלי חשבונות ראשיים המתמחים במסים.

פרטים והרשמה: הסתדרות הפקידים, רח' ארלוזורוב 93, ת"א, טל. 261111.

לחברה, לעו"ד ולרואה חשבון

אוגדן החברה

מאת שלמה סמולסקי

מכיל ב־10 מדורים וב־172 עמודים מדלים את ספרי החברה שיש לנהל לפי החוק, הסבר כללי, הבדלים במסוי הכנסות בין „חברה" לבין „יחיד", דוגמאות לבצוע פעולות עם טפסים. מדורי תיוק ועוד.

לרכישתו שלח —.24 ל"י.

לרעיונות בע"מ, תל־אביב ת. ד. 26051, רחוב חברון 5 טלפון 58612

כתיבה במכונה

הלמדו היטב ב־12 שעות בבית הספר למסחר

„רימון"

ת"א דיזנגוף 85, טל. 281985

שיטת עיוורת, פיקוח ממשלתי

הסתדרות הפקידים — הועד המרכזי המחלקה להשכלה ולהינוך מקצועי / בשיתוף / האוצר — נציבות מס הכנסה

מודיעים על פתיחת קורסים:

1. **חשבי משכורת ושכר עבודה**
2. **מס הכנסה, ניכויים אחרים וחוקי עבודה**

הקורסים יפתחו ביום 21.3.1973 בתל־אביב בשעות 9.30—15.00, 72 שעות לימוד במשך 12 ימי עיון, יום ד' בשבוע.

פרטים והרשמה: הסתדרות הפקידים, רח' ארלוזורוב 93, ת"א טל. 261111.

עירית כפר־סבא

מכרז פומבי מס' 422/73

מכריזים בזה על קבלת הצעות מקבלנים להקמת בנין מרכזים (מרכז תרבות נוער וספורט) בשכונים יוספטל, גבעת אשכול וקפלן, בהתאם לתכניות שהוכנו ע"י האדריכלים נדלר את ביקסון ה'ה הלסינקי 20 תל־אביב.

על מגישי ההצעות לצרף ערבות בנקאית בגובה 5% מסך הצעתו.

ספרי המכרזים אפשר לקבל במשרדי המחלקה לפתוח ותחזוקה של עירית כפר־סבא תמורת —.50 ל"י בלא יוחזרו.

את ההצעות יש להגיש על גבי הטפסים הכלולים בספר במעטפה חתומה בציון מספר המכרז לא יאוחר מיום 29.3.1973 שעה 12.00 בצהרים.

העיריה איננה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

זאב גלר, ראש העיריה.

ספירת מלאי?

העזר בעובדים הזמניים של מנפאואר ועסקיך ימשכו כרגיל!

- ✱ העובדים המנוסים של „מנפאואר" יבצעו את ספירת המלאי במהירות וכל עוד תזדקק להם (זכותך להפסיק את עבודתם בכל עת).
- ✱ הכנת דו"חות ורשימות מלאי מדוייקים.
- ✱ אנו מחייבים אותך עבור השירות לפי שעות עבודה אפקטיביות. אנו משלמים לעובדים את השכר ואחראים לכל התנאים הסוציאליים.
- ✱ עובדי „מנפאואר" נבחנו על־ידינו והמלצותיהם נבדקו. אחריותנו ואחריות עובדינו לגבי נזקי גוף, רכוש ואי־יושר, העלולים להגרם ללקוחותינו, מבוטחים בביטוח המיוחד לסניפי חברתנו בעולם.

התקשר עמנו

MANPOWER

טלפון: 284128

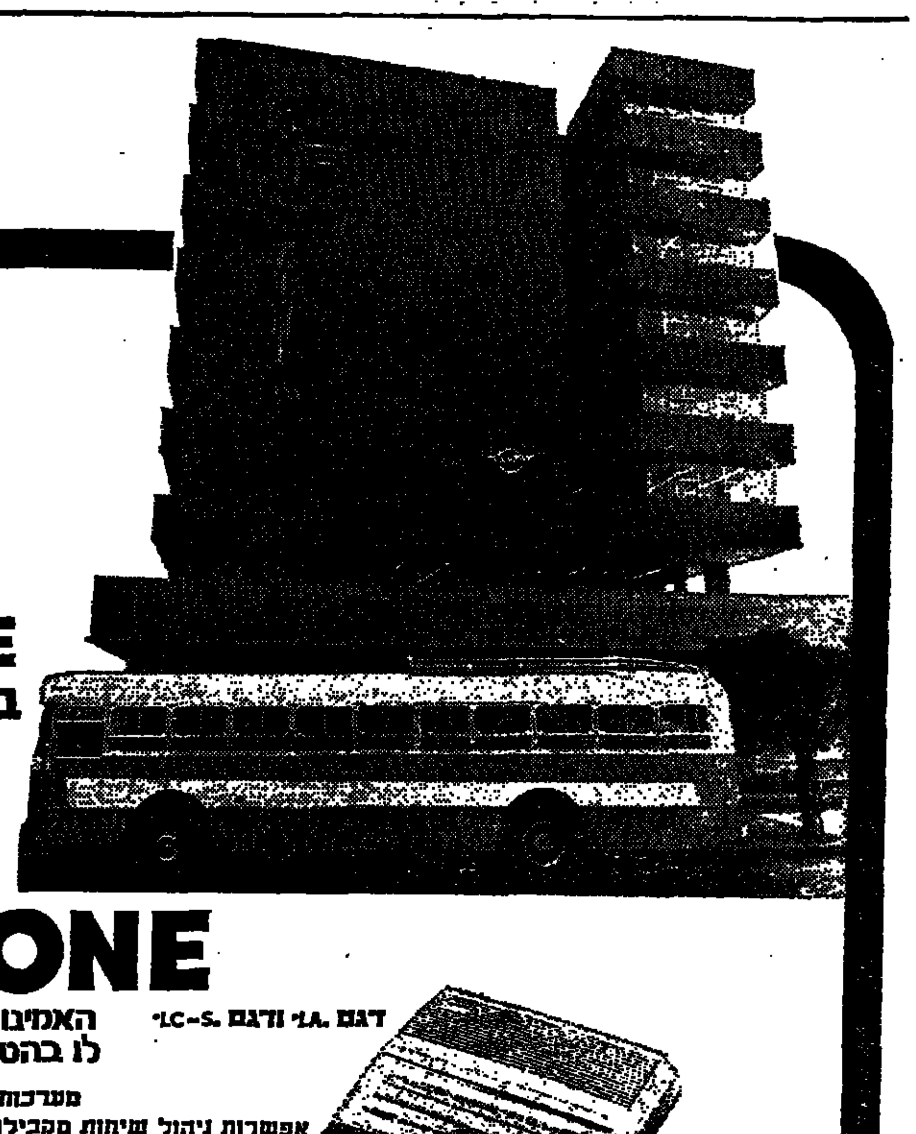

אגד מוביל בכל הדרכים AIPHONE בתקשורת פנים!

לכן בחר אגד במערכת

AIPHONE

האמינות והיעילות המסייעות לו בהטבת הקשר התחבורתי

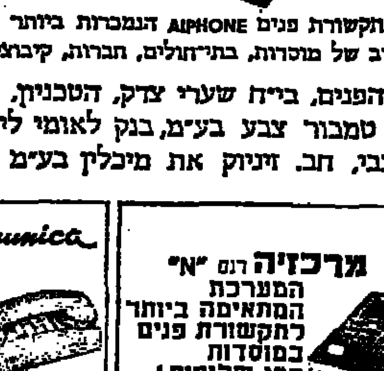

דגם .I.A ודגם .LC-S

- מערכות פיקוד מ־1 עד 10 שלוחות ✱
- אפשרות ניהול שיחות מקבילות במספר שונות הפיקודים ✱
- 7 סוגי שלוחות בהתאם לצורך ✱
- כל מערכת מותאמת לצרכים של המזמין ✱
- מגוון עד 1000 מסר ✱

מערכות תקשורת פנים AIPHONE הנמכרות ביותר בעולם רכשו לעצמן אמון ומוניטין גם בישראל ונמצאות בשמוש במספר רב של מוסדות, בתי־חולים, חברות, קיבוצים ומפעלים רבים ביניהם:

משרד הפנים, בי"ח שערי צדק, הטכניון, בנק ישראל לתעשיה בע"מ, אלקטרה (ישראל) בע"מ, מפעלי טמבור צבע בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, קבוץ מרום הגולן, מפעלי הצבי־קבוץ מעין צבי, חב. זיווק את מיכלין בע"מ ומשרדים רבים ברחבי הארץ.

מרכזיה דגם "A" — המערכת המתאימה ביותר לתקשורת פנים במוסדות רבי שלוחות! — עד 100 שלוחות

קומוניקה Communica — טלפון־אינטרקום — תקשורת פנים שבהם כל המינויים יכולים להתקשר בעת ובעונה אחת בזוגות ובסודיות

כונקול דגם TS-K — למשרדים ולמוסדות

פנה אלינו גם אתה ונציגנו ישמח לבקר, לייעץ, ולתכנן עבורך את המערכת המתאימה ביותר לצרכיך.

צלילי גיתית בע"מ חברה לאלקטרוניקה.

רח' הירדן 16, ת"א טלפון 54731

מחזור אליאנס עלה ב־20% – הרווח ירד ב־14%

באפריל—דצמבר 1972

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בתשעת החודשים אפריל—דצמבר 1972 עלה מחזור המכירות של חב־רת אליאנס ב־30 מיליון ל"י או ב־26%. אולם הרווח לפני מס בתקו־פה האמורה, בהשוואה לתקופה ה־מקבילה בשנת 1971, ירד ב־2.4 מיליון ל"י או ב־14%.

מהדו"ח התקופתי שפרסמה החב־רה מתברר, כי חלו עליות חדות ב־כל עלויות הייצור. אליאנס נמנעה עד כה מלפרט את מגמות ההתפתחות שלה, אולם בחוגים פינאנסיים רוו־חת ההערכה, כי מלבד הקשיים ש־בקליטת מפעל שמשון לייצור צמי־גים, נתקל שיווק צמיגי ישראל ב־שוקי חו"ל בקשיים גוברים והול־כים. המתחרים העיקריים מתחילים להיות יצרני הצמיגים של ארה"ב. לפי הערכה זו גרם סיום מלחמת וייטנאם להסטת הייצור של צמיגי ארה"ב לשווקים אזרחיים. מלבד זה משתדלים יצרני ארה"ב לחזור גם לאירופה.

אלה נתוני הדו"ח שפרסמה החב־רה על התוצאות העיסקיות בתשעת החודשים, אפריל—דצמבר, בשנתיים האחרונות:

דו"ח רווח והפסד מאוחד (בלתי מבוקר)

	לתשעת החודשים שהסתיימו ב־31 בדצמבר 1972 ל"י	1971 ל"י
מכירות נטו	144,043,867	114,059,143
עלות המכירות	113,186,106	86,210,371
רווח ברוטו	30,857,761	27,848,772
הוצאות מכירה והנהלה	10,693,603	7,332,936
רווח הפעלה	20,164,158	20,515,836
הכנסות שונות	2,044,603	2,297,841
	22,208,761	22,813,677
הוצאות מימון	8,003,681	6,224,968
רווח נקי לפני הפרשה למסים	14,205,080	16,588,709
הפרשה למסים	5,325,000	5,640,000
רווח נקי לאחר מסים (לפני הוצאה בלתי רגילה)	8,880,080	10,948,709
הוצאה בלתי רגילה — הפסד בעקבות שנויים בשערי מטבע חוץ (בניכוי מסים)	—	648,169
רווח נקי	8,880,080 ל"י	10,300,540 ל"י
מספר המניות המוצאות הממוצע	1,957,676	1,807,849*
רווח למניה	4.54	5.70

(*) הותאם בגין 6% מניות הטבה שהונפקו ביום 21 בדצמבר 1972.

הסכם תלת־שנתי לשינוע הדרים בנמל קרדיף

הסכם לשלוש שנים, המסדיר את המשך שינועם של הדרים ישראלים דרך רציפי קארדיף, נחתם על ידי פקידים של המועצה לשיווק פרי הדר והנהלת מועצת הרציפים של בריטניה.

בו בזמן נחתמו הסכמים בענין הובלת הפרי למרכזים שונים בברי־טניה עם נציגי ארבע חברות הובלה.

המועצה לשיווק מעבירה כ־25% מכלל היבוא שלה לבריטניה דרך רציפי קארדיף.

מר ליאור איכילוב, המנהל האזורי של המועצה לשיווק פרי הדר, אמר שמאז 1967 עלה יבוא ההדרים דרך קארדיף מ־8,000 טון ל־70,000 טון בשנה.

יציבות בשערי המניות

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

בשוק המניות נראו אתמול נסיו־נות ברורים להביא ליציבות, לאחר הירידות החריפות של השבוע שע־בר. מגמת המסחר היתה מעורבת ונרשמו תנודות לשני הכיוונים. ה־מחזור היומי הסתכם ב־4.6 מיליון ל"י, מזה 1.8 מיליון ל"י בשלב ה־שערים המשתנים. בשוק אגרות החוב נסתמנה נטיה ברורה כלפי מטה. לא היה מסחר בדולרים נתיד.

מוקדם עדיין לקבוע אם השוק התיצב ברמה הנוכחית. הכוונה ל־רמת המחירים של יום ה' שעבר, גם אם אלה ירדו פה ושם בנקודות בודדות. אם זו תהיה המגמה בימים הקרובים הרי שהשוק נכנס לשלב של יציבות. לא יהיו פה שינויים ח־ריפים במחירים, לא למעלה ולא למטה. אנשי הבורסה היו מקדמים התפתחות כזו בברכה. הצמצום ב־מחזור, במיוחד לגבי יום א', מראה כי רוב הגורמים הפעילים בשוק המניות מעדיפים להמתין לבאות.

בין המניות הרגילות שבלטו את־מול:

✱ אי.די.בי. — הרגילות ירדו 2 נקודות ל־272, המחזור 173,000 ל"י ע"נ.

✱ בנק המזרחי — עליה 2 נק' ל־188 המחזור 60,000 ל"י ע"נ.

✱ סטוק בל"ל — ירידה 2.5 נק' ל־405, המחזור 190,000 ל"י ע"נ.

✱ הכשרת הישוב — ירידה חצי נקודה ל־218, המחזור 94,000 ל"י ע"נ.

✱ דיסקונט השקעות — ירידה 1.5 נק' ל־264.5; המחזור 121,000 ל"י ע"נ.

✱ השקעות בל"ל — ללא שינוי — 246, המחזור 60,000 ל"י ע"נ.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית

100 — 31.3.67

	22.2.73	25.2.73
מדד כללי	300.95	301.70
כספים וביטוח סה"כ:	255.49	254.77
בנקים מסחריים בנקים	286.87	286.73
למשכנתאות	247.52	244.67
מוסדות מימון ענפיים	243.10	246.12
חברות להשקעה	257.10	258.36
תעשיה	442.59	445.20
מסחר ושירותים	437.52	443.16
בקרקעין בינוי ופיתוח (פרט להדרים)	261.63	260.53

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

25.2.73

מניות			
בנקים מסחריים והחברות לאחזקות בנקאיות			
איה"ה (מ)	343.5	+3.5	343
אי.די.בי. בכ'	280		279
אי.די.בי. ר"ג (ש)	275	−2	275
אי.די.בי. ב' (ש)	335	−10	
אגוד (ש)	434	+2	436
אי' בריט' ר"מ (מ)	334.5	−0.5	
אי' בריט' (מ)	328	−2	
דיסקונט א' (ש)	650		
מזרחי (מ)	191	+5	188
פועלים ר"מ (מ)	426		426
פועלים (מ)	405.5	+0.5	406
בל"ל (ש)	409	+1.5	405
בל"ל חדשות (60%) (ש)	406	+1	401
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי (מ)	289	+4	288
כרמל (מ)	159	−8	160
משכנת' בנין	262		
פת' משכנת' (מ)	246	+6	247
שכון בכ'	238	−3	
טפחות מב'	246	+6	
טפחות ר"ג	237		235
שכון ר"ג	251	−5	251
מוסדות מימון ענפיים			
שלטון	134	+3.5	
אוצר לתעשיה	258		255
חקלאות	87.5		
פת' תעשיה מב'	77		
ביטוח			
הסנה	255	+3	252
סהר	245	−5	
צור	166.5		
מסחר ושירותים			
בית הרכב	81.5	+0.5	
דלק (ש)	228	+1	226
דלק (מ)	236	−1	235
קיזר 1	470		
קיזר 10	392.5	+0.5	397
אשמלי' [illegible]	70		69.5
סטנות [illegible]	228	+13	
צים ●	380	−20	
מקרקעין, בינוי, פתוח והדרים			
אזורים	230		
אפריקה 1	321	+5	
אפריקה 10	293	+2	290
הכשי' הישוב ש'	217		214
הכשי' הישוב מ'	218.5		218
סולל בונה מ'	145	−5	145
נכסים	246	+3	247
ישורס	189.5	−1.5	189
מהדרין	175.5		175.5
מטעי הדר	106	+2	107
משקיעים	122		124
נאות אביב	100	+2	96.5
פרי אור	166		
ריאלקו	135.5		
רסקו מב'	116		116
רסקו רג'	92		93
תעשיה			
אליאנס	561	+8	575
אלקו 1	107	+1	109
אלקו 2.5	106	+1	106
אלקטרה 1	309	+7	305
אלקטרה 5	305.5	+8.5	301
ארגמן מב'	357	+7	360
ארגמן (מ)	340	+5	340
אתא ב'	162	+3	160
אתא ג'	160		160
דובק	425	+6	420
כבלים	206	+3	206
טבע (מ)	865	−35	
כימיקלים	57.5	−0.5	
לי אפשטיין	77.5	+2	80
מולר	249	−6	
פניציה (מ)	125	+2	124
פניציה 10	115.5	−5	
ניר חדרה	407	+7	400
עסיס	270	+5	268
פולשטן	359	−1	
צרד	135		
שמן	139.5	+1.5	
תעל	306.5	+1.5	
חב' להשקעות			
אלגר (מ)	105		
אלרן (מ)	250.5	+1.5	250
מרכזית	300	+2	298
פועלים השק'	300		300
פז	112.5	−0.5	112.5
וולפסון 1	202	−1	
וולפסון 10 (מ)	122.5		122.5
אמפא	145	+1	147
דיסקונט השק. (מ)	266		264.5
מזרחי השק.	137.5	−0.5	135
בל"ל השק.	246.5	+0.5	246
פריון	117.5	+1	119
חסותה	116.5	−1.5	117.5
יצוא השק.	87	+0.5	87.5
כור	184	+1.5	184
כלל השק.	230.5	+2.5	231
כלל תעשיות	230.5	+1.5	230.5
עת	199	−6	203
פמ"ה ✱	71.5	+3.5	74
נפט			
+	—		
נפטא	68		
לפידות (ש)	140		140
לפידות (מ)	163	−3	
אגרות חוב להמרה			
שערי הון בל"ל	161		161
שערי הון בל"ל	124	+2.5	124
פת' משכנת'	126.5	+1.5	126.5
הכשי' הישוב	110	+1.5	109.5
אלקטרה	215	+2	215
אתא	106		106.5
דיסקונט השק.	130.5	+3.5	131
מזרחי השק.	110		110
אי.די.בי.	110.5	+2	111
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אמיקו א' (מ)	74	−3	
8% אמיקו (מ)	103.5	+0.5	
7% פ' התעשיה (ש)	214		
6% פ' התעשיה ב' (ש)	177		
6% פ' תעשיה גג (ש)	106.5		
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	109	+2.5	
גנית (ש)	74.5		
אגרות חוב	מכירה	שינוי	
צמודות לדולר			
5% זוטא ים המלח (ש)	215.5	+0.4	
5% אג"ח ים המלח (מ)	137.1	−0.2	
6% חשמל תסיבה ב' (ש)	136.5		
וולפסון קלור מאיר 6.5% אג"ח (ש)	87		
הלליס 5	130	−1	
הלליס 6	אין מסחר		
הלליס 7	131	+1	
הלליס 8	101.8	−0.1	
הלליס 9	103.8		
הלליס 10	105.2		
הלליס 11	104.3		
הלליס 13	105.2		
הלליס 14	104.6	−0.2	
הלליס 15	102.1		
הלליס 16	109	−0.1	
הלליס 17	106	−0.1	
הלליס 18	107.2	−0.9	
הלליס 19	109.8	−0.1	
צמודות למדד			
קרן וריבית			
מלוה בטחון 1968			
סדרה א'	168.1	+0.2	
סדרה ה'	166.9	+1.1	
סדרה י"א	164.9	+0.4	
מלוה בטחון 1969			
סדרה א'	161.1	+0.2	
סדרה ב'	154.8	+0.3	
סדרה י"א	153.1		
מלוה קליטה 1962			
אינדקס 132.6	170	−2	
מלוה קליטה 1963			
אינדקס 132.6	241	+0.8	
מלוה קליטה 1964			
אינדקס 138.5	220	+1	
מלוה קליטה 1965			
אינדקס 110.1	197.1		
מלוה קליטה 1966			
אינדקס 118.7	166	+0.7	

מפתח: ר"מ — רגילות מבוכרות; א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; ג' — מניה ג'; (ש) — על שם; (מ) — מוכ"ז; בלתי מסומנות — מניות רגילות; ● מוכרים בלבד; ✱ — קונים בלבד.

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank) ביום שישי (23.2.73) באירופה

מסירה בידית (Spot)

$ ארה"ב	2.4725/75	ל־1 £ שטרלינג
מרקים גרמניים	2.8750/8800	ל־1 $ ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.8630/50	"
פרנקים שויצריים	3.2350/550	"
פרנקים בלגיים	39.80/90	"
פרנקים צרפתיים	4.5300/5400	"
לירות איטלקיות	566/568	"
ינים יפניים	263.50/264.50	"

מסירה מאוחרת (Forward)

	£/$	פ"ש/$	כ"ג/$
חדש:	2.4665/720	3.2160/390	2.8430/530
חדשיים:	2.4595/652	3.2070/300	2.8240/340
3 חדשים:	2.4510/67	3.1970/2200	2.8130/220
6 חדשים:	2.4055/115	3.1750/2025	2.7850/950

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

אזורים הגדילה מכירותיה ב־1972 פי חמישה

הדו"ח הכספי העומד להתפרסם יראה ריווח של כ־5 מיליון ל"י ✱ תיעשה חברה־גג לגורמי הבניה בקונסרן כלל

מאת אלעזר לוין, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

מאזנה של חברת הבניה אזורים (בשליטת קבוצת כלל) ל־1972, ה־עומד להתפרסם בימים הקרובים, מו־רה כי בשנה האחרונה הפכה החברה לאחד הגורמים החשובים בענף ה־בניה בארץ. המכירות גדלו כמעט פי חמישה — מ־8.2 מיליון ל"י ב־1971 ל־39.1 מיליון ל"י ב־1972. הרווח הנקי לפני מס גדל ביותר מפי שלושה — מ־1.55 מיליון ל"י ב־1971 ל־4.9 מיליון ל"י ב־1972. היקף העבודות בביצוע בשנה ש־עברה היה 61 מיליון ל"י.

מלאי קרקע קטן

לחברה מלאי קטן יחסית של קר־קעות: 12—15 מיליון ל"י במחירי עלות היסטוריות, לעומת 28 מי־ליון ל"י ברסקו ו־45 מיליון ל"י ב־שיכון עובדים. קרקעות אלו מצו־יות לרוב במקומות מרכזיים בארץ, כך שערך השוק שלה גדול בהרבה מהערך בספרים. המלאי הנוכחי מס־פיק לשנתים עבודה בערך. לדעת הנהלת החברה, מלאי גדול מדי פי־רושו הוצאות מימון כבדות שיפגעו קשה ברווחיות. לאזורים הכנסות נטו בסעיף המימון (1.3 מיליון ל"י ב־1971).

בין הקרקעות: 100 דונם ברחו־בות (העלות כ־3 מיליון ל"י והשווי כיום כ־7 מיליון ל"י); 25% מ־שטח פרדס רייספלד בקריה אונו (שווי חלקה של אזורים כ־5 מיליון ל"י, לעומת 4 מיליון ל"י העלות); כ־500 דונם באשדוד, וכן שטחים ניכרים, שעל חלקם בונים — בנת־ניה, בית אליהו ועוד. אזורים מנה־לת מו"מ לרכישת קרקעות בכ־15 מיליון ל"י, שימומנו ממקורות עצ־מיים.

כמחצית הפעולה — בשותפויות

ב־1972 החלה אזורים בבנית 2000 דירות — 600 לזוגות צעירים, 1200 לפועלים; 200 לשוק הפרטי. השנה יגדלו ההתחלות ב־20%, ל־2400. כל הדירות מכורות מראש.

כמחצית מפעולות אזורים היא בשותפויות בפרויקטים שונים. בין אלו יצוינו: ✱ כפר כלל בירושלים, שהשקיע 50 מיליון ל"י בבנית 52,000 מ"ר מסחריים — לאזורים 25% בפרויקט. ✱ מגדל דניאל, מלון דירות (184 יחידות) בהרצליה, רו־בן בכורות — לאזורים 35% וה־השקעה הכוללת 20 מיליון ל"י. ✱ רמת פולג — 300 דירות בהיקף 40 מיליון ל"י — לאזורים 25% מה־פרויקט. ✱ בית ניבור במנביה — הוהל בבניה, בהשקעה של כ־20 מי־ליון ל"י, מזה 33% של אזורים.

הרווח הנקי של אזורים הוא כ־8% על המכירות (החברה נוהגת לר־שום מכירות בשנה בה נסתימה ה־בניה ונמכרו לפחות 75% מן הפרו־יקט). על הון של 25 מיליון ל"י הגיע ב־1972 הרווח לפני מס של אזורים ל־20%. הרווח ברוטו על המכירות באזורים היה אשתקד 4.7 מיליון ל"י, כלומר כ־12%. החברה חוסכת סכומים ניכרים כתוצאה מ־העדר הוצאות מימון, וכן הודות ל־הוצאות מינהל נמוכות. היא מע־סיקה 12 איש — בהם המנכ"ל יהו־דה תמיר, האחראי על קרקע ומימון ישראל אלון, האחראי על בניה, קבלנים ותיכנון דוד ליכטנשטיין. אשתקד, כמו ב־1971, חילקה אזורים כמחצית רווחיה בצורת דיווידנד ב־מזומן של 10%.

חברה־גג לבניה

בתכנית הנהלת כלל לעשות את אזורים לחברה־גג של כל חברות הקונסרן העוסקות בבניה — מגדל בטון (מפעל גדול לבניה טרומית), חברה לבניה מתועשת, חברת כלל בנין והנדסה (שירותי הנדסה והנה־לת חשבונות), חברת סי.בי.אל. ב־אשדוד, המייצרת בנגלום והודי אמבטיה. שינוי המבנה יהיה כרוך בהגדלת ההון הנפרע של אזורים ובהנפקת מניות חדשות, חלקן כ־מניות הטבה.

בשל שיטת הרישום של המכירות (רק בגמר), ברור כבר עתה כי ה־מחזור באזורים יהיה גדול השנה יותר מאשתקד. כמה פרויקטים גד־לים בהיקף עשרות מליוני ל"י, כ־דוגמת מגדל דניאל, יסתיימו רק ה־שנה ויופיעו במאזן 1973. במקביל ידוע כבר עתה כי רווחי אזורים ב־1973 יעלו על הרווחים ב־1972. לפי המדיניות המקובלת בקבוצת כלל, עשויה אזורים להגדיל בהתאם לכך את דיוידנדי הבינים שתשלם במשך השנה.

יגיעה אישית של אשה

מה חדש במיסים

מאת בועז נהיר

אף במקרה שאין נישום זכאי ל־חישוב נפרד של הכנסות אשתו ו־בוחר בחישוב משותף, יש חשיבות לשאלה אם הכנסת האשה נובעת מיגיעה אישית.

במקרה שהכנסת האשה נובעת מ־יגיעה אישית, זכאי הנישום לפטור לזיכוי עבור אשה עובדת בסך 650 ל"י ולהקלות נוספות.

מעשה בנישום ואשתו, שהם בעלי המניות היחידים והמנהלים של חברה העוסקת בעבודות קבלנות. לחברה אין משרד ועיקר עיסוקה עבודות שהיא מבצעת עבור חברה קבלנית ליבוא מזון.

המערער מקבל יום־יום את סידור העבודה מהחברה הקבלנית. במקרה של שינוי בסידור העבודה, דבר ה־קורה בערך אחת לשבוע, מנסים להודיע זאת לנישום, ואם לא מצ־ליחים להשיגו, מטלפנים לאשתו ה־ביתה והיא מקבלת את ההודעות. כן מודיעים לאשה על סידור העבודה כשהמערער נמצא מחוץ לעיר. ב־ממוצע מטלפנת החברה הקבלנית ל־אשת המערער פעמיים־שלוש בשבוע.

אשת המערער העידה כי היא מק־בלת יום יום הודעות טלפוניות עבור בעלה ולצורך זה היא נשארת בבי־תה כל שעות היום עד שעה 16.00.

בית־המשפט המחוזי בחיפה (ה־שופט א. פרידמן) לא האמין לעדות האשה וקבע כי היא מקבלת הודעות עבור הבעל רק מספר פעמים ב־שבוע, ושאין היא צמודה לטלפון ב־שעות כלשהן למטרה זאת.

לאור קביעה עובדתית זו קיבל בית המשפט את עמדת בא כוח פקיד השומה עו"ד הגר, כי פעולה זו אינה בבחינת יגיעה אישית למ־רות שהחברה שילמה לאשה 2,400 ל"י לשנה כשכר ועל־כן דחה את ערעור הנישום.

כלכלה ועסקים

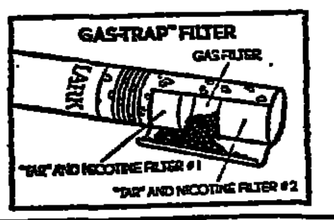

...משהו
מיוחד
בטרם
תקנה
השווה
עם
Pilot

שיכלולים בלעדיים בטלויזיות "פילוט"
● 2 טיונרים אלקטרוניים נפרדים ל־VHF ו־UHF מבטיחים רגישות גבוהה והמונה חדה ובלעדית.
● INTEGRATED CIRCUIT המיכלול הטרנזיסטורי המאוחד בתוכו 42 טרנזיסטורים, 11 דיודות ו־59 נגדים.
* הודות לאיכות הגבוהה — חמש שנים אחריות חינם על כל החלקים כולל מנורת המסך (בתנאי שהמקלט יטופל במעבדות "שירותי פילוט").
לבחירתך מבחר דגמים: דגם 4050, דגם 4051 עם חזית עץ, ודגם היוקרה 4052 עם 2 רמקולים.
פילוט

המתנה לכל מאורע

עטים כדוריים
עטי סימון
עטים נובעים
יבואנים בלעדיים: ע.גוטובסקה בע"מ טל. 58839, תל־אביב

מתפנה
מנהל - מהנדס
רב־כישורים
בעל נסיון ניהולי; מסחרי וטכני רב
מעוניין להשתלב בעסקי מסחר או תעשיה
(אפשרית גם השקעה)
נא לפנות לת. ד. 33212 ת"א

מירומית—ידע ומומחיות בשיטות אחסון

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארלון (31% $, 69% אינדקס)	124.30	121.25
דקל	479.8	458.6
ברוש	כ.ר. 208.4	כ.ר. 198.3

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

שירות
אמבסדור 707
של ט.וו.א.:
אתונה
יום יום 747. המראה 0745
רומא
יום יום 747. המראה 0745
יום יום 707. המראה 0600
פאריס
יום יום 707. המראה 0600
פרנקפורט
יום יום 707. המראה 0700
TWA
פנה לסוכן הנסיעות שלך.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

מעדן חדש:
מיני - הודו

נא להכיר: מיני־הודו (תרנגול־הודו זעיר) — משקלו כ־3 ק״ג, בשרו עדין ורך וניתן להכין ממנו מעדנים רבים.

במערב־אירופה המיני־הודו הוא „להיט" כבר מספר שנים — עתה יכולה להנות ממנו גם עקרת־הבית הישראלית.

להשיג ברשתות השיווק ובאטליזים המובחרים.

★ ★ ★

הודעה לרשתות השיווק ולסוחרים

את ה„מיני־הודו" אפשר להזמין במשחטות:

✱ „העוף המעולה" בית־דגן	(03/944418)
✱ „עוף משק" ירושלים	(02/522093)
✱ „עוף קור" שער הנגב	(051/94311)
✱ „עוף ירושלים" —	(02/911701)

הוחלט לא לגבש סופית הצעת התכנון החדשה בטלוויזיה

הסתייגויות ממספר נושאים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

הועד המנהל של רשות השידור הולים אתמול שלא לגבש סופית את הצעת התכנון החדשה של ה־טלוויזיה שתכנס לתקפה באפריל השנה.

מנהל הטלוויזיה, מר ישעיהו תד־מור, הגיש לחברי הועד הצעה מ־תוקנת של תכנון המשדרים בעק־בות הערות שהשמיעו חברי הועד בשבוע שעבר, אולם גם אתמול עוד הסתייגו כמה מהחברים מהצעת ה־תכנון ומספר נושאים השנויים ב־מחלוקת יובאו להכרעת מליאת רשות השידור.

הוחלט כי יו״ר רשות השידור, ד״ר ולטר איתן, מנכ״ל הרשות מר שמואל אלמוג ומנהל הטלוויזיה יגמ־רו את הנושאים השנויים במחלוקת. הנושאים שעדיין לא גובשו הם:

האם „מבט להדשות" ישאר בהי־כנתו הנוכחית או יורחב ל־30 דקות, האם תוכנית „מוקד" תשודר פעם או פעמיים בחודש, האם הסרט ה־עלילתי בערבית יוקרן בליל שבת או במוצ״ש; מה תהיה מתכונת מש־דרי ליל השבת. הועלתה הצעה ל־הקים ועדה מצומצמת מחברי ה־מליאה שתקבע את הרכב ההופ־עות „חיים שכאלה" בשנה במקום הל הטלוויזיה בנושא זה, האם סרטי מתח קנויים ישודרו פעמיים או שלוש בשבוע, האם יופקו 10 תוכ־ניות „חיים שכאלה" בשנה במקום 6 תוכניות כפי שהציע מר תדמור.

בשבוע הבא ידון הועד המנהל ב־הצעת התכנון החדשה של הרדיו שתכנס לתקפה באפריל.

✱ (ע.) השופטת המחוזית, גב' הנה אבנור, החליטה אתמול לשח־רר בערבות את התכים תבא (32) מחולון ויוסף דאן (19) מנוה שלם, האשמים בהצתת מכונית לפני כ־שלושה שבועות בנוה־שלם בתל־אביב. השופטת קבעה, כי למרות חומרת העבירה אין צורך להחזיק את הנאשמים במעצר ומתן ערבות יספיק כדי להבטיח את הופעתם ל־משפט.

מינויים במשטרה

(ע). מפקד משטרת נפת יהודה, סגן ניצב אנוש גבעתי, נתמנה למפ־קד משטרת נפת עזה וסיני, ובמקומו יבוא סגן ניצב אברהם ססתיאל, מי שהיה סגן מפקד משטרות נפת הנגב. חילופי הגברי בנפת יהודה ייכנסו לתוקפם ב־1 במארס.

אזכרה ליעקב הרצוג

(ע). במלאת שנה למותו של ד״ר יעקב הרצוג, שהיה מנכ״ל משרד ראש הממשלה, נערכה אתמול אז־כרה ליד קברו בסנהדריה.

ראש הממשלה גב' גולדה מאיר, הרב הראשי שלמה גורן, שרי הממ־שלה, חברי כנסת, קציני צבא בכי־רים ובני משפחת הרצוג, נאספו מ־סביב לקבר והתייחדו עם זכרו של המנוח.

הרב גורן ושר התחבורה והתקשו־רת מר שמעון פרס נשאו דברים ל־זכרו של המנוח.

דן ורד מודה ברוב סעיפי

(סוף מעמוד 3)

1971, את דאוד תורכי, לדבריו שמע עליו כי הוא „איש שמאלי", ורציתי להכירו ולשמוע את דעותיו. באחת מפגישותיו עמו הציע לו האחרון „להפגש עם בציג ארגון פלשתיני שמאלי־מרכסיסטי, על חשבונו של אותו נציג". ואכן, „בהודעות מספר בי ב־28 בספטמבר 1971 יצא אדיב לאתונה ומשם טלה מברק לפי הנ־חיות הורכי לתיבת דואר בביירות, ובו מסר את כתובתו במלון פודה. שלושה ימים לאחר מכן הגיע ל־ביתו יחן הנציג הפלשתיני. „די־ברנו על הארגונים הפלשתינים־השמאליים ואמרתי לו, שהארגון בו אני חבר, יתמוך המחתרת, קרוב לחזית הדמוקרטית הדמוקרטית לשחרור פלשתין שבהנהגתו של נאיף חוות־מה".

אדיב הדגיש; כי קבוצתו דוגלת במאבק מזויין להפיכת השלטון, אם כי בסיטואציה הנוכחית לא תוכנן שימוש בנשק.

במשך חקירתו נשאל אדיב שא־לות רבות על צה״ל, הוא מספר בהודעתו כי מסר לנציג הפלשתי־ני, שבכינוי אבו כאמל, פרטים ר־בים שנודעו לו בתקופת שירותו ב־צה״ל וממקורות אחרים.

בהודעה מופיעה רשימה מפורטת של גילויים צבאיים אלה, אולם ל־בקשת התובע אסר בית המשפט ל־פרסם חלק זה של ההודעה.

בהמשך ההודעה מספר אדיב, כי־קבע עם אבו כאמל פגישה נוספת בתום שנה. בינתיים, ימשיכו בקשר בכתבים באמצעות תיבת דואר ב־אתונה. הוא קיבל מאבו כאמל 700 דולר ושב לארץ. הוא מספר כי ב־אותה תקופה התליט לצרף לארגון חברים חדשים וכך נפגש עם דהו קשר, יחזקאל כהן ודן ורד, והמ־שיך להפגש עם תורכי, עד מארס 1972.

אדיב הגיע לקשר לנסוע לאתונה אך בנסיעה זו לא יצאה לפועל וקשר אף לא העביר לו את 500 הלירות שקיבל.

ורד — לאתונה ולדמשק

באוגוסט 1972 שלח אדיב את ורד לאתונה ולדמשק והוא חזר כעבור שבועיים משם. ורד סיפר לאדיב, כי נפגש עם אבו כאמל, התאמן בהב־לה ובנשק וקיבל את הספר הדרך הדרכה על הארגון פאסט כבסיס ל־צופן. על פיו היה עליו לפענח הוד־עות מתר שקודרו ברדיו דמשק. אר־לם, מספר אדיב, השניים לא הצליחו להפעיל צופן זה.

לאלון מסר אדיב על נסיעתו ה־שניה לאתונה ב־26.9.72, משם המ־שיך לדמשק, שם שהה עשרה ימים. הוא כתב דו״ח גדול על נושאים מדיניים וצבאיים והתאמן בנשק וב־חומרי חבלה.

בין השאר הוא מספר בהודעתו, כי ביקר יחד עם אבו כאמל בקהי־לה היהודית בדמשק, שוחח עם יהו־דים הוא מציין: „כבאתי שמצבם טוב".

מדמשק חזר אדיב דרך ביירות ואתונה לישראל. בנסיעה זו הפקיד חבילה ובה 1000 דולר שקיבל, אצל בחורה בשם אנה פלשנר מגבעתיים. אולם זו לא החזירה לו את הכסף כטענה שהפקידה את החבילה בנמל לה. רק לאחר עמל רב הצליח אדיב להוציא כסף זה ורק לאחר שנודע הדבר למכס ולמשטרה.

אדיב מספר כי אבו כאמל בי־קש ממנו להשיג סיסמאות ול־ברר לאילו יחידות הן מכוונות בשעת גיוס חרום. כן אמר לו לטייל בארץ ולראות מתנה־בבא, כפעלים כלכליים, שדות התעופה וכטוסים, וגם את הכור

בריטניה, אולם לדברי אדיב הוא לא העביר לאבו כאמל ידי־עות כאלה.

בהמשך המשפט קרא הסניגור, עו״ד אביגדור הכהן, את הודעתו ה־רביעית של אדיב. בהודעה זו הוא סוקר את השקפת העולם האידיאו־לוגית שלו, אשר על פיה ניסה לה־כין את המאבק נגד מדינת ישראל ולהפוך אותו ממאבק לאומי למאבק מעמדי.

בתום הפסקה בדיוני בית ה־משפט, הגיש התובע שלוש הודעות של הנאשם דן ורד, באמצעות רס״ל שאול עורא.

בהודעתו נאמר כי ורד גוייס ל־שורות הארגון ב־1972 על ידי אהוד —

„הפסיקו כתיבתם מתוך פחד"

(ע.) — שני חברי קיבוץ יגור, אשר „קול השלום הקיבוצי" כי־כוסקבה נגע לבטש אותם, חורו בשבוע שעבר להודעות לאחר ש־שמם לא הוזכר בבירורים כבר יותר משנה. בזמנו נהגו הקנאים לכתוב להתבה בבטיון להוקיע את אנטיה על סילוף דבריהם, אך הם הפסיקו את התכתבותם מש־נתברר לדעת שהדבר הסרי־תועלת.

עתה, עם פתיחת משפט ה־ריגול של הנאשמים בהשתייכות לרשת היהודית־ערבית שפעלה בשרות המודיעין הסורי, שידרה התחנה בשבוע שעבר כי על־טנות ישראל מביימים משפטי ריגול, אוסרים את חברי המפלגה הקומוניסטית ועושים הכל כדי להפחיד ולהשתיק את אלה המד־חים ונאבקים נגד כדיניות נפ־שיה זו. הבוטנה לטענה זו ציין הקריין „שאפילו כתבינו תמצ־בגים מיגור הפסיקו את כתיבתם מתוך פחד".

אדיב. בסוף יולי יצא מלוד לאתונה, ובעבור תשעה ימים המשיך משם ב־דרכו לדמשק, עם אבו כאמל. לפני טיסתו לאתונה ערכו אנשי במחון ישראליים חיפוש בכליו בלוד, ועל אף העובדה שגילו ברשותו 900 דו־לר, העירו לו שעליו להחזיק את הדולרים על גופו „כדי שלא יוכל להאשים את המתפשים שגזלו אותם ממנו". אנשי הבטחון הישראלים הו־ביעו: „ביוך דרכון ישראלי — שא אותו בכבוד בחוץ לארץ".

„יהודי שווה 10 ערבים"

ורד אישר בהודעותיו כי עוד קו־דם לכן דן עם אדיב בצורך לניהול מאבק מזויין נגד השלטון בישראל ובצורך לצרף לארגון זה חברים יהו־דיים. חשיבות היהודים בארגון הוד־גשה בפגישתו של ורד עם סוכן ה־מודיעין הסורי, שהטיל עליו לצרף יהודים נוספים לרשת, בקובעו, כי „יהודי שווה 10 ערבים".

בהמשך ההודעה מגולל ורד את מסעו לאתונה ופגישתו עם אבו־כאמל. ורד נשאל על בסיסי צה״ל, אך ידע לספר על יחידת הג״א בה הוא כשרת במילואים, סוגי סנקים שהשתתפו במצעד יום העצמאות ו־שהית התופה לוד ודוב.

בדמשק

לאחר מכן מספר ורד על נסיעתו לדמשק, שם שיכנו אותו בדירה מסויימת. הוא יצא לבלות ולסעוד במסעדה בחברת אבו כאמל ואשתו, חזה ביריד בסן והמשטרת מזו־רית. הוא סייר בחוצות דמשק ולאחר מכן למד שימוש בנשק ובחומרי חב־לה. הנאשם טוען בהודעתו, כי למ־רות שהצהיר שכקומוניסט איננו דו־גל בפעולות חבלה וטירור ובכל מא־בק המנותק מההמונים, הרי נקלע למצב שדין מעצם היותו נתון לחסד

כאחיו מבחינת בהתנהגו האישי. הוא הבין כי התנגדותו לאימון בנשק ו־בחבלה עלולה להעביר אותו כמצב לא נוח. לכן הסכים ללמוד ולהכיר את השימוש בנשק, חומרי חבלה וצופן.

ורד מספר כי נמנע מלהראות בחוצות דמשק כיוון שחשש ש־סוכנים ישראלים יזהו אותו.

מדמשק נסע לביירות. אבו כאמל גלוהו אליו וביקשו לגייס יהודים ל־ארגון, תוך הבטחה שבמסגרת השנה הקרובה יועברו חמרי חבלה לישר־אל. באתונה נפרדו השנים לאחר שאבו כאמל נתן בידו 1000 דולר, מהם הועיד הסוכן הסורי 50 דולר כמתנת בשראין לורד, שהתחתן חודש לאחר מכן, והיתרה נתן בידו להוצ־אות שהייתו בחוץ לארץ ולצרכי הארגון.

הנאשם טען בהודעה, שמאז בשר אין הפסיק את פעילותו הפוליטית, לא בגלל שינוי עמדותיו הפוליטיות אלא מכיוון שהיה טרוד בעניניו ה־אישיים וגם בהשפעת אשתו שידעה על נסיעתו לסוריה.

הוא טען כי הסכים לנסוע לאתונה ולדמשק „מכיוון שלא רציתי להשפיל בפני את אדיב, ומתוך סקרנות פר־טית לראות את דמשק וביירות".

עם שובו דיווח לאדיב על מסעו לסוריה וללבנון, ובערב יום־הכיפו־רים ניסו השנים לקלוט את שידורי הצופן ברדיו דמשק, אך הדבר לא עלה בידם.

משפט זוטא

לאחר מסירת הודעותיו של ורד הודיע פרקליט המחוז כי הוא מתכ־וון להגיש שמונה הודעות שמסר הנאשם סובחי גבראני בחקירתו ל־משטרה. אולם הסנגור, עו״ד עלי ראפע, ערער על קבילותן של ההו־דעות בטענה כי אלה נתקבלו תחת איומים ומכות.

בעקבות התנגדות זו נפתח מש־פט זוטא. במסגרת זו העיד חוקרו של גבראני, רס״ל שאול עורא, על נסיבות גביית ההודעות. הוא דחה מכל וכל את טענות הנאשם, כי הוכה או הופעל עליו לחץ, וטען כי ההו־דעות נמסרו מרצונו הטוב והחופשי.

הסנגור טען כי אנשים בעלי הגי־נויים ביתי, אבו גימר, נעימן ואח־רים היכו את הנאשם. התובע אמר כי אכן יהודים לו שמות של חלק מהאנשים אותם הזכיר הסנגור, ו־אותם יוזמן להעיד בהמשך משפט הזוטא.

סנגורו של הנאשם אניס קרעאוי, עו״ד האשם קוואדרה, כפר בשם מר־שו בכל ההאשמות. הוא הודיע ל־בית המשפט כי גם הוא מתנגד ל־הגשת ההודעות שמסר שולחו לחוק־רין וידרוש משפט זוטא על נסיבות גביית הודעות אלה.

המשך המשפט היום.

נמשכת הירידה ביצוא גרבונים

מאת סופר „הארץ" לעניני כלכלה

יצוא הגרבונים ירד ב־31% ב־ינואר השנה לעומת ינואר 1972 — מוסרים נתוני משרד המסחר וה־תעשיה על היצוא. בינואר השנה היה יצוא הגרבונים 760 אלף דולר, לעומת 1.1 מיליון דולר בינואר אשתקד. ירידה זו היא המשך למג־מה דומה שהסתמנה ביצוא גרבו־נים בחודשים האחרונים.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

שרה איטונין ז״ל

הלויה התקיימה ביום ראשון (25.2.73)

משפחות: איטונין, כתופיה, בפרדס־חנה ובחולון ומשפחת הממן בכרתיים

לניסן סלוצקי

מתחלקים בצערך במות עליך אחותך

צפורה ז״ל

צוות הסוציולוגים

לראובן רוטמן

אתך באבלך במות אשתך

צפורה ז״ל

יהלומי קרן־אור בע״מ
ההנהלה

האוצר
רשות החברות הממשלתיות
הנהלת האוצר
וחבר עובדי רשות החברות הממשלתיות

משתתפים באבלו של חברם לעבודה

מר ראובן אפשטיין

במות אביו

מר **הנס אפשטיין** ז״ל

ההנהלה ועובדי
המועצה הלאומית למניעת תאונות

משתתפים באבלה של

הגב' **חיה תל־ניר**

על מות

האם

למשפחת ברגמן
לחברת ציקולוד בע״מ

אתכם באבלכם על מותו של

פאול ברגמן ז״ל

הנהלת „קוי"
מפעלי מתכת בע״מ

לאלי בן עוזיליו ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד על מות האב

שם טוב עוזיליו ז״ל

מפעלי ע. שנפ ושות' בע״מ
ההנהלה והעובדים

לחברתנו **אסתר לוי**

אתך באבלך במות אביך

ד״ר **יום־טוב לוינסקי** ז״ל

אגוד המורים לחינוך ריתמי מוסיקלי
ושיטת דלקרוז הסקציה הישראלית

על פטירתו של

ד״ר יום־טוב לוינסקי

ז״ל

אבל

בית דביר

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של עובדנו וחברנו המסור

לזר אשכנזי ז״ל

הלויה תתקיים היום יום שני כ״ד אדר א׳ תשל״ג (26.2.73) בשעה 3.00 אחה״צ בבית העלמין החדש בחולון.

משתתפים באבל המשפחה.

לידור כימיקלים בע״מ
ההנהלה והעובדים

לחברתנו **מרים אשכנזי**

מתחתפים באבלך על מות

בעלך ז״ל

מקורות מים
חברה לעבודות פתוח בע״מ
ההנהלה, ועד העובדים
וחבר העובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו

יצחק שקדי

במות עליו

אביו ז״ל

אגד ההנהלה והחברים

לחיה
חברתנו לעבודה

השתתפותנו הכנה במות עליך

אמך ז״ל

ההנהלה וחבריך לעבודה
כלל בנין והנדסה בע״מ

ליואל רגב

אתך באבלך על מות

יקיריך

בית אלומות

למשפחת ד״ר ליטל

השתתפותנו הכנה בצערכם על מות חברנו

ד״ר **משה ליטל** ז״ל

ארגון רופאי קופת חולים מכבי

המומים ואבלים על מותה

נחמה סגל ז״ל

כעובדי משרד החקלאות

שר החקלאות
סגן שר החקלאות
הנהלת המשרד
וחבר עובדיו

למשפחת קישון
לבית מדיז'יס בע״מ
ומעבדות ישראליות בע״מ

ניחומינו באבלכם על פטירת

ד״ר **בוריס קישון**

בפתע במלוא כוח היצירה

ההנהלה והעובדים
„פריגל", חברה לקירור בעמ

לחברנו **ויקטור סלוניקוס**

משתתפים באבלך על מות

אביך ז״ל

מקורות מים
חברה לעבודות פתוח בע״מ
ההנהלה, ועד העובדים
וחבר העובדים

לד״ר ש. פאפו
ובני משפחתו

תנחומינו הכנים באבלכם על מות

אמך ז״ל

פלאימפורט בע״מ
י. לוכסמבורג
חברה למטוקלים בע״מ

היימן זימק

מניו יורק

איננו

הלויה תתקיים ביום שלישי 27.2.73 בשעה 11.00 לפנה״צ בבית העלמין בהרצליה.

רונה זימק
דני ורחל זימק
רלף זימק
צילי ויוליוס להמן וב״ב
ברנרד זילברמן וב״ב
דבורה כהן

יקירנו

דניאל הופמקלר

איננו

הלויה תצא היום, כ״ד אדר א׳ תשל״ג (26.2.73) מבית ההלוית הציוני ברח׳ דפנה 5 ת״א, בשעה 3 אחה״צ לבית העלמין בחולון.

המשפחה

התיזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנגניה ועובדיה

מתאבלים על מותו של

דניאל הופמקלר ז״ל

חבר התיזמורת לשעבר וצלן ראשי במשך שנים רבות.

המומים ואבלים
על הסתלקותה ללא עת של חברתנו

חנה אורנשטיין ז״ל

אנו משתתפים בצערו הכבד של חברנו וחבריכנו

יצחק אורנשטיין

חניכיו מכנרת, קרקוב
חבריו חוג עקיבא, קרקוב
חיפה, תל אביב, בהה״אחון

למשפחת זאב בירנבוים

אתכם באבלכם על מות

האב ז״ל

דיירי הבית ברח׳ השופטים 38

למר עזרוני

השתתפותנו הכנה באבלך במות עליך

אביך ז״ל

חברה א״י לאוטומובילים בע״מ

למר **ינון עזרוני**

אתך באבלך במות

אביך ז״ל

עובדי תעשיות רכב
נצרת עילית

לינון עזרוני ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד על מות אבי המשפחה

יקותיאל ז״ל

הנהלת ועובדי מכשירי תנועה בע״מ
שרותי רכב בע״מ
מוטו־פרסם בע״מ

האזכרה וגילוי המצבה לראש משפחתנו

הרוקח **פנחס לבנוני ויסל** ז״ל

תתקיים ביום ג׳ כ״ה אדר א׳ תשל״ג (27.2.73) בשעה 15.00 בבית העלמין חוף הכרמל.

נפגשים על־יד השער הראשי.

הודעה זו תבוא לבל מכרינו בכתב ובע״פ.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

ד״ר **פנחס פלדמן** ז״ל

תערך אזכרה ויתקיים גלוי מצבה

ביום רביעי, כ״ז באדר א׳ תשל״ג (28.2.73) בשעה 2.00 אחה״צ בבית העלמין הישן בחולות יצחק.

המשפחה

מיצפה כוכבים קדום ניגלה ברמת הגולן

מאת אריה נשר

יהושע יצחקי, מרצה בכיר ב־ארכיאולוגיה באוניברסיטת תל־אביב; הוכיח כי מיתקם של מע־גלי קירות אבנים גדולות ברד־ מסויימת שם במחזור בן 18.61 שנים.

המעגלים ברמת הגולן נזכרים עוד אצל החוקר הגרמני שומא־כר, שישב במושבה הגרמנית ב־חיפה בתחילת המאה, הם מתר־ כוכבים וב„מחשבי" לחיזוי לי־קויים. בעזרת מחשב מתמטי הצ־ליחו להוכיח כי הכיוונים השונים ברוג'ום אל־הירי הם אסטרונו־מיים משמעותיים. המיתקם מצוי בעמק שטוח מאד כך שניתן זהו

תצלום אוויר של מצפה הכוכבים ברוג'ום אל הירי בגולן

ג'ום אל־הירי ברמת הגולן הוא מיצפה כוכבים קדום שדוגמתו ניגלתה רק בעוד מקום אחד ב־עולם.

למיצפה, שגילו כנראה עולה על 4000 שנה, דמיון גדול ל־מעגלי האבנים העתיקות בסטונ־הנג', במישור סולסברי באנגליה, אשר נתברר לפני עשר שנים כי הוא מיצפה כוכבים עתיק. ב־עזרת מחשב הוכיחו חוקרים כי צורת אבני סטונהנג' יוצרת זויות הערוכות לקביעת מצב ה־שמש והירח בתאריכים הקריטיים (ביום הארוך או הקצר ביותר בשנה).

עוד הוברר כי מיצפה סטונהנג' שימש להזיית ליקויי חמה ולבנה. לכשל, הירח מופיע מעל אבן ארים כמילקאות. המיתקם ניגלה מחדש בעת סקר ארכיאולוגי ש־ערכה בגולן ב־1968 משלחת בה השתתפו החוקרים שמריהו גוט־מן, אדם זרטל ויצחק גל. בית־הם רוג'ום אל־הירי כולל ארבעה מעגלי קירות־אבן, נתונים זה ב־תוך זה. קוטר של המעגל החיצון 156 מטרים. הדמיון בין רוג'ום אל־הירי לבין מיתקם סטונהנג' נתחזק לאחר סדרת צילומי אויר בגולן. הצילומים העלו כי קיים מעגל חיצון בקוטר של 700 מט־רים הנושק את המעגל הקטן של רוג'ום אל־הירי.

צוות חוקרים בתחומים שונים בו נעזר מר יצחקי הצליח לאמת את השערתו כי המדובר במיצפה בו לנצל, בנקודות תצפית שונות, מסגרת הרי געש־בולטים בסביבה. החוקרים מסבירים כי נקודות אלו מכוונות אל כיווני הזריחה של השמש בימים מסויימים ב־שנה. לפי זווית הזריחה וכן לפי מצב כוכבי סתיו וחורף, יכלו ה־קדמונים לחשב מועדי לוח שנה, לקבוע עונת זריעה בחקלאות, ו־גם לחזות מראש ליקויים.

בהקשר לכך יש שמטעימים כי בפולקלור הבדווי נשמרו מסר־מים, משלים ואגדות המזהים עונות חקלאיות עם מצב מסויים של כוכבים בשמים.

מחקרו של מר יצחקי מומן על־ידי קרן מכללת בית־ברל בה הוא מרכז החוג לגאוגרפיה.

תובעים חתימת הסכם למניעת שביתות בנמלים כמו באל־על

חוגים ברשות הנמלים: „ההסתדרות נותנת גיבוי לאל על יותר מאשר לרשות"

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

חוגים ברשות הנמלים תובעים חתימת הסכם כולל אשר ימנע כל אפשרות של הפסקת עבודה ונקי־טת סנקציות ללא הסמכה ואישור מוסדות ההסתדרות המוסמכים בין ועדי העובדים בנמלים לבין רשות הנמלים בדומה להסכם שייחתם בין עובדי אל על להנהלת החברה.

ההחלטות שקיבלה הועדה המרכ־זית של ההסתדרות לגבי אל על בעקבות שביתת המנהלים הטכניים משודרות תרעומת בחוגי הרשות על מוסדות ההסתדרות אשר, לדבריהם, נתנה גיבוי לאל על יותר, מאשר ל־רשות הנמלים כאשר שיתקו העוב־דים את הנמלים בשביתות בלתי מאושרות על־ידי ההסתדרות.

לדעת החוגים ניתן להפעיל את כל ההחלטות שנתקבלו לגבי אל־על גם לגבי רשות הנמלים. החוגים שו־אלים מדוע אפשר לקבוע כי המדים באל על לחתימת הסכמי העבודה עם כל הסקטורים יחזהו תוך שובתים כפי שנקבע לגבי ההסתדרות האילו לגבי הנמלים „גמשך" המליס תוך־שים; מדוע אין קובעים נציגות כוללת לוועדים הרבים הקיימים ב־נמלים ובכך למנוע שיתוק הנמל על ידי קבוצת עובדים קטנה.

החוגים ברשות הנמלים אמרו כי הנזקים הנגרמים בעקבות השביתות בנמלים אינם קטנים יותר מהנזקים באל על. על כן, אמרו, צריכה ה־הסתדרות למצוא דרך כדי למנוע ב־עתיד סנקציות או שביתות ללא אי־שור מוסדות ההסתדרות.

העובדים המיכוליים בנמלים תוב־עים תוספת שכר המסכת בשיעור של כ־70%.

בתביעות שהגישו לרשות הנמלים העלו תביעות הכוללות בין השאר תוספת פריון עבודה ומשכורת 13. המגעים עם המיכוליים הוחל בימים אלה, אך עדיין אין התקדמות. רשות הנמלים מוכנה לתת להם הסבבה ושכר בשיעור 40.2%, כפי שקיבלו פועלי התפעול.

קובל על בזבוז — בהוצאת דו"ח הלשכה לתלונות בעת"א

גריפל דורש לפרסם הדו"ח במלואו

מאת סופרת „הארץ" בתל־אביב

אינני רואה סיבה לבזבז כספי ציבור להוצאת חוברת על דו"ח ה־לשכה העירונית לתלונות. הממצ־אים שורסמו בחלקם על ידי דובר העירייה וכן נמסרו בדו"ח לאורח — הודיע אתמול ראש עיריית תל אביב יהושע רבינוביץ בתשובה לדרישה מר יגאל גריפל מגח"ל לפרסם ב־מלואו את הדו"ח לשנים 1971 ו־1972 כדי שנבחרי ציבור לא יאלצו להודע על ממצאיו מקריאה בעתו־נים („הארץ" — 9.2.73).

„האם אין לנבחרי העיר זכות ל־עיין בממצאי הדו"ח ולבחון סדרי מינהל עירוני, ששם דובר לו בגרי־מת עיוותים ועוולות לאלפים רבים מבין תושבי העיר? האם קיים ה־אומבודסמן לצורך ביזול קורספונ־דנציה בינו לבין ראש העירייה בל־בד או שמא יש להתייחס להמלצו־תיו והשגותיו אשר נובעות כתו־צאה מהמגעים היומיומיים שלו עם אלפי אזרחים במשך השנה — שאל וקבל מר גריפל. הדובר הזכיר, על יסוד המידע שפורסם ב„הארץ", כי רק 7,600 אזרחים מצאו את הדרך ללשכת התלונות, הרבה יותר תלו־נות הופנו על המחלקות הנוגעות בדבר — הידוע לראש העירייה כמה מ־הפניות האלו נענו והיכולים לשער את מספר התושבים אשר משום מה השלימו עם המצב — שאל מר גריפל. לסיכום דרש „לפרסם ללא דחוי את הדו"ח לשנת 1971 ו־1972 ולקבוע מועד מוקדם לדיון על דו"חות אלה במועצת העיר".

שיפוץ בתי כנסת

בישיבת מועצת העירייה טען אתמול ראש סיעת גח"ל, מר מנחם סבידור, כי בארבע השנים האח־רונות נבנים ומשופצים על ידי ה־מועצה הדתית 268 בתי כנסת ב־כ־3.4 מיליון לירות. בעזרת כספי העירייה, בלי שתוגש לה דו"ח מפו־רט על שמות בתי הכנסת, התחלת העבודה, התקדמותה וסכום ההקצבה מטעם המועצה הדתית.

מר סבידור טען כי אין לאשר למועצה הדתית, הקצבים נוספים כל עוד לא ימציא כמתבקש הדו"ח מפורט על השימוש בכספים שניתנו לה עד כה.

גידול ניכר במספר הדירות שנבנו ב־1972

בשנת 1972 נסתיימה בנייתן של 48 אלף דירות למגורים (בהשוואה ל־38 אלף ב־1971) והחל בבנייתן של 60 אלף דירות (בהשוואה ל־51 אלף אשתקד). מספר הדירות שהיו בשלבי הבנייה השונים בסוף 1972 הגיע ל־82 אלף (לעומת 69 אלף ב־1971). על כך מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בציינו כי בשנת 1972 נבנו מספר שיא של דירות בהשוואה לשנים קודמות.

מנתוני הלשכה מתברר עוד כי בשנת 1972 החל בבניית מיבנים בשטח כולל של 7.4 מיליון מ"ר (לעומת 6.8 מיליון מ"ר ב־1971) ונסתיימה בנייתם של מיבנים בשטח כולל של 5.9 מיליון מ"ר (לעומת 5.4 מיליון מ"ר אשתקד). השטח ה־כולל שנמצא בבנייה בסוף שנת 1972 הגיע ל־10.7 מיליון מ"ר (ל־עומת 9.2 מיליון מ"ר בסוף 1971).

נחתם הסכם תחבורה דנמרק—ישראל

(ע). הסכם על שיתוף פעולה בין משרדי התחבורה של דנמרק ויש־ראל נחתם אתמול במלון אכדיה ב־הרצליה, בידי שר התחבורה ה[illegible] ושרת, מר שמעון פרס, ושגריר [illegible], מר יאנס קמפמן.

הקצינים הנאשמים בפרשת רם־טרום הורדו בדרגה אחת

(ע). בית דין משמעתי מיוחד של המשטרה גזר אתמול עונש של הו־רדה בדרגה אחת על שני קציני מר־חב המרכז של המשטרה, עקב הת־נהגותם בפרשת חקירת המעילה ב־מפעל רם־טרום.

בית הדין גזר על יהודה פויישר, קצין חקירות במרחב המרכז, הו־רדה מדרגת רב־פקד לדרגת פקד, והטיל עליו גם קנס בשיעור של 14 ימי משכורת. על מפקד תחנת פתח־תקוה, אנשל ליאופולד, גזר הורדה מדרגת פקד לדרגת מפקח. בית הדין קיים את ישיבותיו בתח־נת משטרת פתח־תקוה.

בגזר הדין התייחס בית הדין ב־חומרה רבה למעשים וגם למחדלים של הנאשמים, וציין כי יש בהם כדי לפגוע קשות בתדמיתה של המשטרה ובשמה הטוב.

פויישר

בגזר הדין נאמר כי פויישר היה הגורם המניע היזום כאשר התערב בהלך החקירה מבלי שהיה שותף בה, והיה בכך משום השפעה על החוקרים. התערבותו זו נבעה מידי־דותו עם בעל מפעל רם־טרום, מר אברהם פינקל, שהגיש תלונה על מעילה נגד שותפו־לשעבר, מר חנן אברהם. בית הדין קבע, כי על רקע של ידידות־נעורים עם המתלונן בא פויישר עמו להנהגת משטרת פתח־תקוה בעת הגשת התלונה, ואף הש־תתף בישיבת־בדירות עם חוקרי ה־תחנה והעצור. בית־הדין קבע כי היה בכך משום השפעה על מהלך החקירה, אשר לפויישר לא היה כל תפקיד בה.

ליאופולד

פקד ליאופולד הורשע באי־פיקוח על מהלך חקירת המעילה. בית ה־דין ציין, כי בהיותו מפקד תחנת פ"ת היתה חובתו לפקח על הנעשה בה. הוא דחה בגלל נימוקים תמו־הים את עזרת המטה הארצי בחקי־רת המעילה, ופסק על נקיטת פעו־לות במהלך החקירה בהסתמך על חוקרו, רב־סמל מויג, שכבר בי־דון אף הוא להורדה בדרגה. בית הדין הסביר, כי ליאופולד גם התע־לם מכך כאשר פקודו מסר לו ש־אין ממש בתלונת פינקל נגד שו־תפו.

לבסוף קבע בית הדין, כי הרושם הוא שבין שני הנאשמים נרקמה מערכת ידידות, כאשר רב־פקד פויי־שר היה פעם מפקדו של פקד לי־אופולד.

כשיקולים לקולא הביא בית הדין בחשבון את שירותם הממושך וה־מסור של שני הקצינים, אשר לא היה בו כל דופי, את חוות דעתם של מפקדיהם היותם מושעים זה כחצי שנה מתפקידיהם, על כל ה־סבל הנפשי והנזק הכספי שנגרם מכך.

בפסק־הדין קבע בית הדין, כי תת ניצב שמואל רוט, ראש מדור החקירות במטה הארצי, ששמו שור־בב לפרשה, לא הכיר את החשוד במעילה, מר חנן אברהם. על כן דחה בית הדין את הטענה כאילו הוחזר החשוד על ידיו מפני מעצר נוסף.

גזר הדין טעון אישור המפכ"ל.

תרמו שבעה מיליוני דולר

המשלחת הבין־לאומית הגדולה ב־יותר של קרן היסוד תרמה את ה־סכום הגדול ביותר מכל משלחת קרן היסוד עד כה — כ־7 מיליון דולר בקירוב. על כך הודיע אתמול בכנסת מנכ"ל קרן היסוד, מר ש. י. קרויטנר, בנוכחות סגן ראש ה־ממשלה ושר החינוך מר יגאל אלון, שהיה אורח כבוד בסעודת פרידה ל־350 חברי המשלחת המייצגים את הקהילות היהודיות הגדולות ביותר ב־10 ארצות באירופה וחצי הכדור המערבי.

מרפאת שיניים הוקמה לעבודה ק־לינית, התנך בית רביעי בתל־אביב ליד המכון להשתלמות, ע"ש וינשט־טיין של הסתדרות מרפאי השיניים בישראל.

תלמידי תיכון נעצרו בשכם

(ע). עשרות תלמידי תיכון משכם והסביבה נעצרו ונחקרו באחרונה על ידי כוחות הבטחון, כחשודים ב־הפצת כרוזי־הסתה.

כרוזים אלה כוללים קריאה לתו־שבים להתלכד ולהתעורר נגד „מזי־מת הכיבוש הישראלי". הכרוזים הו־פצו בכמה משכונותיה של שכם לפני יותר משבועיים.

רוב העצורים שוחררו והלק קטן נותרו לפי שעה במעצר להמשך ה־חקירה. בין העצורים סטודנטים מ־בית המדרש למורים אל נג'אח.

תלמידי אורט בכפר סבא יפגינו מחר

מאת סופר „הארץ" בגוש דן

תלמידי בית הספר המקצועי אורט בכפר סבא עומדים להפגין מחר נגד הקלות בסדרי הלימודים. ההפגנה תהיה כפולה: אחת ליד משרדי אורט בתל־אביב ואחת ליד משרדי ארגון המורים התיכוניים. ההפגנה תיערך כדי לתבוע הפסקת הסנקציות ש־נקטו מורי בית הספר. כתוצאה מ־[illegible] לסופר „הארץ" כי בין ההנהלה לארגון ה־מורים התיכוניים פרץ סכסוך על רקע תשלום פיצויים למדריכים ש־שעות עבודתם הנוספות הוקטנו או הופסקו. כתוצאה מכך השביתו ה־מורים, לפני שבועות אחדים, את הלימודים לימיים וחזרו לעבודה בגלל צו בית הדין לעבודה. הנהלת אורט ניכתה מהמורים שכר שני ימי השביתה ולכן גיתה הארגון ל־השביתה שנית את הלימודים. הנהלת אורט פנתה שנית לבית הדין לע־בודה שאסר על השביתה. כתוצאה מכך פתחו המורים בסנקציות שהתב־טאו באי־מסירת תעודות השליש לתלמידים, אי־שיתוף פעולה עם הנהלת בית הספר, אי־השתתפות בישיבות ואי־מסירת מידע להורים. כן החליטו שלא לאשר למורה מח־ליף להיכנס לעבודה במקום מורה שנקרא לשירות מילואים. מוועד ה־הורים נמסר כי כתוצאה מכך קיי־מת „דמורליזציה בבית הספר יותר מחודש".

הוועד ביקש ממשרד החינוך ל־התערב ואמר שעד אתמול לא נת־קבלה תשובה, והוסיף כי אם לא תתקבל תשובה עד הבוקר ישבתו מחר 500 תלמידי בית הספר (פרט לתלמידי כיתות י"ב) ויערכו ה־הפגנות.

מנכ"ל אורט, מר יוסף הרמץ, אמר כי שינויים בתכנית הלימודים חייבו הקטנת שעות העבודה בסד־נאות והגדלת שעות הלימודים ה־עיוניים, דבר שהביא להקטנת שעות העבודה הנוספות של המורים וה־מדריכים. מר הרמץ אמר כי בית הדין לעבודה ידון בראשית אפריל בתביעות הצדדים. הוא הוסיף כי „כבנבו משונה" בענין זה וכי הוא מבין לרוחם של ההורים והתלמידים העומדים להפגין.

אסותא אלישע

נולדו:
אילנה וד"ר דן ליכטנשטיין — בת
ליליה ואהרן גלעד — בת
פלורה ויורם מן — בת
רחל ואברהם חוטין — בן
מנינה ויהושע בליץ — בת
אילנה ודניאל אוסטין — בן
דבורה וזלמן קינן — בת
אימה ויאיר נוסמן — בת
אריאלה ובנים אוסקרנלי — בן
אסמתו ותנה איוב — בת

שרות חיתולים הביתה
למנגות לבתי־חולים
"אסותא" "אלישע"
חיפה 87414 תל־אביב 245211

בקשה לצו על תנאי נגד שרי האוצר והעבודה

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

בית המשפט העליון, בשבתו כ־בית משפט גבוה לצדק, יתן היום בבקשה לצו על תנאי נגד שרי ה־אוצר והעבודה, של איגוד היעל ה־טוען כי המכון לפריון עבודה, ש־הוא מחלקה במשרד העבודה, החל לפלוש לעסקים פרטיים, ולהתחרות בצורה בלתי הוגנת באיגוד.

בניגוד העתירה של האיגוד, כפי שהגיש עו"ד רם כספי, עולה המצב הבא: נציב מס הכנסה נותן אישור לשכר עידוד, לצורך תשלום מס מופ־חת, לפי המלצות של ועדה מיוחדת שבה יושבים גם נציגי המכון לפריון עבודה. הועדה דנה בכל בקשה ל־אחר בדיקה והמלצה של עובדי ה־מכון. שיטות שכר העידוד בממש־לה ובמפעלים מגיע למאות, נקבעות על ידי מכונים פרטיים וחברות ב־[illegible]

איגוד היעל טוען: המכון לפריון עבודה פולש לעסקים פרטיים

יעוץ לגופים פרטיים בנושאים אלה. אולם בשנתיים האחרונות התברר כי המכון החל לפלוש לתחומי עי־סוקן של החברות הפרטיות. וביני־הן איגוד היעל. המכון קיבל על עצמו לתת יעוץ לחברת החשמל, לשרותי הדואר, למחלקה באגד ול־חברת עלית — ובחלק מהמקרים דחקו את רגליהם של עובדי איגוד היעל. נוצר מצב, לדברי העתירה, שהמכון בעת ובעונה אחת ממליץ על אישור שיטות של שכר עידוד, ומקבל גם מגוויה שיטות אלו במש־ך שנים שעליו לבדוק אותן [illegible]

לות עיסקיות ללא צורך. קיימת גם סכנה לפגיעה בסודיות המסחרית, מ־אחר שהמכון דורש מכל החברות להמציא לרשותו את כל הדו"חות שלהם ואחר הוא יכול לנצל דו"חות אלו לעבודותיו שלו.

פניות איגוד היעל לנציבות מס הכנסה בחודשים האחרונים, לא הבי־או לכל תוצאה מעשית, בענין זה.

בית המשפט העליון ציווה על שרי האוצר והעבודה לבוא ולנמק מדוע לא יחדל המכון מפעילות זו, ויחדלו אם ברצונו לעסוק באישור שיטות שכר עידוד, או בעבודה כחברת יעוץ פרטית.

(ע). עובדי אגו"א ביהודה ו־שומרון מאיימים בשביתה אם הנ־הלת הארגון לא תיענה לתביעותי־הם להעלאת שכרם של העובדים.

(ע). עיריית דהר"א באזור חברון [illegible]

חידון ארצי לנוער

בנושא: תולדות ההתישבות והעליות לא"י ולישראל

ארגון המורים העל יסודיים

מאורגן ע"י בנק לאומי לישראל בע"מ

נסתיים שלב א' של החידון ואלה שמות הזוכים שעלו לשלב ב':

המקום	התלמיד	בית־הספר
אבן יהודה	דינה צברי	מקיף דתי
אופקים	אביגיל אליעזר	מקיף דתי
אילת	מרדכי זעפראני	מקיף דתי
אשדוד	נחום מוסקרל	תיכון כללי מקיף
אשקלון	שמעון אוחיון	מקיף דתי רוגוזין
	נסים עזגל	מקיף דתי רוגוזין
אשרת	יואב ניצב	תיכון אזורי גליל מערבי
באר־שבע	יצחק קלינה	תיכון עירוני מקיף א'
	צבי טל יוסף	תיכון עירוני מקיף ד'
	זקין מרים	תיכון עירוני מקיף ב'
בית דגן	מרעבי נגה	אולפנה צפריה — מושב צפריה
בית שאן	אלי אסיה	תיכון מקיף
	תניה ולצברג	בית החינוך המשותף
בני ברק	צפורה אליהו	תיכון מקצועי דתי לבנות הלפמן
	אילה נחשון	תיכון דתי
בת־ים	מיכאל וינר	תיכון עירוני א'
גבעת השלושה	אברהם זהב	תיכון גבעת השלושה
גדרה	מישל פיליפין	תיכון אזורי
דימונה	יפה הלל	תיכון מקיף דתי
הוד השרון	ענת שפירא	בי"ס תיכון מוסינזון
חולון	יעקב וידבסקי	אורט חולון
חיפה	רפי טהל	תיכון ליאו בק
	רוני קובי	מקצועי אזורי מפרץ חיפה
	יובל פרוסבסקי	עירוני ג' נוה שאנן
	אליקים שטרם	תיכון חוגים
	אמיר מאיר	עירוני ה'
	יפה אבן	אליאנס
	ברקו שמעיה	תיכון עירוני ב' קרית שמואל
טבריה	יוסף איסקוף	תיכון מקיף צבל
טירת הכרמל	אלי קטוס	מקיף דתי אר־אל
יבנה	עליזה דהאן	מקיף דתי „באלי"
יפו	יצחק קנפיני	תיכון עירוני ד'
ירושלים	אשר מזור	הגמנסיה העברית ע"ש י. בן־צבי
	חיים צוקרמן	בי"ס דתי הימלפרב
	שלמה בן חיים	בית חינוך תיכון
	שושנה מזומלי	בי"ס לפירות
	בת שבע יעקבי	בי"ס לפירות
	אהרון אחיטוב	בי"ס תיכון קרית נוער
	מלכה מימון	מדרשית עמליה
	מנשה צדקא	ישיבה תיכונית חורב
כדורי	אבי כץ	כדורי
כפר סבא	חנניה נחמני	תיכון מרכזי
	טלי בסו	בית מדרש למורים וגננות „בית ברל"
מגדיאל	ענת שפירא	בי"ס מוסנזון
נהריה	ישראל ליבוביץ	תיכון עירוני דתי

המקום	התלמיד	בית־הספר
נחלים	אפרים חלילי	מרכז מקצועי תיכוני מרחב נחלים
נצרת	זהאב קסם	לקליריקי — סנט ג'וזף
נתיבות	צפורה קקון	קרית חינוך
נתניה	בנימין קלמנזון	ישיבת בני עקיבא
	אבי שטרומינגר	אורט יד ליבוביץ
עכו	אליעזר כרמל	בי"ס לקציני ים
	יובל כהן	תיכון דתי „קנדי"
עפולה	אילנה מכה	בי"ס אורט
פרדס־חנה	בבא שפירא	תיכון אלישבע
פתח־תקוה	חוטסקי עופה	„עמל", נוה עוז
	גבאי חביר	„עמל", נוה עוז
	יוסף גורי	בי"ס עמל
	עפרה שמיר	תיכון עירוני דתי ישורון
	אברהם ושדי	אורט ומלאכה כפר אברהם
	שמעון שאיס	עמל סבבאים נוה עוז
צפת	מלכה גבריאלי	תיכון מקצועי עמל
	שמעון תנהו	תיכון דתי
קרית אונו	מיכל אביב	תיכון קרית אונו
קרית אתא	יעקב שלמה	תיכון ע"ש רבהין
	נחמה זאבי	תיכון דתי
קרית ביאליק	איל כלמר	אורט
קרית גת	משה אחוגה	תיכון מקיף ע"ש רוגוזין
	עמליה גבאי	תיכון דתי מקיף
קרית חיים	יוסף בן שלום	תיכון
קרית שמונה	משה ארדיק	המכינה
ראשון לציון	רבקה לנקרי	תיכון עירוני דתי
	זיו ריגנר	גימנסיה ריאלית
רמת־גן	יואב קרני	תיכון ע"ש בליך
	רחל צבו	תיכון ע"ש בליך
	זאב ורטהיים	תיכון ע"ש בליך
	דליה סברי	בי"ס אבוקה
	שלמה יונס	גמנסיה מודיעין
רעננה	מאיר שמש	תיכון ע"ש אוסטרובסקי
שדרות	תמר אבו	מקיף דתי
תל־אביב	ישראל קוסובסקי	תיכון עירוני ה'
	מירון רפפורט	תיכון חדש
	דליה אלאלוף	תיכון מקצועי עירוני ד' אורט
	צבי צלניק	בי"ס מקיף עמל ע"ש לידי דייוויס
	מזל חזקיה	תיכון עירוני לבנות א' (ערב)
	שולמית רוזנבאום	תיכון עירוני ט"ו
	יגאל קאופמן	תיכון עירוני „כל ישראל חברים"
	יצחק קונפינו	תיכון עירוני ז'
	אבי אנכמן	תיכון עירוני י"ד
	שמעון שטיין	תיכון מקצועי ג'
	איתן קדמי	תיכון ניגה
תרשיחא	דוד חיים	תיכון מקצועי דתי מעלות

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ
מפיצי CATERPILLAR בישראל

למנהל הכללי מר דוד שזר
ולכל בית אבן וסיד
ברכות להפעלת התנור החדש
במחצבת שפיה

משרד ראשי — אזור תעשיה חדש, חולון, רח' המנור 8 ת.ד. 5625
סניף חיפה — שדה התעשייה, מפרץ חיפה, טלפון: 728181 ת.ד. 10097

Caterpillar, Cat and are Trademarks of Caterpillar Tractor Co.

המועצה לשיווק פרי הדר

הודעה

בדיונים שהתקיימו במועצה לשיווק פרי הדר התברר שצפויים קשיים ניכרים בבצוע תקין של תכנית המשלוחים בגלל מחסור בעובדים בבתי אריזה. המועצה מקדמת בברכה החלטת הממשלה להקלות במס הכנסה לכל עובדי הממשלה, הרשויות המקומיות והמוסדות הציבוריים שינצלו את חופשתם לעבודה בענף ההדרים. במיוחד מעריכה המועצה את החלטת הועדה המרכזית של ההסתדרות לפעול לגיוס כח העבודה הדרוש. המועצה פונה בעקר לאותם העובדים במוסדות הציבור שיש להם נסיון קודם בעבודה, בצטיפה, בגזור ואריזה ומבקשת אותם להחלץ לעזרת ענף ההדרים.

25.2.73

גלוי דעת

צבור גוררי הרכב מוצא מחובתו להביא לידיעת הצבור הרחב את העובדות הבאות:

1. מאז 1967 קיים הסדר עם משטרת ישראל בדבר חלוקה צודקת של עבודות גרירת רכב המעורב בתאונות באמצעות תורנות מוס־דרת בין כל גוררי הרכב בכל רחבי המדינה.
2. לאחרונה החליטה משטרת ישראל להפר הסדר צודק זה ולהתקשר על פי מכרז עם חברת מגור שאינה בעלת מכוניות גרר אלא פועלת כחברת תווך שהכנסותיה מבוססות על רווחי תווך.
3. [illegible] 2 מכוניות גרר בלבד.
4. התקשרותה של משטרת ישראל עם חברה שעיקר רווחיה הם רווחי תווך ושאין בבעלותה מכוניות גרר — תביא לנשולם של מאות גוררי רכב המתפרנסים מעבודתם.
5. מאחר וכל פניותינו למוסדות המשטרה לא נענו — החליטו גוררי הרכב על השבתה כללית של כל מכוניות הגרר בארץ החל מהבוקר.
6. צבור גוררי הרכב לא ישלים עם נשולו של ענף שלם מפרנסתו וזאת לאחר שרות נאמן של עשרות שנים.
7. אנו מקווים כי הצבור הרחב יתמוך במאבקנו לחלוקה צודקת של עבודות הגרירה בארץ ויקבל בהבנה מלאה את פעולתנו להגנה על עצם קיומנו.

אגוד המוסכים בישראל ענף גוררי הרכב.

שיכון עובדים בע"מ תל־אביב

מכרז

מכירת קרקע בצפון תל־אביב

מוצעת למכירה חלקת קרקע בגוש 6628, קטעי חלקות 420, 421 (מגרש מס' 14). החלקה הנ"ל נמצאת על יד הצטלבות הרחובות רשפון — האוניברסיטה, וגובלת בצפון עם רח' רשפון ובדרום עם רח' משמרת. שטח החלקה כ־600 ממ"ר (נטו) ומיועדת לבנית מגורים.

פרטים נוספים אפשר לקבל במשרדי החברה בת"א, רח' ליאונרדו דה־וינצ'י 21, חדר מס' 24.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה לתיבת המכרזים חדר מס' 25, עד להאריך 5.3.1973 שעה 12.00, בצירוף צ'יק בנקאי על 10% מערך ההצעה. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או איזו הצעה שהיא.

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

ציוד ואספקה למלונאות

מדור פרסומי

גלאי עשן של „טלטרון"

מערכת גילוי שריפות מורכבת ב־דרך כלל ממערך גלאים המחוברים למתקן מרכזי. מערך הגלאים המפו־זרים על פני כל אגפי המבנה המוגן קשורים אל המתקן המרכזי, וכאשר אחד מהם „חש" בשריפה הוא יוצר תנאי „אזעקה". המתקן המרכזי קו־לט את אות האזעקה ובהתאם לתכ־נתו מפעיל את אמצעי האזעקה ש־קבעו עבורו: סירנה, האורות, חיוג למכבי האש ולעיתים: מערכת כיבוי אוטומטית.

ברור, כי את רגישותה וטיבה של המערכת יקבעו הגלאים. סיבם, ש־מת פעולתם הדרך תגובתם היא אשר הכתיב תוך כמה זמן מרגע פרוץ הד־ליקה תנתן האזעקה.

על סמך מחקר וניסויים רבים, הסתבר כי השיטה הטובה והבהירה לגילוי השריפה חייבת להתבסס על גילוי גאזי הפליטה המשתחררים מן השריפה כבר בשלביה הראשוניים. גאזים אלה, המצטיינים בגודל כול־קולות הפולה על מולקולות האוויר, סביבת פריצת הלהבה. רבים מאתנו, בעלי חוש ריח מפותח, יודעים ל־הריח אם משהו נחרך או נשרף עוד. בטרם נראה כל סימן עשן או אש. אנו פשוט יודעים להבחין בגאזים אלה ע״י חוש הריח. והיות והדבר מהווה פתרון בלתי מעשי לשים „איש הרוח" בכל מקום עליו נרצה להגן בפני פריצת הלהבה, תוכנן ונבנה מתקן גילוי העושה זאת במקומנו וברגישות הגבוהה פי כמה. לשם אילוסטרציה: גלאי כן המסוג האמור מסוגל לגלות תוך שניות ספורות את הצתת דף נייר בגודל 10 ס״מ בתוך חדר מגורים גדול ששטחו 30 מטרים וגובהו 3 מטרים.

גלאי גזי הפליטה, פותח לאחר מח־קר ממושך במעבדות טלטרון. יתר־רונו: רגישות גבוהה הנתנת לכוון לפי התנאים הנדרשים, פעולה ב־מתחים נמוכים, פשטות מבנה והת־קנה, פעולה בצורה רכיבים מוליכים למחצה. פעולת הגלאי מבוססת על שינוי המשקל החשמלי בין שני תאי־יאון. כניסת גאזי הפליטה לאחד מ־תוך התאים מפרה שווי משקל זה (ומספיקה כמות קטנה מאד לשם הפרת המזון הרגיש!) ויוצרת תנאי אזעקה. תנאים אלה מתגלים ע״י מעגל חשמלי רב־רגישות בתוך ה־גלאי ומפיקים את אות האזעקה.

ע״י מבנה מתוחכם של הגלאי נתן לקבל אזעקה לפי אפייני רגישות שונים בהתאם לצרכים המתגלים ב־מקומות שונים. כדוגמא: קיימים גלאים לריכוז קבוע של גזי פליטה F.S.D הגלאים הרגישים לקצב ה־עלאה בגזי הפליטה R.R.S.D. אלה האחרונים, מיועדים במיוחד למקו־מות של גזי פליטה. כל רכיבי הגלאי אטומים ומאפשרים הפעלה בסבי־בות „מסוכנות" הכוללות גאזים מת־לקחים וכיוצ״ב.

פרט לגלאי גאזי הפליטה, פותחה מערכת מרכזית משוכללת המכילה כל אמצעי האזעקה הסימון הנוצ־לה. מערכת זו, כוללת בין היתר אמצעי חיוג אוטומטיים, אמצעי אז־רעה, ומערכות לפעולה בחרום (כ־אשר מנתק זרם החשמל!). המער־כת מסוגלת לקלוט ולהפעיל גלאים מטיפוסים שונים בהתאם לצרכים המיוחדים.

עידן הבישול האלקטרוני

עבור המזונים של בישול פרימי־טיבי בכל שלביו הזול מהאש הב־ליה, גז ואפילו בישול על תנורי חשמל — והגיע עידן הבישול ה־אלקטרוני. „אמנה" המפעל הגדול האמריקאי לייצור מזגני אוויר וסק־ררים חשמליים גם לבית וגם לבתי מלון עלה כבר לפני 25 שנה על גל הבישול האלקטרוני „הרדרנג'" (RADARANGE)

וכבר אז שיווקו אותו לבתי חולים ובתי מלון (במחיר של 5000 דולר). ומאז עבדו על שיפורו והוזלתו, כדי לעבור לייצור המוני ולאפשר לחוג־גים רחבים יותר לרכשו במחות מ־10% של המחיר, שהיום הגיע ל־450 דולר בלבד.

תנור הבישול האלקטרוני „רדר־רנג'" של אמנה חוסך בכל תהליכי הבישול — גם בתוצאות וגם בזמן. הכנת כל מטעם ומטעם דורשת שניות בלבד. אתה אפילו חוסך ני־קוי סירים או מחבתים, היות והבי־שול נעשה על גבי צלחות נייר או חרסינה רגילות. הקרן האלקטרונית חודרת דרכן ומכינה למשל צלי ב־4 הזמן הנדרש בבישול רגיל, כבר לא להזכיר הכנת המבורגר תוך 30 שניות.

יתרון נוסף ב„רדרנג'" הוא שאין להפשיר מזון לפני הבישול. כל מזון קפוא עובר ישר לתוך תהליך הבי־שול. „רדרנג'" וכל יתר מוצרי „אמ־נה" כמזגני אויר, מקררים חשמליים משווקים בארץ מזה 10 שנים על ידי „שרות תעשיות מיזוג אויר ב־ע״מ", ברמת־גן, אשר גם מספקים את השרות למוצרים אלה, פרט ל־ייצור העצמי של „בסט" המבוקשת הת־כיוני.

סימון ובנו
בע״מ
ת״א, לבונטין 6,
טל. 612313

יצרנים ויבואנים של
מכ׳למטבחים גדולים

מיקסרים מ־20—100 ליטר. מכונות לעבוד ירקות. מטחנות לבשר ודגים, בלנדרים, וכו׳.
מכונות לקילוף תפו״א, גזר, צנון בצל, וכו׳.

למטבחים מ־50—2000 אוכלים

הידרו־קליר בע״מ - GULLIGAN

* בריכות שחיה -
ציוד ואביזרים —
סנון, טהור וכלורינציה

* אספקת כלור וכימיקלים -

* ריכוך והשבחת מים
מתקנים, ציוד ושרותים

* סאונות ומתקניהן -

חיפה, דרך העצמאות 27, טלפון 660116

תתחדשי
זאת המילה הראשונה שתשמעי לאחר חידוש האמבטיה
הציפוי המחודש
ההופך ישן לחדש
ביצוע העבודה במקום
באחריות מלאה
בכל
חלקי
הארץ
אמבטיות אמאיל „זאב"
ת״א: 625110, 998962, חיפה: 520332, ירושלים: 83040

לשרותך
מזוג אויר תדיראן
בתי המלון ובתי הארחה
הנהנים ממיזוג אוויר תדיראן

אמבסדור — תל־אביב	עין הים — נתניה
אקספלסיור — תל־אביב	עין בוקק — סדום
אסט — נתניה	פלנה — תל־אביב
גני יהודה — ירושלים	קמליה קורט — חיפה
גן המלך — נתניה	קרלטון — נתניה
גלי כנרת — טבריה	קרית צאנז — נתניה
גני חמת — טבריה	רמת אביב — רמת אביב
גלי זוהר — סדום	רון — טבריה
זוהר — בארשבע	רון — צפת
חן — טבריה	שרונית — הרצליה
יונה — תל־אביב	תדמור — הרצליה
ירקון — תל־אביב	בית הארחה קופ״ח — אשקלון
יהלום — נתניה	בית הארחה קופ״ח שבי־ציון
מלכת שבא — אילת	פנסיון אנטוש — נתניה
מרכזי — צפת	מלון המלכים — ירושלים
סבוי — תל־אביב	נאות מדבר — בארשבע
סביון — נתניה	

מיזוג אויר ברוח הזמן ובקצב המחר
תדיראן
תעשיות ישראל לאלקטרוניקה בע״מ

מכונות קפה לה פבוריטה

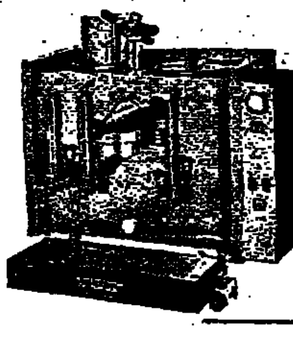

לה פבוריטה, מ. שור
רח׳ הגליל 7, ת״א, טל. 34752
מכונות פילטר אוטומטיות
✶ הכנת קפה באופן אוטומטי
✶ כניסת מים אוטומטית
✶ ניצול מכסימלי של הקפה
✶ מצוידת במרכך מים
✶ אחריות ושרות לשנה
דגמים:
2×12½ ליטר קפה ועוד 70 ליטר מים
2×22½ ליטר קפה ועוד 100 ליטר מים

מכונת אספרסו אוטומטית
✶ מופעלת ע״י מנוע ומשאבה
✶ מצוידת במרכך מים
✶ מצוידת במתקן אלקטרוני לכניסת מים אוטומטית
✶ מהירות עבודה כפולה מכל מכונה אחרת
✶ אחריות מלאה לשרות לשנה
דגמים:
1, 2, 3 ידיות רגילות
2, 3 ראשים אוטומטיים

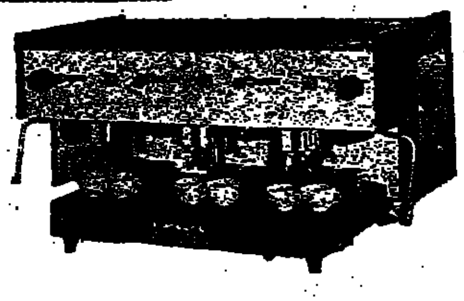

מכונות לטחינת קפה

TermoKor טרמוקור
קרור והנדסה בע״מ
REFRIGERATION & ENGINEERING LTD.
Tel-Aviv, 59, Ibn Gvirol Street — תל־אביב, רחוב אבן גבירול 59
Phone 26 03 87 — טלפון 26 58 42, 26 03 87
Cable: TERMOKOR TEL AVIV
חדרי קרור והקפאה — והקפאה עמוקה
מפיצים בלעדיים של:
KOLD DRAFT ICE CUBE MAKERS
VULCAN HART COOKING EQUIPMENT
SINGER REMINGTON AIR CONDITIONERS
ציוד לקרור ולשרותי מזון — REFRIGERATION AND CATERING EQUIPMENT
לבתי מלון, מוסדות ומסעדות — FOR HOTELS, INSTITUTIONS & RESTAURANTS
מח׳ שרותים: רח׳ אבן גבירול 48 — Service Station: 48, Iben Gvirol St.

מערכות קשר פנים - אינטרקום - מגבירי קול - טלפונים פנימיים - מערכות רמקולים, ללא מרכזיה

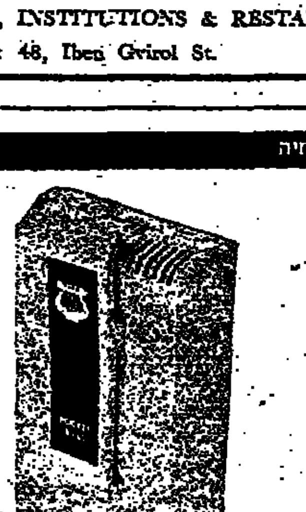

RADIO PAGING SYSTEM
מערכות אתור עובדים
יסייעו באתור עובדים ואובדים
• מקלט ביס קומפקטי במשקל 100 גרם בלבד
• סוללות כספית מיוחדות ל־1000 שעות עבודה
• העברת הודעות נפרדות עד ל־90 איש במערכת אחת
• אנטנה מרכזית ללא מתיחת קווים מסביב ובתוך המבנים
רדיופון בע״מ בני ברק, רח׳ הירקון 55, טל. 787112-3
טלפונים פנימיים, ללא מרכזיה - מערכות קשר פנים - אינטרקום - מערכות רמקולים ומגבירי קול

ארבעה ארנקים נחטפו מנשים באזור תל־אביב

שני חשודים הובאו אתמול להארכת מעצר

✶ (ע). — ארבע נשים נשדדו במוצאי־שבת, בהמשך השתוללות שודדי הארנקים באזור תל־אביב וה־כרכו.

ארנקה של רוזה סרבצקי (67) מר־מת־גן נשדד ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב על ידי שני רוכבי קטנוע.

זיבה לסקינסקה (80) מיהוד הוה־קפה בדרך פתח תקוה בתל־אביב על־ידי נוסעי מכונית, שחטפו ממנה את תיקה ובו תכשיטים ומסמכים.

לאה גבלר (62) מתל־אביב היתה ברחוב אבן גבירול בתל־אביב כש־שני רוכבי אופנוע חטפו ממנה את ארנקה ובו 75 ל״י.

שני רוכבי קטנוע חטפו מגבי קרנ־צה ליפודה, כשעברה ליד בית הקב־רות בגבעתיים, ארנק ובו אגצים אישיים.

נתפסו באופנוע גנוב

שני חשודים, שהמשטרה מייחסת להם את ביצוע רוב חטיפות הארנ־קים באזור תל־אביב, דוד שמואלי ומשה ציוני, בני 19, הובאו אתמול לבית־משפט השלום בתל־אביב ונ־עצרו ל־10 ימים.

איש המדור המרכזי, רס״ר רפאל בראונשטיין, אמר כי עשרות מקרים של חטיפות ארנקים מנשים בוצעו ל־אחרונה, ורק בסוף השבוע בוצעו 15 מקרי שוד שכאלה. התובע אמר, כי במשטרה מצוי מידע כי שני החשו־דים הם שביצעו את מעשי השוד תוך נסיעה באופנוע גנוב.

השניים הכחישו את האשמה שהוע־לה נגדם אך השופט, שמיקם מיאל־קוב, החליט לעצרם ל־10 ימים להש־למת החקירה וכדי להעבידם למסור זהוי.

צנחנים מצרפת השתתפו באזכרה לאבא ברדיצ׳ב

יום מותו ה־28 של צנחן ההצלה אבא ברדיצ׳ב, שנרצח בראשית 1944 על־ידי הס.ס. הגרמני, לאחר נפילתו בשבי, בעת מילוי תפקיד ר־שליחות, צויין השנה בטקס באלונ־אבא, המשק הנושא את שמו, בבית הערבות של שמו של יוסף סמון, בהשתתפות משלחת של 120 צנח־נים, לוחמים לשעבר בשירות צרפת החופשית, המבקרים עתה בארץ.

את הטקס פתח וניהל מרכז המשק מר חיים שפאר, שהעלה קווים לד־מותו של אבא ברדיצ׳ב.

נאמו עיר יצחק ארצי, חי״כ יהו־דה שערי, סגן־שר התיירות וראש משלחת הלוחמים הצרפתים, גניאל.

נבחרה נשיאות הפדרציה העולמית של קהילות הספרדים

הנהלת הפדרציה העולמית של ה־קהילות הספרדיות שהתכנסה ב־20.2 בירושלים בחרה את נשיאות. החש־מר ניסים — גאון נשיאה ואת הנ־שיאות העולמית.

בנשיאות משתתפים הנשיאים של הסניפים האזוריים הגדולים והנוק־תפקידים שרי ישראל שלמה הלל וויקטור שם־טוב חבר ההנהלה וה־יהיא אנדרי מרבכני.

חברי הנשיאות הם: מר נסים ג־און, גניבה; הרב שלמה גאון — נשיא באירופה; מר אליהו אלישר — יו״ר ההנהלה הישראלית; פרופ׳ ד״ר גיאל אלעזר — ארה״ב; ד״ר ראובן ברכה — אמריקה הלטינית; מר אנ־דרה צמיאל — קנדה; מר ג׳אק אוח־נה — נשיא הפדרציה אנגליה; מר לאון תמן — הקונסוליה הבריטית; מר חיים שרקי — צרפת; מר דוד סיטון — סגן יו״ר הפדרציה בישר־אל; מר מרדכי אלקיים — סגן יו״ר הפדרציה בישראל; מר מתם סעדון — מנכ״ל ונשיא העולמי; השר של־מה הלל, השר ויקטור שם־טוב, ומר אנדרי ברבכי — ראש המחלקה לק־הילות הספרדיות בהנהלה הציונית.

של ההנהלה הישראלית הוטל לב־גוש ועדה להכנת תוכנית לפעולות הפדרציה הספרדית העולמית.

בסיום הישיבה הוחלט לבחור מרצ־צה עולמית בתיאום עם גנוני הפד־רציה הספרדית.

ועדי עובדים מצטיינים בבירה יקבלו פרסים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

מועצת פועלי ירושלים הכריזה את־מול על תחילת מבצע הענקת הפר־סים לועדי עובדים מצטיינים בבי־רה. הרשמת המועמדים לפרס תמש־יים ב־30 למארס.

על הענקת הפרסים החליטה מזכי־רות מועצת הפועלים ביוזמת דובר המועצה, מר ישראל כהן. הפעולה נעשית לראשונה בארץ ובמגמה חבר־צע בירושלים כדי שנה. המטרה היא להעניק פרסים סביבוי של הערכה ולעודד ועדי עובדים חרוצים. מועמ־דים לפרס יכולים להיות כל ועדי העובדים מכל ענפי המשק השונים הירושלמי בעיר.

יוענקו שנה פרסים: שלושה לוע־די עובדים בענפי הייצור ושלושה לועדי עובדים בשירותים. הפרסים יהיו כספיים.

כן נמסר כי נקבעו 11 קריטריונים מחייבים, שלפיהם יוחלט למי יוענקו הפרסים: ביצוע הסכם עבודה בקבוק העבודה במלואו, קידום תנאי העבו־דה הסיווג המקצועי של העובדים, ייעול בעבודה, מניעת סכסוכים, מ־ריבות ושביתות, מצב התברות בהס־תדרות בין העובדים, הידלמות ועד העובדים למשימות ההסתדרותיות ול־אומיות, קיומן של פעולות תרבות וחברה בין העובדים, מצב היחסים האישיים בין הועד להנהלה, מצב ה־בטיחות במפעל וסידורי קופת הגמל.

שר התחבורה הדני עסק בדיג באילת

מאת סופר „הארץ" באילת

שר התחבורה, מר ט. פרס, ר־עבימו הדני, מר ג׳נס קמפמן, יצאו בשבת לדיג באילת, בלווית רע־יותיהם. מר קמפמן סירב להגיב ב־נושא הפלת המטוס הלובי, הוא רק אמר כי הטייס האחרון חייב היה לבחות כשהורו לו כך מהוסי הקרב.

מ. זוננברג הובא למנוחות

קהל רב ליווה היום למנוחות את מ. זוננברג מחלוצי תעשיית הטקסט־טיל בישראל.

הבנוח יליד לודז היה בן למשפ־חת תעשיינים יודעת. אשר שירתה את הצבא הרוסי כבר בימי פלישת נפוליאון לרוסיה. מ. זוננברג, מהנדס חשמל בהכשרתו, פתח בשלהי מלחמת העולם השניה את אחד המפעלים ה־ראשונים לייצור רהיטי מתכת בארץ. היה פעיל וידוע בקרב העוסקים ב־ענף זה. הניח אשה ושלוש בנות.

זה קרה — בין סולסברי לסיאול

ה„דיילי אקספרס" הלונדוני מגלה:

מטול רקטות מתוצרת בריה״מ בידי הטרוריסטים ברודזיה

מצויד במישקפת אינפרא־אדום למלחמת לילה,

סולסברי. אביזר כלחמהי בריטי, ש צורף לנשק מתוצרת בריה״מ, נתגלה בידיהם של הטרו־ריסטים הכושים ברודזיה. האביזר המיוחד, הוא מישקפה המאפשרת שימוש במטול רקטות סובייי־טי, בשעות הלילה — מגלה ה„דיילי אקספרס" הלונדוני.

את הנשק תפסו כוחות הבטחון של רודזיה, אשר עסקו בשבועות האחרונים במצוד אחר טרוריסטים בצפון־מזרח המדינה. המישקפת הביד־חות, הפועלת על עקרון תאורת האינפרא־אדום, פותחה בידי מדענים בריטיים. גילוי זה מעורר חשיבות כבדים, בקרב כוחות הבטחון של רודזיה, באשר לסוג והיקף מאגר הנשק המצוי בידי הלו־חמים הכושים.

סוג דומה של נשק נמצא גם בידי לוחמי המח־תרת בצפון־אירלנד.

כוחות הבטחון של רודזיה גילו גם נשק מתוצרת סובייטית, בידי הכושים. עובדה זו מג־בירה את החששות, שכן לרודזים אין נשק המסוגל להתמודד עם הציוד הסובייטי. המנקציות שהו־טלו על רודזיה, מנעו ממנה הצטיידות בנשק חדיש. עם זאת מתעודד השלטון ברודזיה מן העובדה, שעד כה לא הצליחו הלוחמים הכושים להשתמש ביעילות בנשק המשולב.

במטול הרקטות הסובייטי עם המשקפת הבריטית.

הפגיעות העיקריות של הטרוריסטים הכו־שים, בהם תומכות ממשלות זמביה וטנזניה, הן באזור סנטנארי, כ־160 קי״מ מדרום לסאליס־בורי. באזור זה שוכנות חוות רבות ומטרת הכו־שים היא להבריח את החוואים מן האזור.

פיזה מבקשת להציל סימלה המסחרי — המגדל הנטוי

פיזה. המדע זיעזע באחרונה את בטחונם של תושבי העיר האי־טלקית פיזה, כי מיבלם הנטוי יעמוד לנצח. לאחר שנים של הודעות סותרות והמחקרים שנערכו, בדקה ועדת מדענים, שמונתה בידי הממש־לה, את מצבו של המיגדל והגיעה למסקנה שהוא עלול להתמוטט במפתיע.

בעקבות גילוי זה, פורסם מכרז בין־לאומי להצלת המגדל הנטוי. ההצעות חייבות להתקבל עד נובמבר הקרוב, כדי שניתן יהיה לפתור את בעיית המגדל הניצב בפיזה מזה כ־800 שנה. אורח מקומי אמר השבוע: „אם לא נצליח לנצח בבירדץ עם הזמן, והמגדל יתמוטט, תהיה זו אבידה קשה. אינני מסוגל לתאר יום, בו אקום ולא אראה את השמש זורחת מעבר למגדל".

המיגדל נבנה ב־1173, כאנדרטה לעבר הימי המפואר של העיר פיזה. הוא משמש מזה שנים כמגנט השדות של ההכנסה המפותחת ביותר בעיר — התיירות. אבדן המיגדל פירושו אסון כלכלי לעיר. בכל שנה מבקרים בפיזה יותר מ־300 אלף תיירים, המספקים תעסוקה לבתי מלון, בארים וחנויות למזכרות.

המיגדל החל לנטות על צידו כאשר הגיע לגובה של 10 מטרים בלבד. כיום גובהו כ־60 מטרים. הסיבה לכך היתה רכותה של האדמה מתחתיו. כעת נוטה המגדל בשיעור כזה שקומתו העליונה נמצאת במרחק של כ־4.5 מטרים מקו המקביל לבסיס. כל שנה גדלה נטייתו. באחרונה מתבצעת עריית פיזה בהצעות מרחבי העולם, כיצד להציל את המגדל. בין השאר הציע אורח אמריקאי, להקים ליד המגדל דגם של פסל החרות, אשר במקום לפיד יתמוך בזרועו המבויה את המיגדל הנטוי.

פרופסור ליבי טראווסאן, מן האוניברסיטה של פיזה, סבור כי הפתרון היעיל המהיר ביותר יהיה להקפיא את האדמה שליד המגדל, בחומר כימי שיקשיח אותה. אבל הבעיה היא היכן למצוא את החומר הכימי המתאים. בינתיים הכינה עיריית פיזה אמצעי חרום. גושי בטון עקיים נקברו באדמה. אליהם חובר כבלי פלדה, אשר יחוברו למגדל, אם נטיתו תחריף באורח פתאומי, עד אן יומצאו פתרונות סופיים ובטוחים יותר.

במקום לשיר הפגין פראסלי כוחו בקאראטה

לאס וגאס. הזמר אלויס פראס־לי, זכה כאן בתשואות רמות ב־אחת מהופעותיו. היה זה לאחר שארבעה ברנשים ניסו לביכת ההופעה, במלון הילטון המקו־מי, וניסו להגיע לכוכב הוו־פעה.

פראסלי, שלא נבהל מן האר־בעה, פגע באחד במהלומת קא־ראטה, והשליכו מן הבימה, בשני סיטל חבר התמורת ואילו שני האחרים נמלטו על נפשם. 1750 הצופים שהיו במקום פרצו ב־תשואות רמות.

בקצרה

✶ מארסיי: שביתת הוצא־ביות של מארסיי, נמשכת זה הר־דש ימים מבלי ש„עיפיות ה־לילה", כך קוראים להן, המד־פתים יצליחו לרכך את לב ה־משטרה המקומית.

✶ זינה. אדם שנגנב מדי־תנין מגן חיות פרטי, נידון ל־14 ימי מאסר. הוא החביא את הנד מ־תחת לחולצתו, והסתלק על אופ־נוע של אחד מידידיו.

✶ פאן ברנדיגו: עריק סוב־יטי בן 21, שהפך למרצה אנטי קומוניסטי, התאבד בתחילת ינו־אר. הגבר, כריני קודראקוב, נמ־לט מספינה סובייטית שעגנה ב־1970 בקולומביה הבריטית.

✶ אוקלנד: שתי ספינות ניו־זילנדיות, עומדות להפליג בימים אלה לאזור הניסויים האטומיים של צרפת, כדי למחות על קיומם באוקיינוס השקט. הספינות, אלי־הן יצטרפו 4 אחרות.

✶ סיאול: הוספים או מהגים, שיאשמו בהצעות פגע ובריח ב־דרום קוריאה, ידונו למוות — קובע תיקון לחוק שפורסם בש־בוע שעבר.

הבעל העדיף את ידידו על פני אשת חיקו

ביופילד. ג׳ין דאגר התמודה, נפשה את בעלה, דוגלאס, משום שהבינה להתמהמה שהוא מגנבת כינוד שני בלבו בחייו. הראשון בחתיבות היה דוקא הדייר שלהם — ידידו אלפרד קלאוס.

הידיד בילה עם הזוג בירח הדבש שלו, לאחר שנישאו ב־1968. ובנה לאחר מכן עקר לגור עמם. הבעל בן ה־54 וידידו ה־צעיר בן ה־31, נהגו לצאת יחדיו לציד יונים, ללגום יין, לעבוד בגן הבית. הבעל שכח כמעט מ־קיומה של אשתו.

אולם השופט הבריטי, לפניו הובאה הבעיה להכרעה, דחה את תביעת הגירושין של האשה. „אין בהתנהגותו של הבעל עילה ל־גרושין. לא גיליתי פרט כלשהו בלתי הגון בהתנהגותו".

שוב שביתה בכלא כפר־יונה!
תוקם ועדת חקירה!

אין זאת הפעם הראשונה שאנו מתריעים על המצב הקשה השורר בכלא כפר־יונה שבבית־ליד. הכלטונות כהעלמים מכל הפניות. ההנהלה החדשה בבית הכלא מתעללת באסירים, יהם כולם ערבים מהשטחים הכבושים. הם אינם מקבלים את מנת המזון המגיעה להם, והוכרחו ללבוש בגדים שנועדו לאסירים שפוטים בלבד.

אסירי כלא כפר־יונה החליטו לשבות על־מנת לשים קץ למצבם הקשה. הם שובתים שביתת־כתאה מזה 25 ימים, ואף סירבו להיפגש עם משפחותיהם כמחאה ליחס הנוקשה כלפיהם.

פניית ראשי העיריות על ג׳נין, אבס וערבאה לאפשר להם ביקור בבית־הכלא כדי לעמוד על מצב האסירים — נדחתה.

תגובת מר אריה ניר, נציב בתי־הסוהר בישראל, על כל התלונות נסתכמה בהודעות ציניות ולא־איכפתיות.

אנו דורשים:
תופסק ההתעללות באסירים!
תוקם ועדת חקירה ציבורית לבדיקת מצבם של האסירים ותלונותיהם!

הליגה לזכויות האדם והאזרח
ת.ד. 14192 ת״א
25.2.73

סדנה לפיתוח ארגוני
למנהלים בכירים
תתקיים מ־2.4.73 עד 5.4.73 בתנאי פנימיה, ב„גני שולמית", באשקלון
המעבדה מיועדת:
למנכ״לים, למנהלים בכירים בחברות, מפעלים ומוסדות
פרטים והרשמה:
המדור למדעי ההתנהגות
רח׳ עמיאל 23, תל־אביב, טל. 25 73 35

ספורט
בעריכת יהואל ארזי

חזרו לתכנית המקורית

רק 10 ימי אימון לסגל ברומניה

מאת סופר „ספורט הארץ"

ביטול מסע נבחרת הכדורגל לפורטוגל בחודש, וביטול בואה המיועד של מסגל סיכויי הליגה הראשונה באנגליה, מאידך, הביאו אתמול את הוועדה המקצועית של ההתאחדות לכדורגל לאמץ מחדש את תכנית האימונים המקורית, דהיינו: קיום מחנה אימונים לכדורגלני הסגל ברומניה, שיימשך מה־18 עד ה־28 במארס — בו ישולב גם משחק הגומלין בין נבחרות רומניה וישראל (בראשון 1:2 לישראל).

ההתאחדות לכדורגל בודקת גם אפשרות לקיים לאחר המסע לרומניה משחק ידידותי באנגליה עם קבוצה מקומית. אם לא תצא ההזמנה לפועל — ייפגשו מנגנים עם מדינה אחרת.

כדורגל

הרומנים הגיעו שלשום ושחקו מחר בבאר-שבע

נבחרת הכדורגל ע.ב. אהבים. כדורגל המדורגת במקום ה־5 בליגה של ארצה הגיעה אור ל־ישראל ותקיים מחר את פגישתה הראשון בבאר־שבע עם קבוצת הפועל המקומית.

הנוער לרומניה — אחרי הבוגרים

נבחרת הנוער בכדורגל תקיים מחנה אימונים ברומניה לאחר, שהנבחרת הבוגרת תסיים אימוניה בארץ ב־28 במארס — על כך הוחלט אתמול בישיבת הוועדה המקצועית של ההתאחדות לכדורגל. המחנה ברומניה ימשך שבוע.

בכך נענתה ההתאחדות לבקשת הרומנים לבל ישוגרו לבוקארשט שתי הנבחרות בעת ובעונה אחת, דבר שעלול לחזות. נטל כבד מדי למארחים. לפיכך תצא נבחרת הנוער לרומניה ביום בו תסיים שם ביקורה הנבחרת הבוגרת.

לפי שעה ימשכו המגעים עם אוסטרל הלגדונית במטרה לארגן משחק בין קבוצת הנוער של המועדון ונבחרת הנוער הישראלית. אם מגעים אלה לא יעלו יפה יתאלצו הכדורגלנים הצעירים להסתפק במשחקים ידידותיים ברומניה, שישולבו תוך כדי קיום מחנה האימון.

בורזוב נזקק לפוטו־פיניש כדי לדעת כיצד נוצח

האלוף האולימפי מבריה״מ צובר כשלונות בארצות הברית ואומר: „אני זקוק לאימונים"

מאת ארתור דיילי
מיוחד ל„ספורט הארץ" מ„ניו יורק טיימס"

אתלטיקה

ניו יורק, 25. נראה, כי האיש המהיר ביותר בעולם — הסובייטי ואלרי בורזוב השתתף עתה בבדיקה כזו שדרוש תמיד פוטו־פיניש, כדי לקבוע את האיש שגבר עליו. לפני שבוע הופעל הפוטו־פיניש בסאן דיאגו, כדי לקבוע ששני אמריקאים גברו עליו בנחרות באולם. הוא תפס את המקום השלישי וגילה שביעות רצון מהישגו זה.

נראה שהיתה לו סיבה טובה להיות מרוצה. שבוע קודם לכן, בנחרות הראשונה שלו בארצות הברית, לא הצליח אפילו לעלות לשלב הגמר. „אני זקוק עוד לאימון רב כדי לשוב לכושרי", אמר לעיתונאים. „מאז המשחקים האולימפיים כמעט שלא התאמנתי".

נראה, כי אילו דבריו של בורזוב היו נכונים, פירוש הדבר שהגיע לארה״ב במטרה של אדם שאינו המצוי במיטב כושרו. נוהג מעין זה הוא בניגוד לדוקטרינה הסובייטית. הרוסים אינם שולחים את האתלטים שלהם לטייל על פני כדור הארץ רק לשם התענוג שבדבר. הספורט מהווה חלק נכבד ממערכת התעמולה של בריה״מ. אילו היה בכושר בלתי משביע רצון, יכול היה בורזוב לראות את התחרויות במוסקבה, מעל אקרן הטלוויזיה.

אחרי ככלות הכל — בורזוב היה לגיבור הריצה של בריה״מ. בהתחרויות מהירות במינכן, נטל את מדליית הזהב בריצת 100 מטרים, ולאחר מכן גם במרחק הכפול. הצלחתו הביכה את הגנטיקאים ברחבי העולם, אשר קבעו מזה זמן רב, כי לאצנים הסובייטים חסרה כמות הבה של עבירת ברגליהם, כדי להיות אצנים ברמת הצמרת העולמית.

כהוכחה לחוסר כשרונם של הרצים הסובייטים בשנים האחרונות, הביאו הגנטיקאים כדוגמה את העובדה שהרוסים לא הצליחו להעמיד שום אלוף בריצת שמונות למרחק של 5000 מטרים.

אבל נראה כי אין הדבר בבריה״מ המופקד באורח שירותי בדיקה של אלת המזל. לבורזוב אכן נותרה תופשה קצרה לאחר המשחקים האולימפיים, למשך חודש אחד בלבד. לאחר מכן התייצב בפני ואלנטין פטרובסקי, המאמן אשר גילה אותו עוד בהיותו נער, כאשר העדיף לעסוק בקפיצה לרוחק, ועיצב אותו לאצן ברמה עולמית גבוהה. אשר לא נוצח בתחרויות באיצטדיון פתוח, מזה שתי שנות רצופות. נראה, כי בורזוב קרוב עתה יותר לשיא יכולתו מאשר הוא עצמו אפילו מוכן להודות.

בשבת השתתף בורזוב בתחרות גדולה שהיתה במדיסון סקוור גארדן בניו־יורק. גם הפעם

ואלרי בורזוב

התברר שלא הצליח יותר מאשר בפעמים קודמות, בגלל ההירגט ליד אחד הזינוק בתחרויות באולמות האמריקאים. הוא תפס את המקום השלישי בלבד.

נראה שכדי לנצל את העוצמה המוסברת של תיד למטרות התעמולה הנגים סובייטית, יאלצו עתוני הספורט הרוסים להגדיר את השתתפותו בתחרויות כך: „בורזוב שלנו תפס את המקום השלישי. אבל האמריקאים הגיעו במקומות אחד ושניים לפני המרוץ...".

הפארק היומי: הוא כבר בא

מאמנה האמריקאי של הנבחרת בדרך לארץ

מאת שמואל קלינר, סופר „ספורט הארץ"

דויל פארק, מאמנה האמריקאי של נבחרת הכדורסל יבוא, כנראה, בכל זאת לישראל בימים הקרובים, כדי לחדש עבודתו עם הנבחרת לאחר היעדרות ממושכת בשל פציעה — זאת נתברר אמש, לאחר נסיונות רבים שקדמו לשיחה טלפונית עם אשתו של המאמן בארה״ב.

רעייתו של פארק אמרה, כי בעלה נמצא עתה בניו־יורק לצורך סידורים אחרונים בענין שובו לישראל. המאמן התבונן להתקשר אמש לאיגוד הכדורסל ולהודיעו על מועד החזרה.

המאמן האמריקאי אמור היה לשוב לישראל ב־1 במארס, אולם בשבועות האחרונים נוצר הרושם, כי בכוונתו לא לחזור, מאחר שלא ענה לפניות טלפוניות רבות של ראשי איגוד הכדורסל.

כדורסל

היום שומר סגל הכדורסל להתבגד למחנה אימונים של שיימשך שלושה ימים בשפיים, בהדרכתו של אברהם חמו, עוזר המאמן הלאומי. בהמשך המחנה ישולב משחק אימון עם אחת מקבוצות הליגה הלאומית. באימונים ישתתפו לראשונה שחקני מכבי תל־אביב, חוץ משמואל אבישר הפצוע, שנעדרו באחרונה בשל הופעתם בגביע אירופה לאלופות.

בהתייחסו לשאלה האם תשעה שבועות לפני תחילת אליפות אירופה יספיקו לו להכין נבחרת טובה שתוכל לעלות לגמר שיהיה בספטמבר בברצלונה, אמר עוזר המאמן חמו, כי הזמן אמנם קצר מדי אך עם רצון ורצינות מצד השחקנים אפשר יהיה להשיג תוצאות חיוביות.

המשחקים הדחויים בכדורסל ב־6 במארס

מאת סופר „ספורט הארץ"

שני המשחקים בליגה הלאומית בכדורסל בין בית״ר ירושלים להפועל גוש דוד, ובין הפועל מגידו להפועל ירושלים שאמורים היו להתקיים בשבת אך בוטלו מחמת הגשם — יתקיימו ביום ג' של השבוע הבא (6.3).

ברנר, אדלר רונדורן, בר

ישוחררו מחר מהנבחרת

מאת סופר „ספורט הארץ"

מאמן נבחרת הכדורגל אדמונד שמילוביץ, עומד להודיע מחר את שמות ארבעת הכדורגלנים שישוחררו מהסגל הלאומי, אשר יצא למחנה האימונים ברומניה בתחילת מארס.

שמילוביץ סירב למסור אתמול את שמות ארבעת השחקנים שישוחררו מהסגל. עם זאת נודע, כי הארבעה יהיו: משה אדלר, שמואל בר, דויד ברנר וגבי רונדורן. שלושת האחרונים היו בסגל שנסע באפריל אשתקד להשיג בראנגון את הכרטיס לגמר האולימפי במינכן.

מחר בערב תחדש הנבחרת הלאומית את אימוניה לאור הזרקורים בבלומפילד. השבוע יהיו לסגל הלאומי רק שני אימונים, כאשר גם למחרת בבוקר תתאמן הנבחרת באיצטדיון היפואי.

טניס

כל שחקן פעיל יירשם באיגוד

החלטה האסיפה השנתית

מאת סופר „ספורט הארץ"

איגוד הטניס ירשום בשורותיו כל טניסאי פעיל [illegible] — כך הוחלט בסוף השבוע באסיפה השנתית של [illegible] כן הוחלט להקים [illegible] טניס גדול ליד איצטדיון הכדורגל ברמת־גן, במקום שיפתור את בעיית המחסור במגרשים. פעילות בין־לאומית קרובה צפויה לענף זה, כאשר נבחרת ישראל תארח את נבחרת הולנד ב־4—6 במאי למפגש בגביע דייויס.

מפעל ראשון מסוגו בארץ, לעידוד פעילות גופנית בקרב הציבור, יפתח היום בירושלים. בשעה 6 בבוקר יצאו הולכים מביה״ס „יפה נוף" לכיוון שדרות הרצל בבית הכרם, וחצי שעה לאחר מכן תצא קבוצת רצים. יוזמי המפעל הם עיריית ירושלים וועד השכונה, בשיתוף עם רשות הספורט במסגרת מבצע „צברי". הריצה־צעידה תהיה 3 פעמים בשבוע. מקומות למשתתפים רבים.

ספורטינג — מונטיחו 1:4

בליגה בפורטוגל

ליסבון, 25 (יו. פי.). קבוצת בנפיקה ממשיכה במגמתה הנדיר בליגת הכדורגל הראשונה של פורטוגל, כאשר צברה עד כה 44 נקודות מ־22 משחקים, כדי לצעוד בביטחה בראש הטבלה. היום גברה בנפיקה על בלננסש 0:2 והיא מקדימה עתה קבוצה זו, התופסת את המקום השני בליגה, ב־13 נקודות. עוד שני נצחונות יבטיחו לבנפיקה את האליפות.

תוצאות אחרות: ביארה מאר — באואיסטה 1:1, קואימברה — ליר קסוס 0:2, ספורטינג — מונטיחו 1:4, באריינסה — אתלטיקו 0:1, סטובאל — גואימאראס 1:2, פורטו — פארנסה 1:4, מוכאר — קוף 1:1.

בהולנד: אייאקס ניצחה — 0:4

האג, 25 (יו. פי.). קבוצת פיינורד ממשיכה לתפוס את המקום הראשון בליגת הכדורגל הראשונה של הולנד, אך אייאקס, האלופה, הצליחה להשוות אליה במספר הנקודות. לשתיהן יש עתה 38 נקודות.

התוצאות: אייאקס — נייכבן 0:4, או — 67 אקלאבאר — ספארטה רוטרדאם 0:1, הארלם — אקסלסיור 0:2, גו אהד — דן בוש 0:1.

אין 13 בטוטו

6000 ל״י ל־12 ניחושים

איש לא ניחש 13 תוצאות נכונות בניחושי הטוטו של השבת והפרס הראשון אינו מחולק ומועבר לסבוב ה־27 בשבת הקרובה. בפרס השני, בעד ניחוש 12 תוצאות נכונות, מתחלקים 17 משתתפים וכל אחד מהם יקבל 6000 ל״י; בפרס השלישי, בעד ניחוש 11 תוצאות נכונות, מתחלקים 238 משתתפים וכל אחד מהם יקבל 430 ל״י; בפרס הרביעי, בעד ניחוש 10 תוצאות נכונות, מתחלקים 2170 משתתפים וכל אחד מהם יקבל 47 ל״י.

מינימום כלל הפרסים לניחושי השבת הוא 800 אלף ל״י ומינימום הפרס הראשון 500 אלף ל״י.

צילום השבוע שייך לישראל סבוינסקי, מסוכנות „ישראל סאן", שקלט בעדשת מצלמתו את המאבק הדרמאטי על הכדור במשחק הגמר על גביע שמעון כספי ז״ל, בו ניצחו שלשום נערי מכבי יפו את נערי מכבי תל־אביב בשיעור 0:3. מדוע אין הבנות שכאלה גם מהליגה הלאומית?

איטליה גברה על טורקיה 0:1

נפסל שער איטלקי שני

גביע עולמי

איסטנבול, 25 (יו. פי.). נבחרת הכדורגל של איטליה גברה כאן היום, במסגרת משחקי קדם הגביע העולמי, על נבחרת טורקיה בתוצאה 0:1. איטליה, סגנית אלופת העולם ממשחקי 1970, נטלה את היוזמה מתחילת המשחק ולחצה את הטורקים בכל שלביו.

אולם הנבחרת הטורקית, שהתבצרה היטב ליד שערה, מנעה מן האיטלקים הבקעת השער. את השער היחיד, הבקיע אנאסטאסי, מיובנטוס, במחצית הראשונה של המשחק.

שער נוסף שהבקיעו האיטלקים במחצית השניה, מרגלי פרנקו קאוזיו, נפסל בידי השופט. במשחק הראשון שהיה בנאפולי, נפרדו נבחרות איטליה וטורקיה בתיקו 0:0. שתי הנבחרות משחקות בבית ב' של קדם הגביע העולמי.

35 זרים הגיעו לארץ, 18 נשארו — רק 3 התאזרחו

כותב יו״ר איגוד הכדורסל ליו״ר ועדת הספורט של הכנסת * ח״כ כץ: „אין לקבל המצב הקיים"

מאת גדעון אלון
סופר „ספורט הארץ" בירושלים

„אין לאיגוד הכדורסל הערכות לגבי מעמדם בעתיד וסיכויי קליטתם של כדורסלנים זרים הנחשבים כעולים בכות, בקבוצות ישראליות. אנו יכולים להתייחס רק לעבר ולהווה בלבד. מאז 1968 עלו לארץ כ־35 שחקנים יהודיים. מהם מצויים כיום בארץ 18 שחקנים, מתוכם התאזרחו 3 שחקנים בלבד" — כתב יו״ר איגוד הכדורסל, חיים גלובינסקי, אל יו״ר ועדת המשנה לעניני ספורט של הכנסת ח״כ אברהם כץ, אשר שיגר לפני כחודש ימים מכתב מפורט אל מר גלובינסקי ובו 9 שאלות העוסקות בבעיות היסוד של איגוד הכדורסל, בעקבות שתי פגישות שקיימו חברי הוועדה הפרלמנטרית עם חברי הנהלת איגוד הכדורסל.

בתשובה לשאלה אחרת, מודה גלובינסקי, כי איגוד הכדורסל מקיים קורסים אך רק לשופטים. הוא גם מציין, כי איגודו מקיים קשר רק עם אותן רשויות שלהן קבוצות המשחקות במסגרת הליגות.

אחד הנימוקים המפורטים משכבעים במכתבו של גלובינסקי, בא בתשובה לשאלה: מדוע אין מנהיג האיגוד הסדר לפיו לא ישמשו שופטי כדורסל במשחקי קבוצות מקום מגוריהם? גלובינסקי השיב: „אנו משתדלים שהשופטים לא ישפטו במקום מגוריהם, אך הדבר קשה ביותר, כיוון שמשחקי הכדורסל מתקיימים בערבים, דבר המחייב לחזור למקום מגוריהם בשעות מאוחרות ולא תמיד ישנה תחבורה ממקומות אלה. מספר השופטים העומד לרשות האיגוד אינו עונה של חלוקה צו".

במענה לשאלתו של ח״כ מבתם ידיד לגבי פרוט התקציב הקיים לבניית מיתקני כדורסל, גילה גלובינסקי, כי הקרן למיתקני ספורט שליד מועצת ההימורים, הקציבה בתקופה 31.12.72—1.4.68:

* 845 אלף ל״י להקמת 28 מגרשי כדורגל ואתלטיקה.
* 2 מיליון ו־729.000 ל״י להקמת 51 בריכות שחיה.
* 2 מיליון ו־602.000 ל״י להקמת 28 אולמות והיכלי ספורט.
* 931 אלף ל״י להקמת 129 מגרשי כדורסל, כדורעף, ומרכזי ספורט (מהם רק 40 אצות כדורסל).
* למעלה ממיליון ל״י הוקצבו להקמת מתקני ימיה, טניס וציוד להתעמלות.

בסה״כ הקציבה מועצת ההימורים למטרה זו במשך ארבע שנים כעשרה מיליון ל״י.

בתגובה למכתבו של מר גלובינסקי אמר לי ח״כ כץ: „גם אם הדעות שהובאו משקפות את המציאות, אינני מוכן לקבל את המצב הקיים ונתונים כמשביעי רצון. אני מצפה שאיגוד הכדורסל יעשה מאמץ ויתייחס בצורה יותר רצינית ודחליה לשאלות שהעליתי. באשר לשופטים איני מקבל את התשובה. על האיגוד לקיים קורסים נוספים לשופטים ולאפשר אמצעי התבורה כאלה שיאפשרו לשופטים לא לנהל משחקים בעריהם, כיוון שזו אחת הסיבות למשמעת הלקויה ולמתח המיותר בשחקנים, כשקבוצות אורחות אינן נהנות אמון מלא בשופטים מקומיים. על האיגוד להכשיר גם מאמנים ומנהלי קבוצות ולא להסתפק בהכשרת שופטים".

זה קרה בקבוצות

מענק הנצחון של מרמורק: 200 ל״י לשחקן

● הפועל מרמורק. עו״ד בן־ציון צגנצי הוא סגן ראש עיריית רחובות מטעם גח״ל, אבל הדבר לא מנע ממנו להופיע ביום שישי בערב לאסיפת כדורגלני הפועל מרמורק, להוכיח את דאגתו לקבוצה. באסיפה שהיתה בבית אביו של השחקן אברהם לביא, הבטיח עו״ד צגנצי פרמיה־אישית לכל כדורגלן, במקרה נצחון, בסך של 200 ל״י. בסוף המשחק ירד עו״ד צגנצי למגרש בפתח־תקוה, כדי למלא את הבטחתו, להעניק את הפרמיה המובטחת לשחקנים המנצחים — ואילו לשחקני הספסל הוענק 100 ל״י לכל־אחד. אגב, טוני שרעבי, כוכב הקבוצה, חנך אתמול ברחובות חנות ספורט חדשה, בעוד שהמאמן, משה ליטבק, אמר לאחר הנצחון בפתח־תקוה: „נפתחו תקוות חדשות".

* * *

● מכבי תל־אביב. בניגוד למשחקם בשבוע שעבר הוענקה לשחקני הקבוצה פרמית־תיקו בסך 75 ל״י. הסיבה: חרף העובדה שהמשחק נגד בית״ר תל־אביב היה בבלומפילד, נחשב למשחק חוץ. יצויין שמשה שוייצר, בנו של מאמן נבחרת הנוער, כבש את שערו הלאומי הראשון — בעזרת גופו של הבית״רי, רפי פרל.

* * *

● הפועל רמת־גן. כאשר נשאל שמעון שפירא, מנהל הקבוצה שייכתבים, לפני המשחק נגד מכבי יפו, מי יהיו ה־11 שיפתחו, ענה: „ההרכב הקלאסי". נתברר, כי מזה ארבעה שבועות שיחקו בהכוון 11 כדורגלנים ללא חילוף וגם תוך כדי מהלכי המשחקים לא הוכנס שום שחקן אחר. קביעות אחרת: חמישה שבועות לא ספג השוער, דני מנו, שער.

* * *

● מכבי נתניה. מי ינחם את יעקב שמואל? שתי דקות לאחר שויקטור טרוסי הבקיע שער יתרון — בקץ ארבעה שבועות של בצורת שערים — החמיץ שמואל מעשה־שטות את הכדור בידו בתחום הרחבה, לאחר הגבהת כדור של הפתח־תקואי דני ספוקיני. התגובה הסבירה של השופט שמואל הנדורג: בעיטת 11 — שהפכה לשער השווה. בהפסקת המשחק ניסה המאמן הנתניתי אריה רדלר, לעודד את המגן הצעיר. אגב, ישראל חג׳בי הורחק בגלל בעיה משמעתית וצורף להרכב רק במחצית השניה לאחר שאליעזר שלומוביץ הפצוע ביקש להחליפו.

* * *

● שמשון תל־אביב. „היו לי כ־40 מעלות חום ולא יכולתי בשום פנים לשחק" — אמר הקפטן השמשוני, משה רומנו, שנעדר מהמשחק עם הפועל תל־אביב. רומנו הוסיף, כי „כדורגל הוא עסק רציני ואם הייתי עולה לשחק במצב כזה לא היה הדבר מועיל לקבוצתי אלא גורע". רומנו אפילו לא נכח באיצטדיון בלומפילד.

* * *

● הפועל פתח־תקוה. הבין־לאומי, גבי רונדורן, שנעדר שלשום מחמת פציעה, עשוי לחזור ולשחק במפגש החשוב מול בית״ר ירושלים בשבוע הבא. המאמן, רחביה רוזנבוים — כמו כדורגלניו — היה מאוכזב מאד מההפסד הביתי להפועל מרמורק. הוא אמר: „הקבוצה לא שיחקה כפי שצריכה לשחק קבוצת התחתית". וסיכם את סיכויי קבוצתו: „המצב קשה".

* * *

● הפועל כפר־סבא. היתה זו העדרותו השלישית תוך זמן קצר של הבלם המצטיין, יורם מור. לפני חודש החמיץ את המשחק נגד הפועל תל־אביב (הפסד 1:2) בגלל מחלה; לפני שבועיים לא שיחק נגד שמשון עקב דרישות כספיות; שלשום נעדר מהמשחק עם הפועל באר־שבע בגלל מחלה. מחליפו, רוני שניידר, גילה יכולת נאה והקבוצה הוסיפה לעצמה בבירת הנגב הישג שיגרתי: תיקו אפס שביעי העונה.

* * *

● הפועל חיפה. יצחק אנגלנדר, הקפטן, קיבל שלשום בירושלים את ה„צהוב" הרביעי ולא ישחק בשני המפגשים הקרובים של קבוצתו בליגה. חרף זאת שיבח אנגלנדר את שיפוטו של מנחם אשכנזי. כיצד מקבל שחקן שקט ואינטליגנטי כיצחק אנגלנדר ארבעה כרטיסים צהובים? — על כך ענה הקפטן החיפאי: „אני לא מסתכסך עם יריבים. הכרטיסים שלפו לעברי בגלל ויכוח על מדידת־מרחק לבעיטת עונשין בגלל אזהרות שופטים על בזבוז זמן (אנו כיכיים להתיחה) וכדומה...".

פנדליס

מספנות ישראל בע"מ
מודה לכל מברכיה ביום חגה,
יום השקת
אח"י „רשף"
ומודה לכל אלה
אשר עזרו להצלחת הארוע.
בהזדמנות זו נבקש סליחתם של אלו אשר מפאת לחץ הזמן והמחסור במקום נשכחו או לא נתאפשרה הזמנתם

להורינו היקר מר אפרת שלמה ורעיתו
זר ברכות נאמנות
להולדת הנכד
חל״צ חברה־לשווק צמיגים בישראל בע"מ
ההנהלה, חבריה ועובדיה

ברכות לרגל קבלת התואר
אלינור טילמן
B.A. מדעי הרוח
גדעון טילמן
B. Sc. טכנולוגיה
ורעיתו בלהה
B.A. מדעי הרוח
עלו והצליחו
מאמא רינה טילמן
רמת־גן פברואר 1973

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה לכימיה
קולוקויום
הצבור מוזמן להרצאת אורח של
Professor G. QUINKERT,
Institute of Organic Chemistry,
University of Frankfurt,
Frankfurt/Main
על הנושא:
"INVESTIGATION OF A SYNTHETICALLY-USEFUL PHOTOREACTION"
אשר תתקיים היום יום ב', 26.2.1973, בשעה 17.00, בקרית הטכניון, בנין הפקולטה לכימיה, אולם הרצאות מס' 1.

ברכות חמות
למר **שמואל** (סמו) **פדרמן**
עם הבחרו
לנשיא התאחדות בתי המלון בישראל.
מנהלי ועובדי
חברת מלונות דן
מלון דן, תל-אביב
מלון אכדיה, הרצליה
מלון המלך דוד, ירושלים
מלון דן כרמל, חיפה
מלון דן קיסריה

המועצה המקומית נס-ציונה
מכרז מס. 18/73
להתקנת השנאי להארה הגינית
המועצה המקומית נס־ציונה מכריזה בזה על קבלת הצעות לביצוע התקנת השנאי להארה הגינית ליובל כ״ה למדינה.
את התוכני למכרז אפשר לקבל במחלקת ההנדסה של המועצה תמורת סך 20.— ל״י שלא יוחזר.
ההצעות יש להמציא למועצה המקומית בשני מעטפים חתומים בידי המציע ובצרוף ערבות בנקאית בשיעור 5% מהיקף ההצעה עד יום 4.3.1973 שעה 12.00.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
נס־ציונה, י״ט אדר א', תשל״ג — 21.2.1973
י. שמיר, ראש המועצה

חידון סמלים
בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ

תנור שבים
(דגם 41)
לאפיה ולבישול
התנור המתנקה בעצמו
מתנת חברת שבים
ועוד שפע פרסים יקרי-ערך

המועצה המקומית מצפה רמון
ת. ד. 1 מצפה רמון, טל. 40—057—98014
מכרז 2/01/73
מוזמנות בזה הצעות קבלנים לבצוע עבודות הפיתוח כדלקמן:
א. פיתוח הכניסה לישוב.
ב. פיתוח בית העלמין.
טפסים כפופים ותיקי תוכניות ניתן לקבל במשרדי המועצה בשעות העבודה החל מיום 26.2.73 תמורת תשלום של 60.— ל״י לפרט א', ו־10.— ל״י לפרט ב', אשר לא יוחזרו.
את ההצעה יש להגיש למשרדנו עד יום 16.3.73.
להצעות יש לצרף ערבות בנקאית בסך 10% מהיקף לתקופה של 3 חדשים.
המועצה שומרת לעצמה את הזכות לבצע את העבודה בשלבים. המועצה אינה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה או הצעה כלשהיא.
צבי הזן, ראש המועצה

עיריית רמת־גן
הודעה לצבור
חוק עזר לרמת־גן (סלילת רחובות) התש״ך — 1960.
עיריית רמת־גן מודיעה בזה לצבור, כי מועצת העיריה בישיבתה מיום ו' אדר א' תשל״ג (8.2.73) החליטה לבצע סלילת מדרכות וסלילה/הרחבת כבישים ברחובות דלהלן: בניהו, כלכי צדק, יהושפט, כביש המחבר אחד העם ומלכי צדק, בר־הגביאים, שלום עליכם, רבן גמליאל כוהן.
ד״ר י. פלד — ראש העיריה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

זנבר מציע לוועדה לריסון האינפלציה

ספיגת 700 מיליון ל"י על ידי מילווה חיסכון ומיסוי עקיף

כ־400 מיליון יוחזרו בצורת תמריצי יצוא והגדלת סובסידיות * תובע במקביל אמצעים לריסון עלת הוצאות הייצור

מאת איתן ליפשיץ, סופר „הארץ"

נגיד בנק ישראל, מר משה זנבר, מציע לממשלה להטיל מלווה חובה על תקבולי שכר של השכירים בשיטה המקבילה למילווה מעסיקים. הנגיד מציע גם להעלות את מס הקניה במספר אחוזים על קשת רחבה של מוצרים. עוד מוצע לדחות ביצוע תכניות השקעה במימון ציבורי במיוחד בתחום הבניה הפחות חיונית.

בתזכיר שהגיש אתמול לועדה המשותפת לריסון האינפלציה כותב מר זנבר כי ניתוחים כלכליים שערכו הוא ואנשי הבנק מצביעים על כך שעל הממשלה להגדיל את הספיגה נטו של אמצעי התשלום ולהקטין את הרשפת ההכנסות של הציבור בסך 300 מיליון ל"י בערך. מסקנה זו מתבססת על שתי הנחות יסוד. א. יבוצעו כל הצעדים של המדיניות הכלכלית שכבר הוחלט והוצהר עליהם; ב. זו ספיגה נטו, כלומר כל תוספת הוצאות תקציביות או הזרמת כספים למשק המומן על ידי הגדלת הספיגה בדרך בסכום מקביל.

המלצותיו של הנגיד מחייבות, על פי האמור בתזכיר, תוספת הוצאות מצד הממשלה לתמריצי יצוא ולהגדלת הסובסידיות ולשמירת המחירים של מוצרי יסוד ולתמיכה ישירה בשכבות החלשות של האוכלוסיה. הגדלת תמריצי היצוא נחוצה למרות השיפור ברווחיות היצוא עקב פיחות הדולר, אם כי במידה קטנה מזו שהוערכה קודם לכן. הגדלת הסובסידיות למיצרכי יסוד, כותב הנגיד, רצויה כדי להקל על ציבור העובדים לקבל על עצמו את הנדרש ממנו במסגרת הסדר זה. התמיכה הישירה בשכבות מעוטות ההכנסה נחוצה כדי לפצותן על ההתייקרויות של מוצרי היבוא, ההתייקרות עקב הספיגה והתייקרותם של חלק ממצרכי היסוד שלגביהם אין להגדיל את הסובסידיות כדי לא לגרום לעיוותים בשימוש בהם. את תוספת ההוצאות למטרות אלו, מעריך הנגיד בכ־400 מיליון ל"י ומכאן הצורך בספיגה נוספת של כ־700 מיליון ל"י. מר זנבר כותב במפורש כי אם יוחלט על תוספת הוצאה גדולה או קטנה מ־400 מיליון ל"י יהיה צורך לקבוע את היקף הספיגה בהתאם.

בתזכירו מדגיש מר זנבר שהמלצותיו יתרמו להאטה מסוימת בעליית המחירים וימנעו גידול מופרז בצריכה הפרטית רק אם ינקטו במקביל צעדים לריסון עליית הוצאות הייצור, ההכנסות העלאות מחירים בלתי מוצדקות ובמיוחד של גופים מונופוליים.

מר זנבר כותב שההאטה בהתרחבות המוניטארית המסתמנת בחודשים האחרונים, ופעולות הספיגה שנקטו ויינקטו יביאו בהדרגה להחלשת הלחצים לעליית מחירים מצד הביקוש. בתנאים אלה יש חשיבות מיוחדת, כותב הנגיד, למניעת העלאות שכר ומחירים שאינם תוצאה של לחצי ביקוש, אלא של המיבנה המוסדי של קביעת השכר והמחירים. היעדר פעולות אפקטיביות לריסון עליית הוצאות הייצור, בעת שננקטות פעולות להאטת הגידול בביקוש, עלולות להתבטא בבעיות בצמצום הייצור במפעלים הזקוקים לביקוש נוסף כדי למנוע אבטלה יתדרדר המשק למצב של אינפלציה ורצאות, עם כל ההשלכות השליליות בתחום התחום הכלכלי ומאזן התשלומים.

בניגוד לדעת מזכיר ההסתדרות אין הנגיד גורס שחקיקה רצויה לפתרון הבעיה ועדיף לדעתו הסדר מוסכם בין הצדדים הנוגעים בדבר.

100 אלף ל"י נזק דליקה בסביון

(ע). נזקים בשיעור 100 אלף ל"י נגרמו אתמול כתוצאה מדליקה שפרצה בוילה בסביון.

ב־10 בבוקר בקירוב הוזעקו כבאי פתח תקווה לוילה השייכת למר יוסף איגר ברחוב אומץ 17 בסביון, שם עלה בלהבות גג הבית. שלוש מכוניות כיבוי עסקו בכיבוי הדליקה, בפיקודו של מפקד כבאי פתח תקוה, דוד גולדברג, והצליחו להשתלט על האש כעבור יותר משלוש שעות.

גג הבית, התקרה וכן חפצי בית ורהיטים רבים, ביניהם יקרי־ערך, נאכלו בלהבות וכן ניזוקו קשה מן המים הרבים ומפעולות הכיבוי.

הבית מבוטח.

420 עובדים שובתים באמישראגז

שביתה כללית פרצה אתמול בבוקר באמישראגז. שביתה זו מקיפה את 420 הפועלים והפקידים במפעלים ובמשרדי החברה, מקרית־שמונה בצפון ועד לאילת בדרום, נאמר אתמול בהודעה לעתונות.

בהודעה נמסר עוד, כי השביתה לא אושרה על־ידי ההסתדרות.

„השביתה פרצה על רקע תביעות שכר העולות על 40% לשנת 1973. כזכור, חתמה הנהלת החברה עם העובדים חוזה עבודה לשנתיים ימים מ־1972 עד 1974. בחוזה זה קיבלו העובדים העלאה של 27% בשכרם.

„השביתה היא כללית, כאמור, ומשתקת אספקת גז ל־300,000 משפחות שהן 1,200,000 נפש, ובנוסף לכך פוגעת במוסדות ובמפעלים בכל רחבי הארץ".

„הנהלת אמישראגז פנתה לבית הדין האזורי לעבודה. בית דין זה הזמין את ועד העובדים לבירור, שיתקיים מחר", מסיימת ההודעה.

מתה קרבן תאונת דרכים

עשתיאק חסיב, בת 3, משפרעם, מתה אתמול מפצעיה בבית חולים רמב"ם בחיפה, לאחר שנפצעה בתאונת דרכים בשבת. המקרה אירע בצומת נהלל בשבת.

צווי ההפחתות במכס נכנסים היום לתוקפם

מאת סופר „הארץ"

צווי מכס המפרטים הפחתות במכס בשיעורים של 15 אחוז לפי ערך או 10 אחוז בשיעורי המכס הקצוב, יכנסו לתוקף היום ופורסמו בקובץ התקנות בחתימת שר האוצר מר פנחס ספיר.

הפחתות המכסים כוללות רשימת מוצרים המצויים בתכנית החשיפה הרב־שנתית, אך נתווספו גם מוצרים אחרים וכן חומרי גלם מסויימים, המשמשים את הייצור המקומי. תוספת המוצרים וחומרי הגלם נועדה למנוע התייקרויות העלולות לנבוע כתוצאה משינויים בשערי המטבע בחו"ל.

הפחתות המכסים כולה שקולה כנגד 50 מיליון ל"י הכנסה שנתית במסים, והיא חלה על ערך יבוא של 600 מיליון ל"י בשנה בקירוב.

דובר מינהל ההכנסות שמסר על כך הבהיר שבין חומרי הגלם עליהם תחול ההפחתה מצויים חומרים מסויימים המשמשים בתעשיית הטכסטיל, מוח, נייר וברזל. לגבי ברזל בקוטר עד 8 מ"מ תחול ההפחתה במסגרת הכללית.

לגבי ברזל־בנין חלו הפחתות מכס במידה ניכרת בחודשים האחרונים וזאת כדי לצמצם בין מחירי היבוא למחירי הייצור המקומי שגדל בעקבות התייקרויות בחו"ל.

בעקבות התייקרות נוספת שחלה באחרונה במחירי ברזל בחו"ל שוב גדל הפער בין מחירי יבוא למחירי הייצור המקומי, לכן עומד להיערך בקרוב דיון לשם התאמת המחירים המקומיים עם מחירי היבוא.

להלן שעורי ההפחתות במכס בשיעורים; לפי ערך:

מ־130 אחוז ל־110 אחוז, מ־100 אחוז ל־85 אחוז, מ־90 אחוז ל־75 אחוז, מ־80 ל־70, מ־75 ל־65, מ־70 ל־60, מ־65 ל־55, מ־60 ל־50, מ־55 ל־45, מ־50 ל־42.5, מ־45 ל־37.5, מ־40 ל־35, מ־35 ל־30, מ־32.5 ל־27.5, מ־30 ל־25, מ־27.5 ל־22.5, מ־25 ל־20, מ־22.5 ל־20, מ־20 ל־17.5, מ־17.5 ל־15, מ־15 ל־12.5, מ־12.5 ל־10, מ־10 ל־7.5, מ־7.5 אחוזים ל־חמישה אחוזים.

להלן רשימת דוגמות של מוצרים, המראה את ההפחתות במסים בהשוואה לגובה המס שלאחר הפיחות:

מכונת כביסה (אוטומטית) מ־924 ל"י ל־847 ל"י, מקררים מ־1283 ל"י ל־1250 ל"י, שואב אבק מ־254 ל־236, תנור בשול ואפיה מ־566 ל־519, טלויזיה מ־999 ל־905, בד כותנה (למטר) מ־690 ל־660, קופסת נס קפה מ־1.74 ל"י ל־1.58, שוקולד 1 ק"ג מ־7.60 ל־7.23, שמפו 320 גר' מ־9.66 ל"י ל־9.05.

ההפחתות בשיעורי המכס מנטרלים את תוספת המכס הנובעת מהשינויים בשערי מטבע חוץ ואף ממתנים את ההתייקרות שחלה כתוצאה מכך.

הופסקה אספקת כבד קפוא

מבטיחים לחדשה לקראת פסח

מאת אליעזר לוין, סופר „הארץ" לעניני כלכלה

משרד המסחר והתעשיה הפסיק בשבוע שעבר לשווק כבד קפוא מיובא. שיווק הכבד יחודש במחצית השניה של מארס. ההפסקה נעשתה כדי לאגור מלאי מספיק של כבד לקראת הביקוש הגדול הצפוי בפסח. צריכת הכבד הקפוא מגיעה היום לכ־250 טונות בחודש, וסבורים כי בחודש אפריל, שבו פסח, תהיה הצריכה כ־500 טונות. בשל הקשיים להשיג כמויות מספיקות של כבד קפוא בחוץ לארץ הוחלט שמוטב לאגור את הכמות שקונים עתה לתקופת הפסח. המחסור בכבד כבר גרם להיווצרות שוק שחור במוצר זה כאשר המחיר הסיטוני נע בין 8 ל־9 ל"י לקילו, המחיר לצרכן בין 11 ל־12 ל"י לק"ג, לעומת המחיר הרשמי של 8.57 ל"י לק"ג.

מחיר הכבד בארה"ב עלה באחרונה מ־58 ל־61 סנט לפאונד, והדבר יקור המחיר הסיטוני של הכבד בארץ בכ־35 אג' לק"ג. מקור ממשלתי הבטיח אתמול כי הממשלה תספוג העלאה זו, וכי המחיר לצרכן לקראת פסח לא יועלה.

בלו־בנד הגיש צו מניעה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

הנהלת בלו בנד בחיפה הגישה אתמול צו מניעה לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה נגד מפ"ח ונגד ועד פועלי המפעל שפתחו בסנקציות לפני יותר משבוע והפרו בכך, לטענת ההנהלה, את הסכם העבודה.

הפועלים האטו קצב עבודתם כלחץ על ההנהלה שתעלה שכרם, ונמסר כי במקומות שונים בארץ כבר מורגש מחסור בתוצרת המפעל. תוקפו של הסכם העבודה בבלו־בנד פג בסוף 1973. מפ"ח לא אישרה את הסנקציות.

בבלו־בנד 520 עובדים.

יוחלף הרמזור בככר ציון

יוקמו 3 חניונים בירושלים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

משרד התחבורה הורה לעירית ירושלים להקים מערכת רמזורים סטנדרטית (אדום־צהוב־ירוק) בככר ציון בירושלים, במקום המערכת הקיימת של רמזור מהבהב, הנהוגה כבר מספר שנים. העבודה כבר החלה.

הוחלט על השינוי מפני שנהגים הבאים לבירה מחוץ לעיר אינם מצליחים להשתלב בתנועה בככר ציון בגלל הרמזור הפועל בו, דבר העלול לגרום תאונות דרכים.

ראש עירית ירושלים, מר טדי קולק, גילה אתמול בישיבת מועצת העיריה כי העיריה מתכננת הקמת שלושה חניונים גדולים בעיר, אשר יקלו במידה רבה על בעיות החניה המוחרפות בבירה. החניונים יוקמו בבור שיבר (ליד בנין הכנסת הישן ברחוב המלך ג'ורג'), ליד בנין מגדל העיר ברחוב שמאי ומול שער יפו. שני החניונים יהיו תת־קרקעיים.

מיתקן־המתקה נוסף יופעל באילת ב־1974

(לע"מ). בשנה הבאה יופעל באילת עוד מיתקן להמתקת מים המבוסס על טכנולוגיה ישראלית שיפיק מיליון מ"ק מים בשנה. מיתקן זה הוא חלק מהתכנית האמריקנית־הישראלית להמתקת מי ים שיעלה 32 מיליון דולר. בסכום זה ייבנה מיתקן גדול בהספק של 13 מיליון מ"ק לשנה. המחיר הצפוי של מ"ק מים יהיה כ־80 אגורות, אם נגיע למיתקנים של 100 מיליוני קוב לשנה המחיר ירד ל־40 אגורות למ"ק מים. על כך מסר אתמול בישיבת ועדת הכספים של הכנסת ד"ר אליעזר טל, מנהל המועצה למחקר ופיתוח.

מגן
איכות·בטיחות·שרות

Just Arrived
NEW PAPERBACKS
PENGUIN
★ SOLZHENITSYN — Stories and Prose Poems
★ The Life and Times of HORATIO HORNBLOWER — C. Northcote Parkinson
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

תולדות האמונה הישראלית
4 כרכים
מאת: פרופ' יחזקאל קויפמן
במחיר מוזל ‎-74 ל"י (במקום 94)
רק עד 28.2.73
הוצאת דביר ומוסד ביאליק

המועצה הארצית של עובדי המינהל הבכירים בשירות המדינה
מודיעה:
מחר, יום ג', 27 בפברואר 1973 הוא יום היערות מן העבודה של העובדים הבכירים במשרדי הממשלה.
מחר, יום ג', 27 בפברואר 1973 בשעה 11.00 לפנה"צ יתקיים בבית־סוקולוב בתל־אביב
כנס ארצי של עובדי המינהל הבכירים
עובדי המינהל הבכירים נקראים להיעדר מן העבודה ולהשתתף בכנס.

מוזיאון ישראל, ירושלים
350 יצירות פיקאסו
חלק א' עד 4.3
חלק ב' מ־ 6.3
כתובות מספרות עד 8.3
הסרטה (לילדים) עד פורים

Just Arrived
PANTHER
NEW PAPERBACKS
The Chosen People
– John M. Allegro, Author of the Sacred Mushroom and the Cross.
The Chosen People, a sustained account of Jewish experience from the 6th century B.C. To the 1st Century A.D. covers betterknown ground, although in a new and challenging perspective. It deals with the emerging concept of the Jews as the Chosen People; a concept as Mr. Allegro recognises, "born in blood and nourished in the agony of despair and loneliness".... but also a concept as baseless and finally sinister as any other notion thrown up by "religious emotionalism". This is the final relevance of The Chosen people — it is a lucid study of a crucial period in Middle Eastern history; but it is also "an argument against believing in the divine election of any nation or race. As such it is serious note of warning".
סוכנות סטימצקי
הפצה בלעדית
ירושלים · תל־אביב · חיפה נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

אם אינך מעונין לגור בתל־אביב
אל תמשיך לקרוא מודעה זו...
כי אנחנו בנינו ובונים אך ורק בתל־אביב
עבור אלו
הרוצים למנוע מעצמם את הסבל והדוחק הכרוכים בתחבורה הבין עירונית...
הרוצים להנות מנוחיות העיר הגדולה...
הרוצים לגור בבית מפואר הבנוי מחומרים מעולים ביותר. ועם תכנון אקסקלוסיבי!
אנו מציעים - באזורים שונים בתל־אביב - מבחר גדול של דירות בנות 2-5 חדרים, הכוללות את מירב החדושים המודרניים.
● רח' ארלוזורוב 155
● רח' ברנר 11
● רח' יהודה הלוי 77
● בתכנית ל' (בנין רב קומות)
● רח' נחמני 17
● רח' דיזנגוף 20
● רח' עוזיאל 6 (בבלי)
● בדרך חיפה 110
● רח' צירלסון 18 (פנת יהודה המכבי)
BARSHEFER ברשפר
חברה לבנין והשקעות בע"מ רחוב אבן־גבירול 100, ת"א (1-8 ; 4-7)

היום יערך יריד מכוניות בעיר המכוניות
בקיום ה־7 מהי"א להרצליה
(החל משעה 13)

למה לך לחכות?
מחירי הדירות לא ירדו
קניה היום -
השקעה טובה למחר.
מבחר גדול של דירות מפוארות בצפון ת"א
אצל: אוזיל ציפרין מנדלסברג
תל־אביב, ככר מלכי ישראל 5, טלפון 224514
בין השעות 8—1, 4—7

לוטו
השבוע בלוטו-מינימום פרס ראשון
160,000* ל"י
*כפוף לערעורים
היום המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו

הלוח הכפול
עמודים: 22, 23, 24
הכל רב בכפול בלוח הכפול